הארץ

1.30 ש"ח יום ה', כ"ז בניסן תשמ"ח, 14 באפריל 1988 VOL.69/20963 APRIL 14 1988
כולל מע"מ (באילת 1.15 ש"ח)

שר החוץ הסובייטי ייפגש היום עם שולץ וימשיך לשיחות בארצות ערב

שווארדנדזה הולך בעקבות הדוגמה האמריקאית ברמת הפעילות במזה"ת: יקיים שיחות בדמשק, רבת־עמון, קהיר וטריפולי לברר עמדות מנהיגיהן ביחס ליוזמות־השלום • יועצו המדיני של שר־החוץ נמרוד נוביק חוזר היום מבלי שנועד עם פקידים סובייטים — ברגע האחרון הם ביטלו את הפגישה בנימוקים טכניים; ידיעות בירושלים לפיהן נפגשו מנכ"ל משרד רה"מ יוסי בן־אהרון וח"כ דן מרידור עם פקידים סובייטיים בכירים באירופה בשליחות רה"מ

מאת עקיבא אלדר
סופרו המדיני של "הארץ"

בריה"מ החליטה להעלות את דרג הטיפול במשבר במזרח התיכון ולהשוות את ארה"ב ברמת המעורבות והפעילות באזור. מסעו של שר־החוץ הסובייטי אדוארד שווארדנדזה במדינות ערב — העומד להיערך בימים הקרובים — נועד לברר את עמדותיהם של המלך חוסיין, הנשיא אסאד ומנהיגים אחרים עוד בטרם יעלה הנושא על שולחן הדיונים בפגישת שולץ־שווארדנדזה במוסקווה בעוד שבוע. השניים הוליטו לדון ביוזמת־השלום האמריקאית כבר בפגישה שתוכננה להם להיום בז'נווה לרגל החתימה על הסכם אפגניסטן. הוקצו לנושא המזה"ת כמחצית השעה.

היום ישוב ארצה מאירופה יועצו המדיני של שר־החוץ, ד"ר נמרוד נוביק, מבלי שנועד עם פקידים סובייטים. ברגע האחרון ביטלו הסובייטים את הפגישה עם נוביק והסבירו זאת בבעיות טכניות.

במקביל מסרו מקורות בירושלים, כי ח"כ דן מרידור ומנכ"ל משרד ראש־הממשלה, יוסי בן־אהרן, נפגשו באירופה, בשליחות ראש הממשלה, עם פקידים סובייטים בכירים. מלשכת ראש הממשלה נמסר, כי לא ידוע להם דבר על פגישות מעין אלו.

(סוף בעמוד 7)

פיקרינג תוקף שוב את ישראל על "שימוש בכוח קטלני מופרז"

מאת עקיבא אלדר ואילן שחורי

שגריר ארה"ב בישראל תומס פיקרינג שב וגינה אתמול את ישראל על שימוש מופרז ושלא לצורך בכוח כנגד תושבי השטחים. בהרצאה באגודת הידידות ישראל־אמריקה אמר פיקרינג "צה"ל השתמש בכוח קטלני מופרז בעת היתקלות בהמון, כעל ומעבר לצרכים שבעצם המצב". פיקרינג ציין כי "ישראל נושאת באחריות לשמירת החוק והסדר בשטחים. ארה"ב מתנגדת באופן מסורתי לגירושים, למעצרים מינהליים, להריסת בתים ואטימתם. בעיקר כאשר הדבר נעשה ללא הליך משפטי מתאים" — אמר השגריר.

בצמרת הליכוד קיים זעם רב על שגריר ארצות הברית בישראל תומס פיקרינג. בליכוד האשימו אתמול את השגריר בהתערבות גסה בעניניה הפנימיים של מדינת ישראל, ובהכרזות המלבות את המהומות בשטחים.

אלפיים בני נוער מישראל והמערב יערכו היום "מצעד חיים" מאושוויץ לבירקנאו

מאת יואב טוקר
שליח "הארץ" לפולין

וארשה (מיוחד ל"הארץ"). אלפיים בני נוער מישראל ומקהילות יהודיות במערב, שני שרים מממשלת ישראל, קבוצה של חברי כנסת ואישי ציבור מהארץ עתידים להשתתף אחר הצהריים ב"מצעד חיים" בין אושוויץ לבירקנאו. נוכחות־זיכרון זו היא המקפת ביותר שהיתה בפולין מאז תום מלחמת העולם השניה.

"מצעד החיים" ייערך במסלול המקביל לזה של "מצעדי המוות" שערכו קציני אס.אס. נאצים לאסירים היהודים באושוויץ ובבירקנאו בדרך לתאי הגזים ולזירות שבהם בוצעה השמדה ביריות. מצעד זה ייערך במרכזו של שבוע טקסים ואירועים לציון יום השנה ה־45 למרד גיטו ורשה.

מאז תחילת השבוע הגיעו לפולין כמה עשרות משלחות של תלמידי בתי ספר תיכוניים בישראל ובכ־15 מדינות במערב. התלמידים עורכים, בליווית מדריכים, סיורים במחנות הריכוז ובמחנות ההשמדה ומבקרים בשרידים של מבנים ששימשו בשעתו את הקהילה היהודית

(סוף בעמוד 7)

נבון ימחה היום בפולין על ההשוואה בין מדיניות ישראל בשטחים עם הנאצים

דובר ממשלת פולין השמיע הודעה בדבר "סולידריות עם העם הפלשתיני"

מאת יואב טוקר
שליח "הארץ" לפולין

וארשה (מיוחד ל"הארץ"). נוכחותם של אלפי מבקרים לציון יום השנה ה־45 למרד גיטו וארשה מעוררת בימים האחרונים סדרה של תקריות בעלות אופי רגיש מנקודת ראותם של השלטונות הפולניים: בעקבות מחאות שהשמיעו שגרירים ערביים, ומחאה רשמית שהגיש ראש משרד אש"ף בוורשה, התקבלה אתמול משלחת של שגרירים ערביים במשרד־החוץ הפולני. לנציגים הערביים הובהר, כי מה שכונה "הנוכחות המאסיבית" של אישים בישראל והעולם היהודי על אדמת פולין, איננה כרוכה בשינוי מדיניות כלפי ישראל, או כלפי המשבר המזרח־תיכוני, מצד הממשל בוארשה.

דובר ממשלת פולין השמיע בפומבי הודעה בדבר "סולידאריות עם העם הפלשתיני", שהתפרשה כרמז לכך שהממשלה הפולנית עורכת הקבלה בין יחסם של הכובשים הנאצים

(סוף בעמוד 7)

שמיר: החלום של חיסול העם היהודי הוא שטות ואיוולת; פרס: גורלנו תלוי רק בנו

עצרת הזיכרון הממלכתית המרכזית התקיימה בסימן 45 שנה למרד גיטו ורשה ברחבת "יד ושם" על הר ציון בירושלים • אידה נודל הדליקה משואה • צפירת דומיה היום ב־8 בבוקר

צפירת דומיה בת שתי דקות תישמע הבוקר ב־8 ברחבי הארץ, לציון יום השואה והגבורה. אמש התייחדו אישים רבים בישראל, בעצרות־זיכרון שנערכו ביישובים שונים, לתקופת השואה, ולמשמעותה בהווה ולגבי העתיד.

(ע.) נשיא המדינה חיים הרצוג התריע מפני סכנת האנטישמיות החדשה, "המסוכנת ביותר כיום, זו של האנטי־ציונים נוסח חומייני". הרצוג... בקיומה של מדינת ישראל סיבה למלחמת קודש". הנשיא נשא את דברו בעצרת הזיכרון הממלכתית המרכזית לפתיחת יום השואה והגבורה, שהתקיימה אמש, בסימן 45 שנה למרד גיטו ורשה, ברחבת "יד ושם" על הר ציון בירושלים.

מאות ניצולי השואה, חיילים בני נוער וקשישים, התכנסו ליד אנדרטת הזיכרון המונומנטלית למרד גיטו ורשה, של הפסל היהודי נ. רפופורט ז"ל. אשר

(סוף בעמוד 7)

רדיו אלג'יר בחצות: דרמת המטוס החטוף תסתיים בשלום תוך שעות

המשא־ומתן עם החוטפים: שר הפנים האלג'ירי אל האדי חאלדי יוצא מן המטוס אמש, כשמאחוריו שניים מהחוטפים, כשפניהם מכוסים. (תצלום אי.פי.)

אלג'יר (ע"ד וע"צ). רדיו אלג'יר מסר אתמול בחצות כי מנהלי המו"מ התקדמו בשיחותיהם עם חוטפי המטוס הכוויתי, ויתכן כי הדראמה בת תשעת הימים תסתיים תוך שעות ספורות בדרכי שלום.

בבואינג 747 עדיין נמצאים 32 בני ערובה. מתווכים אלג'יריים ביקרו שלוש פעמים במטוס החונה בנמל התעופה של אלג'יר. הביקור השלישי התחיל

(סוף בעמוד 7)

מסתמנת חזרה לחיים נורמליים בחברון: חנויות נפתחו ויצאו לעבודה

שני מחנות פליטים ברצועה נסגרו לתקשורת • בקבוק תבערה לחלפן שפתח חנותו בירושלים

מאת אורי ניר

שקט יחסי שרר גם אתמול במישור התקריות בגדה המערבית. בכמה מקומות בגדה המערבית היו אתמול הפגנות, אך לא נמסר על נפגעים. הפגנות אלימות שפרצו ברמיע, התקיימו בין היתר בעיר

(סוף בעמוד 7)

ארה"ב מתלבטת אם לאשר מזכר ההבנה עם ישראל

מאת צבי בראל

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). במחלקת המדינה טרם הוליטו האם לאשר חתימת מזכר ההסכמה לשיתוף פעולה אסטרטגי ביום העצמאות. גורמים בפנטגון מסרו ל"הארץ" כי המזכר מוכן ופרטיו השלמה תלויה החתימה ב"שיקולים פוליטיים אותם קובעת מחלקת המדינה". דוברים רשמיים במחלקת המדינה הסתפקו באמירה על פיה טרם התקבלה החלטה והיא נשקלת עתה מכמה היבטים. אולם מקורות מציינים כי השיקול המרכזי עתה הוא כיצד לא להראות כמעניקי פרס לישראל דווקא בשעה שהממשל מגנה את פעולותיה של ישראל בשטחים. המקורות מבהירים כי החתימה על המזכר איננה תלויה כל כך בהתקדמות בתהליך השלום כמו במדיניות ישראל בשטחים.

שלושה מחבלים נהרגו בקרב קצר כשניסו לחדור לישראל

ברשותם נמצא ציוד לחימה שכלל ארבעה טילי לאו, עשרות רימונים ונשק אישי מסוג אמ־16 • ארגון אבו־נידאל: ההרוגים — מאנשינו

מאת מנחם הורוביץ
סופר "הארץ" בצפון

שלושה מחבלים נהרגו אתמול בהתקלות בין כוח צה"ל לחוליית מחבלים, במורדות המערביים של הר דב. לכוחות צה"ל לא היו נפגעים.

המחבלים וברשותם אמצעי לחימה רבים, ניסו לחדור לשטח ישראל למטרות פיגוע. מפקדם של החיילים רב־סרן שמואל סיפר אתמול: "בסביבות השעה ארבע לפנות בוקר הבחנו במחבלים. הזעקנו למקום כוחות רבים, נכנסנו אל תוך אזור הביטחון ובמרחק של 100 מטרים מגדר הגבול הבחנו בשלושה המחבלים. ירינו לעברם ותוך 40 שניות הם חוסלו".

החיילים שחיסלו את חוליית המחבלים הם חיילי גבעתי אשר נתקלו לפני כשבוע בחוליית מחבלים אחרת, שניסתה לחדור לשטחנו סמוך לכפר יובל. "מגרנו על המחבלים מכל הכיוונים. הם ניסו להימלט. ירינו לעברם אש צפופה והם נהרגו במקום", תאר אחד מחיילי גבעתי, שהשתתף בקרב. "הקרב נמשך כדקה. הם לא הספיקו להגיב. אני חושב שפעלנו כפי שצריך", הוסיף. מפקד בגבעתי הוסיף כי בחודשים האחרונים נתקלו החיילים בשבע חוליות מחבלים.

ברשות המחבלים נמצא ציוד לחימה שכלל ארבעה טילי לאו, עשרות רימונים, נשק אישי מסוג אמ־16. המחבלים היו לבושים בבגדי זית, נעלו נעלי ספורט ונראו צעירים בני 20־25.

במשך כל הבוקר אחר המחבלים הואר האזור בפצצות תאורה ומסוקי קרב חגו מעל האזור. אלוף פיקוד צפון יוסי פלד הגיע למקום האירוע זמן קצר לאחר שהסתיים. הוא תידרך את החיילים במקום ושיבח אותם על עבודתם. "המשיכו כך כדי שישובי הצפון ידעו שיש להם על מי לסמוך" אמר להם.

מאוחר יותר בפגישה עם ראש עיריית טבריה ואישי ציבור אחרים אמר האלוף פלד: "נסיון החדירה מחייב אותנו למציאות שאי אפשר לאטום את איזור הביטחון, למרות שאסור לשכוח שמאות מחבלים חוסלו בתוכו מבלי שכלל הגיעו לקו הגבול". פלד הוסיף כי הוא צופה קיץ חם בפעילות המחבלים ואמר, כי הפיקוד נערך לבלום נסיונות חדירה נוספים.

ביירות (ע"ת). ארגונו של אבו נידאל הודיע אתמול בביירות כי שלושה מאנשיו נהרגו במהלך חדירה מלבנון לצפון ישראל.

בהודעה שפורסמה בביירות, מסר הארגון כי "אחת מיחידותינו חדרה לפנות בוקר לפלשתין הכבושה ותקפה כוח צבאי ציוני ממערב לישובים דן ודפנה".

בהודעה נאמר כי שלושת ההרוגים הם ראמזי דייסיה, מארואן סיאן וג'יהאד רודואן.

בדיון של הדרגים הבכירים במשטרה בעקבות דו"ח ארן הוחלט:

יוחלפו מחצית מהשוטרים ביחידה החוקרת את טוהר המידות במשטרה

נשקלת אפשרות להוציא לגוף מחוץ למשטרה את נושא החקירות נגד שוטרים

מאת ראובן שפירא
סופר "הארץ"

כמחצית מ־16 החוקרים במחלקה לחקירות פנים של המשטרה (מח"פ), החוקרת תלונות נגד שוטרים בעבירות על טוהר המידות, יוחלפו בשבועות הקרובים. החוקרים החדשים שיובאו מיחידות המשטרה השונות, כך הוחלט בדיון שנערך בנושא בדרגים בכירים במשטרה.

נושא החקירות הפליליות נגד שוטרים עלה בשבועות האחרונים על סדר היום הציבורי בעקבות דו"ח שחיבר בנושא מבקר משרד המשטרה אברהם ארן, שמצא ליקויים בנושא החקירות הפליליות נגד שוטרים.

גם בדו"ח מבקר משרד המשטרה וגם בדו"ח האחרון של מבקר

(סוף בעמוד 7)

חדשות הארץ

שיחת היום

עם: יעקב פוליקר, ניצול השואה ואביו של הזמר יהודה פוליקר
על: יום השואה, הפזמון וההנצחה
(עמ' 2)

★

המשטרה תמליץ להמשיך ולחייב חגורות בטיחות בנסיעות בעיר
(עמ' 2)

★

למצרים תוגש היום תביעת פיצויים בסך מליון ורבע דולר על הרצח בראס־בורקה
(עמ' 2)

★

ששה חודשי מאסר ע"ת וקנס לרפי סוויסה על הדחת עדים
(עמ' 5)

★

האשראי החופשי בשקלים מתקרב ל־13 מיליארד שקל
(עמ' 8)

שרות הארץ

מזג האוויר

התחזית: מעונן חלקית, טמפרטורות רגילות.
● ירושלים: 10־22.
● תל־אביב: 13־23.
● חיפה: 13־22.
● באר־שבע: 11־24.
הגולן 23־22, צפת 20־10, טבריה 13־27, שומרון 22־11, נהב"ג 24־12, עזה 22־13, אילת 17־32.

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בש"ח
יציג	1.5760	+0.0027
נוסעים	1.8732	+0.032
שחור	1.6700	—

שער הסל

יציג	1.7180	—

בגליון זה 14 עמודים

מנהל לשכת העתונות החדש אסר הפצת חומר פלשתיני לתאי עתונאים

מאת לילי גלילי
סופרת "הארץ"

מנהל לשכת העיתונות החדש יורם אטינגר, הורה לאסור על הפצת חומר הסברה של גורמים פלשתיניים בתאי העיתונאים, באמצעות לשכת העיתונות הממשלתית. זהו הצעד הראשון שביצע אטינגר, לשעבר קונסול ישראל ביוסטון, מאז נכנס לתפקידו השבוע.

אטינגר נימק צעדו בכך שאין להעביר את פרסומיה של הלשכה

(סוף בעמוד 7)

שוק ההון

הפעילות מתרחבת

מאת יהודה שרוני

הפעילות בשוק המניות ממשיכה להתרחב, והמחזור במסחר במניות הנסחרות עבר אתמול את גבול ה־10 מיליון שקל. עליות שערים בלטו במיוחד היו במניות בעלות רמת סחירות גבוהה. הריבית הגבוהה יחסית על פקדונות שקליים, עודדה גם אתמול מעבר כספים למלוות קצרי מועד, אם כי בהיקפים נמוכים מאלה של הימים האחרונים.

ערכה את העמוד: אורית גלילי

מודעה באחריות
רק
ב"לוח העיר"
קבלת מודעות
מ 8.00־20.00
03־383322

שלם את המע"מ וסע!!!

אפשרות ל־100% אשראי עד 33 חודש.
לבחירתך 12 דגמים שונים.

ההצלחה המסחרית של השנה - פורד טרנזיט החדשה

פרטי האשראי במשרדי החברה ובסוכנויות

Ford פורד נותן לך יותר

הכנס עוד היום לסוכן פורד.

חברה ישראלית לאוטומובילים בע"מ מפיצי פורד בישראל

פוגל לוין בורוש

هكذا عن الأصل

בני הערובה ששוחררו הראו את הצלקות בידיים: "20 פעם ביום נפחנו נשמתנו"

איש מביניהם לא ראה את רציחת 2 בני הערובה בלרנקה; הם סיפרו כי תריסי החלונות היו סגורים כל הזמן והם ידעו היכן הם נמצאים רק הודות לכתובות על שקיות הסוכר

לרנקה (ע"ר). בני הערובה ששוחררו מהמטוס הכוויתי החטוף, סיפרו אתמול כי בילו 8 ימים כבר לים באזיקים וכסכנת מוות מתמדת. "נפחנו את נשמתנו 20 פעם מדי יום ביומו", אמר אחד מ־12 בני הערובה ששוחררו ביום שלישי בלילה, איש העסקים הכוויתי סלח איברהים בן ה־50.

בני הערובה, שנלקחו לבית החולים של לרנקה על פי עיסקה שבמסגרתה תודלק המטוס החטוף והורשה להמריא לאלג'יר, הראו לעתונאים צלקות על פרקי ידיהם, שנגרמו על ידי האזיקים. "הירשו לנו ללכת לבית השימוש פעם בבוקר", סיפר שריף מאמדוח באדוי, 33. "ישבנו על המושב כל הזמן ולא הורשינו לפנות שמאלה או ימינה".

הוא אמר כי הוא והנוסעים אחרים הוכו על ידי החוטפים, שמספרם היה שבעה עד עשרה. כל איסת שניסו להסתכל סביבם, החוטפים תמיד לבשו מסיכות, קיימו קשר ביניהם באמצעות שריקות ודיברו עם הנוס־עים רק כדי להשמיע הוראות או איומים, אמר באדאוי, עובד של חברת התעופה הכוויתית בקאהיר.

עוד מסרו בני הערובה ששוחררו, כי החוטפים התקינו אצבעות דינ־מיט ליד הדלתות של הבואינג 747, לאחר שנחת ביום שישי בלילה בלרנקה. "אם אדם כלשהו יפתח את הדלת מבחוץ, יתפוצצו המטוס ושדה התעופה", אמר אחד החוטפים, לדברי באדאוי. "כל הזמן הם איימו: 'נהרוג אתכם, נהרוג אתכם. שבו בשקט, נהרוג אתכם'". אחד הנוסעים ששוחררו הוא אזרח אמריקאי, שאמר כי הסתיר עובדה זו מפני החוטפים, מחשש שמא יהרגוהו.

מהנדס ראמצראן עליה, אמריקאי יליד מצרים בן 43, אמר: "אילו ידעו כי יש לי גם דרכון אמריקאי, אין ספק שהיו הורגים אותי".

רופא שטיפל בבני הערובה אמר, כי לאחד מהם היה פצע על אזנו, כנראה כתוצאה ממכה שקיבל מאחד החוטפים. אף אחד מבני הערובה ששוחררו לא ראה את רציחתם של שני בני הערובה בלרנקה. הם סיפרו כי תריסי החלונות תמיד היו סגורים, והם ידעו היכן הם נמצאים רק הו־דות לכתובות על שקיות הסוכר שסופקו להם עם סעודות־הצבע שקיבלו.

כשחזר אל פאיז, אב לשלושה ילדים, אמר כי בני הערובה התייחסו בכבוד אל שלושה מבני משפחתו של שליט כווית, שהיו בין בני הערובה. שלושה אלה עדיין נמצאים במטוס הגיעו עימו לאלג'יר.

כאשר לאכול אמרו החוטפים כי הוא היה טוב יותר במשהו ואילו בלרנקה קיבלו החוטפים רק לחם ומדי פעם גבינה. "היינו נאלצים לאכול כשידינו קשורות. הם דיברו כל הזמן על 'אויבי האלוהים' ואמרו כי אלה הם הכוויתים, הסעודים, האמריקאים והיהודים. הם דיברו על כוונתם לטהר את העולם הערבי מנוכחותם של אלה.

הגברתן ביותר בין שלושת המשחררים שראיינו על ידי כתב סוכנות הידיעות הצרפתית אמר כי בכה במשך כל הזמן. כאשר אחד מבין החוטפים נוף בו על כך, הוא השיב לה: "לא ידעת את מספר הפיות שאני צריך להאכיל והמצפים לשובי, גם אתה היית בוכה". הוא הר־סיף ואמר: "אני חושב שבזכות משפט זה אני נמצא עתה כאן".

למצרים תוגש היום תביעת פיצויים של מיליון ורבע ד' על הרצח בראס בורקה

מאת עקיבא אלדר
סופרו המדיני של "הארץ"

תביעת פיצויים בסכום של מיליון ורבע דולר, בקירוב, בגין רצח שישה ישראלים בראס בורקה לפני שנ־תיים וחצי, תועבר הבוקר לקאהיר.

ארה"ב מצידה הגישה תביעה נפרדת על סך של יותר מ־600 אלף דולר בשם בתה של האזרחית האמריקאית אניטה גריפל, שנרצחה אף היא כאשר בילתה עם בתה הקטנה בחוף ראס בורקה.

על־פי הבנה שהושגה בין ישראל למצרים, בעזרת ארה"ב, מובטח כי בני משפחותיהם של קורבנות הרצח יזכו ב"פיצוי הולם, מעבר לאמות־המידה המקובלות במצרים".

בהכנת כתב התביעה השתתפו היועץ המשפטי לממשלה לשעבר, פרופ' יצחק זמיר, שייצג בהתנדבות את המשפחות, מנכ"ל משרד המש־פטים לשעבר, מאיר גבאי, והמחלקה המשפטית של משרד החוץ.

נמשכים העיצומים בבתיה"ח של קופ"ח

לפי נתונים של הנהלת קופ"ח נדחו 614 ניתוחים אלקטיביים ב־4 הימים האחרונים • 1000 עובדי המעבדות מפסיקים מהבוקר את השיבושים כדי ליצור תנאים לחידוש המו"מ עמם

מאת עדנה אירידור

העיצומים ב־14 בתי החולים של קופת חולים ימשכו גם היום. בתי החולים "כרמל" בחיפה, "העמק" בעפולה, "סורוקה" בבאר שבע, "קפלן" ברחובות, "מאיר" בכפר סבא, "בילינסון" ו"שרון" בפתח תקוה, יבצעו רק ניתוחים דחופים לרבות ניתוחי לב פתוח וניתוחים אונקולוגיים להסרת גידולים.

מרפאות החוץ שנפתחו אתמול לציבור ישארו גם היום פתוחות. היום מתכנסת מזכירות הסיעת רופאי בתי החולים כדי להחליט על המשך העיצומים. לאור העובדה כי ההסתדרות והנהלת קופת חולים ניתקו מגעים עם הרופאים, יש בכוונת הרופאים להחריף את העיצו־מים עד כדי סגירת חדרי מיון ויציאה למאבק ציבורי על יישום הסכם להפעלת משמרת שניה בחדרי ניתוח ומרפאות חוץ.

על פי נתונים של הנהלת קופת חולים נדחו בבתי החולים הכלליים 614 ניתוחים אלקטיביים במהלך ארבעת הימים האחרונים של העיצומים.

בעקבות הפרת צווי הריתוק לרד־פאים המרדימים בשרות המדינה פעלו אתמול חדרי הניתוח בבתי החולים הממשלתיים והעירוניים כסדרם.

1000 עובדי המעבדות בשרות המדינה מפסיקים מהבוקר את השיבושים שהם נוקטים במעבדות בתי החולים והמעבדות לבריאות

קבלת־פנים עוינת לדוקאקיס בברוקלין; חומק מהתבטאויות בנושא המזרח התיכון

הקהל תבע שישמיע דעתו בנושא המועמד ג'סי ג'קסון ויבהיר את עמדתו בשאלת מדינה פלשתינית עצמאית

מאת שלמה שמיר
ניו־יורק (מיוחד ל"הארץ"). המועמד הדמוקרטי לנשיאות ארצות־הברית, מייקל דוקאקיס, ערך אתמול ביקור ברובע היהו־דתי בברוקלין, וזכה לקבלת־פנים עוינת מצד מאות יהודים חרדים, תושבי רובע בורו־פארק, שהתנגדו לפגישה עמו.

בא נשיא מועצת הארגונים היהודים של בורו־פארק, הרב משה שמידמאן, שהשתיק את קריאות הביניים והביע תמיכתו במועמדות מושל מסצ'וסטס.

ברובע בורו־פארק מתגוררים, לפי אומדן, קרוב ל־250 אלף יהודים — רובם המכריע דתיים. מרבית עסקני הרובע תומכים במועמד אל גור, נראה כי הסנטור מטנסי זוכה במר־בית קולות היהודים הדתיים בברוקלין.

קריאות ביניים ושעטות, קטעו את נאומו, ואחדים מן הנוכחים תבעו שישמיע דעתו בנושא המועמד ג'סי ג'קסון ויבהיר את עמדתו בשאלת מדינה פלשתינית עצמאית. לעורר המזרח התיכון. אחד מבעלי הטורים ב"דיילי ניוז" הדגיש כי מתגובותיו של דוקאקיס עולה כי איננו מתמצא בבעיות האיזור. הפרשן מזכיר, כי באותה מהופעתו אמר דוקאקיס כי אם יכיר אש"ף בז־כות קיומה של ישראל, יהיו מנהיגי ישראל מוכנים לשאת ולתת עם הארגון — בשעה שידוע שראש הממשלה, יצחק שמיר, שולל מכל וכל מגעים עם אש"ף. כאשר העיר חבר הקונגרס סטיבן סולרז לדוקאקיס על טעותו, סירב המועמד להשתנע.

פרשנים מציינים כי גם בראיון שהעניק ל"ניו־יורק טיימס", חמק דוקאקיס ממתן תשובות חד־משמ־עיות בנושא המזרח התיכון.

מנהיגים יהודים הגיבו במורת־רוח על הנהגת מנהל מטע הבחירות של ג'סי ג'קסון — שהגדיר את סירובו של המועמד להופיע בפני ועידת הנשיאים, בניסוח שיהפוך "יער להפקות מצד המנהיגים היהודים". בשיא הועד האמריקאי היהודי, לסטר פולאק, הביע תמיהה ורוגז על שג'קסון ועוזריו ההולידו שלא לשתף את נציגות הרגונים היהודים בניו־יורק.

שולץ הזמין את פרס לוואשינגטון

מאת עקיבא אלדר
מזכיר המדינה האמריקאי ג'ורג' שולץ הזמין את שר החוץ שמעון פרס לוואשינגטון. פרס ייצא לאר־ה"ב בעוד חודש ויקיים שם שיחות מדיניות. שולץ שיגר לפרס איגרת שבה הוא מודה לו על קבלת הפנים והאירוח בעת ביקורו האחרון בירוש־לים וקובע כי "יש לישראל סיכוי אמיתי וריאלי להגיע למו"מ עם שכניה".

שלמה ארצי ויהודה פוליקר אמש במופע ב"צוותא" ת"א, במסגרת עצרת הזיכרון לשואה (צילום: אבי הואב "חדשות")

אמש במופע / דני בלושטיין

הזיכרון לא עומעם

שלמה ארצי ויהודה פוליקר במופע מיוחד בקאמרי — ערב יום השואה

טענות רבות הועלו כנגד הערב הזה, על השידוך הלא מכובד לכאורה שבין זמרים יוצרים פופולריים ומופע הנערך בערב יום השואה, ועל הסכום שהושקע בהפקתו. אם היו למישהו ספקות, הרי שאחרי המופע הזה, ניתן לומר שהיה זה אחד הערבים היותר מרגשים בהם כובדו זכרם של קורבנות השואה.

יהודה פוליקר ושלמה ארצי הביאו לערב הזה את המטען הרגשי שבא אצלם לידי ביטוי יצירתי מוסיקלי, כבני הדור השני של ניצולי שואה. "בגלל שאחרי המלחמה הזאת נולדתי אני" שר פוליקר, "בגלל שאחרי המלחמה הזאת נולדת אתה" עונה לו ארצי. "בגלל הזכרונות גם אנחנו קורבנות" (מילים: יעקב גלעד, לחן: יהודה פוליקר).

שלמה ארצי חושף את עצמו בחליפת מכתבים מרגשת בינו לבין אימו: הוא מצליח להעביר את תחושת הקשר הבלתי ניתן להתרה שבין ניצולי שואה לבניהם. השירים, גם של ארצי וביחוד של פוליקר ויעקב גלעד, סובבים סביב ציר השואה — "מכתבו של מנחם מנגל" של ארצי, "התחנה הקטנה טרבלינקה" של פוליקר, ואחרים. הביצוע המשותף של ארצי ופו־ליקר ל"אחים בעיירה שריפה" מרוחק כמכוון מכל המאפיינים של ביצועים קודמים. הגיטרה של פוליקר בשיר נמצאת בפירבק עם הניגונים, ורשמו בלתי נמנע עובר בחוש השרידה.

הצטרפותו של הקהל בסיומו של הערב לשירת "אלי אלי" ("הליכה לקיסריה" של חנה סנש) בדואט מלא רגש ועוצמה של ארצי ופוליקר, היוותה את ההוכחה לתחושה הרגשית העמוקה שנוצרה אצל הקהל. זה לא היה ערב "מטעם", מהסוג המעמעם את זכר השואה בבנאליות סביבה. זה היה ביטוי אמנותי מרגש, ועמוק המדגיש עד כמה חווית השואה עדיין טבועה בנו.

שיחת היום / אורית גלילי

עם: יעקב פוליקר, ניצול השואה ואביו של הזמר יהודה פוליקר
על: יום השואה, הזיכרון וההנצחה

הבן שלי נולד לתוך העצב והפחד

בנך הופיע אתמול בקונצרט מיוחד ליום השואה. אתה מקבל את הדרך הזאת לזכור ולהעביר את הזכרון?

אם בני בחר בדרך הזאת, אני סומך עליו. הוא מספיק מבוגר. הופיע אתו שלמה ארצי שגם הוא בן לניצולי שואה. זה חשוב שהצעירים יידעו מה קרה לנו במלחמת העולם השנייה. אם לא הם או מי חייבים להזכיר להם. אסור להשכיח.

מה המשמעות בעיניך של בנים לניצולי שואה?

הילדים שלי גדלו עם תיאורי הזוועה מהשואה וזה מה שנשאר להם בתוכם פנימה. הם ידעו את הסבל והעצב שלי כבר בתלדותו. עוד לפני שסיפרתי להם הם נולדו אל הפחד. כל הבנים של ניצולי השואה הם חולים נפשית — לא רק הילדים שלי.

ואולי הזקת לנפשם עם הסי־פורים האלה?

סיפרתי להם הרבה וטוב שעשיתי את זה. מי אמר שלא צריך לדבר על מה שכואב. דיברתי אפילו כשהם לא רצו לשמוע, גם כאשר נמאס להם לדעת. עם העצב שלי הם נאלצו תמיד לחיות. תמיד ראו אותי מכונס, בלי מצב רוח וחושש לש־מוח. הפסדתי הכל בחיים, את כל המשפחה שלי, לא נשאר לי אף אחד — הם גדלו בצל של זה. 4 שנים הייתי בגיטאות ורשה, אושוויץ, ובירקנאו.

זה טוב בעיניך שבנך מתעסק בשירה שלו עם נושא השואה במקום לשיר על נושאים אחרים?

אני רוצה שהוא ישיר על השואה ובמיוחד ביום הזיכרון, אף על פי שלא אני זה שקבע בשבילו. הוא יוצר במשותף עם יעקב גלעד שאמו היא ניצולת מחנה ריגה. שניהם שקועים בנושא הזה. גלעד כותב את המלים והבן שלי מחבר את המוסיקה.

למה לא הגעת להופעה?

אני חולה. יום השואה בשבילי הוא יום עצוב במיוחד. אני מתחיל להיזכר ולבכות. נעשה קודר יותר ויותר.

פוזנר מכנס צוות להגיב על מאמר מערכת אנטישמי ב"בולטימור סאן"

הופיע תחת הכותרת: "לידיצ'ה 1942 — ביתא 1988" ועורך אנאלוגיה בין צעדי העונשין שנקטה ישראל נגד הכפר ביתא לבין פעולות הגרמנים שמחקו את לידיצ'ה הצ'כית מעל המפה

מאת לילי גלילי
סופרת "הארץ"

יועץ ראש הממשלה לתקשורת, אבי פזנר, יכנס היום צוות לגיבוש דרכי תגובה על מאמר מערכת אנטישמי, שפורסם בעיתון האמריקאי "בלטימור ראיוויננג סאן". בצוות ישתתפו נציגי משרד ראש הממשלה, לשכת העיתונות ומשרד החוץ.

מאמר המערכת הופיע בעיתון לפני יומיים תחת הכותרת: "לידיצ'ה 1942 — ביתא 1988" והוא עורך אנלוגיה בין צעדי העונשין שנקטה ישראל נגד הכפר ביתא לבין פעו־לות הגרמנים שמחקו את לידיצ'ה הצ'כית מעל המפה, כתגובה על רצח הנאצי ריינר היידריך. באחד הקטעים כותבים מחברי המאמר: "מה שאירע בביתא מזכיר את אחד הפרקים הברבריים ביותר של מלחמת העולם השנייה".

הנאצי היידריך נרצח מפצצה שהשליכו שני צ'כים פטריוטים ובתגובה השמידו אלפים רבים, רבים מהם יהודים. לידיצ'ה נמחקה מעל פני האדמה, כל הגברים מגיל 16 ומעלה הוצאו להורג, נשים וילדים פוזרו לכל עבר.

"ההבדל בין לידיצ'ה 42 לביתא 88 הוא רק בדרגת החומרה של המעשים. לו היו הולכים בשיטתו של שרון, גם הבדל זה היה בטל", נאמר באותו מאמר. בהמשך נמתחת ביקורת נוקבת על ראש הממשלה יצחק שמיר ועל צה"ל.

המשטרה תמליץ להמשיך ולחייב חגורות בטיחות בנסיעות בעיר

מאת ראובן שפירא
סופר "הארץ"

המשטרה תמליץ להמשיך את חיוב הנהגים לחגור חגורת בטיחות גם בנסיעות בעיר. לטובת נתונים שנאספו במחלקת התנועה במטה הארצי של המשטרה שמהם עולה כי בארבעת החודשים הראשונים להפעלת התקנה ירדה ההרוגים בעיר ב־גרשמה ירידה של 9 אחוזים במספר ההרוגים, שנפגעו בתאונות דרכים בעומס תנועה, לעומת התקופה המקבילה שנה לפני כן שבה לא נחגרו חגורות בטיחות בעיר.

מתגבשת במשטרה המלצה להמליץ בפני שר התחבורה לחייב באופן קבע את חגירת חגורות הבטיחות, ולהרחיב את התקנה גם לנוסעים במושב האחורי. בארבעת החודשים שבהם הופעלה התקנה, גרשמה יר־ידה של 12 אחוז גם במספר הנוס־עים שנפגעו כאשר ישבו ליד הנהג וחגרו חגורת בטיחות בעיר.

ראש מחלקת התנועה במטה הארצי של המשטרה, נצ"מ מנשה ורד אמר, אתמול כי אף שמוקדם לב־סס מסקנות... לא ניתן לבסס מסקנות על כל ששת חודשי הנסיון בהפעלת התקנה להגירת חגורות בטיחות בעיר, הרי שהנתונים עד כה כבר מצביעים על הצורך להמשיך חיוב חגירת חגורות בטיחות בעיר. לדבריו היו בחודשים האחרונים כמה דוגמאות שהצדיקו ללא כל ספק את חגירת חגורות הבטיחות בעיר. כך למשל התהפכה נהגת תושבת רמות בירושלים כמה פעמים עם מכוניתה, אך יצאה ללא פגיעה בגלל שחגרה חגורה בחגורת בטי־חות. לטענת זה אשה תושבת אור יהודה נדרסה כאשר ברכבה נפתחה דלת מכוניתה שבה נסעה והיא החלה לנפול. האשה לא היתה חגורה בח־גורת בטיחות.

בצה"ל מסתמכים על הגדלת הסיוע — למרות שאין הבטחה מפורשת מהממשל

מאת ראובן פדהצור

אחת מהנחות היסוד שמנחות מתכנני תוכנית העבודה הרב־שנ־תית של צה"ל גורסת כי הסיוע הצבאי שמעניקה ארה"ב לישראל יגדל בשנת 1990 ל־1.9 מיליארד דולר בשנה. הכוונה היא לשנת הכספים האמריקאית, שראשיתה בחודש אוקטובר.

הנחה זו, שאינה מעוגנת בהבטחה מפורשת של הממשל, משמשת את מתכנני התוכנית על מנת להצביע על חלק ממקורות המימון של פרוייקטים שונים הכלולים בתו־כנית. גובה הסיוע הצבאי הנוכחי עומד על 1.8 מיליארד דולר לשנה, והממשל האמריקאי הבטיח לישראל לשמור על גודלו זה אם יבוטל פרוייקט הלביא.

נראה כי ההנחה של מערכת הבט־חון כי הסיוע יגדל מקורה באמונה כי הממשל יסכים לפצות את ישראל על שחיקתו של הסיוע הנגרמת בשל האינפלציה בארה"ב.

אל על

	טמפ' מינימום	טמפ' מכס'		הטמפרטורות אתמול
אמסטרדם	5	12	מ. חלקית 3	10
אתונה	12	18	גשם 12	23
בוקרשט	10	15	גשם –	–
בייסל	4	10	מ. חלקית 2	15
וינה	5	9	משנן 7	15
דבלין	6	12	מ. חלקית 7	12
לונדון	4	14	מ. חלקית 5	12
ליסבון	15	18	מ. חלקית 13	17
מדריד	10	17	מ. חלקית 8	18
ניו־יורק	4	14	מ. חלקית 7	13
פאריס	6	12	מ. חלקית 5	15
פרנקפורט	5	7	מעונן 9	14
ציריך	4	8	מעונן –	–
קהיר	16	25	מ. חלקית 16	31
קופנהאגן	2	7	מ. חלקית 0	7
רומא	8	14	מ. חלקית 10	22
שטוקהולם	-2	4	מ. חלקית –	–

EL AL אל על

ראיתי שמעתי

שיירת הנספחים תפרוץ לכיוון ת"א

שני טנקים מדגם הצ'קים, שהשתתפו במלחמת העצמאות, מרגמות שהפגיזו את יפו, מקלעים שעברו מן העולם כמו בין התותחים מ־1948, יוצאו בסוף השבוע לגן השושנים במשרד הביטחון, לשמש תפאו־רה לקבלת הפנים של שר הביטחון.

הנספחים הזרים הרבים שהוז־מנו לקבלת הפנים, יורקקו לכלים מהירים יותר כדי להגיע בזמן מטקס הדלקת המשואות בירושלים. הם התארגנו בשיירה שתפרוץ מהבירה לכיוון תל־אביב.

ובינתיים, נהגים תושבי צפון תל־אביב ורמת־גן ממטסים חי־נם אין כסף, מדי ערב לקראת מפגן יום העצמאות, עשרים מטוסי הקרב התוקפת דמה על האיצטדיון, לשמחת השכבים הצופים בהם במשקפת.

חנוכת מרפאה לזכר קרבנות שואה

במעמד שר הביטחון, יצחק רבין, יחנך היום במרכז הרפו־אי ע"ש שיבא בתל־השומר אגף מרפאות אף, אוזן, גרון, ע"ש התעשיין דב יעקובוביץ, שתרם 200 אלף דולרים להקמת המרפאות לזכר הוריו שנספו בשואה. מסיבה זו, נבחר את יום השואה לחנוך בו את האגף החדש. בתו של יעקובוביץ, הפסלת גילה שמיין, תרמה פסל "אדם וחוה" שיוצב בכניסה למרפאות.

עדנה אירידור

לראשות ממשלת צרפת אם ייבחר ז'אק שיראק לנשיאות. הוא ידיד ותיק של העם היהודי ושל מדינת ישראל.

יין כשר לפולין

בואם של כ־2,500 אורחים ישראלים לפולין השבוע, הביא את שלטונות פולין להחלטה להשיג למענם יין כשר. הם פנו לסוכן היינות הגדול באוסטריה, חברת "אגרים", והחברה, המיי־צגת את יקבי אליהו הישר־אלים, המליצה על יינות היקב. לאחר קבלת ההזמנה באופן רשמי, יצא לפולין משלוח של אלף בקבוקים, ביניהם יין מתוק לקידוש, סוביניון בלאנק ועוד.

אישים מתחום הקולנוע לפסטיוואל סרטים בארץ

שורה של אישים נודעים מתחום הקולנוע יגיעו לארץ לפסטיוואל לסרטי סטודנטים שיתקיים באמצע מאי הקרוב בתל־אביב. בין האורחים, רוד ברוס וייז, נשיא אקדמיית האוסקר ובימאי הסרטים "צלי־לי המוסיקה" ו"סיפור הפרו־רים"; קארל רייס, בימאי "אהובת הקצין הצרפתי"; אישי־מון מאבר, שביים את "מפיס־טו"; וכן הבימאים קרישטוף זנוסי מפולין ופרנטי פלאק מיוגוסלוויה.

בעת שנשלחו ההזמנות לאורחים, נראה כי אורחים מחו"ל נמנעים מלהיענות להזמנות עקב המצב בישראל, אולם בסופו של דבר, הצליחו המארגנים להתגבר על הבעיה. הפסטיוואל זוכה בתמיכה ניכרת מן הסינמטק ומ־עיריית תל־אביב.

חיים הנדוורקר

ברג'ס עייף מכתיבה

אנתוני ברג'ס, מחברם של רבי־מכר רבים, ביניהם "התפוז המכאני", הצהיר עם צאת ספרו ה־30 כי הוא עייף מכתיבה והיה רוצה להקדיש את זמנו להלחנה. ברג'ס, הבריטי בן ה־71, טוען כי מיצה את עצמו כסופר ואילו במוסיקה הוא מלא רעיונות. משימתו הראשונה: הלחנת אופרה על אבי הספרות האנגלית, ג'פרי צ'וסר.

תיקון
שמה של מנחת טקס שלושים השנה ל"פני האתגר" הוא ורד לין ולא כפי שפורסם.

דוקטור כבוד לשאבאן־דלמאס

ז'אק שאבאן־דלמאס, ידיד בית־הנבחרים הצרפתי, ראש עיריית בורדו ומי שהיה ראש ממשלת צרפת, יקבל תואר דוקטור כבוד של אוניברסיטת תל־אביב.

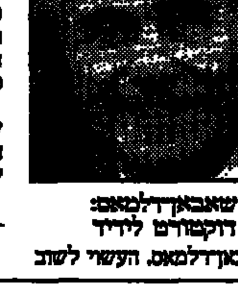

שאבאן־דלמאס: דוקטורט לידיד

שאבאן־דלמאס, העשוי לשוב

בעריכת עירית רוזנבלום

שרי הליכוד מהרהרים: אולי כדאי להקדים את הבחירות — מצבנו איתן

מאת אילן שחורי, סופר "הארץ" לענייני מפלגות

שרי הליכוד חזרו ודנו אתמול בנושא הקדמת הבחירות. בישיבה השבועית של שרי הליכוד שהתקיימה בלשכתו של ראש הממשלה יצחק שמיר צויין כי הליכוד נמצא כיום, מבחינה אלקטורלית באחת הת־קופות הטובות ביותר שלו וע־דיף להוביל להקדמת הבחירות.

סופר "הארץ" מציין כי בין אלו שתמכו בהקדמת הבחירות, היה סגן השר רוני מילוא, אולם רובם של הדוברים, ובכללם ראש הממשלה עצמו הסתייגו מהדברים. בתגובה לדברי מי־לוא נאמר כי את הבחירות אם בכלל ניתן יהיה להקדים לא לפני יולי או ספטמבר ואז המרחק מנובמבר לא יהיה גדול. בין המתנגדים להקדמת הב־חירות היה גם השר אריאל שרון שטען כי יש להוביל למילוי כל תקופת כהונתה של ממשלת האחדות.

במהלך הישיבה נאמר כי הליכוד יכול ללמוד גם על מצבו האיתן מהחשש הגדול המצוי כיום במפלגת העבודה, מפני הקדמת הבחירות. במהלך ישיבת שרי הליכוד נמסר גם כי יו"ר הסיעת הליבראלים בכנסת ח"כ שרה דורון, שלחה אתמול מכתב לשרים דוד לוי ומשה ארנס, שרי חרות למו"מ עם המפלגה הליבראלית, בו ציינה כי הליבראלים מצדדים באיחוד הליכוד ובחירות חברי הכנסת במוסדות משותפים של שתי התנועות, וזאת על ידי צירוף חברי ועידת הליבראלים בה 800 חברים למרכז חרות.

בתנועת החרות טענו אתמול כי לא ניתן יהיה לקבל את צירופם של חברי ועידת הליבר־אלים שנבחרו לפני למעלה מתשע שנים.

צעיר ערבי שגנב מכונית נורה למוות בידי בעל הרכב

מאת נורית אמיתי
סופרת "הארץ"

צעיר מקלנסואה שנהג ללא רישיון ברכב גנוב נהרג מיריות שנורו לעברו ככל הנראה על ידי בעל הרכב. אתמול נשמעו יריות באזור הכפר סירה. למקום הוזעקו כוחות משטרה ומשמר הגבול ש־איתרו כלי רכב מנוקב מכדורים וסימני דם לידו.

לאחר בירור בבתי חולים בסביבה התברר כי לבית החולים בלינסון בפתח תקוה הגיע צעיר פצוע בראשו. בהמשך החקירה התברר כי הצעיר גנב ככל הנראה רכב והיריות נורו לעברו על ידי בעל הרכב שגילה כי רכבו נהוג בידי זר.

בעל הרכב נעצר לחקירה והצעיר מת מפצעיו אתמול בבוקר.

משרד החינוך: גאולה כהן מנהלת "ציד מכשפות" נגד מוסד ואן ליר

מאת סופר "הארץ"

משרד החינוך דוחה את האשמו־תיה של ח"כ גאולה כהן כאילו מוסד ואן־ליר בירושלים מעסיק "ערבים השוללים את קיום המדינה" בדיקה שנעשתה בעקבות מכתבה של כהן לשר החינוך העלתה כי להאשמות אין יסוד.

בתגובה החריפה שפרסם המשרד נאמר עוד, כי הנהלת המשרד רגילה לכך שמי שאינו נושא חן בעיניה של ח"כ כהן זוכה לגידופים ולי־ביזויים, וכי הסיגנון שנקטה הוא "ציד מכשפות".

ערכה את העמוד: אורית גלילי

מאסר לחייל ה־11 המסרב לשרת בשטחים

מאת ראובן פדהצור

סמל (מיל') יובל יותא הוא החייל ה־11 המסרב לשרת בשטחים מאז החלו המהומות בחודש דצמבר. יותא נידון ל־21 ימי מחבוש ומרצה את עונשו בכלא צבאי.

בין 11 החיילים המסרבים, רק אחד הוא חייל סדיר.

צים
צים-סינגפור ● צים-יוקוהמה ● צים-אוסקה ● צים-אילת
4 המובילות במזרח-הרחוק
4 אניות גדולות ומהירות יותר פוקדות כעת גם את נמלי יפן וקוריאה בפקידה ישירה.
צים ZIM המוביל שלי!
בינ"לינואל

מוריד הגז

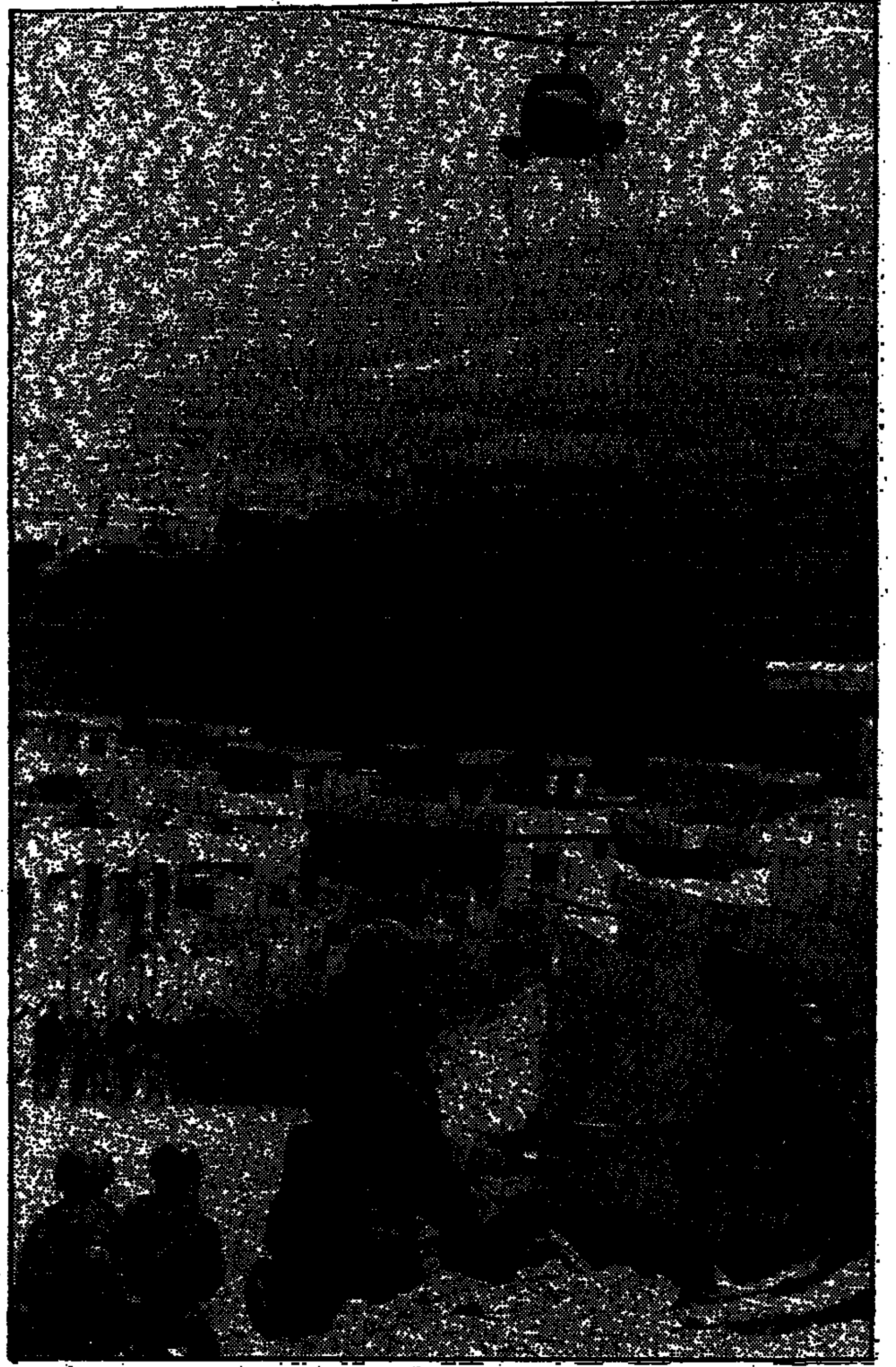

במיקוד המרכז התקיימה אתמול הגנת אמבטיים לפיזור הפגנות. מפקדי הכוחות בשטחים צפו בהליקופטר שפיזר גז על "מפגינים מתאמנים" בתוך כפר. (צילום: דובר צה"ל).

מחלוקת ב"חרות": דוד לוי מתנגד לכינוס המרכז בקרוב

מאת אילן שחורי

בצמרת תנועת החרות מתפתחת מחלוקת חריפה, שעיקרה – התנגדותו של השר דוד לוי לכינוס מרכז תנועת החרות בקרוב לבחירת יצחק שמיר כיו"ר תנועת החרות וכמועמדה לראשות הרשימה לכנסת.

שמיר והשר אריאל שרון, המשמש כיו"ר מרכז תנועת החרות, החליטו אתמול על כינוס מרכז התנועה ביום ראשון, בעוד עשרה ימים, לדיון מדיני בלבד. בלשכת ראש הממשלה מקווים, כי עד אז ניתן יהיה לשכנע את לוי לאפשר בכינוס זה גם את בחירתו המתפרשת של שמיר.

בהתייעצות, שקיים לוי באחרונה עם אנשים ממקורביו, סוכם שמתנהו יתבע כי בחירת המועמד לראשות הרשימה לכנסת תיעשה אך ורק סמוך לבחירות, ולא לפני סוף אוגוסט. השר לוי מעריך, כי עד אוגוסט עשויים להתפתח דברים שיכולים לפתוח לפניו את האפשרות להתמודד על ראשות הרשימה.

לוי אמר באותה ישיבה, כי אין שום מה למהר בקביעת העומד בראש הליכוד, ויש לקיים את הליך הבחירה כפי שהיה נהוג בכל השנים האחרונות.

לעומת זאת, מקורבי ראש הממשלה ושרי חרות האחרים טוענים, כי "יש להקדים ולסיים את המערכה הפנים־תנועתית, כדי להתגייס באופן מלוכד מול מפלגת העבודה. במחנה שמיר־ארנס מבקשים להקדים את בחירת מועמדי חרות לכנסת, אך גם זה נתקל בהתנגדותם של לוי ואנשיו.

לפני כשבועיים קיימה מזכירות תנועת החרות דיון ראשון בנושא הקדמת הבחירות הפנימיות בחרות. מקורבו של השר לוי, ח"כ מיכה רייסר, המשמש כיו"ר אגף האירגון, התנגד נמרצות לכל אפשרות של הקדמה.

אולם בניגוד אחד של מתנה לוי, ראש עיריית עפולה, ח"כ עוזריה עלי, אמר כי סיום המערכה הפנים־תנועתית ישרת את הליכוד במאבקו נגד מפלגת העבודה.

בשיחה עם סופר "הארץ", חזר ושלל אמש ח"כ רייסר את האפשרות כי מרכז חרות יתכנס בקרוב לישיבה לבחירתו של שמיר ולבחירת מועמדי התנועה לכנסת. על האפשרות כי יוחלט לבחור בשמיר כבר בישיבה ב־24 בחודש אמר רייסר: "אם זה ייעשה, תהיה מהומת אלוהים".

מרכז תנועת החרות, המונה כ־2,000 חברים, לא התכנס זה זמן רב. הישיבה הקודמת התקיימה ביישוב אריאל לפני כשלושה חודשים.

הסתיים שלב הראיות במשפט סגל־משעל בעניין טובות ההנאה שקיבלו ממיקי אלבין

מאת לילי גלילי

בתרגיל מפתיע של ההגנה, שלוה בעימות חריף בין פרקליטי הנאשמים לבין התובעת, הסתיים אתמול שלב הראיות במשפטם של ישראל סגל ונסים משעל, הנאשמים בקבלת טובות הנאה מאיש־העסקים מיכאל אלבין ז"ל. היום ישמעו סיכומי שני הצדדים.

בפתח ישיבת אתה"צ בדיון המשמעתי, בה צפויים היו להופיע עדי־ההגנה, קם לפתע עו"ד אורי סלונים, פרקליטו של משעל, והודיע לבית־הדין "אלו עדי", כלומר, שלב העדויות הסתיים, ואפשר לעבור לסיכומים. סלונים הוסיף ואמר, כי בכוונת ההגנה היה לטעון "אין מקום להשיב לאשמה", באשר "ראיות התביעה אין בהן כדי להוכיח את אשמת הנאשמים", אולם על־מנת לקצר את "עינוי הדין", הוחלט לוותר על שלב זה.

התובעת דרשה הפרדת דיון בין סגל ומשעל, שעניינם כרוך במאוחר, "כדי להשלים עד תום הדיון בעניין משעל, להגיע להחלטה, ולעבור לעניינו של סגל".

בעימות חריף שהתפתח בין הצדדים, טען סלונים כי דווקא התביעה הפרה את ההסכם, על פיו בוצע איחוד התיקים: ההסכם התבסס על צמצום האישום של משעל לכך, שהחזיק בכספי שקיבל מאלבין, ולא החזיר אותם, בעוד שהתביעה חזרה במהלך המשפט לעצם קבלת האר־פציות, דבר שבו לא האשם משעל כלל. "אין דבר יותר אבסורדי מהמימון של תביעתי להפריד את הדיון, ואף אין אפשרות לעשות זאת בשלב זה של סיום עדויות ההגנה", טען הסניגור.

בחילופי־דברים קשים בין הפרקליט לתובעת, דרשה לבאון את התבטלותו של סלונים.

סקאנדיה החזקות בע"מ

הודעה על אסיפה כללית שנתית

הינך מוזמן/ת בזה להשתתף באסיפה הכללית השנתית של חברתנו אשר תתקיים במשרדי החברה בבית מגור רח' קהילת ונציה 12 כאוזר אפקה ת"א ביום שישי 29.4.88 בשעה 08.30 בבוקר

על סדר היום:

1. אישור דוחות כספיים ליום 31 בדצמבר 1987.
2. בחירת מנהלים ורואה חשבון.
3. אישור שכר דירקטורים.
4. שונות.

הדירקטוריון

הבהרה

בכתבות בעתון "הארץ" מיום 15.12.87 נקבע כי מנהל סניף רב בריח התקבל לעבודה, כשמאחוריו הרשעות בפריצות לדירות.

ברצוננו להבהיר כי מנהל סניף רב בריח הטעה את מעבידיו. הסתיר את עברו ושלח קורות חיים כוזבים בידי אחר. על כן התקבל לעבודה למרות הרשעותיו.

עורך את העמוד: יצחק לאור

ח"כ דדי צוקר על הענישה ההמונית בשטחים:

4800 עצירים במיתקני מעצר מהם 1200 עצירים מינהליים

"סילוק כמעט מוחלט של הגורם המשפטי מן ההליך" ● אלפים מהעצורים כלואים במיתקן קציעות ● חוסר היכולת למסור למשפחות פרטים עקב "רישום העצורים הנעשה באורח זלזלני"

מאת אורי ניר
סופר "הארץ"

בבתי־הכלא של צה"ל מוחזקים עתה 1,200 עצירים מינהליים מהשטחים, מהם 900 תושבי הגדה המערבית ו־300 תושבי רצועת עזה – כך קובע ח"כ דדי צוקר מסיעת רצ, במכתב ששלח לשר הביטחון יצחק רבין.

במכתבו מביע ח"כ צוקר מחאה על הנהגת "אמת־מידה מתירנית בענישה מינהלית" בשטחים, כלשונו, ועל מה שהוא מגדיר "זלזול בזכויותיהם של עצירים".

לפי בדיקה שערך צוקר, המסתמכת, לדבריו, על מקורות בכירים, מחזיקה היום מדינת ישראל 4,800 עצירים במתקני־כליאה שונים. אנשים אלה נעצרו בארבעת החודשים האחרונים. לפי הנתונים שבידיו, אלפים מתוכם מרוכזים במיתקן המעצר בקציעות.

ח"כ צוקר טוען, כי "שינוי הקריטריונים למעצר מינהלי וסילוק כמעט מוחלט של הגורם המשפטי מן ההליך, יצר מצב שבו הפך המעצר המינהלי לתופעה המונית". לדבריו, "אין כל היערכות ארגונית התואמת את הנסיבות החדשות, וחוסר האפשרות למסור פרטים למשפחות העצורים פוגע קשה ביכולת ההגנה עליהם". לדבריו, "רישום העצורים נעשה באורח זלזלני, לא ממוחשב, ללא רשימה מרכזית אחת שאליה יש גישות לעורכי־הדין".

ח"כ צוקר מתריע גם על המצוקה בכוח־אדם במערכת השיפוט הצבאית, הגורמת למעצר ממושך של חשודים בלא הגשת כתב־אישום. לדבריו, יש בידיו פרטים על עצירים שיושבים בכלא מעל חודשיים בלא משפט, ובלי שיוגש נגדם כתב־אישום. הוא מציע להתגבר לאלתר את כוח־האדם במערכת הפרקליטות הצבאית בשטחים, באמצעות גיוס של אנשי מילואים או משפטנים אזרחיים, בתיאום עם מערכת המשפט האזרחית.

דוברים רשמיים במערכת הביטחון אינם מוסרים נתונים מוסמכים על מספר העצירים במתקני הכליאה של צה"ל, ולכן אין אפשרות לעמת את הנתונים שבהם נוקב ח"כ צוקר עם נתונים רשמיים כלשהם.

נעצרו 35 מסורבי עליה לחמש שעות לאחר הפגנה במוסקווה

מוסקווה (ע"צ). 35 מסורבי עליה יהודים הוחזקו, אתמול במשך 5 שעות במעצר לאחר שהפגינו במרכז מוסקווה. על כך מסרה מסורבת העליה בלה גולקו לכתב סוכנות הידיעות הצרפתית.

בלה גולקו, שהשלטונות דחו את בקשת ההגירה שלה, ציינה כי המעצרים נערכו בעקבות הפגנה של כ־50 אנשים לפני משרדי הוועד המרכזי. המפגינים הניפו כרזות וקראו לאפשר להם לעלות לישראל.

ההפגנה אורגנה לאחר שהשלטונות הסובייטיים, שהבטיחו לבדוק את הבקשות, סירבו להיפגש עם המבקשים בטענה שהם "אינם מוכנים לשיחה".

הבונדסטאג של מערב גרמניה ידון אם להציג אמנות נאצית

סיעת הירוקים החליטה לתמוך בהצגה של יצירות פלאסטיות – שנעשו על פי הזמנת הצמרת הנאצית, או בהשראתה – כדי לעודד ויכוח ציבורי על הנושא ● הסיעה גם דורשת כי אמנים, שסבלו בתקופה הנאצית, או שיצירותיהם הוחרמו, יזכו למעמד של נפגעים ויקבלו פיצויים כספיים

מאת דניאל דגן
סופר "הארץ" באירופה

בון (מיוחד ל"הארץ"). הבונדסטאג המערב־גרמני ידון בקרוב בשאלה, אם יש להציג "אמנות נאצית" בפני ציבור ומוזיאונים ציבוריים ברחבי גרמניה. את הדיון בשאלה יזמה סיעת הירוקים, שהחליטה מצידה לתמוך בהצגה פומבית של "אמנות נאצית".

הנושא היה נתון לוויכוח מר בין אמנים ואנשי אקדמיה בחודשים האחרונים. במושג "אמנות נאצית" מתכוונים ליצירות מכל תחומי האמנות, אך בעיקר פיסול, ציור וארכיטקטורה. מדובר ביצירות שנעשו על־פי הזמנת הצמרת הנאצית, או בהשראתה.

בדיון שהיה השבוע בסיעת הירוקים בבונדסטאג, הוחלט לתמוך בהצגת יצירות של "אמנות נאצית" במטרה לעודד ויכוח ציבורי על הנושא. יחד עם זאת, החליטה הסיעה לדרוש, כי אמנים שסבלו בתקופה הנאצית, או שיצירותיהם הוחרמו, יזכו למעמד של נפגעים, ויקבלו פיצויים כספיים.

במהלך הדיון בבונדסטאג, שמועדו טרם נקבע, תצטרך גם הממשלה להחליט על עמדתה בנושא.

גרמניה תחדש הסיוע לסוריה גם בלי הסגרת הנאצי ברונר

מאת דניאל דגן

בון (מיוחד ל"הארץ"). "לא העלינו את נושא ההסגרה של הפושע הנאצי אלואיס ברונר כתנאי קשר של חידוש הסיוע הכלכלי לסוריה", אמר אתמול אחד מעוזריו של הנס קליין, השר המערב־גרמני לשיתוף־פעולה כלכלי. קליין ביקר בסוף השבוע שעבר בדמשק, והודיע לראשי השלטון שם, כי בון החליטה לחדש את סיוע הפיתוח שלה לסוריה.

הסיוע הזה הופסק לפני כשנתיים בשל הוכחות שהצטברו על מעורבות סורית בעידוד מעשי טרור במערב־אירופה, ובכלל זה במערב־ברלין. לפני שבועות מספר החליטו שרי החוץ של השוק האירופי המשותף לחדש את הקשרים הדיפלומטיים המלאים עם סוריה. הקשרים האלה צומצמו בחלקם לאחר חשיפת מזימה סורית לפוצץ מטוס של "אל על" בלונדון.

אלואיס ברונר, החי בדמשק, נהנה זה עשרות שנים מחסות הממשל הסורי.

ברונר, שהיה עוזרו של אדולף אייכמן, התפאר באחרונה בראיונות עיתונאיים, בחלקו בהשמדת היהודים באירופה, ואמר שאינו מתחרט על מעשיו. ברונר הוא אחד הפושעים הנאצים המבוקשים ביותר החיים עדיין.

هكذا من الاصل

هكذا عن الأهل

בסורוקה שוחזרה גולגולת של תינוק בן שנה וחצי

מאת איתן רבין

לראשונה בתולדות קופת־חולים, בוצע בבית החולים סורוקה בבאר־שבע ניתוח נדיר ומסובך לשחזור גולגולת, בתינוק כבן שנה וחצי — שנולד עם סגירה מולדת של תפרי הגולגולת.

במסיבת עיתונאים שנערכה אתמול בבית החולים, הציג הצוות הרפואי את התינוק, בן העיירה רהט.

אחד מהרופאים, ד"ר האפנר, מסר כי סגירה מולדת של תפרי הגולגולת — קרניוסינאוסטוזיס — הינה תופעה לא־שכיחה בילודים, הגורמת לסגירה מוקדמת, לעיתים מלידה, של תפרי הגולגולת. המחלה מביאה לעיוות צורת הגולגולת — עד כדי יצירת פגם אסתטי בולט. במידה שהפגם לא מטופל, יוצר תיפקוד לקוי — העשוי להתבטא בפיגור שכלי, נזק תיפקודי־תנועתי ופגיעה במערכת הראיה, עד עיוורון.

הצוות הרפואי במחלקה הכירורגית בסורוקה מסר כי מטרת הטיפול היא שיחזור תיפקודי של תהליך טיבעי, באמצעות ניתוח. ניתוחים מסוג זה נדירים, ויש לבצעם מוקדם ככל האפשר בחיי הילוד, עד לגיל חצי שנה.

אביו של הילד אמר כי חיכה כשנה וחצי לניתוח, ועתה הוא רואה שינוי מהותי בתיפקוד הילד.

שני מקרי שוד בשרון

מאת נורית אמיתי

שני מקרי שוד אירעו אתמול ושלשום באזור השרון.

במקרה אחד נשדד ישיש שעשה דרכו מסניף בנק, שם פדה אלפיים שקל, לביתו במרכז העיר. אלמוני כבן 17 הגיח לעברו והפילו ארצה. עוברי־אורח בצומת הרחובות והכשילו הבורח הירש לא נחלצו לעזרתו. הישיש נפגע קלות.

במקרה אחר, בנתניה, חדרו שלושה רעולי־פנים לבית בו מתגורר בן 65 ברחוב שטמפר. השלושה היכו את הקשיש ושדדו ממנו עשרת אלפי דולר. האיש נפצע קל והשלושה נמלטו מהמקום.

המשטרה חוקרת את המקרים ועדיין לא נעצרו חשודים.

מתחדש הקשר בין חובבי הרדיו בבריה"מ וישראל

מאת צבי זרחיה

בריה"מ מחדשת את הקשר האלחוטי עם חובבי רדיו מישראל, לאחר שהשידורים הללו נותקו על־ידי בריה"מ, לאחר מלחמת ששת הימים.

הקשר האלחוטי בין חובבי הרדיו הישראלים והרוסים, יחודש בי־מים הקרובים.

המוזות מול התותחים

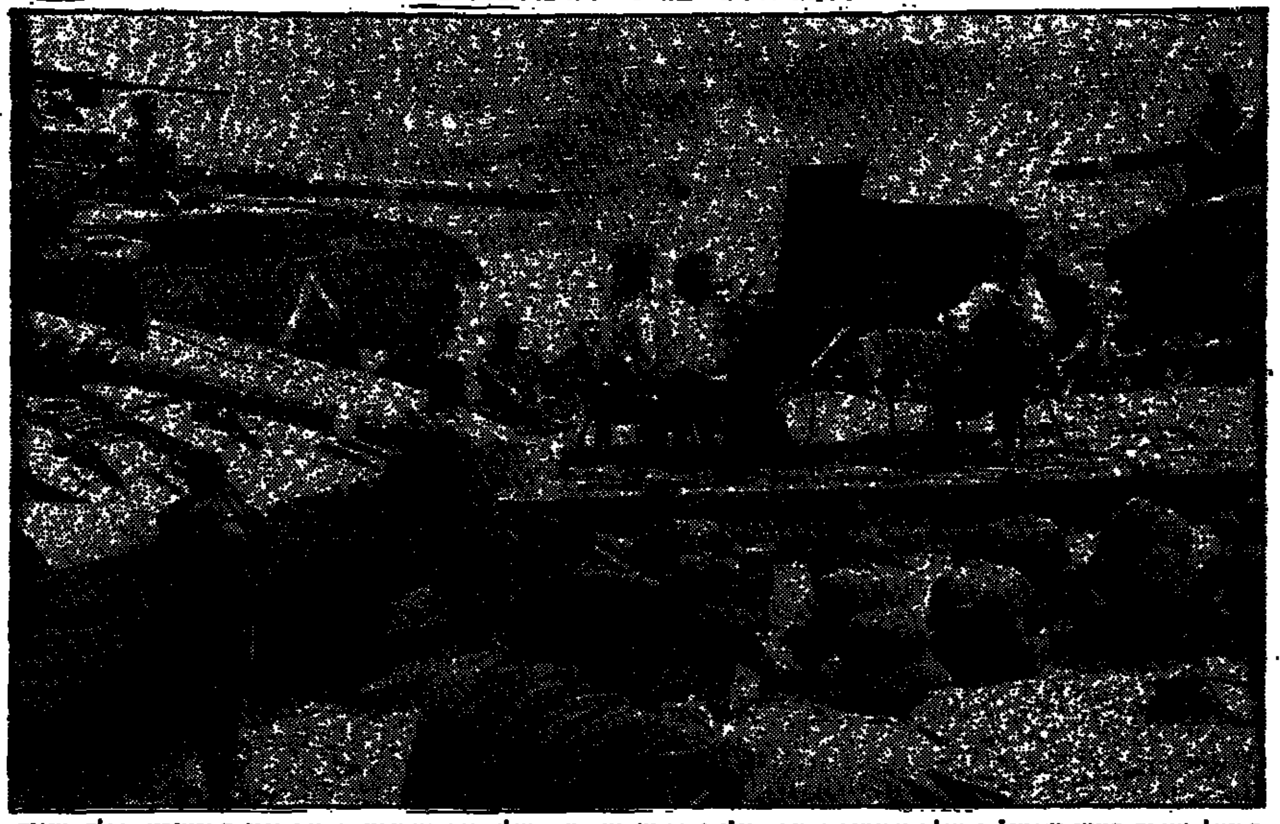

רסיטל מיוחד נערך אתמול במעלה אדומים עבור חיילי גדוד שריון, בידי שלישיית מוסיקאנטה, עם נגני התזמורת הפילהרמונית. הרסיטל צולם עבור תוכנית מיוחדת שמכינה רשות הטלוויזיה הציבורית הממלכתית, לציון 40 שנות עצמאות ישראל — דרך אמנויות הבמה. התוכנית תשודר בחודש מאי, ב־46 מדינות.

אלברט אוזלאי בעדותו במשפט "הפגישה הלילית":

שמונת הנאשמים הלחיצו אותי במשרד ארנון — ורצו שאומר מה שיאמרו לי

לדבריו, לא דיווח על הפרשה המפלילה את עמר עד 85' — כי רצה לחזור לעבודתו ב"אגד"

(ע). אלברט אוזלאי חזר אתמול בעדותו במשפט "הפגישה הלילית" על גירסתו, כי סייע לחבר הכנסת שלמה עמר להשתמט משירות מילואים בלבנון ב־1983, ולשרת במחנה צבאי בקריית־שמונה — תמורת החזרתו של אוזלאי לעבודה ב"אגד".

ח"כ עמר ושבעה אנשים נוספים — ביניהם עורכי־דין ידועים — מואשמים בנסיון ללחוץ על אוזלאי שישנה את עדותו בפרשת שירות המילואים של שלמה עמר. התביעה מתייחסת לפגישה שהתקיימה בינואר 86' במשרדו של עורך הדין יגאל ארנון בתל אביב, בה נטלו חלק שמונת הנאשמים וכן אוזלאי. עם חשיפת פרטי הפרשה, מסר אוזלאי הודעה מפורטת בפני המשטרה הצבאית. המשפט מתנהל בפני השופטת שרה סירוטה.

אתמול עלה אל הדוכן עד התביעה אוזלאי, אשר נחקר תחילה בידי התובעת, עו"ד מרים רוזנטל, והשמיע את גירסתו. משך שעה ארוכה סיפר את אשר אירע בפרשה. הוא טען, כי במהלך החקירה במשרדי מצ"ח, נקרא לטלפון על־ידי יורם בן עמי, בעל מוסך בראש פינה, אצלו עבד באותה תקופה. בן עמי קרא לו, לדבריו, לחזור מיד למוסך. משלא חזר, עזב אוזלאי את המקום, בהסכמת החוקר.

בשובו למוסך בראש פינה, סיפר אוזלאי, אמר לו בן עמי כי אינו חוזר לחקירה, וכי עליו לנסוע איתו. השניים נסעו לתל־אביב, ובדרך סיפר בן עמי לאוזלאי כי ביקרו אצלו שני אנשים מחיפה, שהשמיעו לו הקלטות. אוזלאי השיב כי אין בכוונתו להסתבך, וברצונו "ללכת עם האמת עד הסוף, ולתת את הדין". על כך הגיב יורם בן עמי, לטענת העד: מרגע זה הלאה אתה עושה מה שאני אומר לך.

בן עמי עצמו, אחד הנאשמים בתיק, הודה כבר באשמה במסגרת עיסקת טיעון עם התביעה.

"הלחיצו"

אשר לפגישה הלילית במשרדו של עו"ד ארנון, סיפר אתמול אוזלאי כי שמונת הנאשמים שהיו עמו "הלחיצו" אותו. הרגשתו היתה, לדבריו, שהם רוצים שיאמר מה שיאמרו לו. עם זאת, הוסיף לעמוד על שלו.

במהלך החקירה הנגדית, שהחלה בשעות צהריים על־ידי עו"ד מיכאל קירש, סניגורו של עמר, סיפר אוזלאי כי פוטר מעבודתו ב"אגד" באוקטובר 84', בעת שעמר שימש מנהל בכיר בקואופרטיב. כעבור חודשים נכנס אוזלאי אל משרדו של עמר, אבל זה ביקש שיעזוב את המשרד, "ומאז אני כועס עליו", אמר.

בסוף 1985, יצר אוזלאי קשר עם העיתונאי מרדכי גילת ב"ידיעות אחרונות", וסיפר שיש לו מידע מפליל נגד ח"כ עמר. כעבור מספר חודשים, פירסם העיתון את הפרשה.

בתשובה לשאלה נוספת, אמר כי לא דיווח על הפרשה בשנים 83־85', למרות שהיה מודע לאופיה המפליל, מכיוון שביקש לחזור לעבודתו ב"אגד".

החקירה הנגדית תימשך הבוקר.

הוצאה לפועל למד"א: אם תוך 3 ימים לא ישולם חוב של 9 מ' שקל — נעקל

מד"א: האוצר מנסה באיום לאלצנו ליישם תכנית הבראה שלא מקובלת עלינו. אנו במילכוד — אסור לנו להשבית את שירותי החירום, אך בקשיי הנזילות — אין באפשרותנו להפעילם ● האוצר: עיקול כספים למס הכנסה: פעולה שגרתית, ואין בפעולה משום התנכלות למד"א

מאת עדנה אדירור
כתבת "הארץ"

ההוצאה לפועל הודיעה למגן דוד אדום, כי אם תוך שלושה ימים לא ישולם חוב של תשעה מיליון שקלים למס הכנסה, תממש ההוצאה לפועל נכסים של התאגיד.

מנהלת מד"א נמסר בתגובה כי היא רואה בחומרה רבה את המשך הנסיונות של האוצר לאלץ אותה בדרכים של עיקול כספים, ליישם המלצות תוכנית ההבראה שאינה מקובלת על מד"א. בין היתר דורש האוצר לסגור 13 מוקדים ושש תחנות.

עוד טוענים אנשי מד"א כי הלחצים שמופעלים עליהם הביאו את התאגיד למילכוד. על פי חוק מגן דוד אדום משנת 1950, אסור למד"א להשבית את שירותי החירום שהוא נותן לציבור ואם יעשה כן, יוכל האוצר למנות ועדה קרואה שתנהל אותו.

לעומת זאת, קשיי הנזילות בו נמצא התאגיד היום לא מאפשרים לו להמשיך ולהפעיל שירותי חרום על פי הצרכים. בחודשיים האחרונים שילמה מד"א לעובדים שכר נטו מבלי להעביר את ההפרשות למס הכנסה ובי־טוח לאומי. בבנק הדם נגמר מלאי שקיות החרום ועובדי בנק הדם מרוקנים את כתי הדד־לים ומגייסים שקיות ריקות כדי שאפשר יהיה להמשיך ולייצר מנות דם.

ספקית השקיות, חברת "טרוינול", הטילה עיקול על כספי מד"א בשל חוב של 800 אלף שקלים.

בתגובה נמסר מהאוצר שעיקולי כספים למס הכנסה היא פעולה שיגרתית לגבי כל מי שחייב כספים למס הכנסה, ואין בפעולה זו משום התנכלות למד"א.

כתבי אישום נגד שמואל (סם) דגן: הונאה ומירמה והמחאות ללא כיסוי

דגן, שהתגורר במשך שנים בארה"ב, מבוקש שם ע"י המשטרה והאינטרפול בחשד למעשי הונאה ומירמה במיליוני דולרים ● בסוף השבוע שעבר הוצא נגדו צו עיקול זמני, בעקבות תביעה כספית שהוגשה נגדו לביהמ"ש המחוזי מטעם בנק "קונטיקט" בארה"ב, על סך 785,000 דולר

(ע). איש־העסקים הישראלי שמו־אל (סם) דגן, שהתגורר במשך שנים בארה"ב ומבוקש שם ע"י המשטרה והאינטרפול בחשד של מעשי הונאה ומירמה במיליוני דולרים, מואשם בבית־משפט השלום בתל־אביב בקבלת דבר במירמה.

בכתב־האישום שהוגש אתמול נאמר, כי דגן פגש בשעתו בראש עיריית רחובות לשעבר, שמואל רכטמן, והציע למכור לו מכונית ב־מ־וו. רכטמן העביר לדגן 4,000 דולר בעבור המכונית, שנועדה לאחותו של רכטמן. כאשר שהתה האחות בחו"ל, נאמר בכתב־האישום, היא התירה לדגן להשתמש במכונית בארץ. הנאשם מכר את הרכב לאדם אחר, ולאחר מכן נמלט מהארץ.

שמואל דגן מואשם עוד במתן המחאות ללא כיסוי.

היום תידון בבית־משפט השלום בקשת הפרקליטות, לעצור את דגן עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.

בסוף השבוע שעבר הוצא נגד דגן צו עיקול זמני, בעקבות תביעה כספית שהוגשה נגדו לבית־המשפט המחוזי בתל־אביב מטעם בנק "קונ־טיקט" בארה"ב, על סך 785,000 דולר. ב"כ הבנק טוענים בכתב התביעה, ששמואל דגן ורעייתו מרים ניהלו בקונטיקט שתי חברות, אשר עבדו עם הבנק והסתייעו בה־לוואות ובאשראי. השניים קשרו קשר, לטענת ב"כ הבנק, לבצע שם גלגול שיקים על־מנת להונות את הבנק ולגנוב ממנו מיליוני הדולרים. לטענת התביעה, השתמשו הנתבעים בכספים שנגנבו מהבנק לקניית זהב ותכשיטים, וחלק מ"אוצר" זה הוברח ע"י השניים לישראל.

טרם הוגש כתב־הגנה בתיק זה.

התביעה במשפט אסון "הבונים" לפי מחקרים:

כושר ההבחנה של עין האדם מדוייק ממכשירים אופטיים

(ע). הערכת מרחק אופטית והדיוק בפיענוח מימצאי "הקופסא השחורה", עמדו אתמול במוקד הדיונים במשפטו של נהג הקטר שלמה סומך, הנאשם בבית משפט לתעבורה בחיפה באשמת גרימת מותם של 22 מנוסעי אוטובוס בצומת הבונים.

פרופ' בנימין שמטר מהטכניון, שערך את המדידות בשטח בהסתמך על רישומי הקופסה השחורה, לבקשת יו"ר ועדת החקירה פרופסור משה ליבנה, ציין בעדותו כי רמת הדיוק של המדידות מושפעת מדיוק מכשיר המדידה עצמו.

הוא הוסיף כי חשיבות מיוחדת יש לזיהוי הרישומים על גבי הסרט הנע בקופסה השחורה, כאשר כל מילימטר על גבי סרט הרישום, משמעותו 200 מטר במציאות.

ד"ר אהוד דוכובני, מומחה לפיסיקה גרעינית במכון וייצמן, הוזמן על ידי ההגנה כדי למסור חוות דעת בתחום האופטיקה. העד אמר כי הערכת המרחק מלווה בטעות אופטית. צופה המבחין בעצם הממוקם במרחק של כ־300 מטרים במציאות, יעריך בטעות שהעצם ממוקם במרחק של של כ־50 עד 1200 מטר ממנו.

סגן בכיר לפרקליטות מחוז חיפה עו"ד משה כהן, הסתמך על מחקרים של צבא ארה"ב וספרות מקצועית אחרת וטען כי כושר ההבחנה של עין האדם יכולה לקבוע מרחק בהערכה מדוייקת יותר ממכשירים אופטיים, באשר והאדם סיגל לעצמו כושר ומיומנות בהערכת מרחקים.

הסניגוריה מבקשת באמצעות עדים אלו לערער עדויותיהם של עדי ראייה לתאונה, בכל הקשור להערכת מרחקים ולהצביע על חוסר דיוק מושלם ברישומים שנעשו על פי רישומי הקופסה השחורה.

המשפט יימשך בסוף השבוע.

ערך את העמוד דוד ענבר

המר יבקש משמיר ופרס למנות נציג המפד"ל למבקר המדינה

מועמדי המפד"ל: מיכה ינון, חיים קוברסקי ויצחק מן ● הוועדה למינוי שופטים תדון בעניינו של מלץ ב־11 במאי

מאת צבי זרחיה סופר "הארץ"

שר הדתות, זבולון המר, מבקש להיפגש בשבוע הבא עם ראש הממשלה, יצחק שמיר, ועם ממלא־מקומו שמעון פרס, כדי לדון בבחירת מועמד מוסכם של מבקר המדינה, נוכח פרישתו הצפויה של המבקר הנוכחי, יעקב מלץ.

חוגים במפד"ל מכירים לתפקיד את מיכה ינון, ששימש עד לאחרונה יו"ר הוועד המנהל של רשות השידור, ומכהן עתה כמנכ"ל לשכת עורכי הדין; חיים קוברסקי, שכיהן במשך שנים רבות כמנכ"ל משרד הפנים; ויצחק מן שהיה בעבר נציב מס־הכנסה.

גורמים במערך אמרו אתמול כי יש מקום למו"מ בין המפלגות השונות לבחירת של מועמד מוסכם לתפקיד. במערך הוזכרו לאחרונה שמותיהם למשרת המבקר של שמעון שטרית ויעקב ניאמן, אולם טרם ברור אם הם יהיו מועמדים רשמיים של המערך.

בליכוד הוזכר אברהם ארן כמועמד אפשרי לתפקיד, אך גם שם טרם נקבע המועמד הרשמי של התנועה.

הוועדה למינוי שופטים תדון במינויו של מלץ לשופט בית משפט עליון רק ב־11 במאי, שלושה ימים לאחר שיגיש את דו"ח מבקר המדינה.

נכה צה"ל ב־100% חוייב לשלם ביטוח־לאומי מלא

— כי למרות נכותו הוא משתכר ביותר מ־25% מהשכר הממוצע במשק

(ע). האם עוסק עצמאי שהוא נכה צה"ל בדרגת נכות של 100% לצמיתות, חייב בתשלום דמי ביטוח, או דינו כדין נכה שנפגע בתאונת עבודה, בעל שיעור נכות דומה הפטור מתשלום דמי ביטוח מלאים חל גם עליו. בסוגיה עקרונית זו התחבטו בימים אלה בית הדין האזורי לעבודה, שהחליט לדחות תביעה שהוגשה נגד המוסד לביטוח לאומי, על ידי אריה סגוטוביץ' תושב רמת גן.

התובע הוא נכה צה"ל שנפגע במלחמת יום הכיפורים וכיום מנהל עסק של ייצור מגיני רוח למשאיות. בכתב התביעה נאמר כי בחוק הביטוח הלאומי מ־1968 נקבע כי נכה שנפגע בתאונת עבודה, אשר נקבעה לו דרגת נכות 100 אחוז, פטור מתשלום דמי ביטוח מלאים. התובע טען כי הביטוח הלאומי חייב אותו לשלם דמי ביטוח מלאים וזאת למרות נכותו.

לטענתו, אין לחייבו בתשלום דמי ביטוח מעבר לתשלום דמי הביטוח המשתלם על ידי עצמאיים שהם נפגעי עבודה ועל ידי נכים שדרגת נכותם הינה 100 אחוז ושהם בעלי משלח יד עצמאי.

התובע טען עוד כי לא יתכן שכוונת החוק היתה להציב נפגעי עבודה ונכים במצב טוב יותר משל נכי צה"ל, מבחינה כלכלית.

בכתב ההגנה שהוגש על ידי המוסד לביטוח לאומי נאמר כי התובע אינו זכאי לפטור מתשלום דמי ביטוח, מכיוון שלא מתקיימים בו התנאים האמורים בחוק הביטוח הלאומי.

בהחלטתו לדחות את התביעה ציין שופט בית הדין לעבודה יוסף ירושלמי, כי התובע אינו עונה להגדרת נכה, שכן הוא עובד ומשתכר והכנסתו עולה בהרבה על 25 אחוז מהשכר הממוצע.

מאסר לטוראי על שימוש במורפיום

מאת נורית בהנא מערכת "הארץ" בחיפה

טוראי נידון בבית המשפט הצבאי־אזורי צפון, לחצי שנת מאסר בפועל, וחצי שנת מאסר על־תנאי, לאחר שהורשע בשימוש במורפיום.

הטוראי טען שאדם בלתי־מוכר לו הציע לו לב־דוק את סם המורפיום, הוא נעתר להצעה, והריח את החומר. לדבריו, אביו מרצה רוב ימי חייו עונשים על שימוש בסמים בכלא.

החייל הסביר שלא הסקרנות לדעת כיצד הסתבך אביו היתה הסיבה למעשהו.

הסם נתפס ב־15.2.88 במחסן היחידה, על־ידי מספר רס"רים שפרצו את דלתו.

במחסן הסתתרו הנאשם וחיילים נוספים. על הרצפה נמצאה כף ובה חומר לבן שזוהה בבדיקה כמורפין.

לידיעת עובדי הבטחון ברשות שדות התעופה

עובדי הבטחון ברשות שדות התעופה, אשר הצטרפו לתביעה שהוגשה בשנת 1983 נגד הרשות עקב הפרת דיני עבודה ופגיעה בזכויותיהם ואשר טרם קיבלו את סכומי הפיצויים המגיעים להם על פי החלטת בית הדין לעבודה מתבקשים לפנות למשרד עו"ד דורון כהן, טלפון, 03-245236-7, 03-241852.

על מנת לקבל הסכומים המגיעים להם, וזאת לא יאוחר מיום 15 במאי 1988, לאחר תאריך זה יופקדו הכספים בנאמנות לזכותם ויהיו זמינים רק על פי דרישה.

הפעילים בתביעת הבטחון מקווים כי התביעה הנ"ל תיקנה עיוותי העבר וכי הרשות תפעל לשיפור מערכת יחסי העבודה גם בעתיד.

אלי דולגין
מרכז תביעת הבטחון

מגור החזקות בע"מ

הודעה על אסיפה כללית־שנתית

הינך מוזמן/ת באה להשתתף באסיפה הכללית השנתית של חברתנו אשר תתקיים במשרדי החברה בבית מגור רח' קהילת ונציה 12 נאות־אפקה ת"א ביום שישי 29.4.88 בשעה 09.00 בבוקר

על סדר היום:
1. אישור דוחות כספיים ליום 31 בדצמבר 1987.
2. בחירת מנהלים ורואה חשבון.
3. אישור שכר דירקטורים.
4. שונות.

הדירקטוריון

האסיפה הכללית השנתית של

ארגון הקבלנים והבונים בתל־אביב יפו

שהתקיימה במלון "דמודה" ביום שלישי 1.4.88 בחרה את החברים הר"מ לתפקידים אלה:

יו"ר הארגון: יצחק עציון

חברי ההנהלה לפי סדר הא' ב'

אבנר ספר	אביגדור סבירסקי
יחיאל לשמן	אינג' אהרון ספיר
אינג' קלמן מינץ	אינג' יוסף פישלר
דן מגור	ראובן פלד
רן מנחמי	אביגדור פרויד
צבי נייר	חיים רוטמנר

אריה כוהן, מזכ"ל

שינויים בזמני נסיעות השרות של אגד בימי שישי ומוצאי שבתות עם הנהגת שעון הקיץ

באישור המפקחים על התעבורה

עם הנהגת שעון הקיץ יפעלו האוטובוסים של "אגד" בימי שישי

בקוים העירוניים עד שעה 17:30
בקוים הבין עירוניים עד שעה 17:00

כמו כן יחולו שינויים בלוחות הזמנים במוצאי שבתות.
פרטים בלשכות המודיעין בתחנות "אגד" בכל רחבי הארץ ובמרכזי המידע של "אגד".

תל־אביב 03-432777 ירושלים 02-304304, חיפה 04-549121

אגד התנועה של המדינה

הרוג ו–18 פצועים בשתי תאונות דרכים

(ע) אדם אחד נהרג ו–12 אנשים נפצעו, מרביתם באורח קל או בינוני, בתאונת דרכים משולשת שהיתה אתמול בצהריים בכביש ואדי ערה, כ־300 מטר מערבית לתחנת משטרת עירון.

הפצועים הועברו באמבולנסים של מד"א לבית החולים הלל יפה בחדרה, וחלקם כבר שוחרר.

כתוצאה מהתאונה נסגר קטע הכביש בצומת מגידו ועד חדרה למשך למעלה משעתיים ורק סמוך לשעה 4 אחר הצהריים נפתח מחדש לתנועה.

בתאונה היו מעורבים מכונית פרטית, אוטובוס ומכונית מסחרית. נהג הטנדר נהרג כאשר ניסה לעקוף משאית מסוג סמי טריילר שעברה מיד למסלול אחר, אולם או הבחין הנהג שמולו נוסע אוטובוס.

נהג האוטובוס ניסה להתחמק וירד לשוליים, אולם מכונית הפולו פגעה בו בעוצמה רבה. כעבור שניות ספורות פגעה במכונית הפולו מכונית מסחרית שנסעה מאחור. כתוצאה מהתאונה נפצעו 8 מנוסעי האוטובוס ו־4 מנוסעי המכונית הפרטית ואילו נהג הפולו כאמור נהרג.

תאונה בצומת חב"ד

בתאונת דרכים נוספת שאירעה ליד צומת חב"ד בכביש רמלה–תל־אביב, נפצעו שישה אנשים, אחד מהם קשה. התאונה אירעה כתוצאה מהתנגשות בין מכונית מרגם סרטים של שירות בתי הסוהר לבין מכונית פרטית מרגם שברולט.

בין הפצועים היה אחד הסוהרים, אברהם חן (25) ממעלה־אדומים, ועוד ארבעה נוסעים שישבו ברכב של שירות בתי־הסוהר. כמו כן נפצע אחד מנוסעי הרכב הפרטי. כל הפצועים הועברו לבית החולים אסף הרופא.

הסכם מתן עדיפות למתן אשרה לישראלים לצ'כיה

מאת זוהר בלומנקרנץ
כתב "הארץ" לענייני תיירות

נציגות צ'כוסלובקיה בישראל חתמה על הסכם עם חברת "נתור", לפיו יקבלו הנוסעים במסגרת חברה זו אישורי כניסה לצ'כוסלובקיה בסדר עדיפות ראשוני.

מאז שנותקו היחסים עם ישראל לאחר מלחמת ששת הימים, לא קיבלו קבוצות סיורים מאורגנות מישראל אשרות כניסה לצ'כוסלובקיה. גם נוסעים בודדים נאלצו להמתין תקופה של חודש וחצי עד קבלת האשרה, ולא אחת אף נתקלו בסירוב.

"נתור" מאגדת בתוכה 140 סוכני נסיעות ואתמול נמסר כי ההסכם עם נציגות צ'כוסלובקיה נחתם בעקבות הצלחת "נתור" לגבש תכנית לסיור חדשות לארץ זו ולכמה מדינות מזרח־אירופיות שכנות כגון הונגריה, אוסטריה, ויוגוסלביה.

6 חודשי מאסר על־תנאי וקנס נגזרו לרפי סוויסה — שהורשע בהדחת עדים

סוויסה: "זו שואה אישית" ● בנו, דוד, שנחשד בהתפרצות – זוכה לפני חודש מחמת הספק

(ע) רפי סוויסה, מי שהיה נציב שירות בתי הסוהר וחבר־כנסת, נידון אתמול לשישה חודשי מאסר על־תנאי ולקנס בסך 3,000 שקל, לאחר שהורשע בבית־משפט השלום ברחובות.

סוויסה הורשע בהדחת עדים ובניסיון לבנות אליבי עבור בנו דוד, שנעצר כחשוד בהתפרצות לדירות. משפטו של הבן הסתיים לפני כחודש, והוא זוכה מחמת הספק.

"אין דופי בכך שסוויסה גילה מסירות לבנו וניסה לשכנע את המשטרה בחפותו. בנסיון להדיח עדים למסור עדות שקר עבר את העבירות המיוחסות לו ואני מוצא אותו אשם", אמר השופט נסים ישעיה, בפסק־דינו המנומק הארוך.

בתום המשפט אמר סוויסה לכתבים: "היום זה יום השואה והגבורה", אמר. "כשבאתי לבית המשפט, אמרתי – זו תהיה שואה או תהיה גבורה. ברגע זה, עם הרשעתי, בשבילי זוהי שואה אישית, להבדיל אלף אלפי הבדלות מהשואה האמיתית. אבל לכל אדם יש את השואה שלו".

במהלך המשפט, ביקשה התובעת, עורכת הדין קלרה רג'יניאנו, להתחשב בעובדת היות סוויסה אב מסור, שפעל בלהיטות־יתר להצלת בנו. "תשאירי את זה אלי לסניגור", העיר השופט בחיוך — אך התובעת עמדה על חובתה להשמיע טענות גם לקולת עונשו של האיש. "רפי נגרר לחריגה מבישה מן המותר, עד כדי עבירה פלילית, ובעוד שהבן זוכה — האב הורשע".

"בנסיבות אלה", הוסיפה התובעת, "במקרה כזה שבו נגרם הרס למשפחה, אני מציעה לבית המשפט להסתפק במאסר על־תנאי וקנס כספי".

עם זאת, הצביעה התובעת על כך שהעבירות המיוחסות בהן הורשע סוויסה "חותרות תחת אושיות המשפט". "מדובר באיש ציבור לשעבר, אדם שעדיין רוצה בעתיד לשוב לזירה הציבורית, ומאבקים כאלה דורשים אמות־מידה מיוחדות", אמרה עו"ד רג'יניאנו.

הסניגור, עו"ד חיים משגב, אמר שמרשו מוסיף לעמוד על כפירתו, ויגיש כפי הנראה ערעור לבית המשפט המחוזי. "מדובר במקרה מיוחד במינו", ציין עו"ד משגב.

השופט ישעיה ציין בפסק־דינו כי הסתמך על עדותן של ורד סוויסה, כלתו של הנאשם ואשתו של דוד, ושל חיותה, אמה של ורד — אותן שידל רפי סוויסה למסור עדות שקר על־פי כתב האישום.

השופט ציין שיחסיו של רפי סוויסה עם חיותה ועם ורד היו ועודם תקינים, ולא היתה כל סיבה שהשתיים ירצו להפלילו. הוא שיבח את הופעתו בבית המשפט של אחיו של סוויסה, ניצב־משנה שמעון סביר, ראש אגף לחקירות פשעים חמורים במשטרה, בציינו כי סביר נקלע כאן למצב מביך. הוא לא נטש את המשפחה, ויחד עם זאת נשאר מהימן לתפקידו כקצין בכיר במשטרה ולא שכח להזהיר את אחיו בפני כל התערבות בחקירה.

לעומת זאת השמיע השופט דברי ביקורת קשים על שני קציני משטרה אחרים, גם הם קרובי משפחה של סוויסה — פקד דורית בן מאיר, אחייניתו של רפי, ובעלה — פקד מוטי בן מאיר, וציין כי עדותם של השניים היתה "בלתי משכנעת לחלוטין". הוא הטיל ספק במידת האובייקטיביות שגילה פקד מוטי בן מאיר בעדותו בפני בית המשפט.

רפי סוויסה הופיע לבית המשפט בלוויית אשתו, בנו דוד, ורד ובני משפחה רבים אחרים.

רפי סוויסה על הספסל בבית המשפט, אתמול. (תצלום: ראובן קפלן, "הרשות")

מוני יקים: ד"ר דינה פורת איימה על סטודנט, והוא ביטל עדות בעדי

ב"כ המדינה לבג"ץ: מרכזת החוג להיסטוריה תחקר במשטרה בחשד הדחת עדים ● יקים האשם, כשהיה סטודנט, בעבירות משמעת ואיומים על פורת — והוא הורחק מהלימודים ל–8 חודשים ● לטענתו, סטודנט עמד להעיד לטובתו — ואז המרצה איימה לפגוע בציוניו והוא שינה עדותו

(ע) המשטרה תפתח בימים הקרובים בחקירה נגד ד"ר דינה פורת, מרכזת החוג להיסטוריה של עם ישראל באוניברסיטת ת"א. פורת חשודה בעבירות של הדחת עדים, איום, הטרדה ומתן טובות הנאה לעד במטרה למנוע ממנו שיעיד נגדה. כך הודיעה אתמול לבג"ץ נציגת פרקליטות המדינה.

החקירה תיפתח בעקבות עתירה לבג"ץ שהגיש בחודש שעבר הסטודנט שלמה (מוני) יקים מרמת גן. יקים הגיש את התלונה כבר לפני כשנה. אך מאז סירבה, לדבריו, המשטרה לחקור את התלונה.

נציגת הפרקליטות, עו"ד יוכי גנסין, הודיעה אתמול לשופטים שהמשטרה מוכנה להתחיל בחקירה ולכן הורו השופטים למחוק את העתירה.

הסטודנט מוני יקים הואשם ב־1985 בעבירות משמעת במהלך לימודיו באוניברסיטה. הוא הועמד לדין משמעתי על כך שבעת הרצאותיה של ד"ר פורת בקורס "בן גוריון והשואה", שיסע ללא הרף את דבריה, סירב להפסיק לדבר והאשים את המרצה בכך שהחומר שאותו היא מעבירה לתלמידים אינו מדויק.

יקים הורחק בעקבות הפרעותיו באחת ההרצאות מהאולם על־ידי אנשי ביטחון ואז אמר למרצה: "כמו לא יהיה שיעור אם לא תתני לי לדבר כל פעם".

הוא הורשע בבית הדין המשמעתי של האוניברסיטה ונקבע שזכויותיו בקורס יבוטלו. כן נאסר עליו לגשת לבחינות והוא הורחק מהלימודים לתקופה של 8 חודשים.

בעתירה לבג"ץ טען יקים כי הוא חף מפשע ולדבריו אף ניסה להוכיח זאת בבית הדין המשמעתי, על ידי עדויות של חבריו לכיתה.

אולם לטענת יקים, אחד התלמידים שינה את עדותו ותמך בגירסתה של ד"ר פורת לאחר שהמרצה הדיחה אותו לעשות זאת. היא איימה על התלמיד ששמו מוטי גוה, ואמרה לו כי אם לא ישנה את עדותו ייפגעו לימודיו בצורה חמורה. בעקבות זאת שינה התלמיד את עדותו וכתגמול הדליפה המרצה לתלמיד שאלות של מבחן וגרמה לכך שיקבל ציון גבוה — נטען בעתירה.

ערך את העמוד דורי ענבר

תקרית עם כהנא במשרד המשפטים

(ע) ח"כ מאיר כהנא הגיע אתמול למשרד המשפטים בירושלים כדי לחלק לשר המשפטים וליועץ המשפטי לממשלה את החוברת שהוציאה תנועתו ואשר מכונה "שואת יהודי תימן", במחאה על כך שהיועץ המשפטי לממשלה הורה למשטרה לפתוח בחקירה נגד ח"כ כהנא בחשד להסתה, הסתה והוצאת לשון הרע, באותה חוברת.

ח"כ כהנא ומספר פעילי תנועתו החלו בחלוקת החוברת באולם־הקבלה של בניין משרד המשפטים, לאחר שאנשי הביטחון במשרד הורו להם לא לעלות לקומת לשכתו של השר.

ראש יחידת הביטחון במשרד, עודד מאושר, הורה לכהנא להפסיק את חלוקת החוברות במשרד ונימק זאת בכך, שאין זה בסמכותו של חבר הכנסת לחלק חומר תעמולה. ח"כ כהנא הגיב על כך בחריפות.

ח"כ כהנא ואנשי תנועת "כך" עזבו את הבניין לאחר כשעה.

פשרה בתביעת הכתב שפוטר גיורא צור נגד הטלוויזיה

(ע) שופט בית־הדין האזורי לעבודה בבאר־שבע אישר באחרונה הסכם פשרה בין רשות השידור לבין כתב הטלוויזיה הישראלית לשעבר בדרום, גיורא צור, שפוטר בשל עיסוקו בעבודה פרטית. ההסכם קיבל תוקף של פסק־דין. על פיו תשלם רשות השידור את שכרו של צור עד תום תקופת ההעסקה שלו, ושכר זה יוחשב לצורך תשלום פיצויי פיטורין. גיורא צור תבע את רשות השידור, בטענה שפוטר ב"משפט־שדה" שנערך לו.

עבודתו בטלוויזיה הישראלית של גיורא צור הופסקה בחודש אוקטובר שעבר, לאחר שלמנכ"ל רשות השידור, אורי פורת, ולהנהלת הטלוויזיה הגיעה תלונה של פעילי הליכוד בעיירה שדרות. המתלוננים גילו בתלונתם שצור מועסק בחברה ליחסי ציבור "נגב תקשורת" מבאר־שבע. לטענתם, הוא נתן העדפה בסיקור לטלוויזיה של ראשי רשויות בדרום, שנמנו על לקוחות "נגב תקשורת".

באחרונה הושגה פשרה בין צור לבין רשות השידור. השופט ברוך אזולאי מבית־הדין האזורי לעבודה בבאר־שבע נתן לה תוקף של פסק־דין. על־פי הסכם הפשרה, התחייבה רשות השידור לשלם לעיתונאי המפוטר 7,079.82 ש"ח, שהם השכר עבור חצי שנה ממועד הפיטורין ועד למועד סיום חוזה העבודה של צור עם התובעת. סכום זה גם יוחשב כשכר ברוטו לצורך חישובי פיצויי הפיטורין, שתשלם הרשות לצור.

נכנס לניידות משטרה ושידר מהן הודעות שווא על תאונות

מאת ראובן שפירא כתב "הארץ"

ניידות המשטרה החונות בחצרות המשטרה או במקומות אחרים אינן מאובטחות בעת הצורך. בניגוד להוראות הקיימות, משאירים שוטרים רבים את חלונות ודלתות הניידות פתוחות גם בחצרות תחנות המשטרה. עובדה זו מאפשרת לעבריינים ולגורמים מפוקפקים להכנס לניידות לגרום לנזקים ואף לחדור למערכת הקשר המשטרתית.

אתמול הודיעה משטרת תל־אביב כי עצרה צעיר בן 19, תושב יפו, שבמשך תקופה ארוכה נהג להטריד את המשטרה על ידי שידור קריאות כוזבות ברשת האלחוט המשטרתי, כאשר הוא נכנס לצורך כך לתוך ניידות משטרה. הוא הציג עצמו כאות קריאה משטרתי ברשת הקשר של ענף התנועה ודיווח כמה פעמים על תאונות דרכים קטלניות או קשות שאירעו בתחומי מחוז תל־אביב.

כשהגיעו בוחני התנועה למקום ה"תאונה", התברר כי מדובר בבדיה. בהוראת ראש ענף התנועה, סנ"צ לאה גולדמן, הוקלטה אחת מהקריאות הכוזבות ששודרה ב־30 במארס. בקריאה דווח כי מונית פגעה ברוכב אופניים ברחוב אלנבי וגרמה "לריסוק אבריו ופגיעה קשה ביותר בו".

במשטרה התעורר חשד שמדובר בחובב רדיו אלחוטי המטריד את המשטרה. קולו המוקלט היה מוכר לאחד מעובדי מד"א תל־אביב זאב גולדמן, שהוא בעלה של ראש ענף תנועה במשטרה. גולדמן, חובב רדיו בעצמו, זיהה את הקול של המטריד כקולו של צעיר תמהוני הנוהג להסתובב בבתי חולים בעיר. גולדמן נזכר גם כי בעבר אף הסיע אותו באמבולנס לקבלת טיפול רפואי, לאחר שתלה עצמו על מוט בקומה רביעית של בניין בתל־אביב.

התברר עוד כי קולו של הצעיר מוכר למשטרה גם כמי שיש לו עבר בהטרדות שווא בטלפון. ההקלטה הושמעה באזני חוקרי הנוער של מרחב הירקון שזיהו את הצעיר מיפו. הוא הובא לחקירה ומשתף פעולה עם חוקריו.

מאסר עולם בעוון רצח בעקבות סכסוך משפחתי

(ע) מאיר בצלאל (45) מתל־אביב נידון אתמול למאסר עולם, לאחר שהורשע ברצח זאבי מעברי, בחבטת אבן כבדה, על רקע סכסוכים משפחתיים בבית הנאשם.

בכתב התביעה נאמר כי בין מאיר לבין אחיו, שלמה בצלאל, התפתח ריב קשה. במשפט התברר, כי האח שלמה השתלט על דירת ההורים הקטנה ברח' קלקן 10, ומאיר נאלץ להסתלק משם ולמצוא מקום לאם בבית־אבות. המנוחה, ידידתו של שלמה, התגוררה עמו בדירת ההורים.

באוגוסט 1987 נעדר שלמה ימים מספר מהדירה, ובמהלכם סילק מאיר את המנוחה, ואיים עליה כי אם תחזור — יהרוג אותה.

בעת ביקור שערכה מעברי בדירת שכנתה למחרת, הבחין בה הנאשם, שעבר ברחוב, צעק לה להסתלק, ומשסירבה ניגש אליה, היכה באגרופיו בפניה ובעט בכל חלקי גופה. כשנפלה, דרך על צווארה עד שדם זב מפיה. הוא נטל אבן גדולה והשליכה על ראש המנוחה, וזו מתה מיד.

התובעת, עו"ד ריקי שפייר מפרקליטות מחוז ת"א, טענה שזהו מקרה רצח, כי הנאשם גרם בכוונה תחילה למותה של המנוחה. הסניגור טען, כי המעשה לא בוצע בכוונה תחילה, המנוחה היא שקינטרה את הנאשם תחילה.

לאבינו היקר
יצחק חנין

ברכותינו הלבביות
במלאת לך 85 שנה

ילדיך: דיאן ועודד
נכדיך: נגה ואליה

עיריית חיפה
הועדה לציון 110 שנים להקמת עיריה בחיפה

אוניברסיטת חיפה
המכון לחקר חיפה והגליל

חיפה בשנות ה־2000
עיר מטרופולין בעידן הבתר־ התעשייתי
כנס לציון 110 שנים להקמת עיריה בחיפה

ביום ראשון, י"ד אייר תשמ"ח, 1 במאי 1988, בבית אבא חושי, רחוב א.ה. סילבר 71, נוה שאנן.

בכנס יתקיימו הרצאות מרכזיות:

ראש העיר מר אריה גוראל – חיפה בשנות ה־2000 אפשרויות ואתגרים.
ד"ר יוסף בן ארצי – מורשת העבר ושילובה במערך העירוני של חיפה המודרנית.
פרופ' אהרון קלרמן – העיר המודרנית – חיפה בעידן הבתר התעשייתי.
פרופ' ברוך קיפניס – חיפה בשנות ה־2000 מטרופולין אזורי לאומי או בינלאומי.

פנלים לדיון בנושאים הבאים:
תעשיה וטכנולוגיה, תרבות וספנות, תכנון ושתוף הציבור, חינוך, תקשורת שרותים ומסחר, תיירות נופש פנאי, המנהל המוניציפלי והשרות לאזרח.

בדיונים ישתתפו נציגי הציבור, הקהילה העיסקית, הממשלה, העיריה והחוקרים מהאקדמיה.

דמי השתתפות 25 שקלים (עבור חוברת תקצירי הרצאות, כבוד קל וארוחת צהרים)

פרטים והרשמה מוקדמת: במכון לחקר חיפה והגליל, אוניברסיטת חיפה 31999 טל: 04-240970

הציבור מוזמן

AMAL AT SIXTY ששים לעמל

כנס ידידי „עמל" בארץ ובחו"ל
תל־אביב, ימים א' – ב', ל' ניסן – א' אייר תשמ"ח, 17 – 18.4.88.

מעמד הפתיחה
מרכז הירידים, גני־התערוכה, ת"א יום א', 17.4.88, 20.30.
דברים:
אורי אגמי, יו"ר „עמל"; נתן הלך, סגן ראש עיריית ת"א־יפו;
דב תבורי, יו"ר מרכז השלטון המקומי וראש עיריית פ"ת; ח"כ ישראל קיסר, מזכ"ל ההסתדרות; שמעון פרס, מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ.
תוכנית אמנותית: פרקי נגינה, שירה ומחול.

דיוני הכנס
מרכז הירידים, גני־התערוכה, ת"א, יום ב', 18.4.88, 08.30 – 16.30.
בין המרצים: שר הכלכלה והתיכנון, גד יעקובי; שר העבודה והרווחה, משה קצב, אלוף מנחם עינן, ראש אג"א, צה"ל, משה קרת, מנכ"ל התעשייה האווירית.

כנס בוגרים
מוזיאון ארץ־ישראל, תל־אביב, יום ב', 18.4.88, 16.00.
התכנסות ורישום; פגישות מחזורים; כנס בוגרים; השתתפות בעצרת 60 שנה ל„עמל".

יום העובד
מפגש של עובדי „עמל" ומשפחותיהם
מוזיאון ארץ־ישראל, תל־אביב, יום ב', 18.4.88, 16.30.
פעילות תרבותית־יצירתית־בידורית; תחביבים, אמנויות; הרקדה ושירה בציבור; השתתפות בעצרת 60 שנה ל„עמל".

עצרת „עמל"
במעמד נשיא מדינת ישראל, מר חיים הרצוג.
אמפיתיאטרון מוזיאון ארץ־ישראל, ת"א, יום ב', 18.4.88, 20.30.
דבר „עמל": אורי אגמי, יו"ר „עמל" וחבר הועדה המרכזת.
ברכות: ח"כ ישראל קיסר, מזכ"ל ההסתדרות; מר חיים הרצוג, נשיא המדינה.

„עמל" 88
בהשתתפות להקות מחול וזמר, מקהלות, להקות תנועה ומופע אור־קולי.
מנחה: שלמה ניצן.
אמנים אורחים: עופרה חזה, אושיק לוי.

האירוע נערך תחת כיפת השמיים — נא להצטייד בלבוש חם.

בשל שינויי כתובות וקשיי איתור חזרו מהדואר חלק מההזמנות. מורים, עובדים, בוגרים ועדי־הורים וידידי „עמל" שלא קיבלו מסיבה זו הזמנות לכנס, יוכלו לקבל הזמנותיהם באולם הקונגרסים, גני התערוכה, תל־אביב, יום א' 17.4.88 בין השעות 18.00–19.00, לפני טכס הפתיחה, או בכניסה למוזיאון הארץ ביום ב' – 18.4.88.
לקבלת פרטים נוספים אפשר להתקשר ל: 03-497444.

השבוע בטוטו מינימום הפרס הראשון:*
3.5 מיליון ש"ח
* כולל העברה

هكذا في الاصل

אנשים רבים במוסקווה הצטופפו שלשום, כדי לטעום בפעם הראשונה בחייהם טעמה של פיצה אמריקאית. החברה מניו ג'רסי, חתמה על הסכם של שיתוף פעולה עם שלטונות בריה"מ לשווק הפיצה מעל ניידות מבחירה מיוחדת. בשעות הראשונות חולקה הפיצה בחינם לכל דורש ומיד אח"כ החלה המכירה הסדירה. (תצלום: איי־פי)

משפט טלוויזיוני ייערך החודש לוואלדהיים בארה"ב ובריטניה

לונדון (ע"ר). משפט טלוויזיוני ייערך החודש לנשיא אוסטריה, קורט ואלדהיים, שלא בפניו, כאשר רשתות טלוויזיה של ארה"ב ובריטניה יחקרו את האשמות כי היה מעורב בפשעי־מלחמה נאציים.

"יש לנו ראיות חדשות בארכיונים ומעדים", אמר אתמול מפיק התוכנית, ג'ק סולטמאן, במסיבת עיתונאים בלונדון.

חמישה שופטים בדימוס — אמריקאי, בריטי, קנדי, מערב־גרמני ושוודי — יקיימו החודש 9 ימי דיונים באולפן טלוויזיה בלונדון, והדיונים משפטיים אלה יתומצתו לתוכנית של 3 שעות ומחצה, אשר תשודר ב־5 ביוני.

התוכנית מופקת על־ידי רשת הטלוויזיה האמריקאית לכבלים, "הום בוקס אופיס", ועל־ידי הטלוויזיה המסחרית האמריקאית, "תמס". סולטמאן דחה רמזים כי הדיונים יהיו בבחינת משפט־ראווה, והשווה אותם לתחקיר עיתונאי. ואלדהיים לא הוזמן לדיונים.

סולטמאן ציין, כי במשפט יופיעו 35 עדים, כולל 13 חיילים גרמניים לשעבר.

כ"סניגור" לוואלדהיים יופיע לורד רולינסון, תובע כללי בריטי לשעבר.

טלפורד טיילור, התובע האמריקאי הראשי במשפטי נירנברג לפושעים נאציים, יהיה יועץ מיוחד לתוכנית.

טיילור אמר, כי המשפט ינוהל על בסיס העקרון כי ידיעה על ביצוע מעשי זוועה, אינה מהווה כשלעצמה פשע מלחמה.

התוכנית תעלה 2.8 מיליון דולר.

הוחלט לבצעה למרות דו"ח של 6 היסטוריונים בין־לאומיים שזיכה בפברואר את ואלדהיים מתפקיד אישי בביצוע פשעי־מלחמה.

סולטמאן אמר, כי הוא הודיע לואלדהיים על התוכנית, בפגישה שקיימו בקיץ אשתקד בווינה.

ואלדהיים אמר לו אז: "איש מלבד העם האוסטרי אינו יכול לשפוט אותי, ובכך שבחר בי בתור נשיא, הוא הביע למעשה את עמדתו".

בקבוק תבערה הושלך על חנות יהודית בטורינו

טורינו (ע"ר). בקבוק תבערה גרם אתמול נזק רב לחנות ספרים, המתמחה בספרות יהודית. המשטרה מסרה, כי בהודעה טלפונית של "אחוי הפלשתינאים" נמסר שהם אחראים למעשה.

עדי־ראיה אמרו, כי קבוצה של אנשים ניפצה את החלון של חנות הספרים לוקסמבורג במרכז טורינו והטילה בקבוק תבערה לתוכה. עד שהגיעו הכבאים וכיבו את השריפה, נשרפו ספרים רבים.

כמה עיתונים קיבלו לאחר מכן הודעות טלפוניות מגברים ונשים, שאמרו כי הם שייכים לקבוצה של אנארכיסטים מהפכניים, האחראית להתקפה. "יחי אש"ף, יחי העם הפלשתינאי", אמרו האלמונים.

בחודש שעבר צוירו על חלונות אותה חנות ספרים סיסמאות אנטישמיות.

"האם רייגן באמת אמר 'יקירתי, שכחתי את הברווז' כאשר נורה ב־81 — או שהבית הלבן המציא זאת?"

סערה בוואשינגטון לאור גילוייו של לארי ספיקס, הדובר הקודם, מתי רייגן דיבר ומתי שם הוא מלים בפיו של הנשיא

ואשינגטון (ע"ד וע"צ). ספר חדש של לארי ספיקס, שהיה דובר הבית הלבן, על שש שנות שירותו בתפקיד זה, מעורר סערה בוואשינגטון, בעיקר בכלי־התקשורת, לאחר שהודה כי המציא בעצמו ציטוטים והערות, אותם ייחס לנשיא רייגן.

בין היתר, הודה ספיקס, כי הוא היה זה שחיבר הערות של הנשיא רייגן בעת ועידת הפיסגה בז'נווה ב־1985.

ספיקס כותב בספרו, כי ציטט בפני העיתונות העולמית דברים, שהנשיא רייגן בכלל לא אמר, לרבות הערה שהודגשה בכלי־התקשורת, לפיה אמר המנהיג הסובייטי, מיכאל גורבצ'וב, לרייגן כי "העולם נושם עתה לרווחה, מפני שאנחנו מדברים כאן ביחד".

דובר הבית הלבן, מרלין פיצווטר, הגיב על גילויי קודמו, באומרו: "זו שערוריה".

פיצווטר התלונן, כי ספיקס פגע באמינותו של הנשיא רייגן ובאלה, המביאים את דבריו ואת מדיניותו לידיעת הציבור באמצעות כלי־התקשורת.

עוד התלונן פיצווטר, כי הגילויים של קודמו יצרו בעיית אמינות גם בשבילו, האומר לכתבים ברוגז מהול בעצב: "יהיה לנו עכשיו משפט צבאי כאן (בחדר העיתונות של הבית הלבן) על כל דבר שאני אומר".

פיצווטר לא היה היחיד, שהשתומם מגילוייו של לארי ספיקס, ומ־השערוריה שפרצה לגבי אמינות הנשיא ונסיונות המניפולציה של העיתונות והציבור על ידי הבית הלבן. "האם רונלד רייגן באמת אמר 'יקירתי, שכחתי את הברווז', כאשר נורה ב־1981, או שהבית הלבן המציא זאת?" שאל כתב הבית הלבן של העיתון "ניוז דיי", סול פרידמן, בשיחה על גילוייו של ספיקס בספר זכרונותיו, "דיבורים גלויים".

"לנשיא לא היה מה לומר"

ספיקס גם הודה, כי בעת שהסובייטים הפילו מטוס־נוסעים קוריאני ב־1983, הוא שם בפי רייגן דברים שאמר מזכיר־המדינה ג'ורג' שולץ. הסביר זאת בכך שלנשיא לא היה מה לומר בישיבת חירום בעניין זה, שהתכנסה בבית הלבן.

"לא הרגשתי שאני משקר", אמר ספיקס לכתב רויטר, לאחר שנודע הגילוי ביום שלישי. "הייתי סבור, כי תפקידי לדעת מה הנשיא חושב, והציטוטים שהבאתי ביטאו בצורה ברורה את מחשבותיו של הנשיא".

עוזרו הקודם של רייגן, כיום סגן נשיא חברת תקשורת בוול סטריט, אמר כי תפקיד דובר הנשיא הוא "ללמוד מה האיש חושב ולנסות להיות שופרו ולדבר בשמו".

אולם פיצווטר, הדובר הנוכחי, שבא במקומו של ספיקס לפני שנה, אמר כי הוא עצמו לעולם לא ישים מילים בפי הנשיא. "אם הוא לא אמר זאת, אני לא אומר זאת. מעולם לא נהגתי כך", הוא אמר.

פרשנים מנוסים בוואשינגטון אמרו, כי גילוייו של ספיקס לא צריכים להפתיע איש. בבירה האמריקאית, שם מביימים פוליטיקאים לעתים קרובות מה שמכונה כאן "אירוע־דמה" כדי להאדיר את שמם, לחזק את דימויים ולזכות בקולות.

"הוא אינו היחיד. לומר בוואשינגטון כי זו שערוריה, אינה אלא צביעות", אמר בראיון העיתונאי ארי פונר מ"ניו רפאבליק". "זה פשוט רק קצת יותר גרוע מכל יתר ההתבטאויות וההערות של רייגן, הנכתבות עבורו, מאחר שכל צעדיו מתוכננים מראש", הוא אמר.

דיפלומטי יוון שובתים

אתונה (ע"ר). דיפלומטים יווניים באתונה ובשגרירויות מעבר לים פתחו אתמול בשביתה שתימשך שלושה ימים, בדרישה לשפר את שכרם ואת תנאי עבודתם.

איגוד הדיפלומטים היווניים מאיים לקיים שביתות נוספות בחודשים מאי ויוני.

במהלך השנתיים האחרונות קיימו דיפלומטים יווניים כמה שביתות, כדי למחות בדרך זו נגד תנאי השכר ותנאי העבודה הירודים שלהם.

ראש
עיתון לאנשים חושבים

"עופו למקום בו אין מתרסים למקום בו לא סובלים מרעב"

ילדים הפריחו 13 יונים לבנות בביירות, לציון 13 שנים למלחמת האזרחים • כ־176,000 אנשים נהרגו עד כה במלחמת האזרחים בלבנון

ביירות (ע"ר). ילדים שיחררו אתמול 13 יונים לבנות, לציון יום השנה ה־13 לפרוץ מלחמת האזרחים בלבנון, בה נהרגו כ־176,000 בני־אדם.

"עופו לשמיים, יוני שלום", אמרה נערה במעבר המוזיאון של הקו הירוק, המפריד בין ביירות המוסלמית והנוצרית. "עופו למקום, שבו אין מיתרסים, אין מעברים ואין הפרדות... למקום שאין הפרדות ואין קנטונים, למקום שאין בו קיצוניות ואין קירבות נטושים, למקום שבו לא סובלים מרעב".

ילדים נוצרים ומוסלמים עקבו אחר הטקס, שאורגן על־ידי ארגוני סטודנטים. הסטודנטים חילקו זרי פרחים קטנים לעוברים ושבים, בליווי פתקים בהם נאמר: "די לנו במלחמת אזרחים. הגיעה השעה לשים קץ להרס, לחלוקה ולהפיכת אנשים לפליטים. אנו אומרים הן לשלום בין האזרחים, הן לאחדות לבנון והן לצדק ולשוויון".

ב־13 באפריל 1975 נהרגו כ־30 פלשתינים בפרוור נוצרי של ביירות. התקפה זו נחשבת בדרך כלל כניצוץ, שגרם להתלקחות קרבות בין הנוצרים המוסלמים ברחובי המדינה.

60 נעצרו לאחר מהומות סומגייט באזרבייג'אן

מוסקווה (ע"ר). יותר מ־60 בני אדם נעצרו בעקבות המהומות האתניות בעיר סומגייט באזרבייג'אן, ואשר בהן נהרגו 32 בני אדם — מסר אתמול השבועון "חדשות מוסקווה".

העיתון מסר, כי צוות המונה יותר מ־100 בלשים נמצא עתה בעיצומה של חקירה של מה שמכונה כאן "פשע המוני". החקירה מסועפת ביותר וצוות החקירה קרא לעדי ראיה להופיע ולמסור עדות על מה שקרה בליל השוד ב־28 בפברואר, אשר בו נהרגו 26 ארמנים ושישה אזרבייג'אנים.

עוד מסר השבועון, כי 16 מתוך 200 הפצועים במהומות ובהתפרעויות מאושפזים עדיין בבתי־חולים בבאקו.

ההתפרעויות פרצו לאחר הפגנות המוניות ברפובליקה הארמנית השכנה, בתביעה להעביר את מחוז נאגורני־קארבך מאזרבייג'אן לארמניה. מחוז זה מיושב ברובו בארמנים.

"חדשות מוסקווה" מביא מדברי מזכיר המפלגה הקומוניסטית בסומגייט, מאלק ביראמוב, שאמר כי פליטים אזרבייג'אנים־מארמניה הדליקו את הניצוץ, שחולל את ההתפרעויות. הוא לא מסר פרטים נוספים.

קיסינג'ר מסרב לתווך במזרח התיכון

אטלנטה (ע"ר). הנרי קיסינג'ר דחה הצעה שהעלה ריצ'רד ניקסון בראיון בשבוע שעבר: להתמנות כמתווך אמריקאי מיוחד לענייני המזרח התיכון.

קיסינג'ר, שהיה יועצו של ניקסון לביטחון לאומי ואחר כך מזכיר מדינה, אמר כי מתווך לקידום השלום במזרח התיכון חייב להיות חלק ממעמד משרד־החוץ, עם סמכות השפעה במו"מ הבין־גושי ולא רק בענייני המזרח התיכון.

קיסינג'ר מתח ביקורת על חלק מתוכנית־השלום האמריקאית החדשה למזה"ת, באומרו: "איני מצדד בהחזרת הסובייטים למו"מ במזה"ת, לפחות עד שישנו את עמדותיהם. כל זמן שהם ממשיכים להיות פרקליטים לערבים הקיצוניים ביותר, תוכנית כזו רק תביא למצב אשר בו ארה"ב תהיה מבודדת בעמדתה", אמר.

קבוצת סיקים פתחה באש במקדש הזהב בחבל פאנג'ב

ארמיטסאר (איי־פי). קבוצה של סיקים פתחה אתמול באש במקדש הקדוש ביותר לסיקים. הקבוצה נכנסה למקדש עם כלי נשק אוטומטיים ופתחה באש בתוך ההיכל. אין מידע על נפגעים מן הירויות.

המשטרה טוענת כי הירי ארך 15 דקות וכי גרם לבהלה רבה בקרב המתפללים שהיו אותה שעה בבית תפילה זה. סוכנות הידיעות ההודית מסרה כי 18 איש נהרגו ביממה אחרונה כתוצאה משורה של מעשי אלימות של הסיקים.

הידיעה כי סיקים מחזיקים בנשק בתוך המקדש גרמה למתח רב בקרב אנשי המיעוט הסיקי במחוז פאנג'ב. חלק מהם דורש להקים לאלתר מדינה סיקית עצמאית שתקרא בשם "חאליסטאן" ("ארץ הטוהר" — בשפת הפאנג'ב).

לדברי המשטרה הסיקים בני ביצורים בתוך המקדש והם מסתירים כלי נשק ותחמושת בכתלי הבנין.

מטוס של דרא"פ התרסק: כל 23 הנוסעים נהרגו

הטייס דיווח על דליקה במטוסו ומיד לאחר מכן התרסק המטוס בשדה

יוהאנסבורג (ע"ד וע"צ). הטייס של מטוס דיסי 3 דיווח על דליקה במטוסו ומיד לאחר מכן התרסק המטוס בשדה וכל 23 הנוסעים ואנשי הצוות נהרגו. היה זה האסון האווירי השני, הפוקד את דרום אפריקה, במהלך ששת השבועות האחרונים.

המטוס הזו מנועי הטיס סייסים, מאמנים ופקידים של מגדלי סוסים למפגש ליד יוהאנסבורג, כאשר התרסק בלילה האחרון ליד העיר הנמאן, במרחק 250 ק"מ דרומית מערבית מיוהאנסבורג. לפי שעה לא ידוע מה גרם לאסון.

יצויין, כי המטוס שהתרסק מדגם דיסי 3 דקוטה ותוכנן במלחמת העולם השניה. לא ידועה שנת הייצור של המטוס שהתרסק.

לאחרונה פקדו את דרום אפריקה, מדינה המתגאה ברמה גבוהה של בטיחות אווירית, שלושה אסונות.

בנובמבר 1987 נפל מטוס מדגם בואינג 747 של נתיבי האוויר הדרום אפריקאים לאוקיינוס ההודי ליד מאוריציוס. באסון זה נהרגו כל 160 הנוסעים ואנשי הצוות. לפי שעה לא ידועה סיבת התאונה.

17 אנשים מצאו את מותם ב־1 במארס, כאשר מטוס התפוצץ באוויר מעל לפרוור של יוהאנסבורג. בהודעת המשטרה נאמר, כי ההתפוצצות נגרמה על ידי חומר נפץ שהוברח למטוס, כפי הנראה במהלך נסיון התאבדות.

2 מחבלים מהקונגרס האפריקאי נהרגו בדרא"פ

יוהאנסבורג (ע"ר). מחבל שחור התאבד והרג אתמול שני שוטרים דרום אפריקאים בעזרת רימון יד, לאחר שאלה ערכו מירדף אחריו בעיירה שחורה.

בעקבות ההתפוצצויות נפצע גם שוטר שלישי.

כעבור זמן הרגה המשטרה ביריות מחבל שני. סבורים, כי שניהם השתייכו ל"קונגרס הלאומי האפריקאי", שהוצא אל מחוץ לחוק. במהלך הקרב נפגעו גם שלושה עוברי אורח.

התקרית החלה, כאשר שני השוטרים הבחינו בשלושה שחורים בעיר האמרסטייל בשעות הלילה המאוחרות. אחד מהם היה מצויד ברובה מתוצרת בריה"מ א.ק.־47. כאשר עמדו לעצור אותו הוא שיחרר את הנצרה מרימון היד ופוצץ את שני השוטרים יחד עמו," נאמר בהודעת המשטרה.

מחירי הנפט המשיכו לעלות

ניו יורק (ע"ר וע"צ). מחירי הנפט המשיכו להתחזק בשוק האמריקאי אתמול בבוקר נמכרה חבית במחיר שיא של 18 דולר, נוכח הציפיות, שקרטל אופ"ק ומפיקות נפט אחרות יסכימו לקיצוץ בתפוקה.

בבורסה הניו יורקית לחוזי גלם נמכרה חבית ב־18.09 דולר.

יחד עם זאת, אין דאגה מפני משבר נפט חדש ובוול סטריט נמשכה עליית המניות זה היום השישי ברציפות עם תוספת של 14.89 נקודות למדד דאו ג'ונס שהגיע ל־2,110.08.

הדולר נסחר בעלייה קלה ב־1.689 מארק ו־126.70 יאן.

עורך את העמוד: יצחק לאור

עיריית חיפה — משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה
טלפון — 04-640775
הודעה על־פי סעיף 149
[illegible]

הועדה המקומית לתכנון ולבניה "מורדות הכרמל"

הודעה

לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965, ניתנת בזה הודעה כי לועדה המקומית לתכנון ולבניה מורדות הכרמל הוגשה על ידי בנו לידה בקשה להקלה בגוש 10679 חלקה 80 ברחוב גיורא 210 טירת־הכרמל. שם ומספר התכנית החלה על המקרקעין נשוא הבקשה: ג/936 מהות ההקלה מבנה עליית הגג המהווה סטיה ממספר הקומות מותר לפי ת.ב.ע. במסגרת אחוזי הבניה המותרים.

ניתן לעיין בבקשה ללא כל תשלום במשרדי הועדה בשעות העבודה הרגילות. המעוניין להגיש התנגדות יגישה לועדה במכתב מנומק תוך 14 ימים מיום פרסום הודעה זו.

(השם) עובדיה שלמה
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה
"מורדות הכרמל".

לשכת ההוצאה לפועל בחיפה
תיק הוצל"פ 3834/88
מודעה בדבר מכירה פומבית של מכונית

מוצעת בזה למכירה פומבית המכונית המתוארת להלן של החייב: אבי שניב לגביית חוב המגיע לזוכה: בנק לאומי לישראל בע"מ (סניף טשרני־חובסקי) ע"י ב"כ עוה"ד בן חיים מרח' אבן סינא 3 חיפה המכירה תתקיים ביום 2.5.88 בשעה 15.00 בבניין מגדל המגינים ברח' יפו חיפה.

תאור המכונית הנמכרת: מכונית פרטית פולקסוואגן ג'טה מ' 1983 שהוערכה בסך־ 15,500 ש"ח

הערה: על הקונה יהיה לשלם את כל המיסים האגרות וההיטלים אשר מכח כל דין חלים על הקונה.

נעים עובד
המוציא לפועל חיפה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה "מבוא העמקים"
חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965, כי הוגשה למשרדי הועדה המקומית "מבוא העמקים" נצרת עילית בקשה להקלה בתיק מס' 28/86 מוגש ע"י מר חסן שאבר חסן מישוב משהד גוש 17469 חלקה 8 מהות ההקלה, שימוש חורג לנגריה לתקופה של 5 שנים בלבד. את ההתנגדויות אפשר להגיש למשרדי הועדה המקומית רח' כרמל 2/5 נצרת עילית, תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו.

ישמעאל קניג
יו"ר הועדה

עיריית ירושלים

מכרז מס' מפ/27/88

א. עיריית ירושלים מכריזה בזה על קבלת הצעות מקבלנים לביצוע עבודות ומתן שירותים שנתיים ועונתיים במוסדות חינוך שונים למשך שנת הכספים 1988/89 (המסתיימת בי־31.3.89).

	תאור העבודה	הערבות הנדרשת
1.	עבודות פיתוח הצרות, סלילה ורישות מגרשים בבתי"ס ובמוסדות חינוך אחרים	6,150
2.	כנ"ל גנ"י ומוסדות חינוך אחרים	3,000
3.	עבודות מסגרות במוסדות חינוך שונים (מכרז א')	4,800
4.	עבודות מסגרות במוסדות חינוך שונים (מכרז ב')	4,800
5.	הקמת סככות צל לגנ"י (עונתי)	1,550
6.	עבודות אלומיניום במוסדות חינוך שונים	2,300
7.	עבודות אינסטלציה במוסדות חינוך שונים	5,450
8.	הקמת גדרות במוסדות חינוך שונים	3,100
9.	אחזקת הסקת מרכזיות במוסדות חינוך שונים	9,600
10.	אחזקת תנורי נפט במוסדות חינוך שונים	1,250
11.	עבודות בנייה ושיפוצים במוסדות חינוך שונים (חצי שנתי) (מכרז א')	5,100
12.	עבודות בנייה ושיפוצים במוסדות חינוך שונים (חצי שנתי) (מכרז ב')	5,100
13.	עבודות נגרות במוסדות חינוך שונים	6,650
14.	רישות גגות במוסדות חינוך שונים	8,550
15.	איטום גגות במוסדות סינטטיים במוסדות חינוך שונים	6,200
16.	עבודות זיגוג בבתי"ס ובגנ"י במוסדות חינוך אחרים	4,300
17.	התקנת תקרות אקוסטיות מטיח אקוסטי	1,450
18.	הספקת חול ים למוסדות חינוך שונים	1,600
19.	עבודות סיוד וצביעה במוסדות חינוך שונים (מכרז א')	5,500
20.	עבודות סיוד וצביעה במוסדות חינוך שונים (מכרז ב')	5,500
21.	עבודות סיוד וצביעה במוסדות חינוך שונים (מכרז ג')	5,500
22.	עבודות סיוד וצביעה במוסדות חינוך שונים (מכרז ד')	5,500
23.	עבודות סיוד וצביעה במוסדות חינוך שונים (מכרז ה')	5,500
24.	עבודות סיוד וצביעה בגנ"י ובמוסדות חינוך שונים (מכרז א')	2,800
25.	עבודות סיוד וצביעה בגנ"י ובמוסדות חינוך שונים (מכרז ב')	2,800

ב. פרטים וחומר לרכישת תנאי המכרז והנאים נוספים והוראות המציע אפשר לקבל אצל מר ארמונד גלפנד באגף בדקייכות, היחידה לחשבות, במחלקה לחינוך, רח' יפו 34, קומה ב', חדר 5, החל מיום 11.4.88 בין השעות 08.00־12.00 לפנה"צ, תמורת תשלום של 40 ש"ח עבור מסמכי המכרז של כל סעיף וסעיף בנפרד, שלא יוחזרו.

ג. לגבי הסעיפים 1,2,3,4,5,7,9,11,12,14,15 רשאים להשתתף לעיל: על מגיש ההצעה להיות רשום לפי חוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות התשכ"ט־1969 (להלן — החוק האמור) ומסווג לביצוע עבודות הנדסה בנאיות באותו ענף לפי תקנות רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות סיווג קבלנים רשומים, התשמ"ד־1984, בענפים ראשיים (קבוצת סיווג א — ב — ג סימול 100, 110, 150, 171) ובהיקף כספים מס' 1 המתייחס לקבוצות הנ"ל כך שיוכל לבצע את העבודה לפי החוק האמור ולפי התקנות הנ"ל ועל המציע לצרף להצעתו אישור מרשם הקבלנים שהינו בר־תוקף עד 31.12.88. לגבי סעיף 14. על המציע להיות רשום בענף משנה "עבודות אספלט" (סימול 220), בר — תוקף עד 1.12.88.

ד. העיריה רשאית להעדיף מציעים מקומיים או מציעים שעסקם מתנהל גם בירושלים, באמצעות משרד וטלפון בירושלים.

ה. על המציע לצרף להצעתו ערבות בנקאית כמפורט בתנאי המכרז, אחרת לא תדון ועדת המכרזים בהצעתו.

ו. את ההצעות יש למסור ביד בלבד במעטפה סגורה שעליה רשומים פרטי המכרז לפי הכתובת: יחידת המכרזים של העיריה, בבניין ראש העיריה רחוב יפו 22 ירושלים קומה ב' חדר מס' 410 ביום שלישי 26.4.88 בין השעות 09.00־12.00 בלבד הצעה שתגיע לאחר השעה 12.00 לא תתקבל

אין לשלוח הצעות בדואר, הצעה שתישלח בדואר לא תתקבל

ז. אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

המנהל הכללי
15.4.88

היום, כ"ז ניסן תשמ"ח
יום השנה הארבעה־עשר
לנפילת יקירנו
סרן אדם אוארבך
סמ"ר דורון איש־שלום
סמ"ר חיים טחן
סגן מיכאל ניר (סופנרו)
סמל דני פרקש
סמל יחיאל רמי
סמל אליעזר תמר
סגן יצחק תפוחי
הננו מתייחדים עם זכרם
בכאב
משפחות יד לשמונה

לזאב שפיר
אתך באבלך במות עליך רעייתך
אביבה ז"ל
הנהלות וצוות העובדים
אלישע בע"מ בית חולים פרטי, חיפה
"אישפוז" בע"מ, חברה לביטוח מחלות ותאונות

במלאת 30 שנה לפטירת
ר' מאיר פלאי
ובמלאת שנתיים לפטירת
ברכה פלאי
תערך אזכרה לזכרם ביום ראשון, ל' ניסן תשמ"ח (17.4.1988) בשעה 4.00 אחה"צ.
נפגשים בשער בית־הקברות בקרית שאול.
המשפחה

ליצחק קאול
ומשפחתו
משתתפים בצערכם במות
האב ז"ל
שרה ומוטי פינטו

למשפחת גלזר
ולחברינו דוד גלזר וצבי גלזר
אתכם באבלכם הכבד על מות
דני גלזר ז"ל
חברי ענף הבורסקאות
בהתאחדות התעשיינים

במלאת שנה לפטירת בתנו האהובה
אירית עופר ז"ל
נעלה לקברה ונתייחד עם זכרה ביום ראשון ל' בניסן תשמ"ח, 17.4.88, בשעה 4.30 אחה"צ בבית העלמין בכפר־שמריהו.
הוריה: חוה ויואב עופר
אחיה: אודי עופר ומשפחתו

במלאת שלושים לפטירת יקירנו
יהודה לובושיץ ז"ל
נעלה לקברו ביום א' ל' בניסן תשמ"ח 17/04/88 בשעה 4.30 אחה"צ בבית העלמין בהרצליה
המשפחה

זהפון
שרות מודעות טלפוני של הארץ
לבעלי כרטיס אשראי
03-611001

בצער רב אנו מודיעים על פטירת
[illegible]
רחל צבי־טוב בלכר
ההלוויה תצא היום, יום חמישי, 14.4.88, בשעה 2.00 אחה"צ מבית הלויות בסנהדריה להר המנוחות בגבעת שאול, ירושלים.
ה"שבעה" בבית הבת, [illegible] רחוב אלפסי 24, ירושלים.
המשפחה.

למשפ' האובנשטוק
משתתפים בצערכם על מות יקירכם
הרמן
משפ' הירשוביץ

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של בעלי ואבינו היקר
הרמן האובנשטוק
ההלויה תתקיים היום יום חמישי כ"ז בניסן תשמ"ח 14.4.88 בשעה 3.00 אחה"צ בבית העלמין בפרדס־חנה
יושבים שבעה בבית המנוח
המשפחה המתאבלת

קבלת מודעות אבל
24 שעות ביממה
מודפון
03־38 38 38

קואופרטיב דן
משתתף בצער חבר הגימלאי
שמואל יורסקי
והעובדת חסידה קנטור
והמשפחות
על מות האב ז"ל

ספורט
בעריכת יואל ארזי

המגמה הכללית: להאריך החוזה עם מיהיץ' לשנה
ולהצמיד לו עוזר ישראלי ★ ההתאחדות דחתה לשבוע הבא החלטתה הסופית

כדורגל

מאת סופר "ספורט הארץ"
ההחלטה בעניין הארכת כהונתו של המאמן הלאומי, מילייקו מיהיץ', נדחתה לשבוע הבא. אתמול נדון הנושא בישיבות מזכירות ההתאחדות לכדורגל והוועדה המקצועית, אך עדיין לא התקבלה החלטה סופית ורשמית.
שאול סוירי, יו"ר הנהלת ההתאחדות, אמר כי חברי הפועל בהתאחדות עדיין לא גיבשו עמדה סופית למרות שהמגמה היא לצדד בהמשך כהונתו של מיהיץ' לשנה אחת, עד אוקטובר 1989. זאת בתנאי שימונה לו עוזר ישראלי. שני המועמדים לתפקיד זה הם יעקב גרונדמן, מאמן שמשון תל-אביב ונסים בכר, מאמן הפועל באר-שבע. חלק מחברי הפועל סבור, כי אין טעם להביא מאמן אחר מחו"ל מאחר ולא יספיק להכיר את השחקנים עד למוקדמות הגביע העולמי, האמורים להתחיל בעוד פחות משנה.
עוזיקס מילצ'ן, מ"מ יו"ר ההתאחדות, אמר כי גם חברי מכבי אינם בעד מאמן זר מאותה סיבה. הם נוטים לקבל את ההצעה שלפיה ימשיך מיהיץ' עם עוזר ישראלי. מיד לציין הדגיש כי מכבי לא יכפה משמעת סיעתית ויאפשר לנציגיה להצביע לפי מצפונם.
בדיון שהיה השיב מיהיץ' לשאלות שניים מחברי המזכירות, דב שחר ואברהם מרחי. בין היתר אמר כי 14 עד 15 שחקנים מסגל אוקיאניה יהוו את הבסיס לסגל שייצג את ישראל במוקדמות הגביע העולמי. מהם שמונה עד תשעה מההרכב הראשון. לגבי אורי מלמיליאן אמר מיהיץ', כי הכדורגלן הירושלמי אמנם היה מצוין, אך עשה את שלו בטורניר הקדם-אולימפי.

הפועל ת"א מחפש פתרון לסבך הכספי
מאת אילן פיש
סופר "ספורט הארץ"
ראשי אגודת הפועל תל-אביב ממשיכים לחפש מוצא לסבך הכספי אליו נקלעה הקבוצה. בשבוע הבא ייפגשו עם יעקב ישי, מחזיק תיק הפועל בהסתדרות, בתקווה שמשם תצוץ הישועה. על הפועל תל-אביב רובצים חובות כבדים, הן לשחקני הכדורגל והכדורסל, והן לשלטונות מס ההכנסה.
על האגודה מאיימת עדיין סכנת פירוק, בעקבות בקשה לקדם-פירוק שהגישו השבוע שלטונות מס הכנסה, בבית המשפט המחוזי בתל-אביב. גם תלונה במשטרה על מתן המחאות ללא כיסוי הוגשה על ידי מס-הכנסה. אלי מילר, מחזיק תיק הפועל במועצת תל-אביב, אמר אמש כי בפגישה עם ישי תעלה בעיית החוב למס הכנסה.

ברצלונה (ע"ר). יוהאן קרויף, מגדולי הכדורגלנים בתבל בכל הזמנים, הודיע כי איבד את סבלנותו ולא יחכה עוד לתשובת המועדון הספרדי ברצלונה, בעניין העסקתו כמאמן הקבוצה.

משמעת

איוניר רשאי לשחק בשבת
מאת סופר "ספורט הארץ"
מוטי איוניר, קשר מכבי תל-אביב והנבחרת הלאומית, רשאי לשחק בשבת בפוקריה נגד הפועל באר-שבע. בית הדין המשמעתי של ההתאחדות לכדורגל הסתפק בעונש הרחקה אוטומטי של שני משחקים בעקבות הרחקתו במשחק הליגה עם בני-יהודה.
לעומת זאת נגזר עונש הרחקה לשמונה משחקים בפועל על נועם קיסי מהפועל פתח-תקוה, שהורחק במשחק הליגה עם בית"ר תל-אביב. בית הדין הפעיל לקיסי עונש על תנאי ארבעה משחקים בפועל.
רני גרינפ, מאמן הפועל יהוד מהליגה הארצית, נקנס ב-300 שקלים בעקבות הרחקתו מתחומי המגרש במשחק הליגה עם הכח רמת-גן.

מלך שוודיה מעניק מדליות חדשות לאלוף אולימפי בן 95
פרנסטון, ניו ג'רזי (איי-פי). אבל קיוואסו הוא האלוף האולימפי הזקן ביותר שעודו בחיים. הוא גם האלוף היחיד, שאיבד את המדליות שלו — ועתה יקבל אחרות במקומן. המדליות יוענקו כאן היום לספורטאי האמריקאי בן ה-95 בטכס חגיגי על ידי קארל גוסטאב מלך שוודיה, שסבו הוא שהעניק לו את המדליות המקוריות במשחקים האולימפיים של 1912 בשטוקהולם.
כשנשאל השבוע קיוואסו הישיש, אם הוא נרגש, השיב בלא היסוס: "לא כמו שהתרגשתי ב-1912". לפני 76 שנה התאבק קיוואסו בחוד אחד, באצטדיון האולימפי בשטוקהולם, עם ג'ים תורפ האגדי שניצח בקרב-עשרה ובאחר כך נפסל.
המדליות החדשות — אחת מזהב ואחרת מכסף — הוטבעו במיוחד על ידי חברה שוויצית על פי הזמנת הוועד האולימפי הבין-לאומי. קיוואסו מסר, כי את המדליות המקוריות לא ראה זה 60 שנה. לדבריו, הניחן בקופסה עם פרסים אחרים שקיבל, והן נעלמו.
קיוואסו זכה במדליית הזהב בריצת שדה ל-3,000 מטר ובמדליית הכסף בריצת 1,500 מטר. לפני שפרש לגימלאות שימש פקיד בית משפט איזורי במנהטן, ניו יורק. כיום הוא בן-כבוד ועדיין עורך מדי פעם הופעות פומביות לקידום הספורט.

פולין מזמינה את נבחרת הנוער לטורניר בין-לאומי

כדורגל

מאת סופר "ספורט הארץ"
פולין מעוניינת לשתף את נבחרת הנוער של ישראל בטורניר בין-לאומי שיהיה בקרקוב בספטמבר. במברק שהגיע באחרונה הזמין ברנרד הוסס לפולין, כדי לתאם את הביקור. לדבריו בעת שהותה של נבחרת פולין בישראל בפברואר האחרון אמרו הפולנים כי יזמינו את נבחרת הנוער לטורניר שיהיה ביולי בוורשה או לספטמבר בקרקוב. המארחים הישראלים אמרו כי הם מעדיפים את הטורניר בספטמבר, בו ישתתפו נבחרות נוספות, חלקן ממדינות הגוש הקומוניסטי.

ז'נווה (ע"ר). קבוצת לוצרן הפתיעה בניצחון 2–1 על גראסהופרס ציריך, במשחקי התחרות בליגת הכדורגל בשוייץ. יאנג בויס הפסידה בבתה 1–2 לארוי.

הערב מישחקי הגומלין בסיבוב הראשון

מכבי ר"ג והפועל חולון לא רוצים מישחק שלישי
הרמת-גנים מקווים להכניע את גליל עליון גם בבית והחולונים רוצים "לסגור ענין" עם אליצור בנתניה

כדורסל

מאת שאול ליבוב
סופר "ספורט הארץ"
שלושת מישחקי הגומלין בסיבוב הראשון של הפלייאוף (פרט לעימות החוזר בין הפועל חיפה למכבי תל אביב שיהיה בחורש) יתקיימו הערב. מי שמתחשב בדמה, עשוי למצוא אותה בכפר המכביה (20.30), שם ינסה הפועל גליל עליון לגמול למכבי רמת גן על המסוד המפתיע ביום שני בכפר גלעדי, 86–88.
הרמת גנים מסוגלים בהחלט לעשות זאת שוב. אמיר בינו, גיד רכלים, ליאור אדיטי וחבריהם הב-חילו העונה הפסדים בלתי צפויים ליריבים עיתיים. מול "קומנדו אפי" (מאמן ר"ג הוא אפי בירנבוים) תתמודד קבוצה בלתי יציבה, אך בעלת פוטנציאל רב. הפועל גליל עליון — עם כוכבים כמו פרימן, ליף והפולר — אינו יכול להרשות לעצמו לצאת מן המירוץ כבר בשלב הראשון. צפוי מאבק מרתק, שייתכן ויוכרע גם הפעם רק בשניות הסיום.
בהפועל חולון מאמינים כי "יסגרו עניין" כבר הערב (20.30), בנתניה, בלי להזדקק למישחק הכרעה שלישי נגד אליצור נתניה. ביום שני נתנה חולון הצגת כדורסל בלתי נשכחת במחצית הראשונה, וזו הספיקה לה כדי לנצח 74–87 למרות הירידה הדרסטית בכושרה אחרי ההפסקה.
באולם הביתי, מקווים הנתניי-תים אגנה קשה לפיצוח וקשה להאמין ש"יצליחו" לשחזר את תצוגת-הנפל מחולון (בעיקר חוזה וייסקמן). במישחק הראשון הצליח קני אורנבי להוציא משיווי משקלם את הגבוהים של נתניה ולהרחיקם מאזור הסל. חולון פייבוריטית גם הערב.
חיים קשים עשה מכבי חיפה להפועל תל אביב באוסישקין, שנכנע רק בשתי דקות הסיום 72–79. רכז חיפה, עדי גורדון, הכתיב קצב איטי שהקשה מאד על התל אביבים לפתח את מישחקם הרגיל. ביום רגוע של ג'ון פלאוארס, מסוגלים החיפאים לפתוח הערב (20.00) את הפועל תל אביב. המעודד משבו של ג'ונתן דלזל.
מאמן חיפה חיים "איקסי" בר-כבינבר אומר: "אני מעודד מאד מהיכולת שהפגנו באוסישקין. הפועל קבוצה טובה מאיתנו, אבל אצלנו בבית נעשה כל מאמץ כדי לקבוע את הקצב ולכפות לשחות. אני מאמין שיהיה מישחק שלישי בתל אביב".

דלזל חוזר לפעילות אחרי פשרה ביזמת הפועל ת"א
הסכסוך יובא לבוררות בביה"ד של איגוד הכדורסל

מאת שאול ליבוב
סופר "ספורט הארץ"
אחרי שביתה בת שבועיים, חזר אתמול ג'ונתן דלזל לפעילות בהפועל תל אביב. הדבר התאפשר לאחר דיונים ארוכים בין הנהלת הקבוצה לפרקליטו של הכדורסלן, עו"ד יוסי ליבנה, שהגיעו אתמול לסיומם המוצלח כאשר נענה דלזל להצעת הפשרה של הפועל: הסכסוך בין הצדדים יובא להכרעת בוררות מוסכמת בבית הדין של איגוד הכדורסל בתום העונה. דלזל התחייב מצידו לחזור לפעילות מלאה ללא תנאי.
דלזל החמיץ את האימונים והמישחקים בהפועל תל אביב מאז ה-28 במארס, בערב המישחק בו נוצחה קבוצתו בידי הפועל חולון. מאז, נעדר משני מישחקים נוספים (מיפגש ידידותי עם בית"ר תל אביב בערד, וביום שני בפתיחת הפליי-אוף נגד מכבי חיפה). הבורר יקבע גם מה יעלה בגורל הקנסות שהוטלו על דלזל בגלל היעדרותו (1,500 דולר למישחק) ואשר קוזזו ממשכורתו.
הפשרה היתה פרי יוזמת הפועל תל אביב, שעד כה סירב להביא את הסכסוך עם דלזל לדיון במוסד ניטרלי. אם אכן יקבל בית הדין של ההתאחדות את גירסתו של הכדורסלן (הטוען כי האיחור בתשלום משכורתו הוא בגדר הפרת חוזה), הוא עשוי להיות פטור מענישה נוספת בגמר הקבוצה, כפי שהתחייב מחוזה הדרישה.

נשים

הערב המיפגש המכריע אליצור — גבעת חיים
המישחק השלישי והמכריע בסיבוב הראשון בפליי-אוף בכדורסל לנשים יהיה הערב ב-8 באולם בבאורותו-יצחק, בו תארח אליצור תל אביב את הפועל גבעת חיים.
במישחק הראשון ניצחו שחקניות אליצור 70–68 ואילו בגומלין גברו בנות גבעת חיים על המפסר 75–68. מגבעת חיים נמסר, כי שני אוטובוסים יסיעו אוהדים של הקבוצה לבאורות-יצחק.
המנצחת תתמודד עם הפועל חיפה על אליפות הליגה.
יוסף חבס

אן.בי.איי.

שיא-קריירה לבריקובסקי: 34 נקודות
ניו-יורק (איי-פי). פראנק בריקובסקי, הכדורסלן שמכבי תל-אביב ויתר על שירותו לפני כמה עונות בגלל יכולת חלשה שגילה, ממשיך להפגין רמה גבוהה במדי קבוצתו, סאן אנטוניו ספארס, שניצחה את יוסטון רוקטס 119–127.
בריקובסקי זקף לזכותו שיא קריירה, כשקלע 34 נקודות וקלט 15 ריבאונדים. במהלך הרבע הרביעי צברה סאן אנטוניו 18 נקודות לעומת 2 בלבד של יוסטון, ובזה הבטיחה לעצמה את הניצחון. אקים אולאג'ואן קלע 26 נקודות ליוסטון.
ביירון סקוט (25 נקודות) ומג'יק ג'ונסון (22 נקודות, 11 ריבאונדים ו-13 אסיסטים) הוליכו את האלופה לוס אנג'לס לייקרס לניצחון 103–109 על פורטלנד טרייל בלייזרס.
קליוולנד קאוואלירס ניצחו בפעם השביעית בשמונת המישחקים האחרונים, הפעם 103–116 את אטלנטה הוקס. רון הארפר קלע 25 נקודות לקליוולנד ומארק פרייס הוסיף 22.

הניחוש שלי

יהודה גבאי:
תיקו לנתניה והפועל ת"א
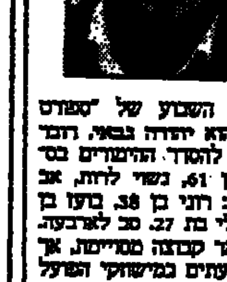
מנחש השבוע של "ספורט הארץ" הוא יהודה גבאי, חבר המועצה להסדר ההימורים בספורט. בן 61, נשוי לרות, אב לשלושה: רוני בן 38, בועז בן 35, אורלי בת 27. סב לארבעה. אינו אוהד קבוצה מסויימת, אך מבקר לעתים במישחקי הפועל ומכבי תל-אביב.

1.	מ. חיפה — מ. נתניה	x
2.	ב. סבא — בני-יהודה	1
3.	הפועל ת"א — ה. פ"ת	x
4.	מכבי ת"א — באר-שבע	x
5.	בית"ר ת"א — שמשון	1
6.	מכבי פ"ת — ב. ים	2
7.	צ. חולון — הפ. לוד	1
8.	ב. נתניה — ה. חיפה	x
9.	רמת-עמידר — בתי"ם	x
10.	הפ. ים — ה. יהוד	1
11.	מ. יבנה — הפ. ר"ג	1
12.	הכח — מכבי שעריים	x
13.	ה. טבריה — מכ. יפו	1
14.	הפ. חדרה — הפ. עכו	1

אורות השבוע שעבר אפשר רוז ניחוש תוצאות שישה מישחקים, מהם ארבעה בלאומית.

נשיאי המועדונים משתי ליגות הכדורגל הבכירות באיטליה אמורים להתכנס היום במילאנו, במאמץ אחרון מנגד ההתאחדות למנוע השבתת מישחקי הליגה ביום ראשון. השביתה הוכרזה על ידי איגוד הכדורגלנים המקצוענים במחאה על החלטת ההתאחדות להתיר שיתוף זרים בליגה בעונה 91/1990. פרנ'ק קאנאטונה (במרכז), מזכיר איגוד השחקנים, נראה כאן במחיצת שניים מפקידי ההתאחדות האיטלקית, בעיצומו של הוויכוח הסוער על השביתה הצפויה. (צילום איי-פי)

5 ישראלים, שוודי, גרמני ודני ברבע הגמר בירושלים

טניס

חמישה טניסאים ישראלים העפילו אתמול לשלב רבע הגמר בתחרות האתגר בירושלים. על סמך הדירוג, מובטח שטניסאי ישראלי אחד יעפיל לגמר.
היום, יום השואה והגבורה, לא יתקיימו המישחקים אשר יחודשו מחר (רבע גמר יחידים וזוגות). במישחקים שהיו אתמול נשרו שני ישראלים.
התוצאות: גלעד בלום — סטפן מראש (שוודיה) 6–0, 6–2; שחר פרקיס — אוטיס סמית (ארה"ב) 6–3, 6–3; ברעד מרנשטיין — תומאס נידל (שוודיה) 6–2, 6–4; עמית נאור — ג'ון סובל (ארה"ב) 6–3, 6–2; מורטן כריסטיאנסן (דנמרק) — ווקסנס (הולנד) 6–4, 6–2; הולמבלאד (שוודיה) — מנשה מור 6–4, 6–4; כריסטיאן סאייר (גרמניה) — קאר עידום (אמריקה) 6–4, 6–3; תומר ציטרמן — רבין וינדנפלד 1–6, 7–6, 7–6. במישחק מתוח זה הוליך וינדנפלד במערכה השניה 4–3 אולם ציטרמן השווה ולאחר מכן בשובר שיוויון הוליך וינדנפלד 5–3 אולם נוצח בסיום.
הפתעות בנים ומאדריד
במישחק הזוגות משתפים פעולה הצמד הקלאסי של ישראל שלמה גליקשטיין ושחר פרקיס, שגברו אתמול על השוודים קאגלשטיין ולינגבורג 6–1, 6–0.

נים (איי-פי, ע"ר). הטניסאי הסובייטי אנדריי צ'סנוקוב עלה לסיבוב השני בטורניר המתקיים כאן. צ'סנוקוב, המדורג ראשון, ניצח את האיטלקי מיקלה בזורה 5–7, 7–6, 6–2.
הספרדי חוירי ארסה הפתיע את האוסטרלי מארק וודפורד (מדורג 6) 7–5, 6–2. גם המדורג 4, ג'ימי אריאס מארה"ב, הוצא ממעגל המישחקים. המדורג שלישי, הנרי לאקונט הכניע את האיטלקי דייגו נארגיסו 7–5, 6–1. במאבק בין שני צרפתים ניצח גי פורזה (6) את תיירי שאמפיון 6–3, 6–3.
הפתעה גדולה היתה גם בטורניר הנשים במאדריד, כאשר המדורגת שניה, הארגנטינית מרסיה חייטה, נכנעה בסיבוב הראשון לספרדיה פרננדז לונה 4–6, 1–6.
הטניסאית מספר 1 בעולם, הגרמניה שטפי גראף בת ה-18, ניצחה בקלות את הפרואנית פילאר ואסקס 6–1, 6–0 בפתיחת הטורניר באמליה איילנד פלורידה.

★ נשיא התאחדות הטניס של פרו אילץ את שחקני ארה"ב לקיים את שני המישחקים הנותרים בגביע דיוויס בלימה, למרות שארה"ב הבטיחה את ניצחונה כבר בתום היום השני, כשהוליכה 3–0. לוח הזמנים של המיפגשים שובש בגלל חשיכה. הפרואנים ניצחו בשני המישחקים האחרונים וצימצמו את הפער ל-2–3 לזכותם.

כדוריד

מאבק צמרת: הפועל ראשל"צ מחכה לר"ג
שני מישחקי השלמה של המחזור ה-16 בליגה הלאומית בכדוריד יהיו הערב.
במוקד יהיה מאבק הצמרת בין הפועל ראשון לציון, שיארח באולמו את הפועל רמת-גן. המישחק, שיחל ב-21.00, נדחה בגלל מישחקי ספורט הפועלים שהיו באוסטריה. שחקני רמת-גן, שניצחו בסיבוב הראשון 24–25, חייבים לנצח שוב כדי להישאר במירוץ לאליפות, לאחר שנוצחו בתחילת השבוע ע"י אליצור הרצליה 18–23.
הפועל ראשל"צ מדורג שני (32 נק'), בפיגור 2 נקודות אחרי מכבי ראשל"צ, ואילו ר"ג שלישית עם 29 נקודות.
במשחק נוסף, שיהיה בהיכל הספורט העירוני ברחובות, יתמודדו ב-20.15 הפועל רחובות ומכבי קרית שרת/חולון (17–19 לרחובות בסיבוב הראשון).
יוסף חבס

גביע עולמי

משקיפים: טובים סיכויי ארה"ב לארח ב-1994
וושינגטון (איי-פי). התאחדות הכדורגל האמריקאית מאמינה כי טובים סיכוייה של ארה"ב לארח את טורניר הגביע העולמי ב-1994. משקיפים סבורים כי עצם העובדה שפיפ"א תפרסם את החלטתה ב-4 ביולי (יום העצמאות האמריקאי) מרמזת על כך שהגורל כבר נפל.
צוות מומחים מטעם פיפ"א כבר ערך סיור התרשמות ארוך ב-13 ערים וביקר ב-16 אצטדיונים בארה"ב, כדי לעמוד על טיבם. המועמדות האחרות לאירוח המונדיאל בעוד שש שנים הן בראזיל ומארוקו.

4 מכדורגלני ריינג'רס וסלטיק לדין פלילי על התקוטטות בגלאזגו
גלאזגו (איי-פי). באחד המקרים הנדירים באירופה, בו הועמדו כדורגלנים לדין פלילי בעקבות התנהגות בלתי ספורטיבית במגרש, הכחישו אתמול ארבעה שחקנים את האשמות בעניין הפרת סדר.
הנאשמים הם שלושה משחקני ריינג'רס — השוער כריס וודס והבלמים טרי בוצ'ר וגראהם רוברטס, וזה לרץ סלטיק פראנק מקאווני. הארבעה הואשמו בהתקוטטות במהלך הדרבי הגדול של גלאזגו, שהיה ב-17 באוקטובר שעבר והסתיים 2–2.
מקאווני, וודס ובוצ'ר הורחקו מהמגרש על ידי השופט.

אתלטיקו מאדריד הדיחה עוד מאמן
מאדריד (ע"ר). ארמאנדו אופארטה, שהחליף את המאמן הארגנטיני הנודע סזאר לואיס מנוטי באימון אתלטיקו מאדריד, הודח כעבור שלושה שבועות בלבד.

ליגה אנגלית

מקליר הבקיע השער ה-20 ליוניטד — הישווה שיאו של בסט
לונדון (איי-פי). בריאן מקליר היה לכדורגלן הראשון במנצ'סטר יונייטד, מאז ג'ורג' בסט המהולל לפני עשרים שנה, שהבקיע 20 שערי ליגה בעונה אחת. הכדורגלן הסקוטי הבין-לאומי הישווה את השיא הישן של המועדון, כשהבקיע שער שניות אחדות לפני ההפסקה במישחק נגד לוטון, אור לאתמול. בריאן רובסון ופיטר דאוונפורט כבשו את השערים האחרים בניצחון 3–0 של יונייטד.
סיכויי הספורט להינצל מירידה לליגה השניה אפסו, אחרי הפסד 0–3 בניוקאסל. ווסטהאם, שלא ניצחה ב-15 מישחקים ומצויה גם היא בסכנת נשירה, נכנעה 0–1 לארסנאל. בזכות כדורו של מייקל תומאס שכבש את שער הניצחון בדקה ה-77.

המשטרה ניצחה ועצרה מתפרעים
לונדון (שרות "ספורט הארץ"). מישחק כדורגל למטרות צדקה, שאורגן במיוחד כדי לשפר את היחסים בין משטרת העיירה האנגלית טאמוורת למועדון מקומי של בני-נוער-שוליים, לא השיג את יעדו. המשטרה, שניצחה 7–0, עצרה שני מתפרעים בתום המישחק.
אחד משחקני הנוער נעצר על ידי המשטרה בגלל ניבול פה. חברו נעצר בעת שניסה למנוע משוטרים לבצע את המעצר. שני העצורים, בני 20, שוחררו בערבות ויועמדו לדין ב-10 במאי.
קצין משטרה במאלהורת, [illegible]

המשכים מעמוד 1

דובר ממשלת פולין
(סוף מעמוד 1)
בפולין ליהודים לבין מה שמתרחש זה 4 חודשים בשטחים הנתונים תחת כיבוש ישראל. למרות העובדה שבהודעת הדובר לא הוזכרה בפירוש הקבלה כזאת, התפרש פרסומה ערב יום השנה למרד גיטו וארשה כרמז עבה. הודעה זו עוררה כעס ותמיהה בקרב אורחים מאישי המדינה הישראלים העושים בפולין.
נבון ושריר בפולין
לרגל סדרת האירועים הקשורים בציון מרד הגיטאות עושים עתה בפולין שני שרים — יצחק נבון ואברהם שריר — כתריסר חברי כנסת וכ-30 נושאי תפקידים בכירים במוסדות ובאגודות ישראליות הקשורות בהנצחת השואה והגבורה.
באורח רשמי מוגדרת שהייתם בפולין כבעלת אופי פרטי מובהק, אולם על-פי מה שתוכנן בשבוע האחרון, אמורות להתקיים בינם לבין אישים פולנים מפגשים ואף ישיבות-עבודה. לדוגמה, עומדים על הפרק שני מפגשים כאלה של השר נבון עם שני שרים בממשלה הפולנית: שר החינוך ושר התרבות. נראה כי אם יתקיימו פגישות אלה, ינצל השר נבון את ההזדמנות כדי למחות על רמזים פולניים המעוים לשיוך השואה בין זוועות ההשמדה של הכובש הנאצי לבין איזה שהוא היבט של המשבר במזרח-התיכון והמצב בשטחים.
עקיבא אלדר סופר "הארץ" מוסר: משרד החוץ בירושלים ביקש אתמול מהנציג הדיפלומטי של ישראל בפולין מיכאל פלצור לברר במשרד החוץ הפולני את פשר הודעת הגינוי החריפה נגד ישראל בגין התנהגותה בשטחים. בפולין התפרסמה הידיעה הקובעת כי הדובר מבייש את זכר קרבנות גטו ורשה. בירושלים מייחסים את דברי הביקורת לרצונם של הפולנים לאזן את הרושם שנוצר במדינות ערב בעקבות הזמנת המשלחת הישראלית לוורשה, כי חל שינוי במדיניותה המזרח-תיכונית.
במשרד החוץ הוחלט לעכב את התגובה עד לסיום הביקור.

2000 בני נוער
(סוף מעמוד 1)
בפולין — קהילה שהיתה ערב מלחמת העולם השניה הגדולה ביותר בעולם: כשלושה מיליון איש. סידרת סיורים זו, יחד עם "מצעד החיים" וזיכרון הגבורה שייערך ביום א' הבא בוורשה ובשיתוף פעולה עקיף עם הממשל הפולני.
אתמול סיירה קבוצה של אישים ישראליים בראשותם של השרים נבון ושריר, באזור ששימש בשעתו את הגיטו היהודי בוורשה. הקבוצה התעכבה ליד אנדרטת הזיכרון, ליד הבית ברחוב מילא 18 שבו היתה ממוקמת מיפקדת המרד בגיטו ובבית העלמין הישן של הרובע היהודי בוורשה. משלחות בני הנוער מישראל ומקהילות יהודיות במערב סיירו בין היתר בגיטאות בוורשה בלובלין ובלודז' וביקרו באתרים ששימשו את מחנות ההשמדה בטרבלינקה ובמיידנק. במשך היממה האחרונה יצאו כל בני הנוער לכיוון דרום פולין ושהו באזור העיר קראקוב לקראת השתתפותם אחר הצהריים ב"מצעד החיים" סמוך לאושוויץ.

יום השואה בישראל
(סוף מעמוד 1)
המקור שלה ניצב כיום בתחום הגיטו המקורי בוורשה.
הנשיא הרצוג הטעים שקיומה של מדינת ישראל היא הערובה לכך שיהודים לא יהיו עוד קורבנות הרשעות.
ד"ר יצחק ארד, יו"ר הנהלת יד ושם, פתח את עצרת הזיכרון בהעלאת זכרם של 6 מיליוני הקורבנות היהודים שניספו בשואה.
רוה"מ יצחק שמיר העלה בדבריו את זכרם של "המיליונים שנגזלו מאתנו באכזריות חייתית אשר לא היתה כמוה בתולדות האנושות". הוא ציין, כי גם היום, כאשר אנו מאבקים על ביטחוננו, מוצאים להם עולי-לב הזדמנויות שונות לשלח בנו חיצים מורעלים כדי לפגוע ולפצוע.
רוה"מ שמיר אמר, כי "חלום ההרס של העם היהודי הוא חלום של שטות ואיוולת".
הוא הדגיש כי התשובה הניצחת האמיתית לשואה היא תקומת מדינת ישראל ובנייתה.
סמפן גראייק, מלוחמי גיטו ורשה, אמר כי הלוחמים בגיטו ביטאו את זעמו הנואש של הנוער היהודי נגד השמדת עם חסרת תקדים. גראייק הדגיש, כי "נמרנו אומר לא לתת לאויב את חיינו ללא מחיר".
בטקס הזיכרון הועלו שש משואות זיכרון בידי נציגי אסירי המחנות, הלוחמים והמורדים, לוחמי היערות הפרטיזנים, חיילי צבאות בעלות-הברית, החטיבה היהודית הלוחמת, ילדי ישראל שנקטפו מאביב חייהם באכזריות, ונציגי שארית הפליטה וניצולי השואה.
משמר כבוד של צנחני צה"ל ריגל את נשקו לזכר קורבנות השואה והגבורה, כאשר הורכן דגל הלאום לחצי התורן.
פרס: גורלנו תלוי ביהודים
"השואה היתה לא רק שבר היסטורי, אלא גם לקח לאומי. לקחנו שאין לסמוך על אחרים, לקחנו שצריך להקים משענת לעצמנו", אמר מ"מ ראש הממשלה שמעון פרס בעצרת ליום השואה שהתקיימה באמפיתאטרון "משואה" בקיבוץ תל-יצחק בשרון.
פרס הוסיף "אין זה נכון שגורלנו תלוי בעיקר באמריקאים, או ברוסים או בערבים. גורלנו תלוי ביהודים. כל מה שהשגנו בארץ הזו הוא בעיקר פרי עמלם של היהודים שלה. ומה שדרוש לנו בארץ הזו, תלוי הרבה בהחלטתם של היהודים לעלות".
שמעון פרס אמר בטקס, כי יום הזיכרון הוא גם יום תביעה, לזכור שהמלאכה עוד לא הושלמה, לזכור שהיד העושה במלאכה, כיד המוחזקת בשלח, הן יד אחת.
בעצרת השתתפו אלפים מקיבוצי האזור, ניצולי שואה, חיילי צה"ל ותלמידי בתי הספר באזור.
בטקס הדלקת המשואות התכבדו להדליק משואה ראשונה אידה נודל, המסמלת את מאבקם של יהודי בריה"מ, אילנה פרידמן, שנאבקה על גיוס דעת הקהל למען עליית אחותה ומסורבי עליה אחרים.
את המשואה השניה הדליקו קלרה וארטש מעין, ממייסדי הנוער הציוני בפולין, אשר הצליחו לעבור בעזרת ניירות אריים לוורשה, ואירגנו עזרה הדדית לחברי התנועה.

המטוס
(סוף מעמוד 1)
בשעה 20:30, כאשר מתוך אלג'יר עלה בפעם השלישית למטוס, כשבנמל התעופה נמצאת גם משלחת של ממשלת כוויית. ראש צוות המו"מ האלג'ירי שר הפנים אל האדי חירדי אמר לאחר שהיה של 50 דקות במטוס הוסף כי נאמר לו על ידי חוטפי המטוס שהם החליטו לא להפעיל יותר אלימות כל עוד הם נמצאים באלג'יריה.
חירדי אמר לכתבים כי החוטפים מסרו לו שהגיעו מטעני חומר נפץ במטוס הקשורים ביניהם. לדבריו החוטפים לא דיברו על רציחות נוספות והוא לא העלה את הנושא.
בתשובה לשאלה אם החוטפים חוזרים בהם מתביעתם לשחרור 17 האסירים בכוויית, אמר חירדי: "הם אינם חוזרים בהם, הם נחושים בהחלטתם והם חזרו על דרישתם זו". חירדי אמר כי 32 בני הערובה שנותרו במטוס, במצב בריאות סביר.
חירדי, לשעבר ראש שירות הבטחון, אמר: "נכנסתי למטוס ואני יכול לומר לכם כי החוטפים רגועים והם נחושים בהחלטתם". לדבריו יעביר את דרישות הטרוריסטים למשלחת כוויית הצפויה להגיע לאלג'יר תוך כמה שעות ואחר כך ישוב למטוס לשיחות נוספות.
ערפאת: איראן אשמה
וואשינגטון (ע"צ). מנהיג אש"ף יאסר ערפאת האשים היום את איראן כי היא אחראית לחטיפת המטוס הכוויתי. בראיון לרשת הטלוויזיה האמריקאית סי-אן-אן שנערך בשיחה טלפונית מצנעא תימן, אמר ערפאת: "האיראנים מסתתרים מאחורי כל המיבצע הזה. אותם החוטפים הם לבנונים ואחרים משתייכים לממשלת איראן".
מנהיג לבנוני של מוסלמים קיצוניים, איאמר מוגנייה, שהוא "מוח" של מספר פעולות טירור שבוצעו בלבנון ובאירופה, הצטרף אל החוטפים במטוס הכוויתי בעת נחיתתו במשהאד שבאיראן ומאז הוא מנהל את המיבצע — כתב אתמול העיתון הכוויתי "אל קאבאס".

סימני רגיעה בחברון
(סוף מעמוד 1)
העתיקה של שכם ובמחנה הפליטים הסמוך בלאטה.
במקביל הולך להסתמן גילויים של חזרה לחיים נורמליים בעיקר בעיר חברון. חברי מועצת עיריה בכירה ומקורות במינהל האזרחי אומרים כי בימים הקרובים תתבהר התמונה וכי קיימת אפשרות סבירה של התפטרות קולקטיבית של המועצות המוניציפליות הממונות.
אתמול, לראשונה מזה כמה חודשים, נפתחו בשוק של חברון 17 הרוכלים למשך כל שעות היום. עד כה היו רוכלים אלו פתוחים על פי הכרוזים שהכתיבה הנהגת המרד בשטחים. בשבועות האחרונים, מאז החליטו שלטונות צה"ל לשבש את מהלכי השביתה הללו, אילצו החיילים את הסוחרים לפתוח את החנויות במשך שעות הבוקר. לפיכך נותרו החנויות סגורות במשך כל שעות היום.
כמה מבעלי הרוכלים פנו ללישכת המסחר המקומית בבקשה לפתוח את החנויות במשך כל שעות היום והמושל הצבאי אישר זאת. אתמול היו 17 הרוכלים [illegible] מקורות בחברון מסרו כי אם הצעד הזה יצליח, צפויה פתיחת חנויות נוספות [illegible]
סימן אחר של סמכתי בקיפים בימי ההתקוממות באיזור חברון, הוא כוונתם של שוטרי תחנת חברון, שהתפטרו מתפקידם עקב קריאתה של הנהגת המרי, לחזור לעבודה. היום אמורים 42 השוטרים שהתפטרו להפגש וייתכן מאוד שיקבלו החלטה קולקטיבית לחזור לעבודה. נודע כי שלשום הם נפגשו עם מפקד תחנת חברון, שאמר להם כי מישרותיהם עדיין שמורות להם וכי אם יחליטו לחזור הם יתקבלו בברכה. נודע כי עוד לפחות 20 שוטרים כבר חזרו לעבודה.
כתוצאה מהאירועים בשטחים צומצמה עד למאוד פעילותם של המועצות המקומיות והמינהל האזרחי הוחלט במקביל למנוע נסיונות של "ועדות עממיות" במקומות ישוב שונים ליטול על עצמן תפקידים של המועצות המוניציפאליות, ובכך לשלול מהן את סמכויותיהן.
120 נעצרו במחנה מגאזי
איתן רבין סופר "הארץ" מוסר: אלוף פיקוד הדרום יצחק מרדכי הורה אתמול להכריז על מחנות הפליטים נוסיראת וג'יבליה כשטח צבאי סגור ואסר את הכניסה לתקשורת. נודע כי כוחות גדולים של צה"ל פועלים בשני מחנות הפליטים, מבצעים מעצרים ונוקטים בפעולות יזומות.
מקורות צבאיים בעזה מסרו כי אתמול יצאו פועלים רבים לעבודה בישראל, המסחר בעיר היה תקין וכן היו לימודים רגילים. דובר צה"ל בעזה מסר כי צה"ל בודק את נסיבות מותו של צעיר בן 21 ממחנה הפליטים שאטי, תמאן מחמד קחזר. גופתו הועברה לאבו כביר. כמו כן בודק צה"ל את נסיבות מותה של קשישה בת 70, חוקפה עבר לטיף, שהגיעה לבית החולים שיפא לאחר ששאפה גאז ומתה.
מקורות ערביים טוענים כי לפני [illegible] בת 95 [illegible]
מקורות ערביים טענו עוד כי 120 תושבי מחנה הפליטים מגאזי נעצרו. בתוך מחנה הפליטים היו הפרות סדר קשות, בהם השתתפו 5000 תלמידים ותלמידות. כמו כן היו הפגנות בחאן יונס רפיח ועזה. כתוצאה מכך טוענים המקורות הערביים נפצעו שני צעירים כתוצאה מירי. הצעירים הם אשרף גיבר בן 14, והמאם אבו עיראד בן 16. יצוין כי כוחות הבטחון נערכים בכוחות גדולים למנוע הפרות סדר בעיקבות גירושם של 5 תושבי הרצועה.
אלוף פיקוד הדרום יצחק מרדכי הבטיח לנכבדים ואישים ברצועת עזה, לשקול אפשרות להקל ולהסיר מידי פעם את העוצר הלילי המוטל ברצועת עזה כל יום מ-22.00 ועד 3.00 לפנות בוקר, לרגל חודש הרמדאן.
אלוף הפיקוד אמר לנכבדים שאם לא יישמר השקט ינקוט צה"ל בצעדים חריפים. האלוף הדגיש את הכוונה להמשיך ולהשתמש באמצעי הגירוש. עוד הוסיף האלוף כי מיידי אבנים ישוחררו רק לאחר מתן ערבות מצד הוריהם והמקומות שמהם יושלכו אבנים ייתפסו על ידי הצבא.
בקבוק תבערה במזרח ירושלים
צבי שרגאי סופר "הארץ" בירושלים מוסר: נשקלת מחדש האפשרות להוציא צוי פתיחה לחנויות במזרח ירושלים, על רקע שביתת המסחר המתנהלת בחלק זה של הבירה, זה ארבעה חודשים ברציפות.
בימים האחרונים התקיימו דיונים בנושא זה בדרג מדיני ובקרב חוגים ביטחוניים, ונבחנו ההשלכות השונות של נקיטת צעד מעין זה.
אתמול בצהריים הושלך בקבוק תבערה לעבר חנותו של חלפן הכספים אל-כורדי ליד שער שכם במזרח ירושלים. עובר-אורח נפגע קלות והחנות ניזוקה. המשטרה עצרה ארבעה [illegible] להקירות, בכל הוראות, בוצע המעשה לאחר שהחלפן פתח את חנותו ו"שבר שביתה" בניגוד להוראות מארגני השביתה.
לפני כחודשיים הוצתה חנות אחרת של משפחת אל-כורדי ברחוב סלאח א-דין הסמוך, לאחר שהפרה שביתה. גם בן משפחה זה עסק בחלפנות כספים.
עד כה הוצתו במזרח ירושלים שמונה חנויות על רקע אי ציות להוראות מארגני שביתת המסחר.
לפני כחודשיים דחה פורום של שרים בקשה של עיריית ירושלים להוציא צוי פתיחה לחנויות במזרח העיר. עתה נבחן הענין שנית, אף ללא פניה של העיריה בנושא.

שווארדנדזה-שולץ
(סוף מעמוד 1)
שר-החוץ הסובייטי יבקר בקרוב במזה"ת
רבת-עמון (ע"ר). שר-החוץ הסובייטי אדוארד שווארדנאדזה יבקר בקרוב במזה"ת — על כך הודיעה אתמול השגרירות הסובייטית בירדן.
דוברת של השגרירות אמרה, כי הוא יגיע לאזור, אך לא מסרה פרטים על המדינות שבהן יבקר. מעריכים כי שר החוץ הסובייטי יבקר בדמשק, טריפולי, קהיר ורבת עמון.
העיתון הירדני "אל דסתור" ציטט את השגריר הסובייטי, אלכסנדר זוינצ'וק, שאמר כי שווארדנאדזה לא יביא עמו תוכנית-שלום מזה"תית חדשה ומגובשת, כאשר יבוא לאזור.
המלך חוסיין ביקר במוסקווה בחודש דצמבר. אם יגיע שווארדנאדזה לרבת-עמון, תהיה זו הוכחה נוספת לשיפור ניכר בקשרים הסובייטים-ירדנים בשנים האחרונות.
"שווארדנאדזה יבקר באזור כדי לתאם את העמדות הדו-צדדיות על בעיות אזוריות ולפתח שיתוף-פעולה נוסף", כתב העיתון הירדני, בצטטו את שגריר בריה"מ.
עוד אמר השגריר: "לביקור זה אין כל קשר עם יוזמה אמריקנית חדשה, מאחר שאין דבר שיצריך יוזמות חדשות" בשעה זו.
ראש ממשלת ירדן, זייד אל-ריפאעי, אמר ביום ב' לכתב "דיבר" כי לירדן ולבריה"מ דעות דומות על המזה"ת. "אנו מקיימים התייעצויות הדוקות ביותר עם בריה"מ, ואיני חושב שקיימים חילוקי-דעות בינינו באשר לעקרונות הבסיסיים", אמר ראש-הממשלה.
הוא הוסיף ואמר, כי עמדת שתי המדינות קרובה מאוד בקשר עם הוועידה הבין-לאומית להשכנת שלום במזה"ת. "מובן שהם מסכימים שאש"ף חייב להיות מיוצג והיא חייבת להבטיח לעם הפלשתיני את הזכות להגדרה עצמית".
חוסיין סייע להסכם בעניין אפגאניסטן
עוד אמר ריפאעי, כי חוסיין מילא תפקיד בהשגת ההסכם בעניין הנסיגה הסובייטית באפגאניסטן. בקשר זה אמרו מקורות בריניים, שמלך ירדן, שביקר בפאקיסטן בתחילת חודש זה, סייע לשכנע את שלטונות איסלאמאבאד, שעליהם לוותר על הדרישה להקמת ממשלת-קבע שתשלוט בקאבול, לפני נסיגה סובייטית.
ההסכם בין פאקיסטן לאפגאניסטן, שהושג בתיווך האו"ם, אמור להיחתם היום בז'נווה.

יוחלפו מחצית השוטרים
(סוף מעמוד 1)
המדינה שעסק בנושא החקירות האלימות של שוטרים, נמתחה ביקורת על תיפקודה של המחלקה לחקירות שוטרים, על סחבת בחקירות בה ועל אי-מיצוי חקירות, שהביאו בסופו של דבר לסגירת תיקים נגד שוטרים חשודים בפלילים. מבקר המדינה ציין בדו"ח שלה, כי בגלל אופי העבודה במח"ש, הכוללת חקירה מתמדת של עמיתים לעבודה, עלול להיווצר קושי לשבץ את חוקרי היחידה הזאת ביחידות אחרות בבוא הזמן.
כדי למנוע התפתחות כזאת החליט מפכ"ל המשטרה כי תקופת השירות המירבית של חוקר במח"ש לא תעלה על שנתיים. בדיקת המבקר העלתה שלא בכל המקרים קוימה הוראת המפכ"ל ונמצאו ביחידה חוקרים ששרתו יותר משנתיים.
גורמים בכירים במשטרה אמרו אתמול כי החלפת כמחצית מחוקרי מח"ש בקרוב אינה קשורה כלל לממצאי דו"ח המבקר אזן ולדיון הציבורי בנושא, אלא זו תוצאה של מדיניות הרוטציה ביחידה הרגישה הזאת שעליה החליט פיקוד המשטרה כבר מזמן. יצויין כי השירות במח"ש נחשב אצל קצינים רבים כשרות שוחק וכפוי טובה. רבים אינם מוכנים לשרת ביחידה הזאת ולחקור שוטרים אחרים. גם הדימוי של היחידה בעיני השוטרים הוא שלילי.
שוטרים וקצינים טוענים כי חוקרי מח"ש מנהלים נגדם חקירות קשות ו"משתמשים בכוחם" להפליל אותם, באינטנסיביות רבה יותר מאשר עבריינים רגילים. כפי שפורסם לראשונה ב"הארץ" שוקלים עכשיו המשטרה ומשרד המשטרה להוציא לגוף מחוץ למשטרה את נושא החקירות נגד שוטרים, כדי למנוע את הביקורת הציבורית בעניין זה במשטרה.
שלשום, לאחר דיון בוועדה לביקורת המדינה והפנים של הכנסת, כינס מפכ"ל המשטרה לדיון בנושא דו"ח אזן את כל קציני המשטרה הבכירים מדרגת נצ"מ ואת כל מפקדי תחנות המשטרה. בדיון השתתפו גם שר המשטרה והמבקר אזן ועוזריו. קציני משטרה רבים מתחו בדיון ביקורת קשה על המבקר על הדו"ח שחיבר, התלוננו על צוות העבודה של המבקר, שלדעתם היתה שטחית ומגמתית והיו בה עיוותים והתעלמויות, ויצאו נגד המסקנות הכוללניות שלו שבהן קבע כי במשטרה יש נורמות של סלחנות ושיוות בחקירות פליליות נגד שוטרים. המבקר אזן דחה את הביקורת, ואמר כי הדו"ח נעשה בשיטת עבודה נכונה ובמקצועיות. הוא לא חזר בו מקביעותיו הקשות נגד המשטרה.

מנהל לשכת העתונות
(סוף מעמוד 1)
הממשלתית לשירותם של אלו הרוצים לגרום נזק למדינה.
במשך שנים נהגו גופים פלשתינאים, כמו גורמים אחרים, להפיץ בתאי הלשכה הודעות לעיתונות וחומר המיועד לכתבים הזרים והמקומיים. בין הגופים שהשתמשו בשירות זה, עיתוני מזרח ירושלים כמו "אל פאג'ר" ו"אל עוהד", אגודות סטודנטים וגופים אחרים המוציאים חומר לעיתונים.
צעד זה, עורר את התמרמרותם של כתבי החוץ בישראל, שהם הצרכנים העיקריים של שירותי לשכת העיתונות. לכתבים גם לא נמסרה כל הודעה רשמית על הצעד והם שמעו על כך בשידורי הרשות בשפה האנגלית.
ראש התאחדות הכתבים הזרים בארץ, הכתב סלייטר מהשבועון "טיים", נפגש עם אסינגר וטען באוזניו כי יש בצעד זה משום שינוי בנהלים הדמוקרטיים שהיו מקובלים בישראל במשך שנים.
בשיחה עם "הארץ" טען סלייטר כי אין הוא מערער על סמכותה של הממשלה לנקוט מהלך שכזה, אולם השינוי בנוהג המקובל, המסמל את ערך הדמוקרטיה, פוגע במידת הפתיחות של לשכת העיתונות ומהווה נסיגה.
ההחלטה הושעתה עד לאחר פגישה שתתקיים בנושא ביום א' עם משלחת של התאחדות הכתבים הזרים. יש לציין כי ההוראה החדשה תפגע גם בעבודתם של הכתבים המקומיים הנזקקים לחומר ממקורות פלשתינאים.

هكذا من الأصل

هكذا عن الوطن

חדשות הכלכלה

האשראי החופשי בש"ח מתקרב לסכום שיא: 13 מיליארד ש'

גדל ב–530 מיליון שקל, בזכות חיובי ריבית עבור ינואר–מארס

מאת אריה לביא

היקפו של האשראי החופשי בשקלים לציבור הרחב מתקרב כבר ל–13 מיליארד שקל – מתברר מנתונים מעודכנים של בנק ישראל, המבוססים על דיווחי ששת הבנקים הגדולים, ל–6 באפריל. ריווחים אלה מצביעים על כך שבשבוע האחרון שלגביו יש נתונים, גדל היקפו של האשראי ב–530 מיליון שקל. הגיע ל–12.87 מיליארד שקל לעומת 12.34 מיליארד שקל, שבוע קודם לכן.

הגידול הניכר נובע בעיקר מחיובי הריבית עבור הרבעון הראשון של 1988. לפי הערכות בבנקים הגיעו חיובי הריבית ברבעון זה ל–600–700 מיליון שקל והיו קטנים מאלה של הרבעון האחרון של 1987 בעקבות ההפחתה בשיעורי הריבית.

ברבעון הראשון של 1988 ניכרת בלימה מסוימת בביקוש לאשראי, לעומת הגידול המואץ באשראי במהלך 1987. לאחר חיובי הריבית עבור הרבעון האחרון של 1987, הגיע היקפו של האשראי החופשי ל–12.22 מיליארד שקל – כך שבמהלך הרבעון הראשון גדל האשראי נומינאלית ב–650 מיליון שקל. מרבית התקופה היתה יציבות בהיקפו של האשראי עם עליות וירידות של כ–200 מיליון שקל, בכל כיוון.

צפויה ירידה בהיקף פעילות הקיבוצים ב"שוק האפור"

מאת יהודה שרוני ואריה לביא

פעילות הקיבוצים במסגרת המערכת החוץ בנקאית, או מה שמכונה "השוק האפור", צפויה לרדת, עם חתימתו שלשום של הסכם "אוהל" של התק"ם והשומר הצעיר עם בנק לאומי. הסכם "אוהל" (אשראי הלם להתיישבות) שנחתם שלשום בערב, קובע כי תוקם ועדת שיפוט המשותפת לקיבוצים ובנק הפועלים ולבנק לאומי. הקיבוצים יציגו בפני ועדות אלו את התוכניות הפיננסיות, וועדות אלו יקבעו את מסגרות האשראי ההולמות לקיבוצים.

עוד נחתם הסכם לגבי דרכי העבודה עם הארגונים האזוריים, הקובע כי בנק מרכז יעמוד בקשר עם הקיבוצים. הוא יקבע את דרכי העבודה עם הבנקים האחרים. ההסכם קובע כי לוועדת השיפוט יש זכות וטו לגבי קביעת הקיבוצים שישתתפו במסגרת ההסדר.

נודע כי חתימת ההסכם עם בנק לאומי, התעכבה בגלל התנגדותם העיקשת של קיבוצי השומר הצעיר לגבי חלק מפרטיו. במסגרת ההסדר, תפעל המערכת הקיבוצית למימוש נכסים, על־מנת לסייע לקיבוצים החלשים.

קודם לחתימת ההסכם, הגדילו הקיבוצים את מעורבותם בשוק האפור, שהתאפשרה בזכות נכונותם של קרן התק"ם וקרן השומר הצעיר, לספק לקיבוצים ערבויות עבור הכספים שהם לווים. עד לאחרונה, נמנעו קרנות התק"ם והשומר הצעיר לספק ערבויות בכמות לא מוגבלת לקיבוצים, ובמקרים שבהם ניתנו הערבויות – התבקשו הקיבוצים לקבל את האשראי, בריבית מינימום מסויימת.

למרות זאת, הפעילים בשוק האפור עדיין אינם מוכנים בכל המקרים לספק אשראי למערכת הקיבוצית, גם אם מתקבלת ערבות קרן התק"ם. אחרים מפעילי השוק דורשים לקבל ערבויות ממשיות יותר, כמו כלי רכב ועוד.

ח"כ אוריאל לין:

מערכת הבנקאות נכשלה ב–'87 – מנקודת ראות המשק הלאומי

מאת אריה לביא

בניגוד לרושם שנוצר, מערכת הבנקאות נכשלה כישלון חרוץ במהלך 1987 מנקודת ראות של המשק הלאומי. כך טען אתמול ח"כ אוריאל לין, בהרצאה במרכז הישראלי לניהול.

לדברי לין העובדה שהבנקים נאלצו להפריש להוצאות מסופקים סכום עתק של 867 מיליון שקל – גידול של 42 אחוז לעומת השנה הקודמת – מוכיחה שמנהלי הבנקים ממשיכים להיכשל.

לין הוסיף כי הבנקים נותנים אשראי למי שאינם ראויים לו והגידול המתמיד בהפרשות להוצאות מסופקים מוכיח זאת.

הוא הזכיר שהבנקים נתנו במשך שנים אשראי ללא כל הצדקה לסולל בונה, למושבים ולגופים אחרים. הרווחיות לאחר ההפרשות הגדולות נובעת מהריבית הגבוהה שהציבור נאלץ לשלם לבנקים.

ההסתדרות: שאגרסקו תסייע להפעלת משחטת "אווז הכסף"

מאת אבי בנאור

ההסתדרות הכללית, בשיתוף מועצת פועלי בנימינה, מחפשים יזם שיהיה מוכן להפעיל מחדש את משחטת "אווז הכסף" בבנימינה. ההסתדרות תובעת מחברת אגרקסקו, האחראית לשיווק תוצרי המפעל, לסייע לתפקודו המחודש של המפעל.

עליזה תמיר, יו"ר ועדת התעסוקה בהסתדרות, ואריה דיתני מזכיר מועצת פועלי בנימינה, טוענים שניתן לשקם את המפעל ולהפעילו על בסיס כלכלי איתן. להערכתם, גם כיום יש ביקוש רב לכבד אווז בחו"ל. השניים מאשימים את הנהלת "אווז הכסף" בניהול כושל שהביא לפשיטת הרגל.

העברת המפעל לכונס הנכסים השאירה את עובדיו ללא תעסוקה, ו–60 מהם נותרו זה חודשים ללא משכורת. בששת החודשים האחרונים לא העבירו כספים לקרן הפנסיה של העובדים ולא שולם בעבורם המס האחיד. ההסתדרות פועלת להסדרת תשלום חובות אלה ואף שלחה לעובדים שי לפסח.

המנכ"ל הפורש ממשרד החקלאות מחפש מינוי

מאת אבי בנאור

מנכ"ל משרד החקלאות מאיר בן מאיר העומד לסיים את תפקידו ב־1 ליוני מועמד להתמנות לתפקיד יו"ר מועצת הפועל של מנהלת ההסדר למושבים המנוהלת כיום על ידי אברהם סנפירי, אלא שבמשרד האוצר לא ששים להסכים עם המינוי המוצע ולמרות הלחצים המופעלים ממשרד החקלאות נמנע בשלב זה אישור המינוי.

במשרד האוצר נמסר אתמול כי מאיר בן מאיר אינו מועמד לתפקיד יו"ר המועצה ומסיבה זו לא יכול משרד האוצר להתנגד למינוי. בהתאם להסכם בדבר הפעלת תכנית הסיוע למושבים היו משרדי האוצר והחקלאות והסוכנות אמורים לאייש מועצת על שתפקח על פעילות המנהלה אלא שעד היום לא הסכימו הצדדים על זהותו של יו"ר המועצה.

שרות חקירות כללי ש.ח.כ
מקבוצת השמירה
31 שנות נסיון והצלחה בארץ ובעולם לשרותך!
מידע כלכלי ומסחרי
חקירת הונאות
חקירת מעילות
שרות פוליגרף
בית־הדר
דרך פתח־תקוה 19 תל אביב 66183
ת.ד. 37624 תל־אביב 61-375
טל: 614636 ;621975 ;623084
FAX: 623995 TLX: 361264 GIA
פרסום קורן

שפירא דחה בקשת פת לעכב העדכונים – שכר הבכירים יועלה ב–10.6 אחוז

פת (מ"מ שר האוצר) ביקש מוועדות הכנסת והכספים לבחון מחדש התוספת לשכר הבכירים בשרות המדינה מדי 3 חודשים אך העדכון יבוצע והדיון בהצעה יתקיים רק בתום הפגרה

מאת צבי זרחיה ודן מגיד

יו"ר ועדת הכספים של הכנסת, אברהם שפירא, חתם אתמול על עידכון שכר הבכירים בשירות המדינה, ב־10.6%.

שפירא אמר כי אין לו הזכות לעצור את העדכון, אלא אם כן תחליט הוועדה אחרת. שכר הבכירים מתעדכן אוטומטית מדי שלושה חודשים, בהתאם לעליית השכר הממוצע במשק, ויו"ר ועדת הכספים חותם על העדכון באופן קבוע.

אתמול דרש ממלא־מקום שר האוצר, גדעון פת, מח"כ שפירא, ומיו"ר ועדת הכנסת, ח"כ מיכה רייסר, לדחות לפי שעה את עדכון שכר הבכירים. הוא הציע לשניים להקים ועדה משותפת לשתי הוועדות, שתבחן מחדש את הנושא.

במכתבו לשניים כתב פת: "כידוע עומד להתעדכן שכר חברי הכנסת, השרים והשופטים, בעקבות שינוי השכר הממוצע לפי נתוני ביטוח לאומי. העדכון הצפוי לפי השיטה הנוכחית הוא בשעור של יותר מ–10%, וזאת לאחר שבאוקטובר '87 עודכן השכר בכ–23%, ובינואר '88 הופחת השכר בכ–5%. בהמשך לשיחות שהתקיימו בחודשים האחרונים ביניכם לבין שר האוצר ומזכ"ל ההסתדרות, לאור שעורי האינפלציה הנוכחיים, התמורות העונתיות בשכר – כפי שבאו לידי ביטוי בעליה הגבוהה של אוקטובר '87, ומאידך גיסא בהפחתת השכר בינואר '88. וחוק שכר מינימום – הנני חוזר ומציין את הצורך המיידי בשינוי שיטת עדכון השכר".

ח"כ אברהם שפירא

השר גדעון פת

בהמשך המכתב הציע פת לבדוק אפשרות להצמדת השכר לשינויים המתבצעים בסקטור הציבורי ולא בכלל המשק, מכיוון שאין לקשור את עליית שכר הבכירים עם שינויי שכר בסקטור הפרטי.

עוד ציין פת, כי המו"מ על ההסכמים בסקטור הציבורי לשנים 90־88 עומד להתחיל, ולתוצאותיו השלכות רבות על מצב המשק. עידכון בשיטה הנוכחית – המתבטא לעיתים בשעורים גבוהים בהרבה מעליית המדד בשינויי השכר בסקטור הציבורי – יוצר תחושות לא נוחות בקרב ציבור העובדים בשירות הציבורי.

על־פי הצעתו של שפירא, תכונס לאחר תום פגרת הכנסת ישיבה משותפת של שתי הוועדות, לדיון בנושא עידכון שכר הבכירים. לישיבה יוזמנו שר האוצר ומזכיר ההסתדרות.

הוא הדגיש, כי ועדת הכספים אחראית על קביעת שכר הנשיא, ראש הממשלה, השרים והשופטים, ואילו נושא שכר הח"כים נמצא בטיפולה של ועדת הכנסת. שפירא שוחח אמש עם יו"ר ועדת הכנסת מיכה רייסר, ממנו שמע כי שכר הח"כים הוצא מידי הכנסת – לאחר הקמת ועדה ציבורית שבדקה את שכרם.

לדברי שפירא, אין הוא יכול להציע קיצוץ בשכר השרים, בעוד שלא חל שינוי בשכר הח"כים. שר הסבור כי הצדק עם שר האוצר, ואינו מעוניין בקבלת העדכון, הוסיף שפירא, יכול לוותר.

תנאי סחר החוץ ב–1987 הורעו ב–3%

במחירי מוצרי צריכה חלה עליה של 14.5%; מחירי המוצרים לצריכה שוטפת עלו ב–10%; ביבוא מוצרים בני־קיימא – עליה של 19% ● כ–60% מיבוא מוצרי הצריכה ו–75% מיבוא המוצרים בני־הקיימא מקורם בארצות אירופה וביפן – שמטבעותיהן התחזקו ביחס לדולר מחירי יצוא תעשייתי עלו ב–8%; יבוא הדלק עלה ב–22%; ויצוא היהלומים עלה ב–1.5%

מאת דן מגיד

ב–1987 עלו מחירי סחורות היבוא ב–10% ומחירי סחורות היצוא ב–7%. משמעות העליה הגדולה יותר של מחירי היבוא היא הרעה של 3% בתנאי הסחר של ישראל.

הודעת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, שמסרה את הנתונים, מציינת כי מדדי המחירים של סחר חוץ מחושבים מתוך נתונים הנקובים בדולרים, ולכן הם מושפעים גם מהשינויים בשער החליפין של הדולר. אשתקד, בעיקר ברבע האחרון של השנה, התחזקו המטבעות האירופיים והין ביחס לדולר: המארק התחזק ב–21%, הפרנק הצרפתי ב–14%, הליש"ט ב–12%, והין היפני ב–16%.

להלן פירוט העליה במדד מחירי היבוא של סחורות ב–1987:

● במחירי מוצרי הצריכה חלה עליה של 14.5%. במחירי המוצרים לצריכה שוטפת נרשמה עליית מחירים של 10%, ואילו ביבוא מוצרים בני־קיימא נרשמה עליה של 19%. כ–60% מיבוא מוצרי הצריכה ו–75% מיבוא המוצרים בני־קיימא מקורם בארצות אירופה וביפן – שמטבעותיהן התחזקו ביחס לדולר.

● מחירי התשומות לייצור – למעט יהלומים והדלק – עלו ב–7%.

● מחירי היבוא של נכסי השקעה – ללא אניות ומטוסים – עלו ב–15%. עליה זו באה בהמשך לעליית מחירי נכסי ההשקעה, שחלה ב–1985.

● במחירי יבוא הדלק – נפט גלמי, תזקיקים ופחם – נרשמה ב–'87 עליה של כ–22% – לאחר שבשנת '86 ירד מחיר הדלק לתוגיר ב–46% לעומת 1985.

● מחירי יבוא היהלומים הגלמיים עלו ב–4% בקירוב לעומת '86, לאחר עליה בת 10% ב–1986.

מדד מחירי היצוא – למעט יהלומים – עלה ב–9% ב–'87, לאחר עליה בת 3% ב–'86. מימצאים מפורטים לפי ענפים, מראים כי ב–'87 עלו מחירי היצוא התעשייתי, מלבד יהלומים, ב–8% בקירוב – לאחר עליה בת 2% ב–'86 ויציבות מחירים בשנים '84–'85.

במחירי יצוא יהלומים מלוטשים נרשמה אשתקד עליה של כ–1.5% לעומת 1986 – בה נרשמה עליה ב–4%. מחירי כלל היצוא החקלאי עלו ב–1987 ב–17%, לאחר שב–'86 עלו ב–8% בלבד. מחירי ההדרים עלו ב–14%, ובשיעור דומה עלו מחירי הפירות והירקות. מחירי יתר היצוא החקלאי – הכולל בעיקר פרחים וכותנה – עלו ב–22%. כ–77% מהיצוא החקלאי יועד לארצות השוק המשותף.

על רקע שיחות ראשי הפיננסים במערב – התחזק שער הדולר

וואשינגטון (ע"ח). השיחות המתנהלות בוואשינגטון בין שרי האוצר ונגידי הבנקים המרכזיים של המדינות התעשייתיות המערביות המובילות, חיזקו אתמול את הדולר, הוא עמד על 1.69 מארקים ו־126 ין.

מחירי הנפט לא השתנו, הם עמדו על 16.55 דולר לחבית "ברנט" ו־18.10 דולר ל"ווסט טקסאס".

בבירת ארצות הברית מתכנסים עתה ראשי הפיננסים של ארה"ב, יפן, מערב גרמניה, בריטניה, צרפת, איטליה וקנדה, לרגל הוועידות החצי־שנתיות של קרן המטבע העולמית והבנק העולמי.

סבורים כי הם יאשרו מחדש את מחוייבותם הנוכחית של הדולר, ולא יחליטו על יוזמות חדשות לגבי שערי החליפין.

היום עומדים להתפרסם סיכומי הסחר של ארה"ב לחודש פברואר, ומצפים כי הגרעון התקציבי האמריקאי ימשיך לרדת.

היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש:

"ימשך מימון "ערוץ 2" – ויש לדון בתשדירי שירות

שידורי הנסיון ב"ערוץ 2" יימשכו עד לבירור בין נסים ויעקבי ● חריש: אם האינטרס של המדינה הוא ששידורי הניסיון יימשכו – על המדינה לדאוג למימונם ולתיקצובם, לרבות באמצעות תקציב המדינה

מאת צבי זרחיה

שידורי הערוץ השני יימשכו עד לבירור שיתקיים בממשלה. היועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, קבע בחוות־דעת מיוחדת בעניין, כי אם אכן האינטרס של המדינה הוא כי שידורי הניסיון יימשכו, על המדינה לדאוג למימון תקציבי של שידורים אלה, לרבות בתקציב המדינה. תשדירי שירות ומישדרי חסות במסגרת שידורי הניסיון בערוץ השני, אינם בגדר של הליך טכני גרידא, שניתן לעשותו בלי דיון בגופים הציבוריים של רשות השידור: מליאת רשות השידור והוועד המנהל.

כך קבע חריש בחוות־דעת בנושא תשדירי החסות בערוץ השני. בחוות הדעת נקבע, כי ההחלטות בדבר קיום תשדירי שירות ומישדרי חסות נתקבלו בשעתו על־ידי מוסדות הרשות בעת שהרשות שידרה רק בערוץ הראשון. מבחינת ההיבט הציבורי, חייבים מוסדות הרשות לשוב ולדון בעניין זה, כדי לגבש את עמדתם ואת המדיניות שיש לנקוט. בנושא תשדירי השירות ומישדרי החסות הוא – בדומה לשידורי הרשות – בנושא הנוגע לתוכן השידורים, ללוח השידורים ולדרכי מימון השידורים. לפיכך, יש לדון בו לגופו ביחס לערוץ השני, על־ידי המליאה והוועד המנהל.

עם זאת, קובע חריש כי שומה על המליאה והוועד המנהל של רשות השידור לדון במשנה זהירות בלוח המשודרים לערוץ השני, ובדרכי מימונם של המשודרים, בהיותם שידורי ניסיון גרידא, עד לקבלת החוק המיוחד בדבר הערוץ השני.

רביד: מ"מ גביש עד כניסת גאון

מאת יונתן שרמן

מועצת המנהלים של "כור" החליטה אתמול, כי ד"ר שמעון רביד, ראש אגף בקרה של "כור", ישמש כממלא מקום של מנכ"ל "כור" עד כניסתו המלאה של בני גאון לתפקיד בסוף חודש מאי.

מועצת המנהלים לא מינתה את רביד לתפקיד סמנכ"ל או משנה למנכ"ל, כפי שצפו גורמים מסויימים, והחליטה להותיר את נושא המינויים הללו לגאון, לאחר שייכנס לתפקידו.

ארנון גפני, יו"ר מועצת המנהלים של "כור", נפרד מהמנכ"ל היוצא של "כור", ישעיהו גביש, והודה לו על שיתוף־הפעולה שלו עם מועצת המנהלים. כן איחל גפני הצלחה למנכ"ל החדש של "כור", בני גאון.

קרן מלגות לחינוך חקלאי ע"ש אברהם הרצפלד
הסתדרות המושבים החקלאיים · משרד החינוך והתרבות
המרכז החקלאי · האגף לחינוך התיישבותי

טכס הזכרון לחללי צה"ל
שהונצחו במפעל המלגות
ללימודים בבתי ספר חקלאיים

יתקיים ביום שני, א' באייר תשמ"ח (18.4.88)
בשעה 4.00 אחה"צ באולם נחמני, רח' נחמני 4, תל־אביב

הטכס:
פתיחה
יזכור
דברים: ש.אסף, מזכ"ל המרכז החקלאי
מקהלת "רעננים"
נגינה־רביעיה קאמרית
קטעי קריאה "יעל פרל וגד בקר
הקרנת הדמויות
סיום

משפחות המונצחים, קרובים וחברים – מוזמנים

עיצוב הטכס: שמי קלדרון
תאורה, קול וסידורי במה: חברת אירועים

הבנקים הגדילו המשיכות בכספומטים – ל–150 שקל

מאת אריה לביא

הבנקים הגדולים, החלו מרחיבים השבוע, את האפשרות למשוך מזומנים באמצעות המכשירים האוטומטיים.

בכרטיס רגיל ניתן יהיה למשוך מעתה עד 150 שקל, במקום 100 שקל כיום. בכרטיס המשלב כרטיס אשראי וכרטיס למשיכת מזומנים, ניתן יהיה למשוך עד 200 שקל ליום.

בכרטיסי "זיהוב" של בל"ל ודיסקונט ניתן יהיה מעתה למשוך 1,000 שקל, כמקובל כבר עתה בכרטיס "ישראכרט עסקים".

תעשייני שימורי ההדר מבקשים פיצוי מיוחד

מאת יונתן שרמן

תעשייני שימורי פרי ההדר דורשים מהמשרדים הכלכליים פיצוי מיוחד בגין שחיקת רווחיותם, עקב הקפאת שער הדולר ביחס לשקל. לדבריהם, הקריטריונים שנקבעו בקרן הסיוע המיוחד לתעשיה של משרד התעשיה, אינם מתאימים להם, כיוון שאינם מביאים את המפעלים על השחיקה המאסיבית ברווחיות ענף זה, המייצא 90% מתוצרתו במחירים דולריים.

לדבריהם, רווחיות הענף נפגעה גם בגלל רכישת חומרי גלם במחירים גבוהים ממגדלי הפרי בארץ, כשמחירי מוצריהם עשויים לרדת תלולות בקיץ, עקב עודפי רכז תפוזים בעולם.

תעשייני הענף, המהווים למעלה מ–50% מיצוא ענף המזון, מזהירים מפני פגיעה קשה בענף זה.

פרוטארום: ממשבר לרווחיות

אשתקד עמדה על סף פירוק, ועתה עלו המכירות ב–36% – ל–98 מיליון דולר

מאת יונתן שרמן

חברת "פרוטארום" הצליחה להתאושש ממשבר חמור שאליו נקלעה, וסיימה את 1987 ברווח של 2.1 מיליון דולר, בהשוואה להפסד של 5 מיליון דולר ב–'86.

בסוף השנה הקודמת עמדה פרוטארום, המייצרת פירידיסי, על סף פירוק, ואילו השנה גדלו המכירות ב–36 אחוזים והגיעו לסכום של 98 מיליון דולר, בהשוואה למכירות של 72 מיליון דולר ב־1986.

השיפור במצבה של פרוטארום מוסבר בעיקר בגלל עליית מחיר הפירו־ד.סי. בעולם והגדלת היקפי הייצור של החברה כתוצאה מהביקושים הגדולים הקיימים כיום באירופה לפירו־ד.סי.

בעקבות השיפור במצב החברה, אין היא נזקקת עוד לפריסת חובות העבר שלה והיא אף החלה להקדים תשלומים מסויימים בגין חובות קודמים.

בדוק והשווה... ותרוויח!

מחירי האשראי בבנק לאומי
שיעורי ריבית מירביים ליום 14.4.88

סוג ההלוואה	תקופה	ריבית חודשית – לקוחות מסחריים	ריבית חודשית – לקוחות פרטיים בעלי חשבון יומי
הלוואה צמודה למדד	עד 5 שנים	0.85%	0.9%
"הלוואת ענק" – צמודה למדד	עד 12 שנים	0.9%	0.9%
הלוואה בשקלים צמודים לדולר	3 או 6 חודשים	1.25%	
הלוואה בשקלים לא צמודים בריבית קבועה	6–3 חודשים 12–7 חודשים 12–6 חודשים	2.2% 2.4%	2.4% 2.6% *2.1%
חח"ד/משיכת יתר בשקלים לא צמודים בריבית משתנה	פריים עמלת הקצאה עמלת סיכון תוספת על חריגה	1.25% 0.4% עד 1.75% 1.0%	עד 2,000 – 2.0% 5,000–2,001 – 2.5% תוספת על חריגה – 1.0%

* לבעלי תעודות זכות "הלוואה כל תנאי".
פרטים מלאים וגובה מכשירי האשראי – בסניפי בנק לאומי.

בנק לאומי – רוח יומי

אל תדחקו את הנוער לשוליים
תנועות הנוער – העתיד היחיד
שמלוקדבן גלי הוס

עורך את העמוד: רוני ענבר

TWA
במחלקת אמבסדור של ט.וו.א.
מרפקיך יטוסו חופשי...
במחלקת "אמבסדור" של ט.וו.א
6 כורסאות בשורה. בכל מקום שבו תשב,
יהיה לך רק שכן אחד...במרחק דיסקרטי.
בדבר פרטים פנה אל סוכן הנסיעות או ל־ט.וו.א.
טל': 02-241135, 03-651212, 04-528266.
TWA
ט.וו.א. אל כל טוב אמריקה.
TWA

הארץ

יום ה', כ"ז בניסן תשמ"ח
14 באפריל 1988

המערכת, ההנהלה, מחלקת המודעות, ההפצה והמנויים: תל־אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212 ת"ד 233 מיקוד 61001 פקס' 810012 — טלקס 33748
ירושלים: רחוב הבצלת 2 טל' 224245, ת"ד 273 מיקוד 91002
חיפה: רחוב גורדון 20 טל' 661166, ת"ד 5259 מיקוד 31052

המו"ל: הוצאת עיתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, תל־אביב
העורך: גרשום שוקן   עורך המשנה: מתי גולן
סגני עורך: משה הרי, גדעון לוי

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחויבת כתוביה
HA'ARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – P.O.B 233, Tel. 5121212

סכנת סחבת בארגון המחודש של קופת חולים

מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, איננו ידוע כמי שנוהג בעריפת ראשים, הפיכות וצעדים דראסטיים לתיקון העיוותים במערכות ההסתדרות השונות. אף־על־פי־כן, בלחץ ההתדרדרות בשטח, נאלץ לקבל בחודשים האחרונים את התפטרויות של שני אישי מפתח: הפרופ' חיים דורון מראשות קופת חולים וישעיהו גביש, מ"כור".

בראשית 1988 עדיין לא אצה הדרך לקיסר לבצע את הארגון המחודש בצמרת קופת חולים. הוא איפשר לפרופ' דורון לסיים את הקאדנציה, לאחר כינוסה של ועידת קופת חולים בסוף מאי, ובינתיים הקים ועדת מעקב בראשותו של דב פלג, ראש האגף לביטחון סוציאלי, שתנווט את ענייני קופת חולים בתקופת המעבר. ועדת פלג משותקת הלכה למעשה, וההתדרדרות בקופת חולים נמשכת לא רק בשל עיצומי הרופאים, על רקע ההסכם השנוי במחלוקת לקיצור התור לניתוחים, אלא גם בשל התמשכות תקופת המעבר בין הנהלה להנהלה.

השבוע נקט קיסר צעד מחויב המציאות: הוא החליט להקדים את ועידת קופת חולים, לאשר כבר בשבוע הבא את מינויים של אריה שחר למנכ"ל ושל צירו סרוואריוס ליו"ר ההנהלה המרכזית של קופת חולים. מינויו של סרוואריוס נועד בין השאר לסלול את הדרך לשיתוף פעולה עם רופאי הקופה, שקיבלו כל השנים נגד השתלטות הטכנוקרטים והעסקנים הפוליטיים על המנגנון, וממילא על מוקדי הכוח בארגון הבריאות הגדול ביותר במדינה.

בימים האחרונים, נשמעו מחוגים מקורבים לאריה שחר ידיעות שלפיהן בדעתו להיכנס לתפקידו החדש — אם בכלל יכנס אליו — רק בעוד חודשים ספורים, בתנאי שיבוצע שינוי מבני במוסדות המנהלים של קופת חולים. ועידת קופת־חולים מורכבת, בדומה לוועד הפועל של ההסתדרות, על־פי המפתח המפלגתי שנקבע בבחירות להסתדרות ב־1985, אך צירי הוועידה והנציגים במועצה הארצית, בהנהלה המרכזית ובוועדה המנהלת, הם שליחי המפלגות. רבים מהם שימשו עד כה במנגנון של קופת חולים ונמנו עם פעילי מפלגת העבודה במועצות הפועלים ובסניפיה. המנגנון הבוחר את עצמו, ממנה את עצמו ומפעיל את עצמו, היה מקור לכוח פוליטי ומקור לכישלון הניהולי, שמבקשים עתה לתקן על־ידי המינויים החדשים.

בתנאים אלה נשקפת לא רק סכנת סחבת בביצוע החילופים בצמרת, כי אם גם סכנת החמצה של הזדמנות נדירה לשנות את המבנה מיסודו, על־ידי ניתוק המנגנון מהמוסדות הנבחרים, גם במחיר עימות עימי במפלגת העבודה.

פעילי המפלגה ניהלו בתוך קופת חולים ומחוצה לה את השדולה נגד הולפתו של דורון והם אלה העלולים, מתוך קוצר ראייה, לסכל את תכניות הביזור והייעול שהחליטו עליהן הוועדה המרכזית ומועצת ההסתדרות. קיסר, העומד להופיע היום לפני הוועדה המכינה את ועידת קופת חולים, יטיב לעשות אם יבהיר בלשון שאינה משתמעת לשתי פנים, כי אין בכוונתו להשתמש בבחירות הקרובות לכנסת כאליבי לפשרות על דרך הבראתה של קופת חולים וכי בדעתו לעשות הכל כדי שהמנגנון והממסד המפלגתי שהשתרש בו, השולטים על כ־30 אלף עובדים, לא יכבלו את ידיו של מנהל מוכשר כאריה שחר עוד בטרם התמנה רשמית. על יסוד הצהרה זו, מן הראוי שהמיועדים למנכ"ל קופת חולים וליו"ר ההנהלה המרכזית שלה, ייכנסו ויתמנו בהקדם, לבל תיווצר סחבת המסכנת את עצם הצלחתו של הארגון המחודש.

האם האינתיפאדה שוככת?

מוקדם לומר כי הרגיעה היחסית בכמה תחומים מעידה שחלה תפנית, דומה שדרוש לכך עוד שלב

מאת זאב שיף

עם תחילת החודש החמישי להתקוממות בשטחים נשמעים במערכת הביטחון קולות הטוענים כי יש סימנים לכך שהאינתיפאדה הפלסטינית שוככת. הלחצים האדמיניסטרטיביים והכלכליים המופעלים והמעצרים הגדולים (כ־5500 בשטחים ובירושלים המזרחית ובכלל זה כ־1350 מעצרים מינהליים) מתחילים לתת אותותיהם. האם יש בסיס לטענה זו?

כבר לפני שלושה חודשים נשמעו טענות שהמתקוממים התעייפו ולא יחלפו ימים רבים והכל ישוב על מקומו. טענות אלה מצאו דרכן לעיתונות ולמרקע הטלוויזיה הישראלית. הפיחו תקוות מגוחכות. לעתים נוצר רושם כי מי שמתעייף אינם דווקא המתקוממים אלא כוחותינו, המנסים להתיש את המתקוממים ואת האוכלוסייה התומכת בהם.

בניגוד לעבר, מנסים הפעם בעלי טענה זו לתמוך את דבריהם במספרים. למשל, זה כמה שבועות חלה ירידה משמעותית במספר ההפגנות האלימות הגדולות. הדבר ניכר בעיקר בערים. כן חלה ירידה מאז "יום האדמה" ב־30 במרס, במספר ההרוגים. מספר היוצאים לעבודה, בעיקר ברצועת עזה, גדל מיום ליום. התפוסה בבתי־הספר העממיים ברצועה מגיעה לכ־70 אחוז. מתרבים גם הסימנים שהאוכלוסייה מתקשה להישמע לכל ההוראות המועברות אליה באמצעות הכרוזים הרבים. למשל, ההיענות החלקית לשביתה חלקית במוצאה על ביקורו השני של שולץ.

אין לחלוק על מרביתן של עובדות אלה, אך השאלה היא, אם הסטטיסטיקה הזו מעידה על שקיעתה הקרובה של האינתיפאדה. ראשית לכל, מדובר בתקופה קצרה מכדי להסיק מסקנות נחרצות על תפנית בהתקוממות. שנית, אין היא נותנת תמונה מלאה על ההתמודדות בין המתקוממים לישראל. למשל, בנוסף להפגנות האלימות ניטש מאבק חריף על קיומן של מערכות השלטון בשטחים. מטרת המתקוממים היא לגרום אנרכיה. בתחום זה היו להם כמה הישגים. אם כי אלה הושגו ברובם כבר לפני שבועות מספר (כמו התפטרות השוטרים). עתה מצביעים על כך שחלק מעובדי המכס (לא עובדי המס) ברצועה חזרו לעבודה; אך זה עדיין אינו מעיד על שינוי במגמה.

בשער הסתגלות

הכרסום במערכת השלטון נמשך והמעטים שחזרו נמנעים מלעבוד בגלוי. אל מול האיומים, בעיקר של הג'יהאד האיסלמי, כלפי עובדי המינהל והעיריות, אין לישראל תשובה ממשית. המאבק נמשך והצעד הבא יהיה, כמדומה, בניסיון להביא להתפטרותם של ראשי הערים הממונים. מכוון זה תלוי גם במידת הגיבוי שתיתן ירדן לראשי העיריות.

רבין אמר כי מגמתם של צעדי הענישה היא לעורר ניגוד אינטרסים בין רוב האוכלוסייה, המתונה לתצים ומצוקות, לבין המסיתים. זאת כדי להביא את הרוב לשקול מחדש את הכדאיות שבהמשך ההתקוממות. לא הגענו לשלב שבו האוכלוסייה פועלת נגד המסיתים ונגד הוראותיהם בהיקף נרחב. צעדי הענישה נותנים את אותותיהם. אך זה רחוק מלהעיד על שבירה קרובה או תפנית. כושר ההסתגלות של האוכלוסייה, ובעיקר של השכבות הכפריות, ללחצים כלכליים אינו מבוטל. זאת תוך האכזבה מכך שהבטחות הערביות לסיוע בכספי נרחב לתושבים מתבטאות בדיבורים וכי מעט מעשים.

יש אמנם סימנים לכך שמעגל העייפות בקרב האוכלוסייה הערבית התרחב. הסוחרים נפגעו מאוד. יש גם עייפות בקרב חלק מהחקלאים והפועלים, וכמובן אצל ההורים שילדיהם חשופים לסכנות. אך לא אלה הם הקובעים את המשכה של ההתקוממות.

המתקוממים באים משכבות הצעירים, שאינם חשים בסנקציות. הם נפגעו אמנם ממעצר אלפים, אך הדבר עדיין לא נתן את אותותיו במטילי האבנים. אלה והאחרונים, וגם רבים מאלה שנפגעו מצעדי הענישה, חשים כי תושבי השטחים השיגו מטרות חשובות, שאש"ף לא הגיע אליהן במשך עשרים שנות הכיבוש. הצעירים מכבירים, אך הם גם תורמים לגיבושה של החברה הפלשתינית. לא ייפלא איפוא שבני היני הרחוב מדברים על המשך המאבק. זה נמצא, לדבריהם, בשלב השלישי, והשלב השישי יהיה מרי אזרחי כולל.

בהקשר זה מאלף הוויכוח המתנהל באש"ף בחוץ באשר להמשכה של ההתקוממות. יש גם כמה מראשי אש"ף מזהירים מפני ייאוש ואכזבה בעתיד, כאשר האוכלוסייה בשטחים תגלה כי מדינה פלשתינית אינה מצפה להם מעבר לפינה בעקבות ההתקוממות. הללו מזהירים מפני מטרות נשגבות מדי ואפילו מפני מרי אזרחי כולל. הם יודעים כי לאש"ף אין כסף לממן את הממונים (ההערכה היא שדרושים כ־12 מיליון דולר לחודש לפחות) שמקורות הפרנסה יאבדו להם.

משימות כבירות

מאלף מאמר מערכת של ביטאון החזית העממית "אל הדף" בקשר לכך: "הטעות החמורה שניתן לעשות היא להעמיס משימות כבירות על כתפי ההתקוממות, שאם לא תגשימן היא תיחשב לכישלון. כך תיווצר הרגשת תבוסה, שתיתן אותותיה לזמן רב. הסיוע הנבון להתקוממות טמון בהבנה, כי אין היא מסוגלת להגשים יעדים אסטרטגיים, כמו סיום הכיבוש והקמת מדינה פלשתינית. על ההתקוממות להיות מוכנה לסגת כאשר התנאים מחייבים זאת, כדי להתקדם שוב כעבור זמן".

האם גישה זו תתקבל על־ידי מנהיגי ההתקוממות בשטחים? הרושם הוא, כי מנהיגי ההתקוממות בשטחים אינם פועלים בתיאום מלא עם אש"ף בחוץ. קצב האירועים נקבע באורח עצמאי וגם בצורה מקרית למדי. מה גם שעד לרגע זה ספק אם אכן יש הנהגה לאומית אחת להתקוממות. יש גם לזכור כי לא כל מנהיגי אש"ף בחוץ מצדדים בגישה הזהירה. לכן, הרושם הוא שלפיו שעה מוקדם לומר כי הרגיעה היחסית בכמה תחומים מעידה שחלה תפנית, שהאינתיפאדה שוככת. דומה שדרוש לכך עוד שלב.

יש לצפות איפוא שהענישה תימשך, ואולי גם תחריף. למשל, בסגירת גשרים, במניעת יציאה לעבודה מאזורים מסוימים ובגירושים רבים יותר. וגם בניסיון להוכיח מי שולט ברחוב. כוחות הביטחון יכולים גם להחליט על מעצרים של עוד כמה אלפי פעילים.

צעדים אלה יגבירו בוודאי את עייפות האוכלוסייה. אך עייפות בלבד אינה מעידה על רצון לסיים את ההתקוממות, כשם שלחצים אין בהם כדי לבטל את המוטיבציה והסיבות להתקוממות.

אילו היו התנחלויות בדרום־לבנון

מאת אמנון רובינשטיין

ההתפרצויות האחרונות של מנהיגי גוש־אמונים נגד הרמטכ"ל וקציני צה"ל ממחישות פעם נוספת את הנזק שגורמת קבוצה זו לביטחון ישראל. שר הביטחון, יצחק רבין, מדגיש את הנטל הביטחוני הכבד שמטילות ההתנחלויות על צה"ל.

כוחותיו המוגבלים של הצבא חייבים לפעול כחיל שיטור ולהיזעק לקומץ מתנחלים קיצוניים, במקום למלא את תפקידם — להתכונן למלחמה, להילחם בטרור, לשמור על גבולנו. אך הנטל הביטחוני האמיתי כבד הרבה יותר: מדיניותו של גוש־אמונים תדליק בהכרח תבערה היכולה להסתיים רק בזוועה אפוקליפטית: מלחמה נוספת, מלחמת אזרחים, ניסיון לגירוש בכוח של ערביי הארץ. ואין זה משנה כלל אם מטרה זו באה עליהם מדעת או שלא מדעת.

אצל חלק גדול מהמתנחלים לא נחזתה מראש תוצאה נוראה זו: יישוב ארץ ישראל, השיבה למקורות, המציאות זיק של דימדום היסטורי, חידוש האידיאלים ההתיישבותי — כל אלה שבו לב רבים. בשנות השבעים לא ראו רבים כיצד מעשיהם מולידים את האש, שרק לשונותיה הראשונות החלו מלחכות בשורות נפשם. כאשר ראשי המערך נתנו ידם להתנחלויות גוש־אמונים — באותו עשור מכריע וגורלי שנקפו בין מלחמת ששת הימים למהפך הפוליטי — הם ודאי לא שיערו לאן יוליך המעשה.

הדבר נשכח כיום מאוד. אך היו רבים שהזהירו. לכת ולראות בהתיישבות היהודית בלב האוכלוסייה הערבית פתח לדו־קיום יהודי־ערבי. השר משה ארנס נהג להשוות דו־קיום זה לאווירה הרגועה־יחסית הקיימת בערים מעורבות כמו חיפה ועכו לעומת הקיטוב הקיים במקומות שבהם חיים בישראל יהודים וערבים בנפרד. ישראל גלילי ז"ל הרחיק לכת וראה בתקיעת מתנחלים על קרקע וקים מעוקעים, בלב שכונות העוני של רצועת עזה, כדי ליצירת סוציאליסטית". עד לפני זמן קצר היה ביטאון המתנחלים משלם מכספיכם לעניין זה, בנסותו להראות מה טוב שבת בני־דודים גם יחד — זה תחת "בנה ביתך", זה תחת תאנת כפתו.

המציאות — זו שעליה התריעו אלה שבארץ נחשבים ללא־מעשיים — הכחישה את ההיפך. ההתנחלות הדתית והקנאית ליבתה את אש השנאה הערבית־פלשתינית הבוערת כלא־הכבי. ההתנחלות כרוכה בהפקעת קרקעות סיטונית — במסווה מגוחך של צורך צבאי זמני ובעילה של נטילת "אדמות מדינה". הימצאותם של יהודים כתושבי קבע הביאה את הכנסת ואת מערכת הביטחון ליצור שיטות משפטיות נפרדות ליהודים ולערבים, בטוסו מרתיע ומקומם: הסדר התקוממות הערביים הוליד תגובות אלימות בקרב מתנחלים חמושים בנשק ובקנאות דתית. הצבא חייב להקדיש יותר ויותר כוחות להגן על ההתנחלויות המתרבות, אך בדרך הטבע אינו יכול להגן על כל מתנחל בכל מקום.

הכוח הפוליטי של גוש־אמונים מאלץ את מערכת הביטחון להחריף את האמצעים הננקטים נגד מתפרעים ומתנכלים ערביים ונגד האוכלוסייה ולעצום עין נוכח הפרות חוק גלויות מצד המתנחלים. השאר ידוע והוא בא לביטוי, בין השאר, בפרשת כפר ביתא על שני היבטיה — ההתנכלות הזדונית לנערים המטיילים, קורבנה של תרצה פורת ז"ל והרס מיסוני פורז של בתי הכפר בתגובה ללהטם של קנאי הגוש.

כדי למוד את מלוא הנזק הביטחוני שגורמת קבוצה קנאית זו, כדאי לזכור לרגע שישראל שולטת לא רק בגדה וברצועה, אלא גם ברצועת הביטחון בדרום־לבנון. אין זה משנה כי בלבנון לא הוחל ממשל צבאי בפועל. ישראל היא האחראית לסדר ולביטחון ברצועה הזו. וצה"ל הוא הכתובת לביטחון החוץ והפנים; כל זאת באזור המאוכלס ברבבות ערבים, נוצרים ומוסלמים, בלי שיתקוממו נגד נוכחות צה"ל.

נתאר לעצמנו לרגע שממשלת ישראל היתה מקבלת את הרעיון שנשמע בימים הראשונים למלחמת לבנון: להקים התנחלויות ב"שטח המשוחרר", הכל בסמכות תנ"כית ואלוקית, שכן דרום־לבנון הוא בתחום נחלתם של שבטים עשר השבטים. קל כיום לתאר את אשר היה מתרחש ב"נחלת שבט אשר" אילו היה נעשה המעשה: ההתנחלות היתה מלווה בתפיסת קרקעותיהם של החקלאים הערביים. בצמוד ממשל המפלה בין יהודים לערבים, בהתנחלויות גוברת בין המתנחלים למקומיים. בתוך זמן קצר היה הצבא נאלץ להגן על שיירות המתנחלים, לעצור מיידי אבנים, להטיל עוצר, לגרש מסיתים ולפוצץ בתים.

יש לשער כי המתנחלים היו גם מוצאים מקום קדוש כלשהו בתוך עיירה לבנונית — על־פי דוגמת קבר יוסף בשכם. להתנגשות הלאומית היה נוסף ממד דתי קיצוני: בין החיזבאללה להיזבאללה היתה נכרתת ברית־שפיכת־דמים, שאת מחירה היה על כולנו לפרוע.

כל זה לא קרה בדרום־לבנון, אך הוא מתרחש נגד עינינו ביהודה ושומרון ובעזה.

סוף־סוף דילמה מקומית

הבחירות המוקדמות בניו־יורק מחזירות ליהודים את תחושת היותם קודם־כל אמריקאים, שותפים שווי זכויות בתהליך הדמוקרטי — והפעם גם שחקני־מפתח

מאת שלמה שמיר

ניו־יורק

מבחינתם של יהודי ניו־יורק, הבחירות המוקדמות לא יכלו לבוא במועד רצוי ונוח יותר. לאחר ארבעה חודשים של מצוקה נפשית בגין האירועים בשטחים, תחושת סחרור על צדקת מדיניותה של ישראל ודאגה לתדמיתה, יש ליהודים דילמה מקומית להתגודד בה. ממש תענוג להיות יהודי, וכל ההנהגה בימים אלה לסגור על ישראל ולהגביר את מעמדה כנכס לארצות־הברית הרי זה משובה. יהודי ניו־יורק חשים עצמם שוב קודם־כל כאמריקאים, שותפים שווי־זכויות בתהליך דמוקרטי כגון בחירות מוקדמות, הנוטלים חלק כשחקני־מפתח בהתמודדות פוליטית.

לפתע הולך להכרים בהקשר של ריכוז המצוקות בשטחים הם אינם מוחים כאחים לישראלים, שהדי קשרות מציגה אותם כתאבי־כיבוש. הם היום האחרים המבוקשים ביותר בארצות־הברית; קולם הוא נכס יקר ערך, שאותו מחזרים במרץ שלושת המועמדים הדמוקרטים לנשיאות.

איך אמר לא מכבר אלי ויזל: היום צריך אומץ כדי להביע תמיכה בישראל. הנה, דווקא שלושה פוליטיקאים לא־יהודים, שבאחד מהם דבקה תווית של עוין לישראל, חושפים מאבק בלתי נרלה של אומץ בזה, ועושים בו שימוש מיזמן שלא היה מבייש איש גוש־אמונים. עד לפני שבועיים, אף מנהיגים יהודים הידועים בהיותות דיבורם נתקפו פיקברכים כאשר נלחצו לפינה והיו צריכים להביע תמיכה במדיניותה של ישראל בשטחים. היום, נעשית מלאכתם בידי אחרים.

דוקאקיס מרים את הכפפה

הסנאטור מטנסי, אלברט גור, נושא כאמה תמיכה בעמדת ישראל כלפי הפלשתינאים, המעוררות חשד שראשי־הפרקים שלהם הוכתבו לו בעת פגישתו בניו־יורק עם ראש הממשלה יצחק שמיר. סיכוייו של גור בבחירות המוקדמות בניו־יורק גברו רק לאחר שהתחיל לתקוף את ג'קסון על פגישתו עם יאסר ערפאת וללעג לדוקאקיס על היסוסו להתבטא חד־משמעית בשאלה הפלשתינית. אל גור היה לבן יקיר של יהודים אורתודוקסים רבים, בעיקר אלה המרוכזים ברובעי ברוקלין.

בביקור שערך בראשית השבוע ברובע בורו־פארק, המאוכלס ביהודים דתיים, זכה לקבלת פנים של גיבור, ואף נתכבד בפגישה עם האדמו"ר מבובוב, הרב שלמה הלברשטאם בן ה־81, הנערץ על חסידים רבים.

מייקל דוקאקיס, שהתייחסותו לנושאי חוץ איננה הצד החזק שלו, לא יכול היה להישאר אדיש למיתקפה הנוכחת שגור זכה לה מיהודים. לבסוף, אזר אומץ והרים את הכפפה שזרק לעברו גור.

בנאום שנשא השבוע בפני מנהיגים יהודיים, חברי ועידת הנשיאים, צידד דוקאקיס במשא ומתן ישיר בין ישראל לערבים. בשאלת מדינה עצמאית לפלשתינים תפס דוקאקיס עמדה ברורה. אך למחרת נאומו בוועידת הנשיאים, בהופעה משותפת עם שני יריביו, נלחץ דוקאקיס, ובתשובה נרגזת לעברו של גור הצהיר, "לא אמרתי אתמול שאני בעד מדינה פלשתינית. התכוונתי לומר שאינני מתלהב מרעיון זה". גם אם הדברים נאמרו בהירות מופגנת, כדאי לזכור שנחשב מועמד המועדף על פני שני עמיתיו, היה בהם כדי לגרום סיפוק רב ליהודים, גם אם נכונות הערכות פרשנים, שג'סי ג'קסון לא הצליח למחוק לגמרי את זיכרון פגישתו עם ערפאת ולהשכיח התבטאויות לא־גבוהות שהשמיע בעבר כלפי יהודי ניו־יורק — רווחת הסכמה שעלה בידי ג'קסון לשפר את תדמיתו בין יהודים ואף לזכות באהדה מסוימת מצדם של אישים יהודיים, שאינם נמנים עם הממסד היהודי בעיר. אחד מהם, פליקס רוהאטין, איש פיננסים מכובד ומפטרוני מוזיאון ישראל, התחייב בפומבי ובלשון בוטה מהתקפותיו של ראש העיר אד קוץ' על ג'קסון והצהיר, כי מלבד הדאגה לאינטרסים של ישראל, יש ליהודי ניו־יורק נושאים אחרים הקרובים המתהדים שיקול באופן הצבעתם.

ביקורת על קוץ'

סימפטיה לג'קסון הורגשה גם בתנועת רב רפורמי ידוע בניו־יורק, בלפגר בריקס, ליחוד העוין של ראש העיר כלפי ג'קסון. בשיחות פרטיות מתבטאים אישים יהודיים אחרים בצורת רוח כלפי קוץ' על יחודו העוין לג'קסון. גם אלה מבין היהודים המתייחסים בחשדנות לכנות המגעים של ג'קסון, קיבלו בברכה את הצהרתו כי אם ייבחר לנשיא, לא ישא ויתן עם יאסר ערפאת.

אם ג'סי ג'קסון לא היה קיים, היו יהודי ניו־יורק ממציאים אותו, אולי בעיצוב אחר. אמנם הוא לא הלך בעקבות שני יריביו והוא עדיין איתן בדעתו כי לפלשתינאים זכות למדינה עצמאית, אך בנכונותו לבוא לקראת יהודי ניו־יורק והצטרפותו לחיזור אחריהם, גם אם הוא עושה זאת כאילו כפאו שד, מתמיאות ליהודים הוסיפו משקל לקול היהודי.

זה מכבר לא נהנו יהודי ניו־יורק ממצב כה נוח. הנאתם גדולה יותר על רקע המבוכה שידעו מאז פרוץ המהומות בשטחים. הם מתענגים על גשם נדבות של הצהרות תמיכה בישראל ובה בזמן אינם חוששים מתוצאות הבחירות. גם אם העוינות מצדם כלפי ג'קסון התרככה, רוב גדול שיעניק למועמד השחור את המקום הראשון במירוץ, יהיה עלבון צורב ליהודים. אך פרשנים תמימי־דעים כי סיכוייו של ג'קסון לגבור על דוקאקיס בבחירות המוקדמות בניו־יורק — קלושים. ההערכה המקובלת היא, שדוקאקיס יזכה ברוב משמעותי ויהיה המנצח. אחריו יבוא ג'קסון ובמקום השלישי גור. זו תוצאה שתשביע את רצונם של יהודי ניו־יורק. לו רק יכלו להאריך את ההפסקה שניתנה להם מהעיסוק בצרותיה של ישראל בשטחים ומן הצורך להגיב על האירועים שם.

האיש שהיה

יש חובות שלא ישולמו לעולם. כך גם חובי לפולני אלמוני שעליו אני חושב ביום הזיכרון לשואה ולגבורה

מאת רומן פריסטר

מעולם לא ידעתי את שמו. לעולם לא אזכור עוד את תווי פניו. דמותו כמו נמוגה בערפל השכחה, ורק מעשיו יחיו בזיכרוני לעד.

הוא היה מנהל עבודה במחלקת היציקות בקרית הפלדה בעיירה הקטנה סטאראחוביצה, במחוז קיילצה. פולני כבן 40, דור שלישי, כך סיפר, לכורי עפרות ברזל ומתיכתן. אני הייתי יתום צעיר במחלקת תנורים ומדגים ולימנס־מרטן. ב־1943 מלאו לי 15 שנה, אבל במפקדת מחנה עבודות הכפייה הצעירים סירבו להעסיק ילדים. את הקטינים היו שולחים למקום שממנו לא שבו.

תנורי סימנס־מרטין מופעלים בחום של 1,750 מעלות צלזיוס. הפלדה שהופקה נועדה לייצור קני תותחים ארטילריים. בחורף הפולני, כאשר הטמפרטורה בחוץ ירדה לכ־20 מעלות מתחת לאפס, היו שינויי הטמפרטורה מביאים את החלשים בדלקת ריאות. בחודשי הקיץ, כאשר נחנקנו מחוסר אוויר לנשימה, קטלה אותנו השחפת. סוד ההישרדות היה טמון בתזונה נכונה. אבל מנות המזון שקיבלנו וערכן הקאלורי היו בקושי מספקות את תיאבונו של חבר מעוזרי התזונה ההיום, ליהודית הקבלנים בתזונה היתה תעסוקה מלאה.

אבי נכלא באותו מחנה ועבד באותה מחלקה, ביהודית הבקרים. איני יודע כיצד נקשר קשר עם מנהל העבודה הפולני; רק את פרטי ההסדר סיפר לי. בעיר, שבה נעצרנו שנתיים לפני כן, הותירו הורי חלק מרכושם בדירת שכנים פולנים. השכן, אהרן קרול, היה אז פקיד במנהלת הרכבות. אבי כתב לו מכתב, ביקש לממש את רכושנו ולשלוח את התמורה לכתובתו של הגוי בסטאראחוביצה. הלה לקח את המכתב והבטיח לשלוח מיד. עם קבלת הכסף, הוא היה אמור להביא לנו מדי יום, למקום העבודה, חצי כיכר לחם ובקבוק חלב. חלב היה באותם הימים מוצר יקר־מציאות גם מחוץ למחנה. בתוך המחנה הוא היה לסם החיים. אולם לא היתה לנו כל וודאות שהאיש לא יתעל בכסף שיגיע לביתו ויתעלם מההסכם הג'נטלמני שעשה עם אבי. מה עוד: אילו נתפס בהעברת מזון לאסירים יהודים, סביר שהנאצים היו מוסלים גם אותו וגם את בני משפחתו.

[illegible] במחנה מגפת טיפוס בהרות. המחלה הכניעה מאות אנשים שלא זכו [illegible] גם את אבי. זמן קצר לאחר מכן ניגש אלי מנהל העבודה ולחש באוזני: "קיבלתי את הכסף ממשפחת קרול. את הלחם ואת בקבוק החלב תמצא כל יום מאחורי ערימה של גרוטאות ברזל שכוחה". לפני שעלה בידי לומר לו "תודה", הנזיק לפינתו הקבועה באולם. על הפולנים שהועסקו בקרית הפלדה נאסר לבוא במגע עם האסירים היהודים. אפילו הוראות העבודה נמסרו לנו באמצעות משגיח גרמני.

במשך חודשים ארוכים, עד לחיסול המחנה והעברת יושביו לאושוויץ, הזלתי אל מאחורי ערימת הגרוטאות, הזלתי את הלחם ושתיתי את החלב. את הבקבוק הייתי מנפץ לרסיסים, לבל יישארו בשטח עקבות העבירה. המזונה הקריה שרצו מלשינים, אחדים מהם גויים. אחדים יהודים.

ספק אם הייתי נשאר בחיים אילולי העזרה הזאת. מרבית היהודים שעבדו ביציקות מתו מתשישות. אני מניח שגופי ספג את אבות המזון החיוניים לקיום וצבר אותם, לשעות דלוקה, לשנים הרעות במחנות הריכוז, שורדים עברתי עד סוף המלחמה.

מנהל העבודה נמנע מכל מגע אתי. פעם, כשניסיתי להתקרב אליו — בסך הכל רציתי לשאול כמה כסף קיבל תמורה וזמן ימשיך במבצעו — הרים עלי מוט ברזל. המשגיח הנאצי הבחין במעשה וטפח על שכמו לאות הוקרה. כך קרה, איפוא, שמלבד אותו משפט אחד שלחש באוזני, מעולם לא החלפתי עמו מלה.

* * *

ב־1947 פגשתי במקרה את בתו של האדון קרול. ביקשתי להודות לו על רוחב לבם ועל יושרם של הוריה. "על מה אתה מדבר?" תמהה. "שבוע אחרי שלקחתם למחנה נרצח אבי [illegible] עקרנו למשפחת אמי בכפר. אמי הלכה לעולמה זמן קצר אחרי מות אבי, כנראה מרוב צער. מעולם לא קיבלנו כל מכתב מאביך. מעולם לא שלחנו למישהו כסף".

חקרתי אותה ארוכות. כשנעצרנו היתה כבת 20. לא ילדה ששוכחת או מבלבלת עובדות. את רהיטים של הורי, סיפרה בכנות, נאלצה למכור כדי להתקיים. "זאת אני שצריכה להודות לך, ואולי אף לבקש מחילה", אמרה.

למחרת נסעתי לסטאראחוביצה. תנורי קריית הפלדה כבו, השער היה נעול, החצר ריקה. אנשים סיפרו לי שאחרי המלחמה הוחלט לסגור את המפעל וכנראה לא ייפתח עוד לעולם. שאלתי אם הם מכירים את מי שהיה מנהל עבודה במחלקת היציקות. לא, ענו. אין להם מושג כיום. כל כך הרבה אנשים עבדו שם, כל כך רבים התחלפו במשך הזמן.

טיילתי בחוצות העיירה. סקרתי את פני העוברים־והשבים בתקוה שאזהה את מטיבי. אך כיצד יכולתי לזהות כשאפילו את קומתו, את צבע עיניו ואת מבנה גופו לא זכרתי. לגבי דידי, הדבר היחיד שהותיר אחריו היה מעשהו האצילי.

דגש חזק / ישראל אלדד

שואת השכחה לכאורה

אכן, גם זה מוסר אלוהים / ותוכחתו רבה אשר תתבוששו לבבכם / ותרעתם על כל בכים את דמעתכם־קודשה / ועל כל קו אשר רשיות תעירוה / ובחיק אבן זרה את נפשכם תקששו.
ח.נ. ביאליק

לא היה מאורע בתולדותנו, שיזכה תוך זמן קצר לעיסוק מחקרי, רוחני, אמוציונלי, בכל כלי הביטוי, כמו ש"זכתה" לו ההשמדה, המכונה בצורה רעה בשם "שואה". מחקרים וזכרונות ועדויות היבטים ללא הפסק. עכשיו נוספו מפגשים בפולין, שורה הטובה, לא במקרה. גם טכסי זכרון באתנים ותפילות אזכרה קבועות. גם משפטים. ואף על־פי כן: מבחינת המהות של מה שהתרחש, שכחה — מדעת או שלא מדעת. אבל שכחה — ללא זעזוע מהפכני כראוי, מהפכת הלב, החשיבה, גם הנוף, כבני־עידת אדמה.

אדמת הגלות לא נתרעה תחת רגלינו כראוי. כי ללא מסקנה על תכלית הגלות, כדאי לתכלית כל החיים הם. על דעת הזמן שבו היה הדבר — לא ימי הביניים האפלים — כי אם במאה העשרים שלאחר כל המהפכות המתקדמות: ועל דעת המקום — לא לוב ואוגנדה, גרמניה ואוסטריה ומכרים במרכז המערב.

ומי שמצביע על מדינת ישראל כפרי העיקר הזוע, גם את הציונות לא הבין, שהרי זו קמה לא בעקבות ההשמדה כי אם כדי למנוע אותה, ובכך נכשלה, כי איחרה.

בדברי על שואת השכחה, איני מתכוון כמובן לאותה זוועה מוסרית, חינוכית, פסיכולוגית אשר ירדה עלינו זה עתה ב"צו" שמטיל עלינו פרופ' יהודה אלקנה ("הארץ", י"ב באדר) — לשכוח את השואה. "רצוי לשכוח אותה". האלמלא התפקיד שממלא איש זה, כראש מכון ואף ליד הקשר הדוקות עם משרד החינוך ומפעלים אינטלקטואליים ותרבותיים שונים, לא היה ראוי כמובן אף לציון עיתונאי שפוי דבריו כלשהו. יתכן שיש לו לאיש זה, שהוא עצמו "ניצול שואה", טעמים פסיכולוגיים לשכוח, והוא רשאי כמובן לעשות זאת אם יוכל. אך לתבוע דבר כזה מהעם היהודי ומישראל כולה?

משרד החינוך שלנו לא הגיב כמובן. כנזק חופש הדעות כלול ודאי גם חופש חוסר־הדעות. לגבי מניה ודאי תהיינה כל הסיבות להתמך בהצעה זו בכל לבבה, ולא פחות כזה בכל מאודה ה"ל.

אלא שלא זאת השכחה המסוכנת ביותר. מסוכנת יותר שכחה המדפיה באצטלא של אולטרה־זכירה. זכירת כל המעשים כדי להשכיח את המהות.

מי יעלה על הדעת, למשל, מה פרופ' אלי ויזל — ממש פרופסור לשואה — עושה לשכוח. לכאורה, כל מפעלו מוקדש לזכרה, ואינו אלא מתעתע. באשר הפך להיות עלוך כדי אהדה "לישראל" כמובן למחייב הגלות, ולא כמציאות עכשווה שקשה לעקור אותה, כי אם ב"אידיאה". באשר לעם היהודי הבפך יש יעוד. כולוך שהרוחם של כל המשועבדים בעולם. "המיסיון היהודי", שמכנים היינו שנוטעק בבאים הגרמנים, שם לתחייה מן האפר הזה. ואלי ויזל, מגדלו בבניין הכותרת לחוויה המשומשת של עגלת הזב יהודי־אמריקאי.

ויש גם שכחה מסוג אחר, במעט הפוך, שכוחה בקרב היהדות הדתית והחרדית בכל ה"ישיבות". כאן הבנה־לויות, ובכל הצורות הרבנים והאומנים החיים באמאי הקדושים, המשמרים בכל, בכל, בכל כמו לפני מבול הנאצים. כאילו דבר לא אירע לעם הזה. מאמן התורה עד תג אחרון של אחרון הפוסקים. בקושי צורפה פה ושם תפילת "יזכור" ל"קדושים", מהם "גדולי התורה ואדרי הלבנון". אם מפני המאורע גלינו מארצנו, וכי לא דין היה שמוקן נשוב או נושב אליה, באשר לא היה עם בעולם נאמן לאלוהיו ולתורתו עד קידוש השם? למה הושמד העם הנאמן הזה? למה באו חבלי משיח איומים שכאלה ולא משיח ולא תמורה של משיח? שמא, שם, למעלה, השכחה? שהרי אם התפלל דוד המלך או יורשיו לרוח־הקודש "אל תשכחני", סימן שהניח אפשרות של שכחה בשמיים, רחמנא לצלן. זכרון ושכחה עשויים רבדים רבדים, כך אפשר בעת ובעונה אחת לזכור ולשכוח עד עומק מסוים.

לא, יציאת מצרים וקריעת ים סוף ומעמד הר סיני וחורבן בית המקדש לא נשכחו. אבל מה שעשו לנו גויים בימינו, נשכח. שאם לא כן, למה התמודה זו בגלותו עדי דבקות בה. עדי ראיית ישראל כ"חוטא", הציונות כסיבת ההשמדה? יש גלות פורחת בארה"ב, ב'יה, ויש כבר "קהילת קודש" על אדמות גרמניה ואוסטריה עצמן, ובאחד הימים — למה לא? — תצמח איזו ק"ק... אושוויץ, כה עוד שהכנסייה הנוצרית רוצה להקים שם מנזר. כנראה כדי שלא נשכח חלילה (ראה לבסמן) שצלב הקרס צמח מן הצלב. ויש הנוהגים בק"ק מינכן "יום טוב שני של גלויות", וזאת כאמת הלכה. מילא, הלכה, אבל מה יש פה לחגוג את הגלות?

וישנה שכחה גם כאן. הציונות שוללת־הגלות, נשמת אפה של המדינה עזו. מוקד חינוכי שלה, הבריחה מגיאוגרפיה של ארץ ישראל מלווה (אם כסיבה, אם כמסובב, במעגל הדיאלקטי) בבריחה מהיסטוריה היהודית הגלותית. כי חינוך כאן והכשרה בגלויות (כולל בריחה מכמה זה) אין עוד מודעות התחייה היהודית: הגלות כשלעצמה על כל צורותיה היא מחלה, אסון, פאתולוגיה — היא השואה. רק כך ניתן להבין (גם כאן סיבה ומסובב נעים במעגל) את "איחת" הסטטיסטיקות הדמוגרפיות והתחזיות לשנת 2000 והלאה מזה. ללא ציונות של עלייה המונית, על דעת "אידיאלוג" של היהודים לעלות, על דעת הנשירה מבריה"מ, על דעת המלצה של "ציוני" דרום אפריקה, מציאות גלותית זו, כמבנים ועד הנה, תמיד היתה ידועה. מאז ברית היסוד בין הבתרים. מאז "ובגויים ההם לא תרגיע". מאז ראייתו המפוכחת של יחזקאל את העם קשה־העורף הדבק בגלותו.

הציונות באה לשנות מציאות זאת, על הדרכים נחלקות הדעות. אך מדינת ישראל נבנתה למציאות זו. היש קשר בין "שכוח" ו"שכיחות"? הופכים דבר לשכיח כדי להשכיח אותו?

זו שכחה תהומית, לגולה ולנו. זיכרון שאינו מחייב מסקנה, אינו אלא השכחה בתחפושת.

هكذا من الأصل

هكذا عن الأصل

ה"יודנרט" – השתחררות המחקר מן ההכללה המכתימה את כולם

מאת ד"ר אהרן וייס

המחבר הוא חוקר במוסד "יד ושם", שחקר את נושא מעמדה ותמורותיה של ההנהגה היהודית והמשטרה היהודית בפולין הכבושה. להלן הערך שכתב ללקסיקון האנציקלופדי בנושא השואה.

הערכת טיב פעולתם של היודנרטים היא אחת הסוגיות המרכזיות השנויות במחלוקת באשר לחיי הציבור היהודיים בשנות השואה. טיפולוגיה של אופי הפעילות מאפשרת לגבש הערכה היסטורית מלאה יותר

"יודנרטים" היו "מועצות יהודים" שקמו במקודות הגרמנים בקהילות יהודיות בשטחי הכיבוש באירופה. לפי הוראת ריינהרד היידריך, מיום 21 בספטמבר 1939, ועל־פי הצו שפרסם הנס פרנק, מושל הגנרל־גוברנמן, "מ־28 בנובמבר 1939, הוקמו היודנרטים בשטחי פולין הכבושה, ועם כיבוש עוד ארצות בידי הגרמנים הוקמו גם בהן. מבנה המועצות לא היה אחיד: היו יודנרטים שתחום סמכותם היה ישוב אחד בלבד, והיו שתחום סמכותם היה אזורי ואף ארצי. הערכת טיב פעולתם של היודנרטים היא אחת הסוגיות המרכזיות השנויות במחלוקת באשר לחיי־הציבור היהודיים בשנות השואה: יש הרואים בהן מוסד שהחליש את כוחן הפנימי של הקהילות היהודיות, ויש המצביעים על תרומת המועצות לחיזוק עמידתו של הציבור היהודי במאבק על הקיום.

לפי הוראתו של היידריך לראשי האיינזצגרופן בפולין, הוקמו תוך מספר שבועות היודנרטים בקהילות שבמרכז פולין ובמערבה. לפי הנחיותיו של היידריך, היה עליהם לשאת במלוא האחריות למילוי מדיניות הגרמנים כלפי האוכלוסיה היהודית. הודגש גם שעל היודנרט להיות מורכב ככל האפשר מאישים סמכותיים ומהרבנים. בדרך זו כפו על קהילות יהודיות מסגרת לקבלת פקודות ותכתיבים ולאחריות למילואן.

הכנסתם של אנשי ציבור חשובים ליודנרטים נועדה, לכאורה, להבטיח מילוי מרבי של הגזרות ולהביא לידי הבאשת ריחה של המנהיגות היהודית בעיני הציבור. זו היתה מגמתם של הגרמנים בשלב ההוא.

הנס פרנק קבע שבקהילות, שמספר היהודים שבהן הוא עד 10.000 יהיו ביודנרט 12 חברים, ובקהילות גדולות יותר — עד 24 חברים. לפי הצו ההוא, היו בני הקהילה צריכים לבחור את חברי המועצה, והללו היו צריכים לבחור מקרבם יושב־ראש וסגן יושב־ראש. הצורך לקבל את אישור השלטונות והאפשרות לשנות את הרכבו, רוקנו את הבחירות מכל תוכן, ולמעשה לא התכוונו הגרמנים מעולם לקבוע את הרכב היודנרט באמצעות בחירות. התערבותם של הגרמנים בקביעת ההרכב לא היתה מלאה ומוחלטת, ולפיכך השפיעו פעילי הציבור היהודי לא פעם על בחירת חברי היודנרט. במקרים מסויימים סירבו פעילים יהודים להצטרף כי חשדו בכוונות הגרמנים באשר למוסד זה, אך ברוב המקרים נכנסו מנהיגים מקומיים למועצות. בדרך כלל חייב הציבור היהודי את הצטרפותם של ראשי הקהילות למועצות היהודים, מתוך הערכה שדווקא במצב החמור שנוצר יש צורך בנציגות מנוסה ואחראית כלפי השלטונות הגרמניים, שתוכל להתמודד עם הצפוי. וכך, באופן פרדוקסלי, מתוך שתי מגמות מנוגדות — האחת של הגרמנים והאחת של היהודים — נמשכה ביודנרטים, בשלבים הראשונים לקיומם, רציפות בהרכב האישי במנהיגות המקומית גם במסגרת מועצת היהודים.

מיד עם כינונם נתבעו המועצות למלא דרישות תכופות של הגרמנים: גיוס אנשים לעבודות־כפייה, עריכת מפקדים של האוכלוסיה היהודית, פינוי דירות ומסירתן לגרמנים, תשלום קנסות־כופר והחרמת חפצי ערך. חברי היודנרט ניסו על־פי־רוב לדחות את הגזירות המנהליות והכלכליות או לצמצמן, אך השימוש בשיטות ובאמצעים המסורתיים המקובלים בחיים יהודיים ציבוריים, כמו שתדלנות, שוחד ותיפול קשרים אישיים, לא תאם את המציאות החדשה.

היודנרטים ניסו לנצל את היריבות בין הרשויות השונות של הממשל הגרמני למען הקלת הגזרות, לרוב יריבות חולפת, שלא היה בה כדי לשנות באופן ניכר את מצבם של היהודים.

יש להדגיש שמועצות היהודים ראו במילוי דרישות הגרמנים חלק ממסכת המאמצים להגביר את חשיבותה החיונית של הקהילה בעיני הנאצים, והאמינו שבדרך זו ניתן יהיה להקטין את הפגיעות בה. מגמתם בהיענות לדרישות הגרמנים היתה להרוויח זמן, למנוע הפעלת עונשים קולקטיביים, ואולי אף להניע את הגרמנים לשקול מחדש את התועלת שהם יכולים להפיק מהיהודים כמאגר של כוח־עבודה חיוני, ובינתיים, קיוו, תסתיים המלחמה במפלתה של גרמניה הנאצית.

רק כעבור זמן מה הועמדו השיטות וההערכות הללו של חברי היודנרט במבחן, בעיקר בעת הגירושים ההמוניים בשנת 1942, כשהתברר יותר ויותר טיבה האמיתי של מדיניות הגרמנים.

אך חברי היודנרט פעלו גם לסיפוק הצרכים הדוחקים של הקהילה. רבבות יהודים נעקרו ממקומותיהם והיודנרטים נאלצו למצוא קורת־גג ופת־לחם לפליטים. הוצאת היהודים ממערכת השירותים הכלליים חייבה הקמת שירותי בריאות והחזקתם של מוסדות ציבור.

פעולת ההתמודדות היומיומית על הקיום ינקה מן הניסיון העשיר שהתגבש בה חברי המועצות בעבודתם הציבורית לפני המלחמה. הגם שהתנאים בשלטון הכיבוש הגרמני היו בלא כל השוואה, הפעילות ההיא להקלת מצוקתם של היהודים היתה אחת התשובות למדיניות הנאצים להרעיב את הקהילות ולשבור את כוח עמידתם.

ואולם, כבר בשלב ראשון ההוא נתלוו לפעילות היודנרט גם גילויים של פרוטקציוניזם, התעלמות מצרכי הקהילה, חלוקה בלתי צודקת של העול וניצול המעמד הציבורי למען אינטרסים אישיים. התופעות ההן עוררו התמרמרות וביקורת בקרב בני הקהילה.

עם כליאת היהודים בגיטאות בשטח הכיבוש בפולין, ואחרי הפלישה לברית־המועצות גם באזורים אחרים במזרח אירופה, הטילו הגרמנים על היודנרט עוד תפקידים: אחריות להעברת היהודים ממקומות מגוריהם הקודמים לתחום שהוקצה לגטו, מציאת מגורים לכל המגורים בתוך הגטו, שמירה על הסדר הציבורי בגטו ומניעת הברחות. חלק מהתפקידים ההם הוצאו לפועל באמצעות המשטרה היהודית. בתנאי הגטו החריפו הבעיות שהכבידו על היהודים כבר לפני הפרדתם מן האוכלוסיה הכללית. הרעב פגע בשכבות רחבות של הציבור. היודנרטים היו אחראים לחלוקת המזון שסיפקו הגרמנים לכלואי הגטו, אך המזון היה כה מועט עד שלא יכול היה לאפשר קיום כלשהו. במספר ניכר של גטאות פיתחו היודנרטים יוזמות להשגת מזון נוסף לזה שהקציבו הגרמנים, על־ידי רכישת מצרכים בשוק השחור בצד "הארי", או על־ידי קבלת מזון תמורת מוצרים שיוצרו במפעלים בתוך הגטו.

עקב הרעב, הצפיפות והעדר תנאי תברואה בסיסיים בגטאות, התפשטו מחלות והתפרצו מגיפות. הגרמנים הטילו על היודנרטים את האחריות למניעת התפשטות המחלות המדבקות מעבר לגבולות הגטו, אך ראו בסיפוק את גידול התמותה בתוך הגטאות, כאחד האמצעים להגברת הגויעה באוכלוסיה היהודית. כנגד זה הקימו היודנרטים בתי חולים ומרפאות, והושיטו עזרה רפואית אחרת כדי לצמצם, עד כמה שאפשר, את ממדי המחלות והמגיפות. יש לציין שבגטאות רבים פעלו בתחום המאבק עם הרעב והמחלות כוחות ציבוריים שמחוץ ליודנרט, לרוב מסגרות ציבוריות בלתי רשמיות של ארגונים פוליטיים ותנועות נוער. בפולין היה ארגון בעל מעמד מוכר אצל הגרמנים "העזרה העצמית היהודית" שעסק בהושטת עזרה לנזקקים. לעיתים היה שיתוף פעולה בין היודנרט לארגונים ההם, אך היו גם גילויים של מתיחות ביניהם, כשרצו מועצות היהודים להבטיח לעצמן פיקוח על כל פעילות הסעד והבריאות בקרב האוכלוסיה היהודית.

מ־1940 הוטל על היודנרט עוד תפקיד: העמדת עובדי כפייה למחנות־העבודה, שהוקמו תחילה בשטח פולין הכבושה ואחר־כך בשטחי כיבוש אחרים. התפקיד החדש היה שונה באופיו שינוי מהותי מהתפקידים שמילאו עד אז היודנרטים. לא רוכי ביציאה לעבודות־כפייה בתחום היישוב או בקרבתו, בתנאים שבהם בסופו של יום עבודה חוזרים העובדים לקהילתם ולמשפחתם. שילוח למחנות־העבודה גרם ניתוק מהקהילה וכליאת המשולחים במקומות מרוחקים שהמשטר בהם היה קשה ביותר והפיל קורבנות רבים.

על היודנרט היה להחליט אם להיענות לדרישות ההן. לרוב מילאו היודנרטים את הדרישות לספק מכסות עובדים למחנות־העבודה, והדבר גרם למתח בינם ובין הקהילה, משום שהיה צורך לחטוף את הצעירים המיועדים לשילוח למחנות־העבודה.

בשלבים הראשונים לשילוח למחנות־העבודה ניסו היודנרטים לשמור על הקשר עם יוצאי עירם הכלואים, וסיפקו להם מצרכי מזון, לבוש ותרופות. אך עם החמרת מדיניות הגרמנים נותק הקשר. במקרים מסויימים היו גילויים של סירוב מצד היודנרט לספק מכסות אנשים למחנות העבודה. כך, למשל, לא הסכים יוסף פרנס, יושב־ראש היודנרט בלבוב, לשלוח אנשים למחנה יַנובסקה ושילם על כך בחייו.

ואולם אפשרות התמרון בין סיפוק הצרכים של האוכלוסיה היהודית ובין היענות לדרישות הגרמנים הצטמצמה והלכה ככל שהתקרבה מדיניות הנאצים לשלב של השמדת המונים. חברי היודנרט ניצבו אז בפני השאלה היכן הגבול: היה עליהם להחליט מתי המשך הציות להוראות הגרמנים שוב אין בו כדי לתרום למאבק הקהילה על קיומה. בשאלה זו התנהלו ויכוחים מרים בתוך מועצות היהודים ומחוצה להן. ההכרעות שנפלו והתשובות שנתנו חברי היודנרטים לא היו אחידות, לא מבחינת הזמן ולא מבחינת מהותן, והן בסיס להערכת דרכו של המוסד.

חקר דפוסי התנהגות של אנשי היודנרטים מצביע על התפלגות לארבע עמדות עיקריות: א) הסתייגות משיתוף־פעולה עם הגרמנים, אפילו בתחום גזירות כלכליות חמורות; ב) נכונות ללכת עד קצה הגבול בעניני גזל הרכוש ולחץ חמור, אך התנגדות מוחלטת לדרישה למסור בני־אדם; ג) השלמה עם הפגיעות בחלקים של האוכלוסיה היהודית, מתוך הערכה שעל־ידי כך ניתן להציל חלקים אחרים; ד) ציות מלא להוראות הגרמנים, תוך התעלמות מכל שיקול ציבורי ותוך שמירת האינטרסים האישיים של חברי היודנרט.

התופעה הבולטת ביותר בנתונים המובאים כאן היא עלייה חדה בציות וכניעה ללחץ הגרמנים. את מקומם של יושבי־הראש הראשונים, שבהם נמצאו מנהיגים אחראיים, תפסו — לרוב בתמיכת הגרמנים — יסודות פחות רצויים מבחינה ציבורית, ובשלבים של השמדה המונית וסרוב אכזרי מילאו את הוראות הנאצים.

בחיפוש אחרי דרך שבאמצעותה ניתן יהיה למנוע, להאט או לפחות לצמצם את הפגיעה בקהילה, גיבשו יודנרטים רבים את האסטרטגיה של הצלה באמצעות העבודה. תומכיה של התפיסה ההיא ראו בה אחת החלופות המציאותיות־המעשיות, להבטיח את חיוניותה של הקהילה בעיני הגרמנים. אמנם, לאור שהמלחמה התמשכה ומשק המלחמה היה זקוק לידיים עובדות, היתה בחוגים גרמניים מסויימים, מרכזיים ולוקאליים — בעיקר בקרב האחראים לחימוש ולאספקה לצבא — נטייה לנצל את כוח־העבודה היהודי.

יש להדגיש ברגש חזק ביותר שאין המדובר בשינוי מדיניות הנאצים בשאלת "הפתרון הסופי", אלא בשיקולים פרגמטיים שהזמן גרמם. היו יודנרטים שהאמינו שאפשר לנצל את הפרצות ההן. בין הנציגים הבולטים של הקו ההוא נזכיר את מרדכי חיים רומקובסקי מלודז', יעקב גנס מוילנה, משה מרין משלזיה העילית, מזרחית ואפרים ברש מביאליסטוק.

מורכבת מאוד ולא אחידה היתה מערכת היחסים בין היודנרטים למחתרת היהודית הארגונים הלוחמים בגטאות. לחלק ניכר מהם היתה עמדה שלילית לרעיון ההתנגדות המזויינת או לבריחה ליערות לשם הצטרפות ללוחמת פרטיזנים. הם סברו שגילוי פעילות מחתרתית בגטו עלול לסכן את הקהילה כולה ולהחיש את חיסולה, בהתאם לעיקרון של אחריות קולקטיבית שהנהיגו הנאצים. על רקע זה התרגשה מתיחות באותם גטאות שבהם נאבקו היודנרט והמחתרת על הגברת השפעתם בקרב הציבור היהודי. בכמה גטאות הדברים הגיעו לידי התנגשות אלימה.

כך היה בוורשה, שבה פגעו חברי הארגון היהודי הלוחם בשוטרים היהודים, בכללו וילנה סביב פרשת יצחק ויטנברג: בשלזיה העילית המזרחית יצא משה מרין, יושב־ראש היודנרט, למלחמת חורמה נגד המחתרת. מצב דומה היה בקרקוב ובמקומות אחרים.

היו יודנרטים שעמדתם בשאלת ההתנגדות לא היתה חד־משמעית. הם השלימו עם קיומה של המחתרת ואף סייעו לה, אך טענו שהתנגדות מוקדמת תפריע למדיניותם, שעיקרה להרוויח זמן. אפרים ברש, ראש היודנרט בגטו ביאליסטוק, ייצג את הגישה ההיא. בכמה גטאות סייעו חברי היודנרט למחתרת בלי שום הסתייגויות. מצב כזה בלט בקובנה ובשלב מסויים בגטו מינסק. ניתן להצביע גם על מקרים שבהם עמדו חברי היודנרט בראש הפעילות המחתרתית ונטלו חלק מרכזי במרידות. ד"ב לופטין, יושב־ראש היודנרט בלחווה, היה בין מנהיגי המרד של הקהילה כולה. חברי היודנרט בטוצ'ין פעלו לארגון יחידת פרטיזנים, במרד בטוצ'ין בלט חלקם של חברי היודנרט.

עם התרחבות כיבושי הגרמנים הוקמו יודנרטים גם בארצות אחרות באירופה הכבושה ובמדינות הגרורות. היבטים רבים של הבעייתיות שאפיינה אותם במזרח אירופה היו גם במקומות אחרים. עם זאת ניתן להצביע על הבדלים שמקורם בתנאי המקום, במבנה הקהילה היהודית ובמעמד מנהיגיה, בשיקולי הגרמנים ובמדיניות של השלטונות במדינות הכבושות והמדינות הגרורות. כך, למשל, הוקמו היודנרטים בשטחים שבשלטונם הישיר של הגרמנים במזרח אירופה על בסיס מקומי, ולרוב בלי קשר ביניהם. לעומת זאת אורגנו באזורים אחרים באירופה יודנרטים ארציים, והדבר השפיע על דרך תפקודם, על היחסים עם הגרמנים ועם השלטונות המקומיים ועל הקשר עם האוכלוסיה היהודית.

עם עלייתם של הנאצים לשלטון בגרמניה ב־1933 התארגנה שם, ביוזמתם של היהודים עצמם "הנציגות הארצית של היהודים בגרמניה". הגוף ההוא היה ארגון־גג פדרטיבי וולונטרי של קהילות וארגונים גדולים, שטיפל בבעיות מרכזיות של יהדות גרמניה שהתעוררו במשטר הנאצי. ב־1939 הפכה ה"נציגות" לארגון ריכוזי רשמי ושמו ה"איגוד הארצי של היהודים בגרמניה". בראש ה"איגוד" עמדו מנהיגיה הקודמים של ה"נציגות", הרב ליאו בק ואוטו הירש. רבים ראו ב"איגוד" אב־טיפוס של היודנרט שהקימו הגרמנים אחר־כך בשטחים שכבשו.

ואולם, באחרונה העלה המחקר שהמעבר מה"נציגות" ל"איגוד" בא במידה רבה ביוזמת ההנהגה היהודית, שהיתה מעוניינת לחזק את השפעתה בקרב הציבור היהודי, לאחר שב־1938 בוטל מעמדן המשפטי של הקהילות. המגמה ההיא תאמה גם את מדיניות הגרמנים, להקים גוף מרכזי אחד מטעם היהודים, שאותו ביקשו להפוך לכלי יעיל יותר בהוצאת הגזירות לפועל ונוח יותר לפיקוח עליו. לימים יישמו הגרמנים את העקרונות הללו בהקימם את היודנרט.

ב־29 בנובמבר 1941 הוקם היודנרט המרכזי בצרפת ונקרא ה"איגוד הכללי של היהודים בצרפת" (UGIF– UNION des ISRAELITES GENERALE deFRANCE). האוז'יף נחלק לשתי זרועות, האחת בצפון הכבוש בידי הגרמנים, השנייה בדרום של וישי. עם הקמת האוז'יף נאסר קיומם של ארגונים פוליטיים וציבוריים יהודיים אחרים, אך רובם המשיכו לפעול באופן עצמאי במסווה של מחלקות האוז'יף, ובדרך זו שילבו בעבודתם הרשמית גם פעילות מחתרתית בתחום העזרה וההצלה.

הם עשו מאמצים מיוחדים למצוא דרכי בריחה לספרד ולהעביר ילדים לשווייץ. בראש האוז'יף עמדו מנהיגים יהודים בולטים מלפני המלחמה. אנשי אוז'יף לא היו שותפים ללכידת יהודים, למאסרם ולגירושם, וניסו להקל את מצבה של הקהילה היהודית בצרפת.

ב־25 בנובמבר 1941 פורסם הצו בדבר הקמת היודנרט בבלגיה, ושמו היה "התאחדות יהודי בלגיה" (ASSOCIATION DES JUIFS EN BELGIQUE). בראש ההנהלה הארצית הועמד הרב הראשי של יהודי בלגיה, סלומון אולמן. ל"התאחדות" היו סניפים מקומיים בערי המדינה. על ה"התאחדות" הוטל לערוך רישום של האוכלוסיה היהודית, שאמור היה להיות בסיס לעבודות־כפייה ולגירושים. לרוב צייתה ה"התאחדות" להוראות הגרמנים.

...ועוררה בכך זעם והתנגדות באוכלוסיה היהודית. בקיץ 1942 חילק חלק מאנשי מנגנון היודנרט צווים של הגרמנים להתייצב לעבודות־כפייה, שהיו מסווה לגירושים "מזרחה" ולעומתם היו אחרים שניסו את ה"התאחדות". גם בשנים 1943־1944 היו תופעות של כניעה מצד אנשי ה"התאחדות" לתכתיבי הגרמנים, אך באותה עת יצרו רבים אחרים קשר עם המחתרת היהודית הכללית ותרמו לפעילות ההתנגדות וההצלה.

בראשית 1941 יזמו הגרמנים את הקמתו של היודנרט ("יודנראד") בהולנד. תחילה הצטמצמה סמכותו לאמסטרדם בלבד, אך תוך זמן קצר הורחב למדינה כולה. בראשו עמדו פרופ' דוד כהן ואברהם אשר, ממנהיגי הקהילה. בשלב ראשון לקיומו עסק היודנרט בארגון השירותים לאוכלוסיה היהודית. ואולם הוטל עליו גם למלא גזירות שונות, כגון עריכת רישום היהודים. בקיץ 1942 נדרש היודנרט להכין רשימות של המיועדים להישלח "לעבודה במזרח" ובחר כ־7,000 לגירוש.

על מעשה זה ועל גילויים אחרים של ציות להוראות הגרמנים נמתחה ביקורת קשה על היודנרט הן במהלך המלחמה והן אחריה.

בספטמבר 1940 הוקם היודנרט הארצי בסלובקיה — "מרכז היהודים". מושבו היה בברטיסלווה הבירה, והיו לו שלוחות בערים הגדולות במדינה. אחרי גל הגירושים ב־1942 הגביר ה"מרכז" את פעילותו במחנות העבודה, הקים בהם בתי־מלאכה וארגן קבוצות לעבודות יזומות. עם זאת, היו בין חברי ה"מרכז" שנכנעו לדרישות השלטונות, כגון קרל הוכברג, שהיה בעל השפעה ב"מרכז".

בשלהי 1942 התארגנה ב"מרכז" קבוצה מחתרתית, הקרויה "קבוצת העבודה", בראשה גיזי פליישמן והרב מיכאל דב־בער ויסמנדל. נוסף לתפקידים רשמיים שמילאו במסגרת ה"מרכז" יזמו חברי "קבוצת העבודה" פעולות עזרה והצלה, תוך יצירת קשרים עם גורמים שמחוץ לסלובקיה. חברי "קבוצת העבודה" העלו את התוכנית להצלת השרידים של יהודי אירופה הקרויה "תכנית אירופה".

במרס 1944 הוקם בבודפשט יודנרט מרכזי, "המועצה המרכזית של יהודי הונגריה". בראשו עמד שמואל שטרן. בערים אחרות של הונגריה הוקמו יודנרטים מקומיים. המועצות המרכזיות והמקומיות מילאו גזירות מנהליות וכלכליות שהוטלו על היהודים.

חוקרי השואה של יהודי הונגריה מציינים, שאנשי היודנרט לא הזהירו את בני הקהילה מפני הסכנות הצפויות להם לנוכח שידעו על גורל היהודים בשטחי כיבוש אחרים. גישתם הלגליסטית־המסורתית לא תאמה את נסיבות תקופת השואה. ראשי היודנרט ציפו שהכוחות הפוליטיים וההונגרים יתייצבו להגנת היהודים, אך רובם המכריע נכזבו. ואכן, חברי היודנרט לא השכילו להנהיג כיאות את הקהילה באותה תקופה קשה.

בתחילת 1942 התחיל לפעול "מרכז היהודים" בבוקרשט ולו סניפים בערים שונות של רומניה. "איגוד הקהילות", שניהל עד אז את חיי הקהילות היהודיות ברומניה, פוזר.

היודנרט — "מרכז היהודים" — היה כפוף ישירות לרדו לקה, הממונה על הטיפול ביהודים. בראש ה"מרכז" הועמד נאנדור גינגולד, מומר שלפני כן לא היה ידוע לציבור היהודי. ה"מרכז" פעל בארבעה תחומים: הכנת סקרים על האוכלוסיה היהודית, גיוס אנשים לעבודות־כפייה, איסוף תשלומי כופר, ארגון פעולות סעד.

הגרמנים עקבו אחרי פעילותו של ה"מרכז" ולחצו על שלטונות רומניה לנצלו להחלשת המעמד הציבורי וההשפעה של ד"ר וילהלם פילדרמן, ראשי "איגוד הקהילות" ומנהיגים יהודים אחרים.

ואולם, הדבר נכשל וד"ר פילדרמן וראשי הציבור היהודי הוותיקים עשו להכשלת תוכניות האנטישמים הרומנים והגרמנים לפגוע ביהודים, והם רשמו לזכותם הישגים מרשימים. לעומת זאת לא זכה ה"מרכז" להכרה מצד ציבור היהודי.

עם כיבוש סלוניקי באפריל 1941 אסרו אנשי הגסטפו חלק ממנהיגי הקהילה, ומינו את שבתאי שאלתיאל לראש היודנרט. ועד הקהילה במתכונתו החדשה נדרש להעמיד אנשים לעבודות־כפייה ולמלא גזירות כלכליות. בדצמבר 1942 הודח שאלתיאל מתפקידו ובמקומו מונה הרב צבי קורץ, רבה הראשי של הקהילה. מאז קיבל הוועד יותר ויותר צביון של יודנרט, ונאלץ לציית בלי סייג להוראות הגרמנים.

עם בוא גל הגירושים להשמדה בפולין, במרס 1943, ניסה הרב קורץ למנעם, ולצורך זה התקשר בין שאר עם הרשויות היווניות. ואולם, מאמציו לא עלו יפה. ההערכות על פעילותו והתנהגותו של הרב קורץ חלוקות: יש המציינים את מאבקו למען יהודי סלוניקי בימים גורליים של השואה, ויש המצביעים על כניעתו ללחץ הגרמנים.

בחקר היודנרטים ניכרת השתחררות הדרגתית מן התפיסה המכלילה והמטילה כתם על כולם. ומתחדדת המודעות לגבי יסודות שונים שאיפיינו את פעילותם. ראייה מבחינה זו מתחשבת בשלבים השונים של מדיניות הנאצים ל"פתרון בעיית היהודים", מביאה בחשבון את השינויים האישיים בהרכב המועצות, ובודקת את השפעתם של השינויים הללו על דפוסי ההתנהגות של חברי מועצות היהודים. בעקבות זאת נעשו נסיונות לטיפולוגיה של היודנרטים על־פי כמה אמות מידה, כמו: ניצול הסמכויות שהעניקו להם הגרמנים למילוי הוראותיהם — לטיפול בצורכי האוכלוסיה היהודית; חלוקה צודקת של העול שהוטל על היהודים; התנהגות בעת השילוחים ההמוניים למוות; היחס לשילוחים בעת שעדיין לא ידעו את האמת על גורל המגורשים; התנהגות חברי היודנרט כאשר נודע להם שהמגורשים מובלים להשמדה; יחסן של המועצות אל המחתרת ואל נסיונות ההצלה. כל הדברים הללו מאפשרים לגבש הערכה היסטורית מלאה יותר.

טבלה א': גורלם של 720 חברי יודנרט במזרח אירופה:
(הנתונים מתוך מחקרו של י. טרונק "על המועצות היהודיות בתקופת הכיבוש הנאצי")

	מספרים מוחלטים	אחוזים
ויתרו על תפקידם	21	2.9
הוצאו או נאסרו	13	1.8
נרצחו לפני הגירושים להשמדה	182	25.3
מצאו את מותם בזמן הגירוש להשמדה (נרצחו במקום או גורשו ונספו)	383	53.2
התאבדו	9	1.2
מתו מוות טבעי	26	3.6
נשארו בחיים	86	12.0
סך הכל	720	100.0

הנתונים שהובאו כאן מלמדים כי קרוב ל־80 אחוזים מחברי היודנרטים נספו לפני האקציות ההמוניות או במהלך הגירושים להשמדה. לעתים קרובות מאוד היה מותם של חברי היודנרט קשור באי־ציות להוראות הגרמנים.

טבלה ב': תיאור התנהגותם של 146 יושבי־ראש היודנרטים הראשונים בגנרל־גוברנמן

	מספרים מוחלטים	אחוזים
סייעו לבני הקהילה, סירבו למלא גזירות כלכליות, הוזהרו מפני האקציות המתקרבות	45	30.9
ויתרו על התפקיד מתוך אי־השלמה עם מדיניות הנאצים	11	4.5
סולקו בידי הגרמנים, בגלל אי־מילוי הוראות	26	17.9
סירבו למסור אנשים ונרצחו	18	12.3
התאבדו	5	3.4
קיימו קשרים עם המחתרת	2	1.3
מתו בראשית כהונתם	4	2.7
הוחלפו ע"י יהודים	1	0.7
ההערכות על התנהגותם שנויות במחלוקת	13	9.0
מילאו אחר הוראות הגרמנים	21	14.3
סך הכל	146	100.0

הנתונים מלמדים שבשלב הראשון לקיומו של המוסד הגנו מרביתם של ראשי היודנרטים על האינטרסים של הקהילה ולא נכנעו ללחץ הגרמנים. שונים פני הדברים לגבי התנהגותם של יושבי־ראש שבאו אחרי סילוקם של יושבי־הראש הראשונים או רציחתם, ושלרוב מונו בידי הגרמנים.

טבלה ג': נתונים לגבי התנהגות 101 קהילות בגנרל־גוברנמן בשלב האחרון
(הנתונים עפ"י מחקרו של אהרן וייס "היהודים בשאלת מעמדה ותמורותיה של ההנהגה היהודית בפולין הכבושה")

	מספרים מוחלטים	אחוזים
סייעו לבני הקהילה, סירבו למלא גזירות כלכליות, הוזהרו מאקציות מתקרבות	16	15.8
ויתרו על התפקיד מתוך אי־השלמה עם מדיניות הנאצים	4	3.9
סולקו בידי הגרמנים בגלל אי־מילוי הוראות	8	7.9
סירבו למסור בני־אדם ובשל כך נרצחו	2	2.0
התאבדו	1	1.0
קיימו קשר עם המחתרת	1	1.0
מתו מוות טבעי	1	1.0
ההערכות על התנהגותם שנויות במחלוקת	7	7.0
מילאו אחר הוראות הגרמנים	61	60.4
סך הכל	101	100.0

אנציקלופדיה של השואה

הערך "יודנרט" לקוח מתוך "לקסיקון אנציקלופדי בנושא השואה", שיצא לאור בעברית בהוצאת ספריית פועלים ומוסד יד ושם בישראל, ובאנגלית בהוצאת "מקמילן" בארה"ב. ספריית פועלים ויד ושם יזמו את הוצאת האנציקלופדיה מתוך תחושה שלמרות העניין בשואה והמחקר המתקדם של הנושא, אין בנמצא ספר אנציקלופדי שירכז את המידע הבסיסי על כל האספקטים של התופעה.

העורך הראשי של האנציקלופדיה הוא פרופ' ישראל גוטמן, מהאוניברסיטה העברית בירושלים, ובמועצת המערכת יושבים מבכירי חוקרי השואה בעולם כולו מיד ושם, האוניברסיטה העברית, אוניברסיטאות תל אביב וחיפה, וחוקרים מאוניברסיטאות בארה"ב, בריטניה, גרמניה ופולין.

למרות שהנושא טעון מאוד מבחינה רגשית, עשתה המערכת כל מאמץ שהערכים יהיו כתובים על סמך מחקר אקדמי, ומתוך גישה אובייקטיווית, המביאה בחשבון גישות שונות.

בגרסה העברית של האנציקלופדיה יהיו שני כרכים שיכללו כאלף עמודים ובהם כאלף ערכים, באורך שבין 400 ל־6,000 מלים לערך. כל החומר המערכתי "בעברית ובתרגום האנגלי" מוכן בישראל. האנציקלופדיה אמורה לצאת לאור בו־זמנית בישראל ובארה"ב.

שלוש תמונות

מאת נאוה סמל

בתמונה הישנה משנעים השרוולים. הילד לא מבין למה. גם אני לא. לתמונות ישנות יש מזרות. היא מביטה הישר למצלמה. שמלה ארוכה עם אימרה רקומה, כמעט עד כפות הרגליים. שרוולי משי מחזירים את האור. כתפה האחת שמוטה לתוך החושך והקו העגול מקיף את הפנים. מסגרת עדינה לעיניים מבוישות ולרמז של חיוך. על גב התמונה רשומה הקדשה בשפה זרה והתאריך: 13 במאי 1941.

הילד מנסה לחשב במהירות. מתי זה קרה אמא? מתי אמות בירית הולת וביקשת לצאת לתמונות ישנות, ילד, קשה להחזיר את כושר הריכוז. אפשר להחביא אותן באריזות נידחות ולהעמיד פנים שהן לא קיימות. אבל אנחנו מצאנו אותה. אמא שלי, סבתא שלך — צעירה, לפני שהוליכו אותה מהבית ההוא. אתה מצביע על שתי ידיות בדלת הסגורה. ואני מסתכלת בבבואה הזיוורת שמשתקפת, רק בקושי אפשר להבחין בה.

כמה זמן עבר? הילד מתעקש. מי יכול לחשב כשחותכים את חייו לשניים? ומה זאת בסך הכל תמונה, ילד? קרבית זמן שקפא ואנחנו ממיסים אותה בעזרת מלחם הזיכרון. זוכרים את מי שאהב אותנו, את מי שאהבנו. את מי שאנחנו אוהבים. הודפים בכוח את קיר השיכחה.

כל־כך הרבה אהבה נסעה בקרונות ההם. ספרו אנשים. ספרו בערך, מי מבין במספרים גדולים. אהבה זה משהו שאי אפשר לספור בכלל. היא נדחסה בקרונות־בקר בלי חלונות ואוורור כך נעשה כתאים אטומים לאוויר.

אתה מבין, ילד? אני רוצה לחסוך ממך את הפרטים האיומים. נפסח עליהם לעת עתה כדי לגונן עליך, כפי שגוננו עלינו. הצעקה תגיע. היא עוברת בלילות חסרי שינה, בבקרים הכי יפים. הקשב, אפשר לשמוע אותה עוברת בשמים כחולים מחרישת אוזניים כמו צפירה של רכבת. אנשים רגילים מאוד הסיעו שם. לא יפים יותר, לא מכוערים פחות. אבא שֶׁל, אמא שֶׁל, ילד שֶׁל.

זו אמא של שלמה הנאה בתמונה השנייה, על מרפסת קיצית בתל־אביב. את הסורגים ששמו כדי שחס וחלילה לא ניפול, לא רואים בתצלום, אבל הם היו שם. אני זוכרת. רשת מפעיעים צפופים שנבטה באצבעות והשאירה סימנים. אסור להתכופף, היא לא חדלה להזהיר אותנו. יש סכנות גם בתל־אביב. לא ידענו אז הרבה דברים, בקושי לבגן. הילד מחזיק באקורדיון גדול, הילדה בחליל, שניהם במכנסיים קצרים. אמא בחולצה הדוקה מדי לצוואר יושבת על אדן האבן. יחיה הלא נראית מסותרת מאחוריהם, מיד ראות שהם קיימים.

הקו העגול, ילד, אתה לא צריך לחפש אותו. הוא ישנו גם בתמונה השנייה, מקיף את הפנים. אתה זוכר, הוא הציל אותנו.

או מה נשאר ילד, אני שואלת אותך. המבוגרים אובדי עצות. אין להם תשובות. יש או אין אלוהים זו כבר לא שאלה הכי חשובה. יש או אין אדם.

כמה זמן עבר? דילגנו מתמונה אחת לשנייה, אבל היו הרבה בדרך שלא נלכדו בנגטיב. כאב או צער משתקים את מנגנון המצלמה. תמונה אחת משחירה והשנייה מאבקת, אבל הקו העגול נשאר. זה קו חיים. הסבר בלי־כך פשוט. הילד כבר לא מנגן באקורדיון, הילדה שכחה את כל הצלילים בחליל ואמא שלהם עדיין לא מעזה לחייך.

את התמונה השלישית אני זוכרת כשצולמה. היה יום קצת אפור. חשבנו שהעננים יבלעו את כל האור, אבל משהו מופלא התרחש בחדר החושך. אמא מחבקת שלושה. מבטא של שירי ובן האייה, כבר לא מחביאה את הורים. וזו כבר לא מרפסת שתלויה באוויר בין ה"כאן" ובין ה"שם". ילד אחר מנגנן בידו, שערה של הנערה מתבדר ברוח, השלישי, הקטן מכולם, אומר משהו למי שמצלם. איך הציל הקו העגול את חייה האיש ההוא שפסק ימין־ושמאל בהינף מקל קצר, שלח אותה אל צד החיים. הוא הביט בפנים העגולות ולא ראה את הגוף הצנום שאיבד הכל. בקול יבש, כמציין עובדה, קבע הדוקטור "שהיא עדיין כשירה לעבודה" וזה הכל.

התהליך הזה ארך בקושי שבריר שנייה, הלקיק זמן שלא נכנס לשום חישובים. הוא חשב שיש לה עוד כוח. הקו — אתה, מבין ילד — הקו העגול שיבצע אותו. בתמונה השלישית — כבר לא בשחור־לבן — היא צוחקת סוף סוף מבלי לבקש רשות מאף אחד.

אתה מתבונן בתצלום הצבעוני. מזהה את עצמך — הילד הקטן מכולם — ואתה אומר: אמא תראי, הנה גם לנו יש קו עגול מסביב לפנים, אז גם אנחנו ניצלנו.

הבוקר ב־8 —

צפירה לציון יום־הזכרון לשואה ולגבורה

הבוקר, בשעה 08.00, תישמע צפירה בת 2 דקות בכל רחבי המדינה לציון יום־הזכרון לשואה ולגבורה.

אם תהיה אזעקת אמת, יושמעו צפירות עולות ויורדות.

טבע

תעשיות פרמצבטיות בע"מ

הודעה לבעלי המניות של החברה

ניתנת בזה הודעה על תשלום דיבידנד ביניים (שלישי) במזומן בשיעור של 40% לשנת הכספים 1987, אשר תחילתה ביום 1.4.87 וסיומה ב־31.12.87.

המס במקור שינוכה מהדיבידנד הנ"ל – מתושבי הארץ ומתושבי חו"ל – הינו בשיעור של 14.2%.

יום ה"אקס" נקבע ל־18.4.88 ומועד התשלום יחול ב־16.5.88.

מחזיקי מניות למוכ"ז של החברה יקבלו את הדיבידנד במזומן כנגד הצגת תלוש מס. 58, באמצעות בנק לאומי לישראל בע"מ.

14.4.1988

משטרת ישראל

מחוז המרכז

מודיעה על **מכירה פומבית** של רכוש ללא בעלים.
המכירה תתקיים בחצר תחנת משטרת רמלה (מטה המחוז) ביום ג' 26/4/88 בשעה 09.00 בבוקר.
* על הקונים להצטייד בתעודת זהות.
** התשלום במזומן בלבד.

האוניברסיטה העברית בירושלים

המכון ליחסים בינלאומיים ע"ש לאונרד דיוויס — ארגון חברי ההגנה

מזמינים את הציבור ליום עיון בנושא

התמודדות ההגנה בימי המרד הערבי, 1936–1939

שיתקיים ביום ג', 19 באפריל 1988, ב' אייר, תשמ"ח בבנין מאיירסדורף, חדר 502 קמפוס הר הצופים, ירושלים

מושב בוקר: 9:00 — 13:00

דברי פתיחה – אלוף (מיל.) רפאל ורדי

גב' שפר – הרקע למרד הערבי

עמיר בר אור – בן גוריון, המרד הערבי וההגנה

גרשון ריבלין – היציאה מחוץ לגדר – הנוטרות והנודדת

צבי גרמן – פלוגות השדה

מושב אחה"צ: 15:00 — 17:30

אברהם עקביה – "פלוגות הלילה" – תרומתו של אורד וינגייט לפיתוחה של תפיסת ההפעלה של ההגנה

אלחנן אורן – המתקפה הישובית במרד הערבי

יוסי אביזדר – התמורות שחלו בארגון ההגנה בעקבות המרד: לקחים והישגים

דברי סיכום – אלוף (מיל.) עוזי נרקיס

חברת החשמל לישראל בע"מ

אגף האספקה והאחסנה

מח' חקר שווקים ומכרזים, ת.ד. 10 חיפה 31000, טלפון: 04-646475

מכרז למכירת מכונית פרטית

מכרז מס' 2075

החברה מכריזה בזה על מכירת כלי הרכב המשומשים הבאים:

הסעיף	שם הרכב	שנת הייצור
1.	אולדסמוביל – יד ראשונה (בעלות פרטית) נפח המנוע 4999 סמ"ק מנוע תוצרת GM. המכונית כוללת: מזגן, רדיו, מושבים וחלונות חשמליים וגג סקאי.	1984

טפסי מכרז ופרטים נוספים ניתן לקבל במח' חקר שווקים ומכרזים בחוה"כ חיפה, טלפון: 04-646475 או ביחידת המכירות רח' החשמל 7 תל־אביב טלפון: 03-625036 בימים ובשעות העבודה המקובלות וכן במקום הצבת המכוניות.

המעוניינים יוכלו לראות את המכונית וגם לקבל את טפסי המכרז בחניון הרכב של חברת החשמל ברח' שד' רוקח 77 (מול פארק הירקון ליד מגרשי הטניס) בתל־אביב, משעה 9.00 עד שעה 11.00 בימים ג', ד', בתאריכים: 26.04.88, 27.04.88.

על המציע לצרף להצעתו המחאה בנקאית בשיעור של 10% מערך הצעתו למכרז.

על ההצעות להגיע למשרדנו בחיפה במעטפות המיועדות לכך לא יאוחר מיום 05.05.88 עד השעה 13.30.

אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

חדשות של שבת

■ דן שומרון, שנה רמטכ"ל: האם מחפשים את ראשו?
סיכום ביניים מאת **אלכס פישמן**, בהשתתפות: עוזי לנדאו, מתי פלד, חיילים בטרמפיאדות, בנימין נתניהו, אמיר דרורי ■ **שאול אברון** משדר לדטרויט ■ **אביגדור פלדמן** ■ **משה קרוי:** הבהרות לרצח גרושתי, גאולה ■ **צבי גילת:** תקרית ביתא, יומן אירועים ■ **נעמי לויצקי:** כך הפיל שאול איזנברג את מיקי אלבין ■ **דודו גבע:** עמ' 49 ■ ג'יין בינט, אלמנת המרגל הישראלי: "המדינה בגדה בי", מאת **רונית ויס־ברקוביץ** ■ **עמיקם רוטמן** ■ מרים בן־פורת ל**יעל גבירץ:** בפרשת השב"כ ידעתי מצוין מה יהיה פופולרי ■ **שרית ישי־לוי** עם רפי שאולי: "דבר ראשון הרמותי טלפון ליוסף הרמלין" ■ **ישראל אהרוני:** אפיית טרטים ■ **דן בן אמוץ:** מה שמוטי קירשנבאום סיפר לו

דו־קיום במערכת הבריאות (א')

ירידה בתמותת תינוקות בשטחים

מאת עדנה אירדור

קציני המטה לבריאות במינהל האזרחי בשטחים מסכמים הישגי 20 שנות פעילות בצמצום הפער בין ישראל לשטחים בתחום הרפואה המונעת, לטענתם שולה. בשש השנים האחרונות בקידום שירותי רפואה מונעת וקהילתית בשטחים, גרמו בין השאר דו"חות של ארגון הבריאות העולמי, המוגדרים עד היום דו"חות אנטישמיים. הם הצביעו על כמה נקודות תורפה, בעיקר בכל הקשור לתמותת תינוקות. "למרות ההתקדמות שחלה מאז 1982" אומר קמ"ס בריאות עזה, ד"ר נמרוד שושן, "היא אינה מספקת וצריך לעשות יותר".

הפיקוח הניהולי של מערכות הבריאות ביו"ש ובעזה נתונים בידי רופאים תושבי המקום, על־פי מדיניות שמכתיב המינהל האזרחי. ביו"ש מתחלקת העבודה בין ראש שירותי אשפוז לבין ראש שירותי בריאות. בעזה יש מנכ"ל אחד למערכת הבריאות. לשכות בריאות ממשלתיות באזורים אלה עוסקות בבדיקות של איכות המזון, מים, חיסונים בבתי־ספר ופיקוח אפידמיולוגי.

במהלך 20 שנות שלטונה של ישראל גדל מספר המרפאות הקהילתיות ביו"ש פי שלושה, מ־89 ל־300, כמחציתן תחנות טיפת־חלב. באזור עזה גדל מספרן פי שבעה, מ־3 ל־26, ב־22 מתוכן מצויות תחנות טיפת־חלב.

ההישג המשמעותי במערכת הבריאות בשטחים הוא הירידה בתמותת תינוקות. הירידה הושגה על־ידי פיתוח והפעלה של מערכת חיסונים בפני מחלות מדבקות ודיזנטריה, הגברת המודעות אצל נשים בצורך לפיקוח רפואי בתקופת ההריון והלידה.

דו"ח שהוכן בעבור ארגון הבריאות העולמי מלמד, כי שיעור הלידות לכל 1000 תושב ירד ביו"ש מ־43 ל־38. בעזה עלה שיעור לידות לכל 1000 תושב מ־16 ל־26. ושיעור התמותה של תינוקות ירד במהלך 20 שנות שלטון ישראלי אך הוא עדיין גבוה בהשוואה לארץ. ביו"ש התמותה לכל 1000 לידות חי היא 22, בעזה 28 ובישראל 12. ב־1982 היתה תמותת התינוקות בעזה 70 לכל 1000 לידות חי, לעומת 90 עד 100 בשנות השבעים.

מערכת חיסונים ענפה

במהלך העשור האחרון פותחה בשטחים מערכת ענפה של חיסונים לתינוקות, המבוססת מתוכנית המינהל. התינוקות מקבלים חיסון כפול בפני שיתוק ילדים (תרכיב "סייבין" ותרכיב "סאלק"), שעד סוף שנות השבעים הפיל קורבנות רבים. רק בארבע השנים האחרונות הצליחו להוריד את התחלואה למינימום המקובל בארצות מתפתחות.

התינוקות בשטחים מקבלים חיסונים בפני אדמת, חצבת וחזרת (חיסון שלא ניתן חינם לתינוקות בתחום הקו הירוק). הודות למתן חיסון בפני אדמת ירדה ביו"ש התחלואה מ־164 מקרים לכל מאה אלף תושב ב־1970 ל־31 מקרים ב־1987. בעזה ירדה התחלואה מ־605 מקרים ב־1970 ל־170 ב־1987. כן הם מחוסנים בפני דיפטריה, שעלת וצפדת.

הנשים מחוסנות, סמוך ללידה, בפני צפדת (טטנוס), וזאת כדי למנוע מחלות ותמותה בעיקר כשהלידה נעשית בבית, בתנאים פרימיטיביים. גם את התחלואה בשחפת הצליחו להוריד במהלך השנים הודות לטיפול רפואי ומעקב צמוד. אחוז התינוקות המחוסן בשנה הראשונה לחייהם הוא גבוה מאוד וההיענות מצד האמהות כמעט מלאה.

הירידה בתמותת תינוקות, לדברי ד"ר שושן, הושגה הודות למבצע הסברה נרחב שנעשה בקרב אמהות ביו"ש ובעזה מאז 1984. הוסבר להן כיצד לטפל בילדים ובתינוקות משלשלים, כדי למנוע התייבשות. במימון בינלאומי מחולקות שקיות מיכבות (או.אר.אס.) המכילות תרכובת מלח. את התרכובת יש למהול ברבע ליטר מים. תמיסה זו יש בה כדי להשלים אובדן מלחים של נתרן ואשלגן וכן סוכרים אצל התינוק המשלשל.

שקיות אלה מחולקות לאמהות בשפע, אך אין סטטיסטיקה מה היה שיעור התמותה של תינוקות משלשולים לפני המבצע. הרושם הוא שמבצע זה הקטין פלאים את תמותת התינוקות מאובדן נוזלים ומהתייבשות.

קמ"ס בריאות ביו"ש, ד"ר יצחק סבר, מציין כי גולת הכותרת של הטיפול באם ובילד היא הכנסת "הדיות" (מיילדות מסורתיות) לפיקוח, ולמעקב אחר התפתחות הילד. לדבריו, יש פעילות נרחבת לאיתור מומים מולדים, בעיקר לגילוי המחלה התורשתית פנילקטונוריה, המאפיינת רק אוכלוסייה ערבית ועלולה לגרום פיגור שכלי. אם מגלים אותה מיד לאחר הלידה ומתחילים בטיפול מתאים לרבות תזונה נכונה, ניתן למנוע את הפיגור. בשיתוף עם היחידה למניעת מומים מולדים של משרד הבריאות נלקחת דגימת דם מכל תינוק שנולד בבית חולים ונשלחת למעבדות הבריאות בתחום הקו הירוק. שיעור התחלואה על־פי הסטטיסטיקה הוא אחד ל־1200 לידות.

נעשות גם בדיקות לגילוי מחלת התת־תריסיות, מצב שבו יש חוסר הפרשות של בלוטת התריס. הטיפול הוא הורמונלי, וגם במקרים אלה, התחלתו מיד לאחר הלידה מונעת פיגור שכלי. שיעור התחלואה הוא אחד לכל 2000 לידות. הבדיקות נערכות בדרך כלל 36 שעות לאחר הלידה. הקושי באיתור מומים מולדים באוכלוסיית השטחים נובע מכך שהנשים אמנם מגיעות ללידה בבית חולים אולם עוזבות אותו שש־שבע שעות לאחריה.

הכשרה מקצועית למיילדות

במסגרת פרויקט של המינהל ביו"ש הוקמו ברחבי הר חברון 33 מרכזים לטיפול בילד שאמורים לתת תשובה ל־120 כפרים באזור. במימון יוניצ"ף הוכשרו עובדי בריאות, שמתפקידם לרכז את בעיות התושבים לקראת ביקורו של רופא. המבצע נעשה בחסות ובפיקוח של שירותי הבריאות ברמאללה, תוך התייעצות עם מומחים מבית־הספר לרפואה של האוניברסיטה העברית בירושלים.

בשלוש השנים האחרונות יש פעילות נרחבת להכניס את הדיות לפיקוח ולהכשירן ללידה בשיטות מתקדמות יותר. לדברי ד"ר סבר, לא היה זה פרויקט קל משום שהדיות, בעיקר בכפרים, הן אנאלפבתיות. הן העבירו קורסים של מיילדות, וכדי לתת להן תמריץ להשתתף בקורס, קיבלו שכר במהלך ימי הקורס וערכות־לידה כמו אלה שמקבלים עובדי מד"א. תשע אחיות מוסמכות מרחבי יו"ש משתתפות כיום בקורס מיילדות מוסמכות בבית החולים "אסף הרופא". לאלה מיועד תפקיד של פיקוח על הדיות.

מה שעדיין מצוי בפיגור הוא המעקב אחר הריונות נשים. פניות נשים למעקב אחר מהלך הריון תקין הן מעטות ביותר, והטיפול בהריון עדיין מפגר מאוד בהשוואה לתנאי הארץ.

לשני הקמ"סים ברור כי אם רוצים למנוע את התחלואה והתמותה, יש לשאוף שכל הלידות יתבצעו במוסדות רפואיים. בעזה כ־20 אחוז מהלידות מתבצעות עדיין בבית, ביו"ש — כ־40 אחוז. הפער נובע מהעובדה כי בעזה יש ריכוזי אוכלוסייה גדולים ולכן לנשים קל יותר להגיע לבתי חולים או למרפאות. ביו"ש האוכלוסייה מפוזרת בכפרים הרחוקים ממקורים הרפואיים.

כדי להגביר את התודעה של לידה בפיקוח נפתחו ברצועת עזה שלושה חדרי לידה מיוחדים (בעזה, בחאן יונס ובמחנה פליטים ליד רפיח) הפועלים במשך 24 שעות ביממה. את הלידה מקבלת מיילדת מוסמכת. במקום יש להם אפשרות להתאשפז למשך 24 שעות. בדרך כלל שוהות היולדות שש עד שבע שעות ושבות לביתן. המעניין הוא, אומר ד"ר שושן, כי הנשים מעדיפות להגיע לחדרי הלידה, אם מפני שהן יכולות להביא לשם את המיילדת המסורתית שלהן, שמיילדת אותן בפיקוח של מיילדת מוסמכת, ואם מפני שהלידה היא חינם. אם נדרש תשלום ממי שאין לה ביטוח, הוא בסכום סמלי.

להנהיג ביטוח אמהות

בעוד במינהל יו"ש מתגאים בעובדה כי הצליחו להכשיר דיות ובכך להגביר את הפיקוח על הלידה, טוען קמ"ס בריאות עזה ד"ר שושן, כי הכשרת הדיות היא עוד הוכחה שאין מדיניות ברורה בנושא ועדיין שוקלים תוכניות שונות. לדבריו, ההצעה המעשית ביותר היא לאמץ את ניסיונה של ישראל ולהנהיג ביטוח אמהות באמצעות הביטוח הלאומי, שלפיו הלידה בבית חולים היא חינם והאם זכאית גם למענק לידה. עובדה היא שמאז הונהג ביטוח אמהות בארץ קרוב ל־100 אחוז מהלידות מתבצעות בבתי חולים.

ד"ר שושן מוסיף כי הפרויקט הבא הוא חינוך האוכלוסייה בנושא התזונה. "יש כוונות לא מוצהרות להכניס את המושג של תכנון משפחה. בהשוואה ליו"ש, רמת החיים של האוכלוסייה בעזה נמוכה יותר ואפשר לומר שהיא מתחת לקו העוני בישראל. קשה לומר שאין אוכל, אבל עובדה היא שיש ילדים שסובלים מתת־תזונה. וזאת אף כי צריכת הקלוריות לנפש עלתה בעזה מ־2309 בשנת 1970 ל־2596 ב־1985. ביו"ש עלתה הצריכה בתקופה הנסקרת מ־2661 ל־2905 קלוריות לנפש. תנאים תברואתיים גורמים להיווצרות פרזיטים בגוף, שגורמים לאי ספיגת מזון; יש דגש רב על פחמימות ופחות מדי על ויטמינים. בשל רמת השכלה נמוכה לא יודעים כיצד להזין את התינוקות, כי אין עדיין תשתית טובה של טיפות־חלב באזור". כיום נעזר המינהל בארגון שוויצי, "טר דה זום", שיש לו סניף בירושלים. ארגון זה פועל בעזה וביו"ש ומבצע פרויקטים של טיפול בילדים הסובלים מתת־תזונה.

(הכתבה הבאה — ביום א')

דין פרוטה /לאה פורת

מסיפורי קופת חולים

רק כאשר בקופת חולים תתקבל התפישה ש"חבר" הוא בן־אדם ולא מספר, ייפתרו הרבה מהבעיות שלה, בלי להשקיע פרוטה

אולי זה לא מהסיפורים הגרועים של קופת־חולים. אבל הוא אחד האופייניים שבהם. ועיקרו: אדישות, אי־התחשבות וזלזול ב"חבר" (המונח הזה נראה לי, כל־כך אירוני שאני מוכרחה לשים אותו בין מרכאות). אמנם בזמן האחרון קראתי סיפור או שניים המעידים על שיפור־לכאורה בטיב השירות הניתן לחברי הקופה. אך לפי שעה זה מעט מדי, ואם לא יחול מפנה של ממש ביחס, זה גם יהיה מאוחר מדי.

הנה הסיפור: לפני מספר חודשים קיבל מרדכי שניידר מתל אביב מכתב מסניף ומנהוף, שבו הוזמן לניתוח בבית החולים "אסותא" בתאריך מסוים בשעה 8 בבוקר. המועד שנקבע היה כשישה שבועות מיום שקיבל את המכתב. עד כאן הכל טוב ויפה. ניתנה לו ארכה מספקת כדי להכין עצמו פיזית ונפשית לניתוח. יום קודם ליום הניתוח התחיל בצום, ולמחרת בשעה 8 בבוקר בדיוק התייצב עם אשתו ליד הדלפק של "אסותא", מוכן ומזומן לניתוח. שניידר, אגב, אינו ילד קטן. הוא כבר בן 76, עד 120.

הפקידה בדלפק משכה בכתפיה. היא אינה יודעת על שום ניתוח שעליו לעבור באותו יום. אין לה רישום כזה ואין לה מסמכים מתאימים. בני הזוג ההמומים ניסו לברר עם הפקידה איך ייתכן דבר כזה, והתברר כי סניף ומנהוף של קופת חולים לא עדכן את "אסותא". הוא לא היחיד. היו עוד שלושה מקרים כאלה באותו בוקר, שבהם הפציינטים המסכנים קיבלו תשובות זהות. בני הזוג שניידר התעקשו לקבל תור חדש. ואז הפקידה מבית חולים "אסותא" התקשרה עם אחד הרופאים הבכירים. נקבע תור חדש למועד מאוחר יותר.

כאובים וכעוסים חזרו בני הזוג שניידר הביתה. האשה, אביבה שניידר, ישבה וכתבה מכתב נזעם לד"ר רוזן בהנהלת קופת חולים ברחוב בן עמי בתל אביב. המכתב נשלח בדואר רשום, אך זה לא עזר. בני הזוג שניידר לא קיבלו תשובה על מכתבם. ייתכן שאותו ד"ר רוזן, שאליו היה המכתב מיועד, לא היה הכתובת הנכונה לתלונה. אבל לפחות אפשר היה להעביר את המכתב ליעדו, ובוודאי להשיב משהו לכותבת.

* * *

חודש לאחר משלוח המכתב פנתה אביבה שניידר ל"דין פרוטה". העברתי את תצלום המכתב שלה לדובר קופת חולים. עבר עוד חודש עד שנשלחה תשובת הדובר, כדלקמן:

"בעקבות מכתב התלונה ערכנו בירור במחלקת האשפוז של מרפאת ומנהוף, אשר הודיעתנו כי תאריכי התורים הנמסרים לחולים נקבעים מראש על־ידי ד"ר פיליס מבית החולים "אסותא". מסתבר כי ביום הניתוח האמור לא חזר ד"ר פיליס מחופשתו, ולא נמסר מצדו על כך במועד לחולים המוזמנים.

"אנו מבינים את הרגשת החולה שהביאה לכתיבת המכתב, אך לצערנו גם מרפאת ומנהוף לא קיבלה הודעה על ביטול הניתוח בבית החולים "אסותא". אתכם הסליחה".

אין ספק שזהו מכתב מנומס ויפה. אבל גם אם נצא מתוך הנחה שכל הנאמר בו אמת ויציב, הגם שהוא סותר את טענת "אסותא" כי מרפאת ומנהוף לא עידכנה את בית החולים, אין הדבר פוטר את קופת חולים מאחריות. כאשר מרפאה של קופת חולים קובעת תור לפציינט תוך תיאום עם בית החולים, על המרפאה לוודא ולדאוג לכך שהתאריך יהיה נכון. לי אישית זכור מקרה שבו סניף של קופת חולים שלח אותי לצילום מחוץ לקופת חולים בתאריך מסוים, וכשהגעתי למקום התברר כי דווקא באותו יום לא קיבלו קהל. לא עלה בדעתי להאשים את המוסד שאליו נשלחתי, אלא את קופת חולים, שלא דאגה לוודא שאכן יקבלו אותי באותו היום. סתם טירטרו אותי אל מחוץ לעיר. ולמי איכפת?

* * *

אני יודעת שכיום, בימי הצימצומים של הרופאים, דחייה של ניתוח היא עניין של מה בכך. אבל המקרה שעליו מסופר, והוא אחד מני רבים, קרה בימים כתיקונם והוא רק דוגמה לחוסר ההתייחסות לחברים וחוסר ההתחשבות בזמנם וברגשותיהם. נראה לי שרק מאותו רגע שבו הנהלת קופת חולים תקבל החלטה שלפיה יש להתייחס אל החברים כאל בני־אדם, ולא כאל מספרים, ייפתרו הרבה מבעיות הקופה.

שכן כאשר השירות יהיה יותר יעיל, ממילא ייחסך זמן לא רק לחברים אלא גם לצוות הרפואי. ההספק שלו יהיה יותר גדול. נוסף לכך, חברים מרוצים שיקבלו את כל המידע וההדרכה הדרושים להם בביקור אחד, לא יצטרכו לבוא לביקורים נוספים. אגב, שיפור השירות אינו דורש תוספת תקציב מהממשלה וגם לא גבייה מיוחדת מהחברים. רק רצון טוב.

סגור לרגל המימונה

באזור מגורי ברמת גן פועלת סוכנות דואר ("אואזיס") שבה מקבלים קהל בשעות המזכירות מאוד את שעות הקבלה של קופת חולים: כל יום הפסקת צהריים ארוכה, ובימים שני ושלישי אין קבלת קהל אחרי הצהריים. למה? סתם.

ביום ראשון השבוע בשעות אחרי הצהריים הלך אחד מבני משפחתי לסוכנות הדואר כדי לשלוח מכתב לחו"ל. להפתעתו גילה כי סוכנות הדואר נעולה. מה קרה היום? שאל את עצמו. לא יום שני או שלישי, לא חג ולא מועד. אז מדוע סגור? כשהתקרב גילה כי טעה ביחס לחג ולמועד. על הדלת מצא פתק: "סגור לרגל המימונה".

למחרת התקשרתי ללשכת דובר רשות הדואר. עוזר הדובר הסביר לי: א) יש בעיה עם הסוכנויות. אין לרשות הדואר שליטה עליהן והן קובעות את שעות הפתיחה והסגירה לפי ראות עיניהן; ב) בעניין המימונה, היתה מודעה בעיתונים שבה נאמר כי כל סניפי הדואר, להוציא הסניפים הראשיים, יהיו סגורים לרגל המימונה.

מה שמזכיר לי עכשיו, שהמימונה הוכרה כחג לאומי, ורק מפליא שיותר משרדים אינם סגורים לרגל המימונה. אבל אל דאגה. גם זה יגיע, כפי שהרגילו אותנו שסוגרים חצי כרונה לרגל חול המועד. מה שמעניין כאן הוא הרצף של החגים המצמצם מספר ימי העבודה שבין פסח ליום העצמאות. עוד כמה חגים מסוג המימונה ואפשר יהיה להכריז על חופשה ארוכה מפסח עד שבועות. בשלב ראשון. אחר כך אלוהים גדול.

טיבט: הדאלאי לאמה רשאי לשוב

מאת אדוארד גארגאן

שירות The New York Times

מיוחד ל"הארץ"

פקינג. פקידים סיניים הודיעו ב־11 במארס, בראשונה, שיותר לדאלאי לאמה, המנהיג הרוחני של הבודהיזם הטיבטי, להתגורר בלהסה אם יוותר מהגלות. הדאלאי לאמה, שנמלט להודו בעקבות כישלון המרד נגד הכיבוש הסיני של טיבט ב־1957 — אך זוכה עדיין לנאמנות ולמסירות מצד טיבטים רבים — הוא דמות שסין מוחרת אותה ומגנה אותה לסירוגין.

בלונדון סירב הדאלאי לאמה להגיב על ההצעה הסינית, באומרו כי אינו רוצה להביך את ממשלת בריטניה. "ההצעה אכן קיימת, אך זו גם זכותי לומר אם אחזור או לא", אמר לכתבים עם בואו לביקור בן 10 ימים.

מאז נמלט לגלות, חזר וגינה הדאלאי לאמה את שליטת סין בארצו, ומבירות שונות גינה לתת פרסום למעשי סין, שהוא מרגיש כי הם מהווים הפרה של זכויות האדם של הטיבטים.

אך הודעת יום שני, שנמסרה בפי הפאנצ'ן לאמה, הדמות השנייה בחשיבותה בבודהיזם הטיבטי, היתה ההכרזה הפומבית הראשונה מאז המהומות וההפגנות האנטי־סיניות העזות שעוררו את להסה בחודש שעבר, כי הדאלאי לאמה יוכל להתגורר בבירת טיבט, בתנאי שינטוש את קריאותיו לעצמאות.

הפאנצ'ן לאמה, המגן תמיד במרץ על מדיניות סין כלפי ארצו, [illegible] "שמאלנות" — מלה השמורה [illegible] גנון המשטר ל"אידיאולוגים" אולטרה־שמאליים, המתנגדים למגעיה של סין עם המערב ולשינויים הכלכליים והפוליטיים הנוכחיים — משתוללת ללא מעצור בקרב פקידים באזור, עד כדי כך שנמנעה הוצאתה לפועל של מדיניות הממשלה המרכזית.

הפאנצ'ן לאמה, החבר בוועדה המתמדת של הפרלמנט הסיני, דיבר במסיבת עיתונאים בבירה עם כתבים זרים וסינים. "חופש מגורים כלול בחוקת המדינה", אמר בסינית. "הדאלאי לאמה יכול לבחור להתגורר בכל מקום בסין, בפקינג או בטיבט". אולם, המשיך ואמר, סין לא תרשה לו להוסיף ולדבר בזכות עצמאות לטיבט, אם יחזור. יתר על כן, כל עוד לא יפסיק הדאלאי לאמה לדרוש עצמאות, סין לא תישא ותיתן אתו. עם שובו הוא יוכל לקבל יד בוועדה המתמדת של הפרלמנט, אמר הפאנצ'ן לאמה. תפקיד זה, שבו מחזיק כעת הפאנצ'ן לאמה, הוא סמלי במידה רבה.

בהדחותו את הדיווחים הרבים המקוטעים על ההפגנות בלהסה ב־5 במרס, אמר הפאנצ'ן לאמה כי יותר מ־200 איש נעצרו לאחר הפגנת מחאה שבה השליכו אלפי טיבטים אבנים על שוטרים, הרסו ושרפו מכוניות וקראו קריאות למען עצמאות. סך הכל, אמר, נבזו עד לעשות אלפי איש בעצרות, שנוהלו בכיכר מול מקדש ג'וקאנג.

הוא אמר שחמישה בני אדם, כולל שוטר סיני, נהרגו. שני מפגינים נורו למוות כאשר שוטרים סינים ירו בנשקם באוויר "להגנה עצמית". הוא אישר דיווחים של עדי ראייה מערביים כי נזירים בודהיסטים רבים הוכו באלות על־ידי שוטרים סיניים, ובמקרים מסויימים, אמר, "הוכו מכות הגונות". מאז ההפגנות אסרה ממשלת סין על כניסת כתבים זרים לטיבט.

נקמתו המתוקה של הממסד

מאת זאב יפת

שלושה ימים לאחר פרסום כתבה שבה סיפר דובר הביטוח הלאומי המתפטר על צרותיו מבית ועל שר העבודה, הודיעו לו כי מענק ההסתגלות שקיבל, כחוק, נלקח ממנו

רב קול כיהן במשך שנים רבות כדובר המוסד לביטוח לאומי. בחודש שעבר התפטר מתפקידו. אומר קול: "התפטרתי בגלל השר משה קצב, שציפה ממני שאשקר עבורו בתפקידי כדובר, שאטייח מחדלים בביטוח הלאומי. הגעתי למצב שהתביישתי להמשיך לעבוד במשרה זו". הקש האחרון שגרם לו לפרוש היה פרשת אשר נגר, מנהל סניף המוסד לביטוח לאומי במרחב ת"א.

סיפורו של נגר פורסם בחודש שעבר ב"הארץ" ("משרתו הכפולה של המנהל", 16.3). דווח שנגר, חבר תנועת החרות ומקורבו של קצב, נתמנה לתפקיד מנהל המוסד לביטוח לאומי. עם מינויו לתפקיד זה לא פרש מחברותו בקואופרטיב "דן". שם, עבר בכובע, המשיך לעבוד בשתי משרות. "דן" היה שבע רצון מהסידור, משום שבתוקף תפקידו הראשון טיפל נגר גם בתיק הביטוח הלאומי של כל חברי "דן" — תיק שאליו מועברים מדי חודש, או אמורים להיות מועברים, כמיליון וחצי שקלים. הנהלת הקואופרטיב סידרה לו ג'וב קל — הוא עבד בלילה כמנהל "דן", ראש לצוות את האוטובוסים בשורה. בתחילת השנה גילתה יחידת פיקוח מיוחדת של הקואופרטיב שנגר מפבריק שעות עבודה ומוליך שולל את מעסיקיו. הוא נשפט בפני בית דין משמעתי של חברים, נקנס ואולץ לפרוש.

חודש ימים בטרם פרסום הסיפור פנה "הארץ" כמה פעמים לדובר הביטוח הלאומי בשאלה, אם ראוי נגר להמשיך לכהן בתפקידו, ואם יוכל לדרוש מאנשיו בביטוח הלאומי רישום נכון של שעות העבודה לאחר שהוא עצמו נתפס במעשי מרמה וסולק מעבודתו ב"דן". תשובתו המוזרה של קול: "מצטער, נאסר עלי להגיב".

לאחר התפטרותו אמר קול: "ההנהלה הסתירה ממני מידע, לא נתנו לי תשובה בעניין זה, אסרו עלי להגיב. ברגע שהדובר נאלץ להתעמק מתתן תשובה, או לשקר, הוא מאבד מכבודו המקצועי והופך לבדיחה בעיני העיתונאים שעמם הוא עומד בקשר יומיומי. בעקבות פרשת נגר ראיתי שכך אי אפשר להמשיך והתפטרתי".

כתבה בלתי מחמיאה

הנהלת המשרד שמחה על ההתפטרות, שכן עתה תוכל לשכור דובר [illegible] רבות בשירות המדינה, אושרה לו, כחוק, קיצבה חודשית קטנה. בנוסף אושר לו מענק הסתגלות הנקבע כי קול ימשיך לקבל את משכורתו במשך שישה חודשים מיום הפסקת עבודתו.

אורנה קרוס, כתבת מקומון "העיר" יזמה עמו פגישה ובאחד בחודש זה פירסמה כתבה שכותרתה "קול על קצב: כך מנהל השר משה קצב את משרד העבודה והרווחה". הכתבה לא החמיאה לשר.

שלושה ימים לאחר פירסומה קיבל קול מכתב בחתימת שמואל בריצמן, היועץ המשפטי של המוסד לביטוח לאומי, שבו נאמר כי מנכ"ל המוסד [illegible] העבודה "הורה לי להודיע כי המוסד החליט לבטל מענק־הסתגלות ששולם לך". הוסבר בכתב: "לא קיבלנו [illegible] דברים בשמו, שנודעו לו עקב תפקידו. ויש בכך משום הפרת אמונים ופגיעה במוסד".

המוסד לביטוח לאומי פעל כנגד בע, שפסט המוצא לפועל של פסק הדין, הוא מבטל באורח חד־צדדי חוזה חתום בינו לבין הדובר לשעבר. אם המוסד סבור שקול הפר אמונים ופגע במוסד, יש הליכים מסודרים. מי הגוף האובייקטיבי המוסמך לבדוק טענה זו ומהן הסנקציות שיש לנקוט אם התלונה תוכח כמוצדקת.

יתר־על־כן, כל טענותיו של קול בכתבה זכו לתגובה ארוכה ומפורטת של השר קצב, שדחה אותן אחת לאחת. אם קול גילה "סודות", הרי השר בהסבריו לתפקוד המשרד חשף לא פחות דברים שנודעו לו עקב תפקידו.

קול לא חשף תוכניות סודיות של המוסד או פרטים אישיים של המבוטחים. הוא קבל על הנעשה במשרד העבודה.

קול בוודאי ידע להגן על זכויותיו בבית המשפט. אשר נגר, מנהל הביטוח הלאומי במרחב תל אביב, ממשיך "ליהנות" מהגנה מלאה של המשרד [illegible] "לא קיבלנו פנייה רשמית מאיזה שהוא גורם בקשר להתנהגותו של נגר". זאת, אגב, כאשר רק בשבוע שעבר ביקש מבקר המדינה את תגובת המשרד לעניין זה.

כלכלה במשפט / משה קשת

חובת הנאמנות הכפולה של המפקח

לתנודות התכופות והבלתי פוסקות בשיעורי הריבית יש קשר הדוק למאזנים ולדו"חות הרווח וההפסד של הבנקים המסחריים שנתפרסמו בשבועות האחרונים. דו"חות אלה מציגים עלייה תלולה ברווחים במהלך שנת הכספים שנסתיימה, שלא היתה מתאפשרת אלמלא השיעורים הגבוהים במיוחד של הריבית האפקטיבית על האשראי הבנקאי לציבור. אך הריבית שהכבידה את הרווחיות המפתיעה היא גם זו הנושאת באחריות לא מעטה לכישלונות העסקיים הרבים של פירמות ושל יחידים, אשר קרסו תחת נטל הוצאות המימון המעיקות. הבקשות לפירוק חברות, לפשיטות רגל של יחידים ומספר התיקים שנפתחו בלשכות ההוצאה לפועל במשך מאה הימים הראשונים של השנה הקלנדרית השוטפת, מראים במפורש מה יכולה הריבית הגבוהה לעולל למפעלים קטנים, בינוניים וגדולים, אשר פעילותם נשענת על מימון זר.

אבל ניסיון השנים האחרונות גם הוכיח, כי הבנקים הם הנפגעים פחות מכל מהתמוטטויות עסקיות. הם זוכים לסיוע ברוב המקרים לפחות משני מקורות. המקור האחד הוא האוצר, אשר בתיאום עם ועדת הכספים של הכנסת נכון להושיט סיוע, מענקים, ערבויות, מחיקת חובות או פריסתם, המאפשרים לקייבים גדולים לעמוד בהתחייבויותיהם כלפי הבנקים. באופן זה נהפך הסיוע הישיר הניתן לגופים אלה לסיוע עקיף לבנק או לבנקים הקשורים בהם.

המקור האחר הוא ציבור לקוחותיהם. גופים עסקיים, יחידים, צרכנים, סוחרים ומשקי בית מוצאים את עצמם תומכים במערכת הבנקאות, בשני אופנים: חשבונות החובה שלהם מחויבים בריבית גבוהה במיוחד ויתרות הזכות שלהם זוכות בריבית נמוכה למדי. הפער בין ריבית הלווים לבין ריבית המלווים הוא שאיפשר את הרווחיות הגבוהה של הבנקים. פער זה עולה לא פעם על 20%.

ריבית בשיעור הנהוג בישראל יכולה אמנם להצביע על רמת סיכון גבוהה של מקבלי האשראי או על קצבי אינפלציה גבוהים. אולם טעמים אפשריים אלה רחוקים מלבאר את הישראלית מפני הנתון של קביעת שיעורה באורח חד־צדדי ומונופוליסטי בידי אלה שבידם הכוח והסמכות לקבעה. על כן לבטל זות השוק הפתוח לא נוצרה אלא השפעה שולית תוויה, שכל תכליתה לשקף מראית עין של שיעורי ריבית הנקבעים על־פי ביקוש והיצע של כספים ומימון.

עמידה הססנית

הדו"ח האחרון על עליית אמצעי התשלום שפורסם מטעם נגיד בנק ישראל הציג את עמדתו ההססנית בעניין הריבית. הבנק נקט, בהקשר אחד, מדיניות של העלאת הריבית הריאלית על רקע באות בביקושים בפרקי זמן מסויימים של השנה שחלפה, אך התייחס לריבית כגורם יוצא של התפתחויות משקיות עצמאיות, בהקשר אחר. לבנק ישראל נתונה הסמכות החוקית המלאה לא רק לקבוע את כמות המטבע במערכת, להסדיר את היקף האשראי הבנקאי, את שיעורי העמלות של המוסדות הבנקאיים אלא אף את שיעורי הריבית (סעיף 56 לחוק בנק ישראל). הסתייעות בשיעורי ריבית לשם הכוונת המדיניות הכלכלית היא אמצעי לגיטימי, היכול להיות נקוט בידי כל בנק מרכזי.

כך אירע באוקטובר שנה שחלפה, כאשר החליט הבנק המרכזי הפדראלי של ארה"ב ברבדי העלאת שיעורי הריבית והסברה כעילה להשתלשלות הדרמטית שגרמה את התמוטטות הבורסות. אך איש לא בא בטענות אל הבנק על עצם סמכותו בתחום שיעורי הריבית. אך דווקא בבנק ישראל מעדיף להציג עמדה שאין בה הודאה באחריות לשיעורי הריבית הגבוהים, ופרסומיו, הדו"חות והצהרות פקידיו הבכירים מקפידים לייחס את השיעורים הבלתי נסבלים של הריבית להתנהגות שבשליטת כוחות השוק.

אך הריבית הגבוהה משרתת לא רק את מדיניות הבנק המרכזי, אלא גם מבטיחה את יציבותה ואיתנותה של מערכת הבנקאות, בהבטחת רווחיותה. ריבית בכלל, והמדיניות הפיננסית בפרט עושים בשביל מערכת הבנקאות בשנים האחרונות מה שעשה בשבילה בעבר ויסות המניות הבנקאיות. אין הוסבר כי הוראה להלימות ההון של הבנקים מדיקה את התמיכה של בנק ישראל והמפקח על הבנקים בוויסות המניות ואף את הסתרתו מעיני הציבור. הדרישות לחוסנם של הבנקים קיימת כיום לא פחות מאשר אז, בייחוד נוכח הפסדי המוסדות הבנקאיים האמריקאיים המתמחים בחיסכון והלוואה. הדאגה לחוסנם של הבנקים בישראל היא תכלית מדינית ובעלת עדיפות גבוהה, והתעלמות ממנה יכולה להיות מוסברת רק בדרך המעוותת של פתרונה הארוך.

טשטוש גבולות

המעקב והפיקוח על איתנותם של הבנקים בישראל הופקד בידיו של המפקח על הבנקים. נושא משרה זה פועל במסגרת בנק ישראל ותחת פיקוחו של הנגיד. משום כך אפשר שמשתבשים הגבולות עד היכן משרתת הריבית כמכשיר של מדיניות מוניטרית, ומהיכן מתחילה הריבית לשרת את איתנותם של המוסדות הבנקאיים, בהבטחת רווחיותם. דוגמה לטשטוש־הגבולות הזה בשנה שחלפה היא אחד משלושת הבנקים הגדולים, אשר רק הגידול בשיעורי הכנסה שלו מריבית בשנה הקודמת היה פי שלושה מכל רווחיו השנתיים לשנה שחלפה. תוצאותיו העסקיות של אותו בנק הן סיפור למערכת כולה.

אלא שהריבית משתלמת לבנקים בידי ציבור לקוחות הבנקים ונגבית בבסיס של ציבור זה. על־פי "חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א 1981", מופקדת ההגנה על ציבור הלקוחות הללו בידי אותו מפקח על הבנקים הפועל לפי הנחיותיו של נגיד הבנק המרכזי. על כן לא ימלא שבנק ישראל אינו מוכן לקבל על עצמו אחריות מלאה בנושא הריבית, אשר היתה מחייבת הוראה התייחסות בנושא המירווחים שבין ריבית המלווים לריבית הלווים. הנגיד והמפקח נתונים בכבלי הנאמנות לשני תפקידים סותרים, הרובצים על כתפיו של המפקח, להבדיל מתפקיד העיקרי של המדיניות המוניטרית, הרובץ בנוסף על כך על שכם הנגיד.

המפקח על הבנקים משול איפוא למי שמרכיב משקפיים "דו־מוקדיות" — המוקד האחד הוא איתנות הבנקים, המוקד האחר הוא טובת ציבור הלקוחות של הבנקים. התעניינותו הבלעדית באחד המוקדים הללו מעמידה אותו במצב של כפל־נאמנות. על המחוקק לסייע לו להיחלץ מהמצב הבלתי נסבל שנברא זה, ונקל לעשות זאת בהטלת הסמכויות על־פי חוק הבנקאות (שירות ללקוח) על גורם שאינו קשור בבנק ישראל. יש לצפות כי זו תהא אחת ההמלצות של הועדה היושבת בימים אלה מטעם האוצר ודנה על עניין האשראי לציבור.

משרד הבטחון - ההוצאה לאור

ליום השואה והגבורה תשמ"ח

מציעה ההוצאה לאור של משרד הבטחון מבחר ספרים בנושא השואה:

אטלס השואה
מרטין גילברט
316 המפות שבספר, פרי מחקר מרוכז של ההיסטוריון הבריטי מרטין גילברט, מתעדות את טרגדיית השואה בהשתרשותה, בכל אחת מן הקהילות היהודיות, בצד מאות מלוויי התנגדות ומרד.

מרד בטרבלינקה
שמואל וילנברג
בשפה פשוטה וברורה ובכשרון־תיאור מעולה, משרטט המחבר את תמונות האימים של מחנה־ההשמדה, לרבות מעלליו של הפושע איוואן דמיאניוק, ואת מרד האסירים, שנמנה עם מארגניו ומבצעיו.

עצים בשדרה
פיטר הלמן
עברית: ר' ליבנית וי' לויטה
סיפורם של ארבעה מתוך מאות חסידי אומות העולם שחרפו נפשם למען הצלת יהודים. הדברים כתובים בפשטות ונושאים מטען מרגש של דרמה, שברון־לב ותקווה.

אביב של אפר
יוסף וויינברג
שרידי הפליטה בדרכי אירופה שלאחר המלחמה. אנשים ומצבים.

גורל אחד
אריה ברנע
גורלם של היהודים דוברי הספאניולית ויהודי ארצות האיסלם בתקופת השואה.

תגובות בעת השואה
ניסיונות עמידה, התנגדות, הצלה
יהודה באואר
יחסו של העולם החופשי — היהודי והלא־יהודי — לשואת יהודי אירופה. בכך עוסק ספר זה, מהתקופה שלפני מלחמת־העולם השנייה ועד פרוץ המלחמה ושליחותם אל מחנות המוות.

אנטישמיות מודרנית
צבי ברכך
ספר זה עומד על המיוחד באנטישמיות הגרמנית, תוך מעקב אחר גלגולים רעיוניים־היסטוריים, אשר עיצבו את תולדות גרמניה במשך הדורות.

ספרי ההוצאה לאור נמכרים בנקודות המכירות, רח' דוד אלעזר 27, הקריה תל־אביב, בחנות "שיג־ושיח", רח' הפלמ"ח 113, באר־שבע, ובכל חנויות הספרים המובחרות.

עפ"י בקשת עיריית ב"ש ומטה חגיגות ה־40

על מנת שלא לפגוע באירוע דומה הנערך בשדה תימן, הוחלט שלא לפתוח לקהל את בסיס חה"א חצרים ביום העצמאות כפי שתוכנן.

חברת החשמל — מחוז ירושלים בע"מ

הודעה בדבר הפסקה בזרם החשמל

בשל רצונה של חברת החשמל לישראל, להפסיק את זרם החשמל בכל נקודות החיבור מתחנת (ד') באלצת חברתנו למרבה הצער, להפסיק את זרם החשמל ביום שבת, 16.4.88, משעה 07.00 ועד שעה 15.00 באיזורים הר"מ: 1־איזור ראם אללה והמחוז רבתי כולל הישובים ומחנות הצבא. 2־איזור יריחו והמחוז רבתי כולל הישובים, קליה, אלמוג, ורד יריחו, חרבת קומראן ומצפה יריחו.

חברתנו מבקשת את סליחת ציבור צרכניה הנכבדים, על ההפרעה שתיגרם להם, כתוצאה מהפסקה זו, הדרושה לצורך עניינים שהם מעבר לשליטתה של חברתנו והקשורים, בביצוע עבודות הרכבת שנאי ראשי באיזור הנ"ל ע"י חברת החשמל לישראל.

חברת החשמל — מחוז ירושלים

מחר ב"המשמר"
ובמוספו השבועי חותם

ביתא, כך זה התחיל ● פנחס ענברי

אבנים מג'סר א־זרקא ● יואב אביב

דברים ששמעתי מרוז'קה ● כרמלה לכיש

הליכוד — קרבות פנים ● מוטי בסוק

כפר־ברא וקראווה, אם ובן ● גוגה קוגן

אמנון דודה נגד מערכת המשפט ● חנה איש־הורביץ

מייקל דוגלאס, הסקסי מבולם ● עופר ניר

טוביאנסקי לא בגד ● זאב צחור

50 שנה ל"כוכבים בחוץ" ● א.ב. יפה

עודד ליפשיץ ● אריה פלגי ● יוסף מונדי ● דודית קדר ● ידין אמיתי ● גבי בשן

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז תל־אביב מרחב תכנון מקומי תל־אביב־יפו

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז תל־אביב, החליטה, באישור שר הפנים לאשר תכנית מס' 2031, שנוי מס' 2 לשנת 1978 של תכנית מפורטת מס' 828 ב' ת"א יפו. השטחים הכלולים בשינוי התכנית ומקומם:
גוש: 6628 חלקי חלקות: 484, 485, 486, 524, 527 [illegible] רמת אביב ג'
עיקרי הוראות השינוי:
לשנות את אופן הבינוי בשטח התכנית ע"י:
א. קביעת הגובה של בניני המגורים [illegible]
ב. קביעת מרווחים צדדיים בין הבנינים [illegible]
ג. קביעת הגובה של שטח דירה [illegible]
הודעה על הפקדת השינוי פורסמה בילקוט הפרסומים 2563 שנת תש"ם עמוד 384 [illegible]

[illegible]
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב

דרושה לך מערכת מידע לשליטה ובקרה?

אינפורמרקטינג - דמוגרפיה עיסקית ומידע שיווקי בע"מ שרותים בישראל ארה"ב ואירופה.
דרך חיפה 13 תל־אביב - טלפון: 252967 פקס: 268020.

מאגרי מידע, מחקרי שוק, חקר ישימות, נתונים לביצוע

פותח אופקים חדשים

התיאטרון העירוני חיפה

הצגות בכורה

יהודי בחצר הדוכס

יהודה סומו מביים את מחזהו

שלוש אחיות עם להקת היהודים ממנטובה

מאת: יהודה סומו — תרגום: יונתן דובוסרסקי — עיבוד: ג'ילברטו סופאנו ויונתן דובוסרסקי
בימוי: ג'ילברטו סופאנו — תפאורה: עמנואל לחובסקי
תלבושות: פרידה קלפהולץ — מוסיקה: יוסי מר־חיים. הדרכה קולית: דורית ענתון — תאורה: יחיאל אורגל, בהצגת משנה: ביטה סופאנו
ההצגה בחסות המכון האיטלקי לתרבות בת"א, פסטיבל ישראל ועיריית מנטובה.

הצגות ראשונות למנויים בתאטרון חיפה 20.30: מוצ"ש 16.4 סדרה 04. יום א' 17.4 סדרה מ"ב. יום ב' 18.4 סדרה 05. מוצ"ש 23.4 סדרה 28. יום א' 24.4 סדרה זהב"י
נותר מספר מצומצם של כרטיסים בקופה טל. 670970

هكذا من الأصل

כלכלה ועסקים

ראשי רשתות השיווק יוזמנו לוועדת הכספים להסביר התנגדותם לפרסום מחירים גלוי

חברי הכנסת דן תיכון ודדי צוקר מצדדים בחקיקה שתעביר מהעולם את שיטת הקודים

מאת צבי זרחיה

ראשי רשתות השיווק יוזמנו בקרוב לוועדת הכספים כדי שי־סבירו את התנגדותם לפרסום מחי־רים על גבי המוצרים. דיון מיוחד של הוועדה בעניין יערך מיד לאחר תום פגרת הכנסת, כלומר בתחילת מאי, על־פי בקשת ח"כ דן תיכון ואליו יוזמנו גם נציגי משרד התעשייה והמסחר.

ח"כ תיכון אמר כי קיבל תגובות אוהדות של תושבים שעודדו את יוזמתו לחוקק חוק בעניין. לדבריו, "חרף ההתנגדות הנחרצת של רש־תות השיווק לחוק, הרי אין מי שיוכל לעצור את הצעת החוק לסי־מון מחירים".

תיכון וצוקר — מימין ומשמאל

היועץ המשפטי של ועדת הכס־פים, אליעזר דסברג, החל בניסוח הצעת חוק שתחייב את רשתות השיווק לפרסם מחירים על כל המוצרים בצורה גלויה לעין.

ח"כ דדי צוקר (רצ) מצדד אף הוא בחקיקה שתחייב את רשתות השי־ווק לפרסם את המחיר על גבי המוצר. צוקר סבור כי יש לחוקק חוק בעניין, כדי שהצרכן לא יהיה תלוי ברצונן הטוב של הרשתות אלא יזכה להגנת המדינה. הוא מתח ביקורת על משרד התעשייה והמסחר, שלדבריו "הוא משרד של תעשיינים וסוחרים ולא משרד שמייצג את הצרכנים, למרות שהאחריות להגנת הצרכן מוטלת על משרד התעשייה".

מהפך בשוק השמנים: מעבר משמן סויה לשמן מובחר

מאת יונתן שרמן

גידול חד של מאות אחוזים נרשם בצריכת שמנים מובחרים על חשבון ירידה בצריכת שמן הסויה מאז הפעלה הרפורמה בשוק השמ־נים, בחודש פברואר.

ערב הרפורמה היתה כל צריכת השמנים התעשייתיים משמן סויה. שמנים אלה משמשים לייצור מרגרינה ומוצרי מזון אחרים, ומאז הרפורמה התייקר שמן הסויה ולכן הוזלו יחסית שמנים אחרים המופ־קים מתירס, מחמניות ומכותנה.

על־פי הערכות של מפעלי השמנים של "כור", שלהן שותפים גם ראשי "זית בית" ו"יצהר", ערב הרפורמה נצרכו כ־40 אלף טונות שמן סויה לשימושים תעשייתיים בשנה, וכעת רוכשים מפעלי המזון רק מחצית כמות זו. יתרת השמן הנצרכת היא שמן חמניות או כותנה.

על־פי אותן הערכות, ערב הרפורמה נצרכו רק כ־5,000 טונות שמנים מובחרים בשנה על־ידי השוק הצרכני בהשוואה ל־50,000 טונות שמן סויה, ואילו כיום גדלה צריכת השמנים המובחרים, בעיקר שמן כותנה, תירס וחריע, לכ־15,000 אלף טונות.

בסך הכל נצרכים כיום כ־35,000 אלף טונות שמנים מובחרים שאינם שמני סויה.

"חניה – ללא בעיה!"

בוויטראז' תמצאו חניה ללא הגבלה, ממש בכניסה.

ויטראז' — ארועים המוגשים בטעם העסקי

ויטראז'
ארועים עסקיים עד לפרט האחרון
המרכז החדש
רחוב האירידיסים נס ציונה
טלפון: 08-402020

הישגים

הבורסה משנה את הקריטריונים לרישום חברות ב"רשימה המקבילה"

השבוע בבורסה / יהודה שרוני

ועדת משנה של הבורסה ממליצה לדירקטוריון הבורסה המתכנס היום לשנות את הקריטריונים לרישומם של ניירות ערך במסגרת "הרשימה המקבילה". עד כה נכללו במסגרת רשימה זו חברות שהונן העצמי נמוך מ־2.5 מיליוני דולר, חברות בעלות סיכון עסקי גבוה (כמו חברות חי־פושי נפט וחברות מחקר ופיתוח) וחברות ששינו בצורה קיצונית את אופי פעילותן. ההמלצה תהיה להשאיר את קריטריון ההון העצמי כגורם הבלעדי הקובע אילו חברות ייכללו ברשימה המקבילה. אם יאשר הדירקטוריון את ההמלצה, יוצאו חמש חברות מהרשימה המק־בילה ויועברו לרשימה הראשית.

המלצת ועדת המשנה בבורסה מעוררת תמיהה רבה, שכן היא מפלה לרעה חברות שהונן העצמי נמוך כיום אך סיכויי הצמיחה שלהן גבוהים. זאת ועוד, בעבר היו כמה מקרים של חברות שקרסו (כמו חברת סיסמיקה) הגם שהונן העצמי היה גבוה. נציין כי במסגרת המאזן נכללים לא אחת נכסים לא מניבים, אשר מגדילים אמנם את ההון העצמי אך אין בהם כדי להעיד על איתנותה של הפירמה.

דיווידנד בדסק"ש: יש מי שגם ייפגע

חברת דיסקונט השקעות מסרה השבוע על חלוקת דיווידנד במזומן בשיעור של 20 אחוז. חלוקת דיווי־דנד במזומן היא החלטה חיובית כשלעצמה, שכן היא מעודדת גופים מוסדיים להשקיע במניות, ומ־אפשרת למשקיעים פרטיים ליהנות מפירות השקעתם, מעבר לרווחי ההון שהם משיגים, אם אמנם יש כאלה.

ואולם, מי שיפגע מחלוקת הדיווידנד הם בעלי איגרות החוב הניתנות להמרה ובעלי כתבי האופציה של החברה. חלוקת הדיווידנד מורידה את כדאיות ההמרה של ניירות ערך אלה במניות החברה. זאת ועוד, בעלי האג"ח להמרה והאופציות רכשו את ניירות הערך האלה בהנפקה שהיתה לפני כמה חודשים, ואז לא היה ברור להם כי דיסקונט השקעות תחלק דיווידנד במזומן.

חקירת אפתן: הצתה מאוחרת

לאחר שאנשי מחלקת החקירות של הרשות לניירות ערך הצליחו להעמיד לדין את כל עברייני שוק ההון, ולאחר שבפרקליטות מחוז ת"א נוצר פקק מטומם תיקי התביעה בנושא מניפולציה בניירות ערך, התפנו חוקרי הרשות לשבת ולחקור בימים אלה את המתרחש בחברה... אפתן. אנשי מחלקות ניירות הערך בבנקים, מתבקשים לספק לחוקרי הרשות נתונים שונים הקשורים להנפקה עוד משנת 1983.

מי שלא שמע על אפתן, אזי המדובר בחברה שהתפרקה לפני שנתיים, בעקבות הסתבכותה העס־קית. ב־1985 נחקרו נושאים שונים הקשורים לחברה ובהם סתירות בין נתוני תשקיף ההנפקה לדו"חות הכספיים, אופן ההשתלטות של משפ' אילין על החברה, צורה ההזמנה של ניירות הערך בהנפקה, ועוד. בהצלחה.

מאזן דלק: "קרן ההשוואה" סופגת

מעת לעת, בעיקר משיקולי מדד, נמנעים ראשי משרד האוצר והאנר־גיה מלהעלות את מחירי הדלק, הגם שייקור מרכיב העלויות מחייב זאת. שמירה על יציבות המחיר נעשית באמצעות "קרן ההשוואה", המנוה־לת על־ידי מינהל הדלק במשרד האנרגיה.

מאזני חברת דלק שפורסמו השבוע הראו על עלייה של 17 מי־ליון שקל בסעיף "חייבים", כשה־פירוש ל"חייבים" הוא "הפרשי מחיר לקבל ממינהל הדלק בגין דלק מלאי". במלים אחרות, מחירי הדלק מכסים לשנות בסכום הזה. עם זאת, המאזנים מראים כי חברת דלק חייבת עדיין למינהל הדלק 41 מי־ליון שקל בגין השנים הקודמות.

התעוררות במשוב

סיפור עיכובו של תשקיף ההנפ־קה של משוב היה לשיחת היום בבורסה. מנהלי משוב הצליחו לש־כנע את נציגי הרשות לניירות ערך בצידקת עמדתם, ונמנע בכך את הצורך בפרסום תשקיף מתוקן, מה שעלול היה לעכב את ההנפקה. האור הירוק של הרשות הביא להתעוררות במניות החברה, ובי־אמצע השבוע נרשם לנייר שער קונים בלבד.

שתי עסקות לאישור

דירקטוריון הבורסה יתבקש לאשר היום את אישור עיסקת המכירה של 50 אחוז מחברת הברוקרים אייל לאנשי העסקים בועז עיני וצבי בירן, ו־50 אחוז ממניות החברה הערכית לניירות ערך לחברת ההשקעות קדן. נראה כי עסקות אלה יאושרו ללא בעיות מיוחדות, ואם לאחר שוועדת החברות התנתה את אישורן בכמה מגבלות, שהיו מקובלות על רוכשי חברות הברוקרים.

יו"ר הרשות לשעבר דירקטור מטעם הציבור

אליעזר שילוני, יו"ר הרשות לניירות ערך לשעבר וכיום מנכ"ל החברה למלוניות ומטבחות, יכהן כדירקטור מטעם הציבור בחברת כלל ליסינג. הוא כבר מכהן כדירק־טור מטעם הציבור בחברת הביטוח בנורה.

בנק אמריקאי ישראלי

הודעה ללקוחותינו

עידכון שערי הריבית בפר"י

1. החל מיום ה' 15.4.88 ישתנו שערי הריבית בפר"י לעסקות קיימות עפ"י המפורט להלן

יתרות שקלים הרישום	% ריבית שנתית נומינלית	% ריבית שנתית מתואמת
מ־50 עד 9,999	9.00	9.41
מ־10,000 עד 49,999	9.50	9.96
מ־50,000 עד 99,999	9.75	10.23
מ־100,000 עד 499,999	10.00	10.51

2. שינוי ביתרת הפר"י (מעבר ממדרגה למדרגה) יגרום לשינוי הריבית בהתאם.
3. הודעה זו מתפרסמת במקום הודעות אישיות ללקוחות.
4. פרטים נוספים ניתן לקבל בסניפי הבנק.

אינטל — הצלחה בקנה־מידה בין־לאומי

דיוקן תעשייתי / יונתן שרמן

מפעל "אינטל" בירושלים אינו רק סיפור של הצלחה ישראלית. זה גם סיפור הצלחה בקנה־מידה בין־לאומי. המפעל, שרק ב־87' החל בקצירת ההשקעות, נחשב אחד המפ־עלים הבולטים של חברת "אינטל" האמריקאית, ובתוך שכזה גם לאחר הקלטים בעולם. "אינטל" היא החברה המובילה בעולם בתחום ייצור המוליכים למחצה, רכיבים מתוחכמים המשמשים להפעלת מח־שבים אישיים ולהפעלת מאגרי הזיכרון שלהם. בתוכנת "אינטל" בירושלים מפתחים ומייצרים את המיקרופרוססורים, המעבדים הז־עירים, שהם הרכיבים המתוחכמים ביותר הקיימים במערכות ממ־חשבות, וכן את מעבדי הזיכרון.

הצלחת המפעל בירושלים נובעת מ[illegible] מוצרים [illegible] אלא עוס־קים במחקר ופיתוח. במסגרת צור־תית. עובדה זו, כבר השוויונית הרבה של תנאי העבודה — החל בכך שכל העובדים נוסעים באותו סוג רכב וכלה בזהות של משרדי העוב־דים הבכירים והזוטרים — הופכים את "אינטל" בארץ למקום עבודה מושך וייחודי, השונה מאוד ממפעלי הי־טק אחרים בישראל.

גם מהשינוי בשוק הבין־לאומי של ענף המחשבים. לפני כשלוש שנים חדל שוק המחשבים האישיים לצ־מוח ושורה של תעשיות הקשורות לענף זה נקלעו למשבר. בכלל זה — גם חברת "אינטל" העולמית. היא סיימה את שנת 86' בהפסד של 170 מיליון דולר, אשר הפך רווח של 248 מיליון דולר ב־87', לאחר ששוק זה התאושש. התאוששות זו איפשרה גם את המשך ההרצה של המפעל בירושלים, אשר היה עלול להיקלע לקשיים אלמלא השיפור שהסתמן בשוק המחשבים האישיים.

מציאות זו הביאה לכך, שבשנת '87 הגיעו מכירות "אינטל" לסכום של 36 מיליון דולר בהשוואה ל־11 מיליון דולר בלבד, שנה קודם לכן, בשנת הפעילות הראשונה.

השנה יגדלו המכירות ביותר מ־100 אחוזים וההשקעה הענקית של "אינטל" בארץ תחל להניב פירות לחברה־האם. המפעל בירוש־לים הוקם בהשקעה של 183 מיליון דולר, אף כי התוכנית הראשונית, שהוצעה בשנת 80', דיברה על השקעה של 58 מיליון דולר בלבד.

ב"אינטל" מתגאים בעובדה, כי אף שהמפעל מצוי עדיין בשלבי הרצה, הוא החל להרוויח על חלק ממוצריו כבר בשנת 87', ועד סוף שנה זו יוכל להצביע על מאזן חיובי לגבי כל אחד מהמוצרים שהוא מייצר. זאת, כאשר כמעט כל תעשייני האלקטרוניקה מתלוננים על הפסדים כבדים הנגרמים להם עקב הקפאת שער הדולר ביחס לשקל, בשעה שהעלויות השקליות גואות.

ב"אינטל" בישראל נוהגים כך על־פי מדיניותה של החברה־האם האמריקאית, שפיתחה מערכת תמ־ריצים מתקדמת המאפשרת למדוד גם את תפוקתם של עובדים שאינם

נתונים עיקריים

- מכירות — המכירות בשנת 87' הגיעו לסכום של 36 מיליון דולר. תוכנית העבודה לשנת 88' מדברת על מכירות של 80 מיליון דולר, ובערך בשנת 90' או 91' תגיע החברה לניצול מלוא כושר הייצור שלה ולמכירות של כ־150 מיליון דולר בשנה.
- רווח — השנה, לאחר שתסתיים הרצת המפעל, צפויה "אינטל" להראות על רווח ראשון.
- יצוא — כל מכירות החברה הן ליצוא.
- הנהלה — פרופ' דב פרומן הוא מנהל הפעילות של "אינטל" בארץ ומנכ"ל המפעל בירושלים. מלבדו יש עוד שלושה מנהלי פעילויות — משה שטרק המנהל את מרכז התכנון בחיפה, אברהם גלבר המנהל את חברת המכירות בתל אביב, ואילן משולם האחראי לכל הפעילות הפיננסית של "אינטל" בארץ.
- בעלות — החברה היא בבעלות מלאה של חברת "אינטל" מארה"ב.
- מפעלים — הפעילות הייצורית נעשית כולה במפעל בירושלים.
- עובדים — במפעל בירושלים מועסקים 560 עובדים, 200 עובדים נוספים מועסקים במרכז התכנון בחיפה, ו־50 עובדים בחברת המכירות בתל אביב.
- מוצרים — "אינטל" מייצרת 2 קבוצות של מוצרים — מעבדי זיכרון, המשמשים להפעלת מאגרי הזיכרון של מחשבים, ומיקרו־פרוססורים — הרכיבים המפעילים את המערכות הממוחשבות. כיום עיקר הפעילות הוא בתחום המיקרופרוססורים, שהם המור־כבים יותר. ו"אינטל" מייצרת בירושלים את הרכיב המתקדם ביותר בעולם להפעלת מחשבים אישיים.

העורך: נחמיה שטרסלר

נמסרת בזה הודעה לציבור בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 כי הוגשה לועדתנו בקשה להרשות: בניית יחידת מגורים בהקלה של 1.1% גוש 8118 חלקה 2052 בי כפר־יונה.
כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל יגיש התנגדותו המנומקת בכתב לועדה המקומית לפי הכתובת הנקובה לעיל תוך 14 ימים מפרסום הודעה זו.

צבי חרות
יו"ר הועדה

עיריית חיפה — משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה
טלפון מספר — 640775 — 04

הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

מהנדס העיר

השבוע בטוטו מינימום הפרס הראשון: *

3.5 מיליון ש"ח

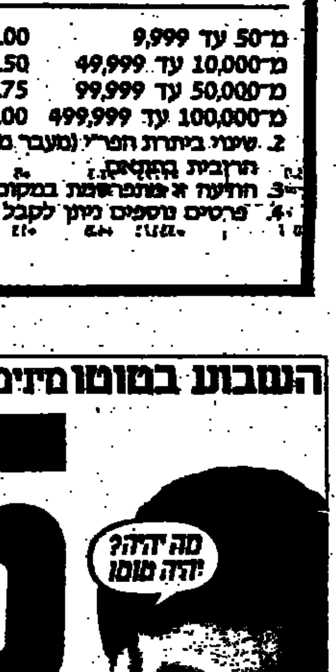

* כולל העברה

אל על מטענים לכל השערים

שערי מטבע חוץ

13.4.88

המטבע	בנק לאומי מזומנים קניה	בנק לאומי מזומנים מכירה	בנק לאומי העברות והמחאות קניה	בנק לאומי העברות והמחאות מכירה	בנק הפועלים מזומנים קניה	בנק הפועלים מזומנים מכירה	בנק הפועלים העברות והמחאות קניה	בנק הפועלים העברות והמחאות מכירה	בנק דיסקונט מזומנים קניה	בנק דיסקונט מזומנים מכירה	בנק דיסקונט העברות והמחאות קניה	בנק דיסקונט העברות והמחאות מכירה	שער יציג	השינוי היומי
1 דולר	1.53	1.60	1.5652	1.5848	1.53	1.60	1.5672	1.5868	1.53	1.60	1.5672	1.5869	1.5760	0.0027
1 לירש"ט	2.81	2.94	2.8854	2.9216	2.84	2.97	2.8871	2.9232	2.84	2.97	2.8899	2.9263	2.9067	−0.0015
1 מארק גרמני	0.90	0.94	0.9240	0.9355	0.91	0.95	0.9255	0.9371	0.91	0.95	0.9273	0.9390	0.9309	−0.0030
1 פרנק צרפתי	0.26	0.28	0.2727	0.2761	0.26	0.28	0.2731	0.2765	0.26	0.28	0.2729	0.2763	0.2746	−0.0006
1 גילדן הולנדי	0.81	0.84	0.8251	0.8354	0.81	0.85	0.8244	0.8347	0.81	0.85	0.8249	0.8353	0.8298	−0.0023
1 פרנק שווייצרי	1.09	1.14	1.1156	1.1296	1.10	1.15	1.1178	1.1318	1.09	1.15	1.1178	1.1319	1.1248	−0.0030
1 כתר שוודי	0.26	0.27	0.2633	0.2666	0.25	0.27	0.2634	0.2667	0.25	0.27	0.2635	0.2668	0.2648	−0.0004
1 כתר נורבגי	0.24	0.25	0.2489	0.2520	0.24	0.26	0.2493	0.2524	0.24	0.26	0.2492	0.2524	0.2506	0.0001
1 כתר דני	0.24	0.25	0.2414	0.2444	0.24	0.25	0.2417	0.2447	0.23	0.25	0.2415	0.2445	0.2430	−0.0009
1 מרק פיני	0.38	0.39	0.3862	0.3910	0.38	0.40	0.3863	0.3911	0.38	0.40	0.3871	0.3920	0.3890	−0.0009
1 דולר קנדי	1.24	1.29	1.2648	1.2806	1.25	1.31	1.2700	1.2859	1.24	1.30	1.2659	1.2818	1.2750	0.0053
1 דולר אוסטרלי	1.07	1.18	1.1661	1.1807	1.12	1.21	1.1656	1.1802	1.13	1.21	1.1650	1.1797	1.1722	0.0032
1 ראנד דרא"פ	0.47	0.56	0.7265	0.7356	0.44	0.60	0.7273	0.7363	0.46	0.64	0.7273	0.7364	0.7306	−0.0013
10 פרנקים בלגיים	–	–	0.4420	0.4475	–	–	0.4432	0.4487	–	–	0.4433	0.4489	0.4451	−0.0011
10 שילינג אוסטריים	1.29	1.35	1.3164	1.3329	1.29	1.36	1.3178	1.3343	1.29	1.36	1.3203	1.3369	1.3252	−0.0033
1000 לירטות איטלקיות	1.21	1.28	1.2487	1.2643	1.23	1.30	1.2507	1.2663	1.23	1.31	1.2512	1.2670	1.2563	−0.0021
100 ינים יפאניים	1.21	1.26	1.2358	1.2513	1.21	1.27	1.2350	1.2504	1.21	1.27	1.2379	1.2535	1.2424	−0.0010

יש לך מטען ליצוא או ליבוא?
להעביר באויר עולה פחות ממה שאתה חושב.

EL AL אל על

בוא נדבר

שיווק / אבי גנאור

במסגרת מסע הפרסום החדש של בנק המזרחי התפרסמו בעי־תונים מודעות תחת הכותרת "בוא נדבר תכל'ס" שבתחתיתן נדפס "תכל'ס בנק המזרחי", מה שהקפיץ לא מעט אנשים במש־רדי איגוד לשכת המסחר בתל אביב ובעיקר את נשיא הארגון, דני גילרמן. גילרמן השתמש

בוא נדבר תכלס

גירסת גילרמן

בוא נדבר תכל'ס

גירסת המזרחי

בסיסמה "בוא נדבר תכל'ס" בזמן מסע הבחירות האישי שלו לנשיאות הארגון, ביולי 1985.

גילרמן, כיום יבואן ואיש ציבור, החל את הקריירה שלו במשרד הפרסום של ד"ר יעקב־סון (כיום משרד טמירבקו) וד־כור בענף עוד מ־1966 כמי שטבע את הסיסמה "העם הולים קפה עלית".

אתמול ענה לשאלה שהפנינו אליו: "המצאתי את הסלוגן 'בוא נדבר תכל'ס' למסע הבחירות שלי לאיגוד ב־85', ולאחר הצלחה פיתחתי אותו והמשכתי להשתמש בו גם בבחירות של 87', אך הפעם תחת הסיסמה 'בוא נמשיך ביחד' ו'תכל'ס — תן כוח לסוחר הישראלי'".

שאלנו בנושא את נמרוד בורוש, מפרסום פוגל־לוריך־בורוש, והוא אמר שהוא אבי התכל'ס של בנק המזרחי, והר־סיק "זו פעם ראשונה שאני שומע על זה. הסיסמה שלנו היא 'תכל'ס בנק המזרחי', ולמעשה 'בוא ונדבר תכל'ס' זו רק הכותרת של המודעה. לא שמ־עתי אף פעם על גילרמן וזה גם לא היה מפריע לי בשיקו־לים. עבדנו קשה לפתח את הסיסמה, היו כמה אלטרנטיבות, ובחרנו את זו ביחד עם הבנק".

גילרמן שאינו מתפעל [illegible] את זכות היוצרים על הסיס־מאות, מודה שהשימוש בתכל'ס "קצת מרגיז אותי", אבל "מצד שני הוא אומר כי "מדובר במשרד של פרסומאי ותיק ומו־כשר וזה צריך רק להחמיא לי".

LADY REMINGTON נגד SOFT & EASY

הצלחתו המרשימה של מפעל "מפרו" של קיבוץ הגושרים בייצור ובשיווק של מכשירי soft & easy למריטת שיער הרגליים, מאוימת באחרונה על־ידי lady remington, מכשיר חדש לאותה מטרה שממציאו הוא יוסי גרוס והוא פותח בישראל על־ידי חברת G.I.P. שבה שותפים גם דוד לרינשטיין, איתן רוזנברג ומנחם טילמן.

הארבעה הצליחו לרשום את המצאתם כפטנט מאושר ב־ישראל ובארה"ב ולמכור אותו לחברה האמריקאית בעלת המו־ניטין העולמיים בייצור מכונות הגילוח "רמינגטון", שרשמה מאז את הפטנט ב־58 מדינות נוספות.

השותפים שנדחו בעבר בבי־טול על־ידי "אמקור", "בראון", "פיליפס" ו"מפרו", מספרים שהמ־כשיר החדש גורם למשתמשים בו פחות כאב מהמכשירים הקיי־מים בשוק. השותפים מספרים שהמכשיר כבר הוצג על־ידי "רמינגטון" בתערוכות מק־צועיות בארה"ב ובאירופה וזכה להצלחה אדירה. לדבריהם, בתוך שלושה חודשים הוזמנו מ"רמינגטון" יותר מכשירים מאלה שמכרה "מפרו" במשך כל 1987.

מנחם ברוך מנכ"ל "מפרו" הודה אתמול בשיחה טלפונית מקיבוץ הגושרים, שהם אכן מודאגים מהמכשיר החדש ודנו על צעדים משפטיים אפשריים. "מפליא הדבר" ציין, "שכיתיים אי אפשר לראות אב־הטיפוס של המכשיר. אנו מניחים שהוא מפר את הפטנט שלנו".

אדמון יפרסם את תל אביב

פרסום ארמון זכה בתקציב הפרסום של עיריית תל אביב שנוהל עד עתה על־ידי משרד הפרסום של יוסף פלוס [illegible]. דובר העירייה, שאישר את דבר העברת התקציב, הביע אי שביעות רצון מהליכים המייגעים שהעירייה נאלצה לע־בור עד שהגיעה לשלב הבחירה הסופי.

למכרז מיליון השקל שהחל כבר לפני חמישה חודשים, ני־גשו בשלב הראשון שמונה משרדי פרסום ומהם נותרו לאחר המיון הראשוני רק חמי־שה: פרסום אריקיי, פרסום פלד, ארמון, פוגל ודחף.

השיקול העיקרי שהנחה את העירייה, סיפר הדובר, היה הצ־עת המחיר למודעות בעיתונים השונים שהוצעו על־ידי המש־רדים (למעשה מדובר בשיעור ההנחות). בסופה של הבדיקה נותרו בתחרות רק משרדי הפרסום של דחף וארמון. הב־חירה על ארמון נפלה רק לאחר ביקור שערכה ועדה מיוחדת שמינתה העירייה בשני המשרדים.

לגנוב פוסטר

בחברת הפרסום "פוסטר מ־דיה" מודדים את הצלחתם של מסעי הפרסום המבוצעים על־ידם בשיעור הגניבות של הפוס־טרים שהם מפיקים, המוצגים בתחנות האוטובוס ובשלטי הפ־רספקט שברחובי העיר.

הלהיט החדש הוא הפוסטר של פרילי, להזמנת תנובה, שבו נראות יפהפיות מקומיות החוב־שות על ראשן כובעי תות־שדה ואננס. מנהלת החברה מסרה השבוע שהתופעה, המתמקדת בעיקר בצפון תל אביב, עולה להם כסף: "הגנבים שוברים בבר־יטות את ציפוי הפרספקט של המודעות וגונבים את הפוס־טרים".

החברה נאלצת להעסיק ארבעה צוותים, המתרוצצים ב־עיר ומחליפים כל פוסטר שנגנב וגם מתקנים את השלטים.

פרס הצטיינות למשווקי הובר

לסוכנות הוסך חברה למוצרי חשמל בע"מ, יבואנית ומפיצה של מוצרי חשמל ביתיים, יש סיבה טובה להיות מרוצה: ב־1987 שיווקה החברה כ־49,000 שואבי אבק ומנקי שטיחים של חברת הובר, כפול מאשר ב־86'. על כך [illegible] פרס [illegible] על־ידי הקונצרן למפיץ הטוב ביותר של הובר בעולם (ביחס לגודל האוכלוסייה). פרס מוענק מדי שנה למפיץ אחד בלבד בכל המדינות שבהן מופצים מוצרי הובר.

להיות מרובע...
או חכם בריבוע!

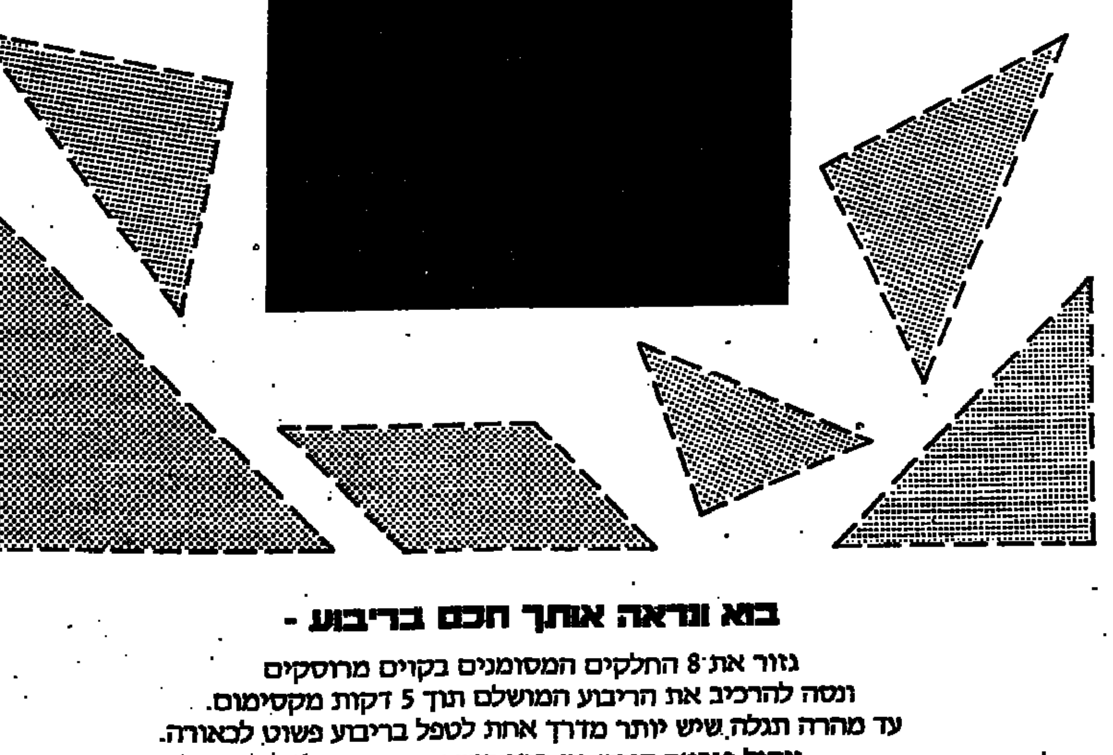

בוא ונראה אותך חכם בריבוע -

גזור את 8 החלקים המסומנים בקוים מרוסקים
ונסה להרכיב את הריבוע המושלם תוך 5 דקות מקסימום.
עד מהרה תגלה שיש יותר מדרך אחת לטפל בריבוע פשוט לכאורה.
ניהול פירמה דורש גם הוא כושר חשיבה אנליטי,
הרבה חוכמה בריבוע וכושר התמודדות יומיומי.
מנהל חכם, בוחר לו לכן, סוכנות פרסום חכמה בריבוע לפחות כמוהו.

צוות מי־טל
שירותי פרסום מאוחדים בע"מ
טל. 9-281188-03

גלגל הבורסה / יהודה שרוני

משתנים כלפי מעלה

יום המסחר בבורסה עמד אתמול בסימן של התרחבות הביקושים במניות החופשיות לאורך כל אפיקי ההשקעה. ביקושים גדולים במיוחד הורגשו למניות "הכבדות", הנסחרות במסגרת המשתנים. ביקושים אלה סופקו בעליות שערים של שלושה אחוזים ויותר. יש לציין כי המניות הנסחרות במסגרת המשתנים עלו בשבועות האחרונים בשיעור גבוה משאר מניות השוק. הדבר בא לידי ביטוי במדד המשתנים כבר בשעות הצהריים המוקדמות, כשנעשה ברור כי פני שוק המניות כלפי מעלה.

מניות הבנק הבינלאומי ופי.בי. המהוות את הסמן הימני של השוק, עלו יותר משני אחוזים, ובעקבותיהם עלו גם המניות האחרות. לתעודות ההשתתפות של קרנות הנאמנות המתמחות במניות נרשמו בראשונה מזה תקופה ארוכה ביקושים בהיקף קטן. אתמול הורגשו הביקושים בעיקר על-ידי חברת הברוקרים "הראון את לביא", בנק המזרחי ומנהלי תיקים אחרים.

קרנות הנאמנות של הבנקים הגדולים, ובמיוחד בנק הפועלים ו"לאומי פיא", סיפקו את הביקושים, ומנעו בכך את הרפת התעודות כלפי מעלה. עם זאת, מקורבי השוק נמנעו לפי שעה מבדירת חלק מהחזקותיהם, מתוך הערכה כי המגמה החיובית בבורסה עשויה להמשך גם בימים הקרובים. מחזור המסחר במניות החופשיות המשיך לגדול גם אתמול, והסתכם ב-10.5 מיליון שקל.

מעורב בבנקאיות

במניות הבנקים שבהסדר נרשמה אתמול מגמה מעורבת, עם נטייה קלה לעליות שערים. מרכז הכובד של הפעילות היה דווקא במניות אשר אינן נסחרות במסגרת ההסדר, שם נרשמו עליות של עד שלושה אחוזים. המחזור בבנקאיות שבהסדר היה נמוך יחסית והסתכם ב-2 מיליון שקל.

	מדד יומי	שינוי ב-%
מדד מניות כללי	96.21	+0.75
כללי ללא בנקים	82.90	+2.14
מדד משתנים	85.14	+2.60
מדד אג"ח כללי	105.93	+0.17
אג"ח צמוד מדד	106.04	+0.17
אג"ח צמוד מט"ח	106.00	+0.19

פעילות ערה באיי־די־בי פיתוח

במניות איי־די־בי פיתוח נרשמה אתמול פעילות ערה ביותר, שבאה לידי ביטוי בגידול ניכר במחזורי המסחר. הפעילות נעשית על רקע פרסום מאזני החברה בשבוע הבא, שיצביעו ככל הנראה על עלייה ניכרת ברווחיות. מניית איי־די־בי פיתוח עלתה ב-3.25 אחוזים, וכתב האופציה עלה בשיעור גבוה יותר — 8.1 אחוזים. התעוררות נוספת הורגשה בניירות הערך של מבני תעשייה.

ביקושים גם ברב־צדדי

אם עד לימים האחרונים עלו, כפי שכבר צוין, שערי המניות הנסחרות במסגרת המשתנים, הרי אתמול הרקיעו העליות גם את המניות הנסחרות במסגרת הרב־צדדית הרגילה. כך, למשל, שתי המניות של חברת מגורה שעלו ב-10 אחוזים, בעקבות פרסום הדוחות הכספיים של החברה. פעילויות יוצאות דופן נרשמו גם בניירות הערך הבאים, שהיום נסחרים במסגרת "הרשימה המקבילה": משוב (+15.2%), איכות (+12.2%), עוד (+10%), גולדפרוסט (קו) ברטון 1 (+6.9%). ההיצעים למניות מרכז הקבלנים ממשיכים להיקלט ללא שינוי שער, במחזורי מסחר גדולים יחסית.

מק"מ: נישון מימוש

היקף הפעילות במלוות קצרי המועד ממשיך לרדת, ואתמול הסתכם ב-26.5 מיליון שקל. רמת התשואה לפדיון בסדרה 1028 שהונפקה אתמול שבה ועלתה, לאחר שנעשה ניסיון למכור כמות בתמורה של 12 מיליון שקל (כמחצית מהיקף הפעילות). בשוק האג"ח נרשמו ביקושים גדולים יחסית, אך סוחרי הבורסה נסוגו מהביקושים שהוזרמו.

הודעות בורסה

● פרומוציה סיימה את 1987 ברווח של 3.3 מיליון שקל, לעומת הפסד של 7.7 ב-1986.

● ישראלום סיימה את 1987 ברווח של 424 אלף שקל, לעומת רווח של 478 אלף שקל ב-1986.

תשואה שנתית דולרית ב-%	פריון אוק 88	פריון אוק 89
בל"ל 0.1	12.13	7.17
הפועלים ש	13.16	7.30
אי.די.בי. רג	12.05	7.20
דיסקונט א	12.12	6.92
המזרחי ש	12.14	7.48

הסדרה	ימים לפדיון	שער	תשואה שנתית
438	6	99.77	14.90
448	13	99.51	14.95
518	20	99.23	15.05
528	27	98.97	15.10
538	34	98.69	15.20
548	41	98.39	15.50
618	48	98.07	15.95
628	55	97.78	16.05
638	62	97.50	16.05
648	69	97.21	16.15
658	76	96.92	16.20
718	83	96.62	16.35
728	90	96.29	16.55
738	97	96.02	16.50
748	104	95.70	16.70
818	111	95.40	16.75
828	118	95.09	16.85
838	125	94.77	17.00
848	132	94.47	17.05
858	139	94.18	17.05
918	146	93.95	16.90
928	153	93.61	17.05
938	161	93.35	16.95
948	167	93.05	17.05
1018	174	92.75	17.10
1028	181	92.59	16.80

קבלת מודעות
03-735588/9
גם במוצאי שבת עד חצות
אשראי עד 60 יום

שערי קרנות הנאמנות

הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי היומי נקודות	השינוי היומי אחוזים
אג	5354.26	5275.86	67.74	1.30
אגוקה	416.96	408.85	7.00	1.74
אגוז	272.69	267.48	0.54	0.20
אגס	107.35	105.26	0.46	0.44
אדיר	1811.04	1775.51	6.59	0.37
אדום	163.65	160.50	3.19	2.03
אופיר	166.88	165.72	0.17	0.10
אור	433.85	430.11	0.15	0.03
אורון	135.31	132.63	0.25	0.19
אורלי	298.08	295.93	1.22	0.41
אורן	836.45	820.20	4.01	0.49
אייל	5436.48	5330.47	-0.76	-0.01
איתם	5698.17	5580.11	1.27	0.02
איתן	805.52	789.65	2.78	0.35
אלון	663.15	649.71	0.98	0.15
אלמוג	703.00	689.30	1.84	0.27
אנליסט	99.02	96.69	0.26	0.27
אביה	105.86	104.44	0.15	0.14
בניית	89.91	87.74	1.87	2.18
ארז	311.06	304.97	6.75	2.26
אש	139.13	136.07	3.36	2.53
אשל	193.32	189.54	0.30	0.16
אתגר	87.83	86.15	1.64	1.94
אתרוג	265.03	262.46	0.90	0.34
ברולה	157.93	154.91	2.29	1.50
ברוש	527.40	517.22	5.09	0.99
ברק	473.00	463.63	4.89	1.07
ברקת	325.41	323.02	0.03	0.01
גביש	1599.90	1569.28	9.02	0.58
גבע	118.91	117.15	0.25	0.21
גדי	471.52	462.94	1.96	0.43
גורן	106.68	105.10	0.29	0.28
גליל	3372.85	3307.64	44.06	1.35
גלית	668.28	660.10	0.68	0.10
הדר	354.27	350.92	3.21	0.92
הכיפת	512.47	502.48	4.30	0.86
הלב	256.36	251.13	0.05	0.02
רוחן	1633.16	1603.37	2.85	0.18
דותן	281.29	276.20	0.51	0.18
דליה	589.80	579.35	2.44	0.42
דרור	328.38	322.35	4.27	1.34
דקל	359.64	352.75	6.42	1.85
הדס	393.32	390.64	2.88	0.74
הילה	416.88	415.03	0.53	0.13
ורד	567.80	558.01	1.49	0.27
זהבית	2042.73	2002.68	-0.83	-0.04
זוהר	113.00	111.33	0.17	0.15
זיו	139.40	137.34	0.24	0.18
זינוק	106.18	103.99	0.94	0.91
זמיר	441.48	432.86	9.26	2.19
חוגית	169.89	166.16	0.41	0.25
חליפין	149.19	148.79	0.11	0.07
חלמיש	220.08	218.60	0.17	0.08
חן	155.76	155.14	0.19	0.12
חצב	118.54	115.97	0.30	0.26
טל	6530.47	6450.00	15.43	0.24
יובל	479.75	470.51	2.00	0.43
יהלום	170.69	167.40	2.44	1.48
ימית	368.08	364.76	4.74	1.32
יערה	469.31	460.28	1.57	0.34
כוכב	300.75	294.94	6.01	2.08
כחל	134.30	131.69	0.14	0.11
כלנית	644.65	633.12	2.97	0.47
כספית	272.98	270.96	0.26	0.10
כרמל	142.93	140.69	0.88	0.63
כתר	1242.64	1224.66	6.38	0.52
להב	4893.93	4798.37	40.54	0.85
למשקיע	132.48	130.96	0.04	0.03
לפיד	340.03	333.44	6.10	1.86
לקט	1999.16	1958.99	3.52	0.18
לשם	394.96	392.32	0.37	0.09
מבחר	1431.49	1404.34	1.51	0.11
מבטח	4106.83	4080.92	4.14	0.10
מגד	267.11	265.30	0.97	0.37
מגדל	3864.02	3829.89	13.13	0.34
מור	1649.29	1638.12	31.88	1.98
מורן	877.63	869.07	6.40	0.74
מטח	25615.47	25212.49	123.18	0.49
מילוז	1080.37	1059.69	1.33	0.13
מעוף	4716.70	4626.68	55.44	1.21
מעיין	780.14	765.62	0.36	0.05
משכית	400.15	397.54	0.26	0.07
מבולה	97.54	95.69	1.60	1.70
ברוזה	130.56	130.08	0.18	0.14
מרום	1414.39	1388.03	1.13	0.08
נגה	151.82	149.56	0.57	0.38
נטיף	278.03	276.13	5.61	2.07
נטע	473.95	466.79	7.54	1.64
נילי	135.94	133.93	2.53	1.93
סביון	647.08	635.40	3.76	0.60
סגולה	143.58	140.75	0.43	0.31
סלע	389.57	386.95	0.10	0.03
סנונית	559.20	548.33	0.80	0.15
סער	388.53	381.19	4.22	1.12
ספיר	175.94	175.49	0.05	0.03
עידן	368.10	361.19	4.04	1.13
עירית	765.94	760.30	9.80	1.31
ערן	505.23	497.83	0.80	0.16
עגור	116.13	113.68	0.10	0.09
ענת	2366.62	2349.06	22.21	0.95
עפרוני	526.76	516.48	0.91	0.18
עפרון	131.24	128.77	0.28	0.22
פיא	1647.28	1615.16	16.41	1.03
צבר	561.65	550.48	0.96	0.17
צופית	485.62	476.10	4.87	1.03
צוק	130.46	129.95	0.29	0.22
צמיד	1179.40	1155.86	2.27	0.20
צמרת	526.47	518.93	3.34	0.65
צפורה	150.72	149.63	0.18	0.12
צרית	105.38	104.00	0.26	0.25
קלע	171.35	170.49	1.53	0.91
קשת	108.15	106.04	0.56	0.53
רונית	17893.61	17742.96	225.26	1.29
רימון	138.41	138.17	0.12	0.09
רקפת	877.28	861.86	10.80	1.27
רשף	434.33	425.40	1.56	0.37
שבים	473.53	464.46	1.07	0.23
שחם	357.18	353.85	0.16	0.05
שחף	105.69	103.63	0.12	0.12
שירה	456.57	453.20	4.21	0.94
שמיר	428.46	420.12	1.19	0.28
שנהב	676.88	673.69	11.05	1.67
שקד	688.28	684.90	14.35	2.14
שקור	192.84	189.07	0.28	0.15
תאנה	247.80	245.46	2.57	1.06
תדהר	517.04	514.47	6.77	1.33
תירוש	565.59	562.91	1.11	0.20
תמוזה	107.34	105.20	0.27	0.26
תמור	263.45	258.38	0.59	0.23
תמר	204.40	202.94	0.63	0.31
תרשיש	119.18	116.91	0.36	0.31
תשרי	553.35	548.82	1.86	0.34

שערי אגרות החוב

שגיא 4.25%

סדרה	שער	שינוי
4101	420.2	-0.2
4102	169.7	-0.1
4103	163	-0.2
4104	158	-0.1
4301	158	-0.1
4302	150.5	-0.1
4303	149.6	-0.1
4304	147.4	-0.1
4105	131.9	+0.2
4106	128.6	+0.2
4107	124.8	+0.2
4108	122.7	+0.2
4109	119.4	-0.4
4110	118	-0.4
4201	147.8	+0.1
4204	137.9	+0.1
4205	139.2	+0.1
4206	136.4	+0.1
4207	136.1	+0.1
4208	134.4	+0.1
4209	131.6	+0.1
4210	128.3	+0.1
4211	124.5	+0.1
4212	122	+0.1
4213	119.2	+0.1

3% מלווה מדינה (הצמדה 100%)

סדרה	שער	שינוי
3601	45969	+122
3602	42383	+113
3603	39454	+109
3604	35435	+101
3605	32364	+94
3606	30508	+91
3607	28607	+208
3608	27094	+203
3609	25825	+198
3610	22954	+10
3611	22183	+9
3612	21968	+10
3613	20654	+10
3614	19835	+10
3615	18319	+9
3616	17044	+187
3617	16088	+181
3618	15279	+176
3619	14048	+155
3620	13894	+6
3621	12412	+5
3622	11261	+5
3623	10576	+5
3624	10149	+5
3625	9231	+5
3626	8570	+4
3627	7926	+17
3628	7290	+5
3629	6863	-27
3630	6467	+3
3631	5945	+3
3632	5659	+62
3633	5349	+59
3634	4708	+46
3635	4455	+44
3636	4346	+11
3637	4083	+12
3638	3796	+2
3639	3477	+2
3640	2879	+3
3641	2497	+3
3642	2244	+11
3643	1948	+9
3644	1744	-18
3645	1574	-16

גליל 4.25%

סדרה	שער	שינוי
3701	1286	--
3702	1026	+1
3703	897.1	-5.6
3704	768.7	-4.8
3751	410.6	+0.2
3752	166.5	+1
3753	159.7	+1
3901	155.4	-0.5
3902	148.1	-0.3
3903	147.1	-0.3
3904	144.9	-0.3
3754	143.1	-0.4
3755	138	-0.5
3756	133.3	-0.5
3757	134.6	-0.5
3758	132.6	+0.8
3759	132.3	+0.9
3760	130.5	+0.8
3761	127.8	+0.9
3762	124.5	+0.8
3763	120.7	+0.7
3764	118.9	+1.1
3765	116.1	+1.1
3766	114.8	+1.1
3791	121.1	+0.1
3792	119	+0.2
3826	142.2	+0.9
3827	139.6	+0.8
3828	134.8	+0.7
3829	136.2	+0.8
3830	133.9	--
3831	133.5	--
3832	131.8	--
3833	129	--
3834	125.7	--

4%, 6%, 7% פיתוח (הצמדה 80%)

סדרה	שער	שינוי
3524	164800	+400
3525	161800	+200
3526	160500	--
3527	157600	--
3528	152982	--
3529	152400	+300
3530	149500	+400
3531	149148	+400
3532	144500	+100
3533	144300	--
3534	136298	+200
3535	136205	--
3536	136080	--
3537	136001	+400
3538	128056	+400
3539	128300	-300
3540	127803	+100
3541	123460	+200
3542	123400	+100
3543	117500	--
3544	117850	--
3545	114529	+100
3546	114701	--
3547	114800	--
3548	114020	--
3549	108409	--
3550	108900	+100
3551	108600	--
3552	99800	+100
3563	98700	+100
3554	99800	+100
3555	100000	+200
3556	95241	+300
3557	101100	+600
3558	102110	+1800
3559	96900	+900
3560	91500	-1000
3561	91401	+300
3571	91110	+300
3572	91650	+400
3573	91375	+500
3574	84170	+200
3575	84201	+200
3576	83650	+200
3579	77055	+77
3577	84000	--
3578	77372	--
3580	71900	+400
3581	65410	+300
3582	60500	+400
3583	56250	--
3584	53586	-448
3585	50901	-447
3586	46351	+109
3588	46466	+112
3589	42539	+102
3587	46807	+20
3591	44544	+20
3592	44504	+19
3593	44446	+20
3590	42376	+272
3595	42176	+274
3594	42241	+86

5% מלווה פיתוח (ברירה כפולה)

סדרה	שער	שינוי
2006	161700	+100
2007	158600	+100
2008	157400	+100
2009	158950	--
2010	158000	--
2011	154800	--
2012	154011	--
2013	154400	--
2014	151800	--
2015	150600	--
2016	151908	+100
2017	148000	--
2018	147300	--
2019	146300	+100
2020	145600	+1000
2021	144000	--
2022	135000	--
2023	134600	-299
2024	126500	--
2025	127900	+700
2026	127000	--
2027	123500	+349
2028	124390	--
2029	117870	--
2030	116500	--
2031	113999	-101
2032	118400	--
2033	108100	--
2034	107400	--
2035	105100	--
2036	100990	-350
2037	107209	--
2038	100200	--
2039	98010	--
2040	96689	--
2041	90970	--
2051	90949	--
2052	85815	--
2053	84615	--
2055	78795	--
2054	84454	--
2056	80560	+2547
2057	79460	--
2058	79987	--
2059	78975	--
2060	101469	--
2061	52279	--
2062	46799	--
2063	53564	--

צמודות זהב

סדרה	שער	שינוי
5 יהד	110.5	-0.5

רמון

סדרה	שער	שינוי
7006	197.8	+0.3
7007	164.4	+0.7
7008	175.3	+0.7
7009	169.8	+0.5
7010	162.1	+1.5
7011	157.5	+1.1
7012	152	+1.1
7013	143.6	+0.8
7014	125	+0.9
7015	104.1	+0.7
7016	103.6	+0.8
7017	106	+0.8
7018	105.8	+0.8
7019	106.5	+0.8
7020	104.1	+0.8
7021	105.1	+0.8
7201	105	+0.9

גלבוע

סדרה	שער	שינוי
6101	13957	+42
6102	8290	-47
6103	7433	+30
6104	7096	+24
6105	6721	+22
6106	6482	+12
6107	6227	+12
6108	4513	-24
6109	4282	-24
6110	4205	-24
6111	3558	+11
6112	3449	+10
6113	2271	+4
6151	870.9	+8
6152	833.7	+7.7
6153	720.1	-4
6154	726.9	-3.9
6155	467.7	+1.8
6156	378.4	+0.7
6157	280.1	+1.7
6158	265.1	+1.6
6159	228.4	-1.2
6160	213.6	-1.4
6161	205.8	-1.4
6162	185.8	+2.6
6163	172.3	+0.3
6164	166.2	+0.3
6165	156.2	+0.1
6166	148.5	+2.1
6167	145.1	+2
6168	142.8	+3
6169	136.1	-2
6170	128.6	-0.2
6171	98.6	+1.4
6172	91.6	+1.4
6801	98.2	+0.1

100% בט"ח

סדרה	שער	שינוי
אל אתא	1446	+14
אלביט	219	-6
אלתא	1257	--
אלסינט	2503	--
מדטכני	1205	-1
תדר 84	98.9	-0.4
תדר 85	391	--
הב היש	265	--
רים הס	198	--
כור	157.2	--
כלל	300	--
כיטנ ד	192.3	--
כיטנ כ	266	--
כיטנ *	314.2	--
רו	150	--
סול בנ	187.3	--
תיעוש	258.7	-0.3

מדד/מט"ח

סדרה	שער	שינוי
בכ.לת.	152	+0.4
רים הס	159.2	+0.4
כור	148.7	+0.3
כלל	192.3	+2.2
סג רים	156.6	--
כיטנ כו	152	+0.4
כיטנ כו	150.8	+0.6
כיטנ כו	141.4	+0.7
לאומי	145.8	+0.4

שערי המניות 13.4.88

בנקים שאינם נכללים בהסדר ההצמדה

שם המניה		השער אתמול	המחזור באלפי ש"ח	השינוי בשער	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
אגוד ב		17170	10	-100	-0.6	-10
המסחרי 0.1		1130	1007			
המסחרי א 0.5	כה	608	1420	+7	+1.2	+666
כללי לא כגרד		13800	75			+1

בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה ל 88

שם המניה		השער אתמול	המחזור באלפי ש"ח	השינוי בשער	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
אדיבי רג 100.0		107200	158			-76
אדיבי ב 100.0		107360	10	+700	+0.7	+48
אדיבי בב א		645647	21	-4000	-0.6	-21
אגוד 0.1		79950	125			-65
דיסקונט ב		135800	20	-3000	-2.2	-32
דיסקונט א		136775	42	+55		+166
דיסקונט שה ב		13845	14	-10	-0.1	-14
המזרחי ש		44100	298			+285
המזרחי ב		44000	92	-400	-0.9	-92
הפועלים מבב		97497		-3		-5
הפועלים ש		72435	1018	+55	+0.1	+1291
הפועלים ב		72680	129	+100	+0.1	+904
כללי א 1.0		185200	7			+14
כללי שה 7	שע	8920				
כלל 0.1		46260	582			-130
כלל שה 11		17220	31	-30	-0.2	-9
מימון וסחר 1.0		61370		+70	+0.1	+20
מימון וסחר 5.0		31150		+50	+0.2	+20

בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה ל 89

שם המניה		השער אתמול	המחזור באלפי ש"ח	השינוי בשער	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
אדיבי רג 100.0		132020	31	-1500	-1.1	-6
אדיבי ב 100.0	לב	151500				
אדיבי בב א	לב	796100				
אגוד 1 שח		98001	17	-500	-0.5	-22
דיסקונט ב'	לב	168110				-1
דיסקונט א'		169200	3	+700	+0.4	+97
מזרחי ש'		54100	33	-900	-1.6	-46
מזרחי כ'	לב	53900				
הפועלים ש'		89570	115	+200	+0.2	+81
הפועלים מ'	שע	90600				
כללי א'		230000	1	+2080	+0.9	+60
כלל מסוק		57019	146	-100	-0.2	-139

בנקים למשכנתאות

שם המניה		השער אתמול	המחזור באלפי ש"ח	השינוי בשער	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
אדנים 0.1		21137	1	+987	+4.9	+15
לאומימשכ' ש		7450	70	+150	+2.1	+90
לאומימשכ' ב	תב	7799		+709	+10	+71
כרמל ש		5400	431			+89
פת מבב ש		2100	500	+50	+2.4	+700
מבבב ב ש		3300	266	+30	+0.9	+172
עצמאות 0.1	שע	16105				
מרב 1.0		6488	55	+140	+2.2	+70
טפחות מבב ש	תב	21900	14	+1495	+7.3	+34
טפחות רג ש		21605	47	+400	+1.9	+65

מוסדות מימון

שם המניה		השער אתמול	המחזור באלפי ש"ח	השינוי בשער	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
חקלאות מבב א	לב	372730				
חקלאות מבב ב	לב	208000				
לאומי תעש' א ש		11640	68	+500	+4.5	+131
פתוח תעש' מבב	לב	125000				
פת תעש' בב ג	לב	478200				
פת תעש' בב גג	לב	290000				
פת תעש' בב גגג	לב	293299				
פת תעש' בב ד	לב	290690				
פת תעש' בב דד	לב	67393				
ברכו קבלנים 5.0		3280	3901			-8979
תיירות בב	לב	235000				
כלל ליסינג 0.1א		19600	25			-17
כלל ליסינג 0.5ב	תב	18350	10	+900	+5.2	+10

ביטוח

שם המניה		השער אתמול	המחזור באלפי ש"ח	השינוי בשער	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
איילון		109	2500	-1	-0.9	-1453
איתן		97	2898			-1795
אררט 0.1		—	הפסקת	מסחר		—
אררט 0.5 א		—	הפסקת	מסחר		—
בטוח משנה 0.1		321	100	+15	+4.2	+200
בטוח משנה 0.5		163.5	990			-260
משנה אפ		209	100	-3	-1.4	-445
משנה הש		106.5	8500	+1	+1	+10800
הדר 1.0		133	8950	+3	+2.3	+5916
הדר 5.0		108	15845	+5	+4.9	+18945
הדר אפ סד 2		102	7500	+5	+5.2	+25286
הפניקס 0.1		459	635			
הפניקס 0.5		382	1425	-15	-3.8	-2675
המנסה-הראל 1.0		4440	50	+130	+3	+100
המנסה-הראל 5.0		3873	467	+113	+3	+430
כלל ביטוח		320	6440			
כלל ביטוח אפ'		67	57444	+3	+4.7	+139710
כלל ביטוח אג"ח		97	30000	+1	+1	+176948
מנורה 1.0	תב	1326	734	+121	+10	+1010
מנורה 5.0	תב	1100	1840	+100	+10	+1510
סהר ביטוח		144	23509	+5	+4	+30809
סקוריטס 0.1		787	1040	+8	+1	+1040
צור ש		225	2400			
ציון החזקות 1.0		2659	28	+26	+1	+41
ציון החזקות 5.0		836	125			

מסחר

שם המניה		השער אתמול	המחזור באלפי ש"ח	השינוי בשער	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
אינטר גאבא 1 ש		755	871	+9	+1.2	+974
אינטר גאבא 5 ש		619	2426	+8	+1.3	
		327	2148	-21		
		190	870			
כלל אפ 4		283	17826	+13	+4.8	+33171
כלל אגח 2		141.5				+105
קרוסל 1.0		—	הפסקת	מסחר		—
רפק 0.1		12985				
רפק 0.5	שע	15800				
שופרסל 2.0 א		1095	2168	+15	+1.4	+1139
שופרסל אפ		3960	1650	+160	+4.2	+5401
שופרסל אגח		109.5	24728	+5	+4.5	+28783

שירותים

שם המניה		השער אתמול	המחזור באלפי ש"ח	השינוי בשער	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
אמתא		329	2925			
ספנות הספקה 0.1		516	432			-45
ספנות הספקה 0.5		194	5649	+8	+4.3	+4737
ספנות אפ		194.5	54801	+5	+2.6	+56341
ספנות אג"ח		93	125310	+5	+0.5	+134860
קידר 0.1		547	3980	+26	+5	+6472
קידר 1.0		195	48126	+5	+4.6	+75172
מוסך עזרה 0.1		1075	647	+40	+3.9	+621
מוסך עזרה 0.5		825	437	+26	+3.3	+1114

מלונות ושירותי תיירות

שם המניה		השער אתמול	המחזור באלפי ש"ח	השינוי בשער	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
גלי זהר 1.0		—	הפסקת	מסחר		—
גלי זהר 5.0		—	הפסקת	מסחר		—
מלונות דן 1.0		1340	130	+40	+3.1	+230
מלונות דן 5.0		910	66			-135
חוף האלמוג 1.0		6920	211	+300	+4.5	+265
מלונות הירדן		1945	108	+25	+1.3	+80
ים סוף		207	2505	+9	+4.6	+38460
ים סוף אפ		125	9833	+5	+4.2	+24428

מחשבים ושירותי מחשבים

שם המניה		השער אתמול	המחזור באלפי ש"ח	השינוי בשער	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
תגלג 1.0	תב	155	3000	+14	+10.1	+4500
תגלג אפ		39.5	12488			-15413
תגלג אג"ח		100	13150	+1	+1	+11850
יעגא 1.0		4800	13	+56	+1.4	+13
מגלל 1.0		5440	135	+240	+4.6	+171
מגלל 5.0	תב	1374	380	+80	+6.2	+490
ניקוב מחשבים 1	תב	682	7204	-40	-5.5	-7524
ניקוב מחשב 5		248	2626			-2026
ניקוב אפ סד 2		416	1608			-449
תים מחשבים 1.0		580	1400			-200

נדל"ן, בינוי ופיתוח

שם המניה		השער אתמול	המחזור באלפי ש"ח	השינוי בשער	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
אזורים אפ		452	8205	+22	+5.1	+24867
אזורים אגח		135	10000	+1	+0.8	+27354
אילון 1.0		74.5	2600			+1448
אילון אפ	תב	30	42261	-5	-7.7	-76654
אל-רוב 1.0		315	1976	+3	+1	+4862
אפריקה 0.1		37550	175	+1500	+4.2	+307
אפריקה אפ		15851	37	+401	+2.6	+34
אידים		626	834			-984
ארלדן 0.1		2290	270			+167
ארלדן 0.5		1916	614			-489
בונבית 1.0	תב	2040	220	+350	+9.7	+406
בונבית 5.0	תב	2437	340	+222	+10	+440
גנבר 1.0	שע	4900				
דעד 0.1		188	1140	+3	+1.6	+2580
דעד 0.5		131		+2	+1.6	+1000
מרלו 1.0	תב	1494	1180	-166	-10	-1180
המכלול 1.0	לב	745				-45
המכלול 5.0	לב	425				
חלב 0.1		—	הפסקת	מסחר		—
חלב 0.5		—	הפסקת	מסחר		—
ידהלים אפ		80	28950	+4	+5.3	+29949
כבים 0.1		3490	817	+107	+3	+1515
כבים 0.5		3105	1080	+105	+3.5	+2157
מבני תעשיה		73	140312	+3	+4.5	+200882
מבני תעשיה אפ	תב	24	473857	+6	+7.1	+784236
מבני תעשיה אג"ח		90	1485	+5	+0.5	+9541
ישפרו 0.1		3380	296	+160	+5	+696
ישראלום 1.0		—	הפסקת	מסחר		—
ישרס 10.0	תב	17150	20	+600	+3.6	+92
כנן פיתוח 1.0		6327	375	+200	+3.3	+392
לוביד 1.0		7585	1580			-213
לוביד 5.0	תב	2128	900	+130	+6.5	+1125
מתנ 1.0	לב	227				+1322
מתנ אפ 2	לב	102				-698
מתנ אגח	לב	119.5				
מאור בניה 1.0	לב	445				
מיסגאל 5.0		161	6020	+5	+0.5	+3731
מיסגאל אפ		148.5	2380	+1	+0.7	+3620
מנרב 5.0		1203	760	-1	-0.1	-10
לוינשטין 1.0		299	840			
לוינשטין 5.0		126.5	10825	+5	+4.6	+18670
ליסיך 1.0		205	2500			
ליסיך 5.0	כה	94	24000	+4	+4.4	+40950
ליסיך אפ 1		44	10800	+5	+8.6	+22180
ליסיך אגח		91	7025	+1	+1.1	+20275
נאות אביב 0.5	לב	3838				+36
נכסי אזורים		224	1700	+5	+2.5	+2410
סלי החזקות 1.0		574	810			-510
סלי 1.0	בה	1745	157	+40	+2.4	+183
קיסריה 0.1	בה	3000	250	+100	+3.5	+225
קיסריה 0.5		1103	380	+32	+3	+1518
חסבין 1.0		194	2000	+1	+0.5	+500
חסבין 5.0		140	2300	+6	+4.5	+2900
חסבין אפ		534		+20	+3.9	+400

שם המניה		השער אתמול	המחזור באלפי ש"ח	השינוי בשער	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
הטבין אג"ח		122.5	490	+1	+0.8	+24550

חקלאות

שם המניה		השער אתמול	המחזור באלפי ש"ח	השינוי בשער	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
מטעי הדר 0.1		2327	196			-196
מטעי הדר 0.5		2097	312	-50	-2.3	-312
מהדרין 0.1		5070	100	+130	+2.6	+1170
מהדרין אפ	תב	2207	150	+160	+7.8	+548
נכסי הדרים 1.0		1462	500	+37	+2.6	+440
פיראד 0.5		2075	500			-400

מזון וטבק

שם המניה		השער אתמול	המחזור באלפי ש"ח	השינוי בשער	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
דובק בב ש		2030	215	-20	-1	-215
דובק בב ב		2010	188	-24	-1.2	-143
טלגל 1.0		354	400	+14	+4.1	+600
טלגל 5.0		289	400	+12	+4.3	+400
טלגל אגח		101		+5	+0.5	+10000
טמפו בירה 1.0		26265	6	+65	+0.3	46
טמפו בירה 5.0	שע	21210				
יכין 1.0	בה	922	140	+11	+1.2	+110
יצהר א 5.0		576		+20	+3.6	+1100
יצהר אפ 2		250	20	+16	+6.8	+330
כן 1.0		420	1250	+7	+1.7	+306
כן 5.0		260	157	-11	-4.1	-157
כפרונט 1.0	שע	15450				
עסיס ב 0.5	חב	277	3450	-23	-7.7	-4200
אגבל שקל 1		1950	708	+70	+3.7	+708
שמן מבב א		1140	380	-60	-5	-525

טכסטיל והלבשה

שם המניה		השער אתמול	המחזור באלפי ש"ח	השינוי בשער	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
אתא מר 1 ש		311	2096			-2111
אתא אפ		118.5	4529	+3	+2.6	+1779
אתא אגח		104.5		+5	+0.5	+2000
אופים 1.0		379				
אופנת ברוק 1.0		240		+5	+2.1	+600
אופנת ברוק 5.0	שע	190				
אפ א		230		+10	+4.6	+62
ארגמן רג ש		8000	61	+30	+0.4	+150
דלתא-גליל 1.0		1365	3723	+50	+3.8	+5162
דלתא-גליל 3.0 א		1124	1598	+32	+2.9	+4587
טכסטיל מאוחד 1		1000				
טכסטיל מאוחד 5		480				
ויסלט 1.0	תב	260	1250	+13	+5.5	+1659
ויסלט 5.0		216	400			-100
חדיתן 1.0	בה	4394		+44	+1	+6
דקית 1.0		1350	200	+20	+1.5	+410
דקית 5.0		1215	1092	+25	+2.1	+4192
דקית אפ		359	280	+9	+2.6	+208
סופר	תב	118	14963	-5	-6	-4395
סופר אפ		50	1040	-5	-4.8	-3890
לודזיה 0.1	תב	590	1000	+45	+8.3	+1420
לודזיה 0.4		446	500	+10	+2.3	+1000
ליבנת 1.0		130	1600	-4	-3	-5185
עית 1.0		305	366			-2157
עית 5.0		132	10			-142
עית אפ	תב	97.5	3942	+5	+5.4	+37600
עית אגח		108.5				
עמק מבכה 1 ש		152	5432	+5	+3.4	+6789
עמק אפ	בה	68	7970	+3	+5.3	+6451
פולגת א		752	2614			-651
פולימן א 0.5	בה	8350	16	+85	+1	+258
פרומד		1100	140	+30	+2.8	+140
גיבור סברינה		5200	77	+140	+2.8	+115

שף נאמנות
בטוחה כלל
ניהול תיקי השקעות ניהול קרנות נאמנות וניהול קופות גמל

מתכת ומוצריה

שם המניה		השער אתמול	המחזור באלפי ש"ח	השינוי בשער	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
אורדן 0.1		4310	61	+10	+0.2	+92
אורדן 0.5	שע	4050				
אלומית 1.0	שע	6190				
אלומית 5.0	שע	4650				
כבלים ש		258	3480	+1	+0.4	+501
כבלים אפ		69	11211			+3789
כבלים אג"ח		95		+5	+0.5	+48280
כבלים אגח		99	2538			
תהבב 1.0		515	360	+1	+0.2	+360
תהבב 5.0		300	1667	+9	+3.1	+2080
תהבב אפ	שע	1990				
זיקה 1.0	בה	1620	60	+71	+4.6	+85
זיקה 5.0		1174	100	+50	+4.5	+100
כבהנד 5.0		2980	4	-19	-0.6	-5
כבלי ציון 1.0		2380	300	+90	+4.1	+818
כבלי ציון 5.0		1200	2013	+40	+3.5	+5701
קרגד 1.0		200	2004	-4	-2	-1194
קרגד 5.0		106	2600	-2	-1.9	-2920
מושתן 0.1		25997	28	+961	+3.8	+5
מושתן 0.5	תב	9588	25	+523	+5.8	+46
מקל שלדה 1.0		1840	858	+50	+2.8	+2254
קינג 1.0		580	119			
קינג 5.0		265	700			
קליל 1.0		2550	150			-173
קליל 5.0		2080	317	+80		
קליל אפ		981	1220	+47	+5	+4280
קליל אגח		125	1220	+1	+0.8	+720
תעשיות לביא 1.0		465	650	-10	-2.1	-303
תעשיות לביא 5.0		330	500	+8	+2.5	+350

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

שם המניה		השער אתמול	המחזור באלפי ש"ח	השינוי בשער	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
אלביט 3.0		262210	17			
אלקו 0.1		9200	7	-42	-0.5	-4
אלקו 0.25 ש		3450	573	+150	+4.6	+675
אלקטרה 0.1		1910	638	+20	+1.1	+318
אלקטרה 0.5 א		1345	855	+45	+3.5	+2039
אמ 5	תב	815	1634	+45	+5.8	+9324
אמ 3		133.5	34008	+5	+1.9	+94785
אריה 1.0		15400	80	+400	+3.1	+173
אלקטרוניקה אפ		502	700	+14	+2.9	+1800
כלל אלק אג"ח		99.5	13968			
טלקומוניקה 1.0		984	2085	+30	+3.1	+3597
טלקומוניקה 5.0		745	750	+10	+1.4	+2500
מיכונגר 1.0	שע	413				
מיכונגר 5.0	שע	337				
ניקלון 1.0		2351	229	+103	+4.6	+858
ניקלון 5.0		3400	1897	+50	+3.7	+1458
קמפטון אולד 1.		2599				-2
קמפטון אולד 5.	שע	2199				
ת.א.ת 1.0		810	379	+22	+2.8	+1229
ת.א.ת 5.0		425	3015	+17	+4.2	+1856
תדיאה		715	645	+28	+4.1	+1245

מוצרי בניה

שם המניה		השער אתמול	המחזור באלפי ש"ח	השינוי בשער	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
א.מ. תעשיות 1.		162.5	27644	+3.5	+2.2	+22346
א.מ. אפ	תב	570	610	+30	+5.6	+810
א.מ. אגח		133.5	15000	+1	+0.8	+27500
אקרשטיין 1.0		389	1247	-4	-1	-568
אקרשטיין 5.0		260	1420	+6	+2.4	+2180
אקרשטיין אפ		513	1630			-430
אקרשטיין אגח		128	4800	+1	+0.8	+26800
אדים בלוס		96.5	8400	+3	+3.8	+23880
בלוס אפ		52	2135	+5	+3	+10765
מודול השק בתעש		—	הפסקת	מסחר		—
מחוקה ולפטן 1	לב	1715				
מחוקה ולפטן 5	שע	1400				
נגב קרמיקה		314	7160	+5	+1.6	+5704
נגב קרמיקה אפ		126	4870	+6	+5	+17930

כימיה, גומי ופלסטיק

שם המניה		השער אתמול	המחזור באלפי ש"ח	השינוי בשער	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
אבן 5.0		1530	4443	+34	+2.3	+8002
אליאנס ב		599	150	-13	-2.1	-261
גל תעשיות 1.0		329				-50
גל תעשיות 5.0		215	500	+4	+1.9	+481
גל אפ		47.5	4239	+2	+4.4	+9289
גל אגח		98.5	3900	+1	+1	+22000
דשנים 0.1		3041	328	+20	+0.5	+18
דשנים 0.5		1605	264	+35	+2.2	+264
חיפה כימי 10.0		—	הפסקת	מסחר		—
ליפסקי 1.0		1799	70	+4	+0.2	+16
מקסימה 1.0		563	92			-95
מקסימה 5.0		375	900	+10	+2.7	+2800
נכו 1.0		20877	52	+627	+3.1	+215
נכו 5.0		18050	50	+500	+2.9	+136
פריקלאס		545	8456	+15	+2.8	+16234
פריקלאס אפ		141	13264	+5	+4.1	+44324
קים כימיקל 1.0		4940	100	+145	+5	+450
קים אפ		2660	180	+60	+2.3	+250
קים אגח	שע	111				
תיא 5.0		4250	351	+90	+2.2	+155
פרוטארום 10.0		—	הפסקת	מסחר		—

עץ, נייר ודפוס

שם המניה		השער אתמול	המחזור באלפי ש"ח	השינוי בשער	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
כתר		120	2000	+1	+0.8	+2300
חשרן 1.0	שע	6480				
חשרן 5.0		4100	15			-50
חגב 1.0		6850	40	+170	+2.5	+107
יגא 1.0		2150	1780	+75	+3.6	+2710
לבויד אשקלון 1		870	2250	+28	+3.3	+2320
פולס ב 0.5	תב	22200	1	+1200	+5.7	+61
קרגל		694	1500	+25	+3.7	+2797
קרגל אפ		347	3811	+16	+4.8	+18855
רים 0.1		327	404			+4
רים 0.4		146				
ריבל ב 0.2		16100	100	+600	+3.9	+174

תעשיות שונות

שם המניה		השער אתמול	המחזור באלפי ש"ח	השינוי בשער	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
אורדן 1.0		166	1363			-1563
אורדן 5.0		91.5	1264	+2	+2.2	+1945
זרמיה יד	תב	1830	172	+107	+6.2	+202
הנמכלל 1.0		445	91	+45	+5	+200
הנמכלל 5.0		896	500			-500

השקעות בתעשיה

שם המניה		השער אתמול	המחזור באלפי ש"ח	השינוי בשער	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
גרבית	תב	9000	218	+620	+7.4	+922
כור בב ש		6000	146	+80	+1.4	+84
תעשות אפ		155	24355	+5	+3.9	+42701
תעשות אגח		109	4035			

חברות השקעה

שם המניה		השער אתמול	המחזור באלפי ש"ח	השינוי בשער	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
אביש ש		4800	100			
אי־די־בי אפ		2935	1226	+220	+8.1	+5908
אי־די־בי אג"ח		102.5	100000			-500
אלגר ש		920	200	+20	+2.2	+200
גולת 1.0	שע	1011				
גולת אפ		789	59	+11	+1.4	+41
גולת אגח		108	280	+5	+1.4	+22000
הבשר 1.0	כה	470	150	+10	+2.2	+1110
הבשר 5.0		376	850			
חברה לישראל 5.0		2920	1270	+70	+2.5	+1583
חלמפן 0.1	שע	115900				
חלמפן ב 1.0		20800	30	-100	-0.5	-40
אכבא א 0.5		17850	50	+850	+5	+80
דיסקונט השק אפ		852	4900	+22	+2.7	+6086
דיסקונט השק אגח		108.5	2000	+5	+0.5	+19000
מזרחי השק ש		27400	3	+400	+1.5	+11
כור השקעות 124	שע	14019				
הירן 1.0	תב	1290	437	+63	+5.1	+792
הירן 5.0	תב	574	1600	+32	+5.9	+2566
יפסור 1.0		1701	108	+54	+3.3	+680
יפסור 5.0	כה	1343	65	+13	+1	+29
יעוא ש	שע	12980				
ירדן 0.1 א		1001	160	+32	+3.3	+239
כלל 50.0		1030	102	+46	+4.7	+202
כנור 0.1	בה	320	1336	+16	+5.3	+1297
כנור 0.5 א	שע	352				
כנור אפ		130	4370			-2900
אגון 1		127	10000	+2	+1.6	+10000
מדר ג' 1.0		313	800	+3	+1	+2300
נפ השק ש		2200	585			-108
סונה א 0.1		4997	5			-2
סונה 0.5	תב	3270	575	+180	+5.8	+567
סריח ב 2.5		10820	345	+580	+4.8	+1229
קרדן 1.0		108	4096	+2	+1.9	+7096
קרדן 5.0		69	2745			-3645
קרדן אפ		47.4	29448			-448
קרדן אגח		108	13100	+5	+0.5	+18900

נסחרות במט"ח

שם המניה		השער אתמול				
כינת ם	שע	255				

רשימה מקבילה

מסחר שרותים מלונאות מחשבים

שם המניה		השער אתמול	המחזור באלפי ש"ח	השינוי בשער	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
הראל 1.0		—	הפסקת	מסחר		—
יסקל		223	1400			-800
קונטרסים 0.1		1300				
קונטרסים 0.5		263	1723	+2	+0.8	+477
קונטרסים אפ		47	8850	+8	+4	+9877
קופל 1.0	שע	628				
תבל		168	1600	+7	+4.4	+1100
גבי הדר		110	21523	+5	+0.5	+16057
גבי הדר אפ 1		65	14435			-1435
החברה הישראלית	תב	48.4	2200	+3	+6.6	+20620
כנס מר 1 ש	בה	1190	82.6	-30	-2.5	-41.2
איכות מחשבים	תב	322	3981	+35	+12.2	+7172
רשת מיכון 1.0	תב	397	500	+36	+10	+1542
רשת אפ'		710	544	-29	-3.9	-1126
כלל מחשבים 1.0		4450	23	+200	+4.7	+122
משוב מחשבים 1.0	תב	110	3225	+4.5	+15.2	+9956
רשף		344	1426	+10	+3	+826

נדל"ן בינוי חקלאות

שם המניה		השער אתמול	המחזור באלפי ש"ח	השינוי בשער	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
אורן 1.0		—	הפסקת	מסחר		—
אורן 5.0		—	הפסקת	מסחר		—
אבנרים 1.0	שע	404				
בן-יקר גת 1.0		2238	55	+2	+0.1	+49
דודקר 1.0		—	הפסקת	מסחר		—
דודקר 5.0		—	הפסקת	מסחר		—
עוד 3.0	בה	1176	752	+107	+10	+941
רסקו מבכל	בה	1530	413	+107	+7.5	+637
רסקו רג		1499	390	+27	+1.8	+74
שמגר 5.0		—	הפסקת	מסחר		—
אטאם		—	הפסקת	מסחר		—
גולדפרוסט 1.0	קב	601		+29	+5.1	+226
גולדפרוסט 5.0	קב	380		+18	+5	+2136

תעשייה

שם המניה		השער אתמול	המחזור באלפי ש"ח	השינוי בשער	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
יוגורט		184	1245	+3	+1.7	+1400
מקס 0.1		2100	728			
מקס 0.5		975	109	+23	+2.4	+109
תקים הנדסה 1.0		1181	101	-41	-3.4	-118
אוקטגון 5.0	לב	1070				
מודק	לב	574				
משאבות סלע		78	5000	+3	+4	+5000
מתכת פרוס 1.0		62	13800			-13325
מתכת פרוס אפ		18.5	28124	+5	+2.8	+14131
אלקל		—	הפסקת	מסחר		—
אלקל אפ 2		—	הפסקת	מסחר		—
בי-טון 1.0	תב	2050	200	+180	+4.6	+260
בי-טון 5.0		1465	1438	+100	+7.3	+1348
ביטון אפ'	תב	580	2383	+58	+11.1	+6245
חרוטקסטיל 1.0	שע	3265				
חרוטקסטיל 5.0		950	279			
מ.ל.ב. 1.0		858	200			-27
מ.ל.ב. 5.0		422				+75
אלוף-סק		164	1503			-1503
דקסטר 1.0		—	הפסקת	מסחר		—
נקה כימיקל 1.0		3460	192			-192
ת.ג.ל 1.0		1298		-2	-0.2	-162
ת.ג.ל 5.0		1295				
תור א 5.0		5500	30	-225	-3.9	-59
אורדן פרימה		441	1099			-274
סקופה 1.0	לב	6087		-363	-5	-478
פולק		326	500	+2	+0.4	
רמשן		135	400	+5	+3.9	+740
רד-רון		386	730	+15	+4	+2020
מאפרי טכנולוגיה		100.5	6285			-1285

השקעה

שם המניה		השער אתמול	המחזור באלפי ש"ח	השינוי בשער	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
אינקובה 0.1		36	13475			
איתום	שע	198				
איתום אפ		48	901	+5	+3.2	+901
אמישר בב		465	500			-500
אפיק 1.0	לב	297				
אפיק 5.0	לב	194.5				
בבין ב' 5.8		10597	65	+197	+1.9	+13
ישום החזקה		63.5	14100	+4	+6.7	+27500
ישום אגח-אפ		63	21766			-649
לנדיק 0.1	לב	1841				
לנדיק 0.5	לב	287				
קין השק 2 0.1		1322	2	-30	-2.2	-82
קין השק 2 0.5		806				-15

חיפושי נפט

שם המניה		השער אתמול	המחזור באלפי ש"ח	השינוי בשער	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
דלק נפט 1	תב	1800	86	+90	+5.3	+829
דלק נפט 5		854	1649	+25	+3	+1486
ים חיפושי נפט		22600	174			-92
יואל אפ		68	33480	+1	+1.5	+30263
מ.ג.ג. 1.0		3390				
מ.ג.ג. 5.0		2005	385			
מראויל ב 0.5		4090	7	-10	-0.2	-2
נפטא ש	קב	332		+16	+5.1	+7040

משתנים

בנק בינלאומי 05	6402	6213	6138	3.5	24
פ.בנ.ע 0.5	2502	7343	7472	3.25	6
הפנה ש	51800	137.5	135	1.85	8
שלמן אגח	6800	692	690	3.28	2
כלל סחר	34438	369	361	3.36	18
שטרסל ב 10.0	19053	955	946	3.47	11
דלק 3 ש	20676	2832	2802	1.5	29
אפריקה 1.0	641	30995	30696	3.5	11
אזורים 1.0	12584	766	762	2.54	11
מבנים ובנין	8436	2680	2660	2.76	9
הכשרת הישוב		54260	54260		
חברה לירושלים	42670	290	288	2.86	7
כלל נדלן	17365	642	631	3.45	11
עלית	1699	11861	11690	4	15
פולגת כ 4	2911	600	590	1.69	3
קטמאות ים 1.0	1512	3150	3075	2.51	3
כלל תעש אלק	3473	1961	1961	2.99	8
אלרן 3.0	49	192288	190091	3.25	12
מבע ש	4979	9296	9251	3.5	25
ים המלח	40168	2094	2084	3	21
מחשבים 10.0	37015	871	856	2.47	25
מכתשים נד 10.0	178	231712	220635	3	21
כלל תעש 1.0	334448	186.5	187.5	1.91	28
אדיבי פתוח 2.0	7416	6420	6420	3.25	27
אלרן ש	2118	759	757	2.71	1
חברה לישראל 1.0	7334	3592	3592	1.99	26
פועלים השק ש	9141	682	684	2.40	7
דיסקונט השק ש	11939	1997	1997	1.81	15
כלל 10.0	31476	1066	1048	1.72	23
יגאל 5.0	12775	276	277	-1.00	3

שערים בידבנקאיים

אתמול, בצהריים, 13.04.1988 באירופה

מכירה מיידית (ספוט)

$ ארצות הברית	1.8440/1.8450	לי"ש שטרלינג
מרקים גרמניים	1.6900/1.6910	ליש"ט ארה"ב
פלורינים הולנדיים	1.8988/1.8998	•
פרנקים שוויצריים	1.4010/1.4020	•
פרנקים בלגיים	35.3500/35.3800	•
פרנקים צרפתיים	5.7400/5.7420	•
לירטות איטלקיות	1252.50/1253.50	•
ינים יפניים	126.60/126.70	•
$ ארצות הברית	1.3405/1.3410	לקנדי

שער הזהב 448.50 $ ארה"ב אונקיה ליום מיקסינג

מכירה מאוחרת (פורוורד)

	מרק/$	פר"ש/$	ליש"ט/$
1 ח'	1.6847/1.6858	1.3951/1.3963	1.8422/1.8434
3 ח'	1.6747/1.6760	1.3836/1.3851	1.8386/1.8399
6 ח'	1.6591/1.6606	1.3670/1.3687	1.8328/1.8345

הנתונים נמסרו על-ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

هكذا عن الاصل

מכתבים למערכת הארץ

איך לא חשבו על זה

קופת חולים הודיעה באחרונה על פתרון קסם לחיסול התורים לניתו־חים, שלפיו הרופאים יקבלו תשלום מיוחד על כל ניתוח שהם מבצעים והחולים המשלמים לא יצטרכו להמתין בתור.

אני מתפלא שעד עתה לא חשבו על פתרון קסמים זה, המבשר את בוא אחרית הימים, גם בתחומים אחרים. להלן מספר יישומים נוספים שלו:

מנכ"לי משרדי הממשלה יקבלו 10 אחוזים ממשכורתו של כל עובד מדינה מיותר שהם מפטרים וכך יצטמצם מספר העובדים בשירות המדינה ב־90 אחוזים. עובדי תע"ש והתעשייה האווירית יקבלו 20 אחוזים מתקבולי מכירות הנשק של המדינה (לאחר ביצוע פיטורי הייעול הנ"ל), וכך תיפתר בעיית מאזן התשלומים של המדינה. פקידי השומה ועובדי מס הכנסה יקבלו 10 אחוזים מהמס שהם מצליחים לגבות, וכך ייסגר מיד הפער בתיקים לא־מטופלים במס הכנסה. השופטים יקבלו 20 אחוזים מהקנסות שהם מטילים, וכך תסתיים בתוך חודש הסחבת בבתי המשפט. כל נמען שיקבל מכתב מדואר ישלם לו אישית דמי מסירה בסך שקל אחד, וכך יגיעו סוף סוף מכתבים ליעדם בתוך יום. מתקיני הטלפונים יקבלו 30 אחוזים מדמי התקנת הטלפון שגובה חברת "בזק", וכך יסתיים תור הממתינים לטלפון בתוך חודש.

איך לא חשבו על זה עד עכשיו? כל כך פשוט. ובא לציון גואל, לכבוד ולתפארת מדינת ישראל. (כל הזכויות שמורות לקופת חולים)

אהוד פינקלשטיין
תל־אביב

מי שיראת אלוהים בלבו

באחרונה רבו הפרסומים בעי־תונות החילונית והדתית בענייני כשרות (ובייחוד בעירנו תל־אביב), בצורת מודעות פרסומת מושכות־עין של בעלי־עסקים, מסעדות וכ־דומה, ובצורת רשימות, כתבות, ראיונות וכו'. אין אנו יכולים להסתייג מכל הנאמר בפרסומים הנ"ל, ויש בהם גם דברים לא־נכונים.

לכן, כל מי שנגע יראת ה' בלבו, הנזקק לשירותי מזון, יבדוק בא היטב את תעודת־הכשרות, וגם את התאריך, אם מעודכנת היא, וטוב יעשה אם יוסיף לברר בעצמו טיב הכשרות במקום, ויתבע גם לראות את המשגיח וכדומה.

חיים דוד הלוי
הרב הראשי והאב"ד
לתל־אביב־יפו

לא ביחד עם אש"ף

ב־10.4.88 פורסמה בעיתונכם ידיעה של זאב שוקר מפריז בדבר דיוני האינטרנציונל ה־סוציאליסטי. לצערי נפלו אי־דיוקים אותם אבקש להבהיר.

ב־15.4.88 תתכנס בשטר־סבורג, צרפת, ועדת המזרח התי־כון של האינטרנציונל ושם תינתן אפשרות לנציגי אש"ף להסביר את עמדתם בנושא תהליך השלום באזור. בפגישה זו לא ישתתף נציג מפלגת העבודה.

ב־10.5.88 תתכנס שוב ועדה זו. כמו כן ב־11־12.5.88 מת־כנסת מועצת האינטרנציונל במדריד, ספרד. בשניהם לא ישתתף נציג אש"ף. מפלגת העבודה כרגיל תשתתף בישי־בות הנ"ל.

מיכל כהן
דוברת מפלגת העבודה

לא על הלוף לבדו

התוכנית "לא על הלוף לבדו", שיחות עם חיילים שנשארו בבסי־סיהם, שודרה בגלי צה"ל בערב חג הפסח. כל חייל קושר במהלך שיחה כזו עם משפחתו וגם זכה בפרס.

והנה, שני החיילים בראשית התו־כנית (אחריהם הפסקתי להאזין) סיפרו (כל אחד לחוד) כי הם היו בתפקידי שמירה וכי ניהול השיחה ברדיו בא על חשבון השמירה.

הוויכוח בעקבות "ליל הגל־שנים", סביב השאלות מיהו הדרג ומהי הנורמה, עדיין מהדהד באו־זנינו. צפיתי כי גל"צ כתחנה צבאית וכי המגיש כאיש צבא יגיבו על מעשהו זה של החייל בניתוק מיידי של השיחה עמו, והסבר מעל גלי האתר מדוע ניתקו את השיחה, למען ילמדו הם וכל החיילים, שה־אינו לתוכנית. המשך השיחה של המגיש עמם והתבדחותו על הפקרת השמירה מכה את החיילים, את התחנה ואת המאזינים.

מיכל אפרת
חיפה

הארץ ממליץ

המבצר הנסתר (ת"א) — פרודיה עדינה על סרטי הסמוראים שנע־שתה ב־1958 על ידי אקירה קורו־סאווה ("שבעת הסמוראים", "רשומון", "קאגמושה" ועוד).

להתראות, ילדים (ת"א, ירושלים) — ילד יהודי מסתתר בפנימיה הכנסייה, בעקבות הכיבוש. אירוע זה הטביע את חותמו על חייו של הבימאי לואי מאל, שהיה עד לכך, בגיל 11.

מוכת ירח (ת"א, חיפה, ירושלים) — ירח מלא בברוקלין משפיע באורח רומנטי על אלמנה איטלקיה ועל כל בני משפחתה. עם שר הנפלאה, ניקולאס קייג' ושחקני משנה מצוינים.

התפשה בכפר (ת"א) — ילד פריסאי בן 9 מבלה חופשה קצרה בכפר, בה הוא נפגש בכמה אמיתות חיים ורוכש ידידים אהובים. סרט אישי של הבמאי הצרפתי ז'אן לו היבר.

תקווה ותהילה (ת"א, ירושלים) — מלחמת העולם השניה מוצגת כהרפתקה דרך עיני ילד לונדוני. סרט אוטוביוגרפי של ג'ון בורמן ("גברים במלכודת", "יער האיזמרגד").

סרטי בידור

חשוד (ת"א, ירושלים) — מתח, דרמה של בית־משפט ופרשת שוחי־תות, בסרטו של פיטר ייטס ("בר־ליט", "המלביש"). עורכת־דין יפה ונבונה (שר) מגינה על נאשם ברצח, בעזרתו של אחד המושבעים (דניס קווייד) תושפת שחיתות בבית המשפט.

מעקב צמוד (ת"א) — סרט פעולה, מתח, קומדיה ורומנטיקה של ג'ון בדהם ("רעם כחול", "משחקי מלחמה"), על בלש העוקב אחר נערתו של פושע נמלט, ומתאהב בה.

באמצעות אמו, מקבל לוסיין אזהרה מחברי המחתרת. ברמזת אבי־סמבה ושמר הקוק עליה

קולנוע / רחל גורדין

כמו עצם בגרון

"לקומב לוסיין", סינמטק ת"א, הערב ב־21.30

יום השואה, יחד עם הרטרוספ־קטיווה של סרטי לואי מאל בסינמטקים, מאפשר לצופה הקו־לנוע לצפות באחד הסרטים המ־רתקים ביותר על "הבנליות של הרוע" (מונח שטבעה חנה ארנדט בספרה על משפט אייכמן). "לקומב לוסיין", שנעשה על־ידי מאל ב־1974, הוא דיוקן של נער כפרי בדרום־מערב צרפת, המשתף פעולה עם הגסטפו בשלהי מלחמת־העולם. לוסיין לקומב (מתוך הרצאת השי־בותו הוא מציג עצמו כ"לקומב, לו־סיין" — שם משפחתו תחילה) עובד בבית מחסה לזקנים בקרצוף רצפות ודיקון עביטי שתן. גם בביתו, שם שולט גבר שאינו אביו, הוא חש נחות וחסר ערך. וכשהוא שומע צי־פור מצייצת ליד החלון, באור השמש, הוא מוציא מכיס מקלע, יורה בה אבן, הורג אותה מבלי להקדיש לכך מחשבה נוספת. מורהו, מפקד המחתרת המקומית, מסרב לגייס אותו לשורותיה מתוך הכרה בחוסר ערכו, ובבלי דעת דוחף אותו לזרועות הגסטפו, שם מעשהו הראשון הוא להלשין על אותו מורה.

לוסיין הוא פיתוח דמותו של ג'וזף, הנער המלשין מ"להתראות, ילדים" שנעשה מאוחר יותר. כמוהו הוא נחות מבחינה חברתית ותרבו־תית, בעוד שהאנשים שהוא מסגיר הם בני מעמד גבוה ובעלי ליטוש תרבותי. המשפחה היהודייה שעליה משתלט לוסיין בכוח שמקנה לו מעמדו החדש, רואה דרכו. "מוזר", אומר החייט היהודי בעוד הוא בוחן במבטו את הנער ההורס אותו ואת משפחתו, "אבל איני מסוגל ממש לשנוא אותך".

"לקומב לוסיין" הוא סרט על נער בן שבע־עשרה שלא הגיע לזהות אנושית במלוא מובן המלה, נער שחלל ריק מצוי אצלו במקום שם אמורים להימצא רגשות שמעבר לאינסטינקטיבי הטהור", כתבה מב־קרת הקולנוע האמריקאית פולין קל. מאל חוקר חלל זה ומשאיר את הצופה תוהה נבוך.

כמו קורבנו של לוסיין בסרט, גם הצופה מתקשה לשנוא אותו. מה שמפחיד בסרט אינו רוע־הלב של הגיבור אלא הפער בין ה"נורמליות" שלו ובין המעשים האיומים שהוא מבצע כביכול בתום־לב. במלון שבו שוכן מטה הגסטפו נשמעת זעקת כאב, כלב עקי יושב על המדרגות, כמו צרברוס לפני שערי הגיהנום, ומתבונן בשלוה בשתי ילדות המשתעשעות וצוחקות לידו. בהע־מידו את הנאצים בשורה אחת עם תופעות חיים רגילות, משיג הסרט רב־עוצמה רגשית, שאמנם אינה יוצרת הזדהות מיידית כרוב הסרטים על הנאצים, אך במקום זאת היא מציבה את הצופה מול תהום שממנה אין לחמוק.

בחלקו הגדול של הסרט השתמש מאל במצלמה המוחזקת ביד ומקל־יטה ברומנטית את הקול. עבודה זו לא רק העניקה ל"לקומב לוסיין" איכות של סרט תיעודי, אלא גם שיחררה את השחקנים מדאגה לפרטים טכניים ואיפשרה להם לב־טא בטבעיות. כמו בעת הראיונות ב"שואה" או ב"הצער והחמלה", יכול הצופה לעקוב אחר חילופי גוון תנועה בפני הנוקר ולתהות על החידה האנושית שאיפשרה תופעה בלתי־נתפסת כמו הנאצים.

השחקן הראשי, פייר בלז, הוא נער שלא הופיע בקולנוע קודם לכן, ופניו משמרים את כל הרב־משמעות של קרקע בתולה. מאל ליהק את הסרט היטב והפיק מן השחקנים איכויות אנושיות לא־מודעות. המש־פחה היהודייה בסרט אינה מגולמת על־ידי יהודים. לבד מן הסבתא הזקנה והעיקשת, המשחקת "פסיאנס" במחבוא, את דמותה מגלמת תרזה גיזה, שהיתה שחקנית תיאטרון מפורסמת בגרמניה בשנות השלושים. היטלר, שנודע בהת־עניינותו בשחקניות, הצהיר שהוא מעריץ את גיזה מאחר שהיא מהווה דוגמה מושלמת לשחקנית גרמניה גדולה. למרות שלחה לו השחקנית פתק ובו נאמר "שתיפסק, אני יהו־דייה", ונטשה את גרמניה.

"לקומב לוסיין" הוא סרט פחות חלק, פחות מלוטש, מ"להתראות, ילדים". המשטות המבנית של זה האחרון מתחלפת ב"לוסיין", שנוצר יותר מעשר שנים לפניכן, בתוספת כלשהי. אך דווקא הפגמים וחוסר הליטוש יוצרים סרט שאי אפשר לשכוח משך שנים אחרכך. סרט שהוא כמו עצם בגרון.

תיאטרוני ישראל
הערב יום ה' 14.4
תיאטרון הבימה:
ג'ון גבריאל בורקמן: 20.30
אנשים קשים — כפר סבא: 20.30
התיאטרון הקאמרי:
אמא קוראז'

פותח אופקים חדשים
התיאטרון העירוני חיפה
"זכויות מיוחדות"
למנויים
למחדשים בלבד
תקופת החידוש — עד 29.4
★ הצגת בונוס (שמינית) חינם
★ 100 ש"ח הנחה למנוי
פרטים בקופת התיאטרון העירוני חיפה כל יום בין השעות 10.00־12.30, 16.00־20.30 טל' הקופה 670970

הערב בשעה 20:30 בערוץ 2 הסרט
"לחזור ולחיות", בהפקת בית התפוצות
הסרט מבוסס על לקטי עדויות של ניצולי שואה ומתאר את תהילתו של המאמץ לאסוף שברי־חיים ולהתחיל מחדש — לצד הלם השחרור ממחנות המוות

פותח אופקים חדשים
התיאטרון העירוני חיפה
בשיתוף עם
המכון האיטלקי לתרבות בת"א
מתכבדים להזמינכם לפתיחת תערוכה
המסך הקסום
של עמנואל לוצאטי
יצירות בשיטת האקואטינטה, רישומים וכרזות
הערב יום ה' 14.4 בשעה 19.30
ולא כפי שפורסם בטעות
בפורקלין תיאטרון חיפה
התערוכה, במסגרת אירועים מיוחדים, עם העלאת המחזה
יהודי בחצר הדוכס
מאת יהודה סומו בבימוי של ג'ילברטו טופאנו
עם תפאורה של עמנואל לוצאטי
— הקהל מוזמן הכניסה חופשית —

מכרזי השלטון המקומי

פרסום מס' 341/88

להלן תקציר מכרזי הרשויות המקומיות

תנאי התשלום: כמפורט בגוף המכרזים. נוסח מלא של כל מכרז נמצא לעיון ברשות המקומית המפרסמת. מסמכי ומפרטי המכרזים ניתן לרכוש ברשות המקומית כמפורט בטבלה. נוסח הפרסום — באחריות הרשות המקומית המפרסמת.

שם הרשות המקומית	מספר מכרז	מחיר מכרזים	שם המכרז	מועד אחרון להגשה	טלפון ומען לפרטים	ראש הרשות המקומית
ע. ירושלים	28/88	150	בניית בריכת חיסות לשפכים (מערכת ביוב מזרחית) במסגרת פרויקט הביוב הארצי	3/5/88	חנה הדרוחב טל' 03־382211	מ. קולק
ע. ירושלים	29/88	90	ביצוע עבודות ומתן שירותים במסגרות חינוך שנים לילדים ערבים	5/5/88	אביגיל מועלם טל' 02־224138	מ. קולק
ע. תל אביב	399/88		השכרת חנות במסג' דיזנגוף, פרישמן 42 ת"א	28/4/88	אבן־גבירול 69, קומה 8 חדר 850	ש. להט
ע. בת ים	22/88	300	הקמה, התקנה ואחזקה של שלטים מוארים במבואות העיר בת־ים	16/5/88	בניין העירייה חדר 304	א. קינמון
ע. נצרת עלית	3/88	250	בקווה טהרה בשכונה דרומית (סיור קבלנים ביום 25/4 בשעה 10:00)	11/5/88	מ. קורן טל' 06־571888	מ. אריאב
ע. לוד	12/88	250	ביצוע עבודה של הקמת בריכת שחיה מקורה מחוממת	22/4/88	טל' 08־259967	מ. לוי
ע. לוד	13/88	200	השכרת מזנון בבריכת השחיה לעונה אחת	22/4/88	08־259967	מ. לוי
ע. טבריה	76/88	300	בניית גן ילדים שיכון א'	3/5/88	מח' מכבית טל' 067־91911	י. ביבי
ע. צפת	2/88	100	החזקת גנים ציבוריים ושטחים מגוננים	29/4/88	מח' משפטית, רח' ירושלים 7, צפת	ג. פרל
ע. צפת	3/88	100	החזקת גני־ילדים	29/4/88	מח' משפטית, רח' ירושלים 7, צפת	ג. פרל
ע. עפולה	4/88	200	סלילת רחובות קירשטיין מנוס, קביאל אורנים שכונה מערבית	28/4/88	מח' מכבית טל' 065־94040	ע. עלי
ע. קרית ים	6/88	150	שיפור תאורת רחובות וסמטאות	24/4/88	מח' מכבית טל' 04־750222	ב. שמל
ע. רחובות	5/88	300	פיתוח חצר של ביה"ס דה־שליט (מכרז חוזר)	25/4/88	מהנדס העיר טל' 08־450439	י. רוזנפלד
מ.מ. אלקנה		100	הפעלת קייטנת קיץ	26/4/88	דוד נבון טל' 9362335	ג. פלוטניסקי
מ.מ. מגדל העמק	12/88	100	החזקת מערכת הביוב הניקוז העירונית	25/4/88	מהנדס המועצה טל' 06־540730/1	ש. עמור
מ.מ. מגדל העמק	13/88	400	הקמת בריכת הגירה מבטון מזוין בנפח 1000 מ"ק לאחר הלחץ התחתון	2/5/88	מהנדס המועצה טל' 06־540730/1	ש. עמור
מ.מ. מגדל העמק	14/88	400	האיצטדיון העירוני במגדל העמק — שיפוצים	2/5/88	מהנדס המועצה טל' 06־540730/1	ש. עמור
מ.מ. ערד	1/88	200	בניית בית כנסת "בית רחמים" בשכונת צללים	2/5/88	מח' הנדסה טל' 057־957911	א' שוחט
מ.מ. מזכרת בתיה	4/88		מכירת 3 יחידות דיור במגרשים דו־משפחתיים זמן 228 (מכרז חוזר)	24/4/88	מזכירות המועצה טל' 08־411001/2	ר. אלול
מ.מ. פרדסיה		100	החלפת צנרת מים בישוב	30/4/88	מזכירות המועצה טל' 053־688144	י. ימיני
מ.מ. רמת השרון	98/88	100	שירות וביצוע העתקות אור של תוכניות שיכפול והדפסת חוברות (מפרטים טכניים)	24/4/88	לאה טל' 03־491121	מ. הרבין
מ.מ. רמת השרון	99/88	200	תיקונים ואחזקה שנתית של כבישים ומדרכות	24/4/88	לאה טל' 03־491121	מ. הרבין
מ.א. לכיש	1/88	200	ביטוח רכוש וחבויות המועצה	29/4/88	מזכירות המועצה טל' 051־48171/6	מ. אהרונוב
מ.א. גוש עציון	1/88		מכירת רכב מסחרי 1600 סמ"ק ש.י. 1983	20/4/88	יוסף ימיני טל' 02־931987/8	ש. גל
מ.א. חוף אשקלון	167/88		מכירת מכונית פרטית סוברו 1400 ש.י. 1979	25/4/88	משרדי המועצה טל' 051־28121/5	י. רוטשילד
מ.א. רמות הנגב	1/88		מכירת רכב מסחרי ש.י. 1983	29.4.88	אלברט טל' 057־725559	ר. ברוך
ע. רמת גן	35/88	100	החלפת 8000 מודדי מים במקומות שונים בעיר	29/4/88	ביאליק 53 ר"ג, טל' 7535213	א. עמית
איגוד ערים לשירותי כבאות איילון־רמלה			ביטוחי האיגוד לשנת 88/89	10/5/88	מזכירות האיגוד טל' 08־222355	י. רמתי

משרות פנויות בשלטון המקומי

שם הרשות המקומית	מספר מכרז	מחיר מכרזים	שם המכרז	מועד אחרון להגשה	טלפון ומען לפרטים	ראש הרשות המקומית
ע. עפולה			דרוש/ה קופאי/ת	22/4/88	גזבר העירייה טל' 06־594040	ע. עלי
ע. קרית שמונה			לביה"ס מקיף דתי המתמיד דרושים לשנה"ל תשמ"ט מרכז חטיבה ישיבתית, מרכז אולפנית, מדריך של"ח, רכז חינוך חברתי, מורים לת־נ"ך, תושב"ע, עברית וספרות והבעה, לשון, הכנה לבגרות מכניקה, טבע, טכנולוגיה ושרטוט		מנהל בי"ס טל' 06־9499169/940284	פ. עזרן
מ.מ. רמת השרון			דרושה מרכזת שירות למשפחה (מדריכה); דרוש/ה עובד/ת סוציאלי/ת לקשיש		בילי ויינברג טל' 03־484352	מ. הרבין
מ.א. לב השרון	4/88		דרושים: מצילים לבריכות השחיה במושבים חרות, עין ורד ועולים	25/4/88	גבי גולן טל' 052־61978	צ. חרות
מ.א. עומר			דרוש רכז גינון ואיכות הסביבה		מזכיר המועצה טל' 057־942881	צ. פלמה

החברה למשק ולכלכלה של השלטון המקומי

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

המגן רופאים בטקים רופאים: מ־5 בערב עד למחרת ב־7 בבקר בתחנת מד"א טל' 101.
מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 5793333, 5793334
חיפה 512233
גוש דן 781111
הרצליה 052־541333
נתניה 823333
רחובות 08־451333
בת־ים 5511111
חולון 803133
לוד־רמלה 08־221022
באר שבע 057־74767
מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית:
בימים א'־ה' — 8.00־20.00
בימי ו' — 8.00־15.00
טלפונים: 03־433300
שירן - שירות רפואי בייד
(24 שעות ביממה, כולל רפואת שיניים):
ירושלים, מוקד יום - 660585, 669531
מוקד לילה, שבת וחג - 226191 מנוי מס' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מבזק ב"ר
תל־אביב, מוקד יום - 218820, 218898
מוקד לילה - 631011 מנוי 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מבזק ב"ר
שקמ"ר — שירות רפואי לקט
שירות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ותינוקות בשעות 19־24:
טל' 03־7549111 "שקמ"ר" קוד מנוי 222
שח"ר — שירות רפואי לקטנים בימי חול בשעות 19־24, בימי שישי 14־24, בשבת 08־24 טל' 04־380541 קוד מנוי 1665
מרפאות שיניים לעזרה ראשונה
תל־אביב:
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) טלפון: 294869, 03־285822
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים 24 שעות ביממה. בר כוכבא 49 טל' 03־284649 פתוחה בימים א'־ה' בין 21.00 עד 25.00 ימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
ירושלים: בי"ח הדסה ע"כ — 16־22
קשב לבית —
שרות מיוחדים לרפואה, שיקום וטיפול בבית.
מרכז רפואי הרצליה פיתוח 052־548575
איתורית 7549111 — 1500
ער"ן — עזרה ראשונה נפשית:
(24 שעות):
ירושלים 227171
תל־אביב 5461111
ילדים ונוער 03־261113
חיפה 672222/3
נתניה 053־335316
באר־שבע 057־418111
כרמיאל (גליל מערבי) 04־988410
כפר־סבא 052־913999
מרכז רפואי בשערי־צדק 08־223858
מרכז סיוע לקרבנות אונס
(24 שעות):
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02־245554
חיפה טל' 04־382611
מרכז סיוע לנפגעי להרן "מקשיבה"
א' רה 11.00־13.00
ב' רה' 16.00־18.00
טל: 220031
רח' מאזה 13 תל־אביב
יד ביד - אוזן קשבת לילד ולהורים
תל אביב - לילד 226027, 24 ש' ביממה
להורים, בימים ב', ה' מ־17.00־20.00, 222732
ירושלים - 243358
חיפה והגליל - 229488
הגליל המערבי 04־922222
קו אליי - הסברה להגנת הילד
עזרה במצבי אלימות כלפי ילדים 261076 א'־ה' 16.00־20.00
ארם לשירות ארם — חברה סיעודית לשירות הציבור בגוש דן 24 שעות ביממה
טל' 03־5461727/8
שח"ל — שירותי בריאות מיוחד לחולי לב (פרטי) 330848
יוצר — 24 שעות קו ארוס לנשים מוכות טל' 03־5461133, 08־550506
הוועד למלחמה באיידס — הסברה וסיוע לחולים, מידע מוקלט 24 שעות בטלפון: 03־290101, 03־203121. קו פתוח בכל יום ב' 19.30־23.00. ת.ד. ת"א 53602
תורנות מודעות בטלפון — דיווח ת"א 611001, 246365, 239952
דיווח ירושלים 226335
דיווח חיפה 645334

תורנות בתי־חולים

תל אביב רוקח — (ילדים)
איכילוב — (פנימית, כירורגית)
ירושלים
שע"צ — (פנימית, נשים)
הדסה ע"כ — (כירורגית, אורטופדיה, א.א.ג., עיניים)
ביקור חולים — (ילדים)

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב שלמה המלך שלמה המלך 78 246461
משיפטים אינשטיין 40 רמת אביב 413730
ירושלים מרכזת רוממה הנ"ג 28 523191
חיפה מרכזי הרצל 29 663596
חולון אהרון המרגל 52 889153
קופ"ח עין יהב 2 884854
בת ים נבי בת ים הנביאים 3 5515671
רמת גן התיכון עוזיאל 89 741949
נתניה שורת פ"ת 76 340976
פתח תקוה קופ"ח כללית חיים עוזר 905271
הקריות הרמן סמכת מוריעין 7154454
חדרה הנשיא הנשיא 324231
רחובות כללית בני משה 452381

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושא חברה, משפחה, מיניות — אנונימי מלא.
ימים ב' ג' ד' — 16.00־19.00
רמב"ם 9, 5101511/2
חיפה: ימים א' ו־ד' 16.00־19.00 רח' הספורט 14 טל' 381520

מרכזי מידע — אגד

02־304384 03־432777 04־549121

מוגש כשירות לציבור על ידי
הסנה
חברה ישראלית לביטוח בע"מ

טלוויזיה

חינוכית

יום הזיכרון לשואה ולגבורה
09.30 חדשות קול ישראל
09.35 קשת וענן
10.00 לחזור ולחיות
10.30 סקיקי. מנער הנאצים "שלא צעו"
12.30 אותם השמים אותה אדמה
14.00 חדשות קול ישראל
14.05 היו שלום, ילדים
15.35 המוות בא אל סוס העץ מיכאל
16.00 שם שאלוניקי... אושוויץ
17.00 ערב חדש

כללית

17.30 יומנה של אנה פרנק
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) למשפחה
19.00 (ע) מפגש. ענייני השעה
19.30 (ע) חדשות
20.00 כותרות מבט
20.02 מבט ספורט
20.55 הגיע זמן לשון
21.00 חדשות
21.30 תשדירי שירות
21.35 הדור השלישי
22.25 מסלוק
23.15 בית דין לילי
23.40 חדשות הלילה

ערוץ 2

18.30 בובות
19.00 גטו וצניה
20.00 צללי אש
20.30 לחזור ולחיות
21.00 דניאל בגט הפחדות

ירדן ערוץ 6

18.00 רחוב קרט
18.30 שירים צרפתיים
19.00 חדשות בצרפתית
19.15 לקט שירים
19.30 חדשות בעברית
20.00 חדשות בערבית
20.30 קיט ואלי (קומי)
21.10 סדרה חדשה
22.00 חדשות באנגלית
22.20 סרט קולנוע

לבנון ערוץ 12

14.30 חיים אחרים
15.00 מועדון 700
15.30 התעמלות
16.00 ילדי הוכובות
16.30 הבית המעופף
17.00 שובבי הסלעים
17.30 סרט. "קרזן מלחמה"
19.00 פאנקי ברוסטר
19.30 עובדות החיים
20.00 חדשות בערבית
20.30 חדשות באנגלית
21.00 סקירקוד וגברת קינג
22.00 הדרך לשמים
23.00 קציר הרשע
24.00 מועדון 700
00.30 חיים אחרים

רדיו

קול המוסיקה

06.02 צלילים נגנים
07.09 קונצרט
08.00 צפירה בת 2 דקות — לציון יום הזכרון לשואה ולגבורה
09.00 קונצרט
11.57 פינת השיר
12.00 מן הרפרטואר
13.05 קונצרט
15.00 מפגשים מוסיקאליים
16.00 אנתולוגיה
18.00 אנתולוגיה בצלא...
19.00 צלות
20.05 אינטרלוד
20.30 אופרה
23.00 דור הזהב

רשת א'

07.30 רדיו קל
08.00 צפירה של 2 דקות לציון יום הזכרון לשואה ולגבורה
08.07 תוכה
09.05 סיפודיו
09.35 שירים עבריים
10.05 ברגן בלון — תוכנית סי־פית ותחנה ראשונה. עדויות ניצולים בעקבות הופעת הספר "כך זה היה"
11.05 מגלה יוסף שטן (ש.ח)
14.06 בראש צעיר
15.05 ניצולת שואה
16.05 ארץ לא נודעת. "משואה"
17.10 צבעי הקשת
18.06 מנחת ערב
19.05 סיכום המשבה היומית
19.10 דף גאולה יומי
19.20 פרקי היום במג"ד
19.30 שידורים לעולים
22.05 יש לי חלום

רשת ב'

06.10 צלילים נגנים
07.00 הבוקר הזה
08.00 צפירה של 2 דקות לציון יום הזכרון לשואה ולגבורה
08.07 שירים עבריים
09.05 היהדות התמימה
10.05 רדיו דראמה
11.50 צבעונים ושקיים
12.05 הסרט "שואה"
13.05 בוכי היום
14.06 משמעות השואה לדורנו
16.05 שירים עבריים
17.05 פלין סתיו '86
18.06 הזקד
19.00 היום הזה
19.35 שירים עבריים
20.05 שורשים
22.05 הלילה החמישי
00.05 זמן חצות
00.15 להאזין בחלום

רשת ג'

06.04 שירים משלנו
08.00 צפירה של 2 דקות לציון יום השואה והגבורה
08.07 שירים משלנו
14.06 שירים עבריים
20.05 קו ההתחלה
21.05 מעשן רוק
23.05 הלילה הוא שירים

גלי־צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת
06.30 מוקדים עין
07.07 צנון ערמני
08.00 בוקר טוב ישראל
09.05 היכן היתה השמש
15.05 אפריל 1943—אפריל 1988
16.05 היכן היתה השמש
17.00 ערב טוב ישראל
18.05 לוחמים יהודיים ביוגוסלאביה
00.05 ציפורי לילה

צה"ל 1

19.05 לאן הגענו
20.05 סכום הערב
21.00 מבט לחדשות
21.30 אוניברסיטה משודרת
22.05 על הדבש ועל העוקץ
23.05 עשרים ואינק, היום שהיה
23.55 שירות חצות
02.00 לא רוצים לישון
05.00 צלילי בוקר, שירים עבריים

גלי־צה"ל 2

22.05 הפסקת עשר עם מיכל ניב
23.05 קול הגאו הזה

קולנוע

תל־אביב

אורלי — מוכת ירח 8.00, 10.00
אסתר — הסיציליאני 7.00, 9.45
בן יהודה — חיזור גורלי 8.00, 10.15
בית לסין — בית הזונות 11.15 בלילה
גורדון — בצילו של הלם קרב 7.30, 9.30
גת — שאלה של שפיות 7.30, 9.45
דקל — חשוד 7.00, 9.30
דיזנגוף 1 — מאנון 7.15, 21.45
דיזנגוף 2 — ז'אן דה פלורט 7.15, 9.45, 11.00
דיזנגוף 3 — תקוה ותהילה 7.15, 9.45
הקולנוע — בית ציוני אמריקה — יופיו של הזמא 7.15, 9.30
דרייב אין — עבודה בעיניים 8.00, 10.00 סקס 12.00
הוד — עבודה בעיניים 8.00, 10.00
חן 1 — מעקב צמוד 5.00, 7.25, אמפריית השמש 9.40
חן 2 — אמפריית השמש 6.30, מעקב צמוד 9.50
חן 3 — הקיסר האחרון 6.30, 9.30
חן 4 — תרגילים בחיזור 7.25, 9.50
חן 5 — אי אפשר לקנות אהבה 7.25, 9.50
לימור — 6.45, 9.15
לב 1 — תופשה בכפר 7.40, 9.55
לב 2 — סובלנות 7.30, 9.50
לב 3 — מלאכים בשמי ברלין 4.45, 7.15, 9.45
לב 4 — המבצר הנסתר 7.15, 9.45
מוזיאון ת"א — שואה חלק ב' מ־13.00
מקסים — אבא גנוב 7.30; משוחררים 9.30
הזירה הישראלית — ללא מוצא 10.00 בערב
סינמטק ישראלי — לאקומב לוסיין 9.30
פאר — היתנגל האבי 5.00, 7.30, 9.40
פאר — הוד טופו תל־אביב לוס־אנג'לס 5.00, 7.30, 9.30
פריז — יהושע יהושע 7.15, 9.30; ילדה גדולה 11.30 בלילה
צפון המחודש — להתראות ילדים 5.00, 7.30, 9.45
שחף — מוכת ירח 8.00, 10.00
תמוז — קן הקוקיה 7.00, 9.30
תכלת — עניין שולי 5.00, 7.30, 9.45
תל־אביב — הנרדף 8.00, 10.00
מוקד (רמת־אביב) — רוזנקרנץ והבלתי משוחררים 8.00, 10.00

רמת השרון

כוכב — אבא גנוב 7.00; באדין 9.30

ירושלים

אדיסון — הנרדף 8.00, 10.00
אוריגיל — אמפריית השמש 5.30, 8.30
כפיר — מוכת ירח 8.00, 10.00
מיטשל — חיזור גורלי 8.00, 10.15
סינמטק 1 — קרוקודיל דנדי 8.00; הנגנו הפתרון בספרים 9.45; גולדוינגר 12.00
סינמטק 2 — ניצנים שבורים 9.30
עדן — עבודה בעיניים 8.00, 10.00
תיאטרון ירושלים — תקוה ותהילה 7.00, 9.30; להתראות ילדים 7.00, 9.30

בת־ים

אורגים — עבודה בעיניים 4.30, 7.15, 9.30
עצמאות — הנרדף 8.00, 10.00

רמת גן גבעתיים

אואזיס — שאלה של שפיות 5.00, 7.25, 9.45
אורדע — עבודה בעיניים 7.15, 9.30
הדר — מוכת ירח 8.00, 10.00
לילי — תל־אביב לוס־אנג'לס 5.00, 7.15, 9.30
שביט — חיזור גורלי 7.00, 9.30
רב בן 1 — מעקב צמוד 5.00, 7.30, 9.50
רב בן 2 — אמפריית השמש 6.15, 9.15
רב בן 3 — ללא מוצא 5.00, 7.30, 9.50
רב בן 4 — הקיסר האחרון 6.15, 9.15
בית העם — זעם של כבוד 8.30
הדר — חיזור גורלי 7.15, 9.15
חן — עבודה בעיניים 7.15, 9.15
דוד — בצילו של הלם קרב 7.15, 9.30
רון אבריה — יום במלכודת 7.00, 9.30
היכל — עבודה בעיניים 8.00, 10.00
מלון דניאל — עשבי פרא 6.45, 9.30
תפארת — אי אפשר לקנות אהבה 7.30, 9.30

כפר סבא

חן — חיזור גורלי 7.00, 9.15
עמל — עבודה בעיניים 7.15, 9.15

חדרה

חוף — תל אביב לוס אנג'לס 9.15
חדרה — חיזור גורלי 7.00, 9.15

באר־שבע

חן — עבודה בעיניים 8.00, 10.00
היכל התרבות — מעקב צמוד 7, 9.15

נתניה

סמדר — עיניים שחורות 5, 7.15, 9.30
שרון — ריקוד משוגע 5.00, 7.00, 9.15
דוד — ללא מוצא 7.15, 9.30

עפולה

מודרין — עבודה בעיניים 9.00

חיפה

אורה — הנרדף 4.30, 7.00, 9.15
אורלי — יומו של הזמא 7.00, 9.15
רב גת 1 — שאלה של שפיות 4.30, 6.50, 9.15
רב גת 2 — אמפריית השמש 6.00, 9.00
חן — אי אפשר לקנות אהבה 4.30, 7.00, 9.15
סינמטק — לה טראויה 9.30; רחובות לוהטים 12.00
עצמון 1 — עבודה בעיניים 7.00, 9.15
עצמון 2 — חיזור גורלי 6.45, 9.00
עצמון 3 — ריקוד משוגע 7.00, 9.15
פאר — שותפות בגורל 7.15, 9.15
רב אור 1 — מעקב צמוד 6.50, 9.15
רב אור 2 — הקיסר האחרון 5.00, 8.15
רב אור 3 — חשוד 6.45, 9.15
רון — מוכת ירח 8.00, 10.00
שביט — בצילו של הלם קרב 7.00, 9.00
רון אור המחודש — הדוד טופו תל־אביב לוס־אנג'לס 7.00, 9.15

קריות (חיפה)

אורות — חיזור גורלי 7.15, 9.30
בית העם — תל־אביב לוס־אנג'לס 9.30
מכיון — שאלה של שפיות 7.00, 9.15
סביר — אבא רד מגג 7.00, 9.15
מוטה — תל־אביב לוס־אנג'לס 7.00, 9.15

ראשל"צ

רון 1 — עבודה בעיניים 8.00, 10.00
רון 2 — מוכת ירח 8.00, 10.00

פתח תקוה

היכל 1 — עבודה בעיניים 8.00, 10.00
היכל 2 — חיזור גורלי 8.00, 10.15
היכל 3 — הנרדף 8.00, 10.00

חדרה

חדרה — חיזור גורלי 7.00, 9.15
חוף — תל־אביב לוס־אנג'לס 9.15

חולון

מגדל — שאלה של שפיות 7.30, 9.30
רינה — עבודה בעיניים 5.00, 7.15, 9.30
סביר — חיזור גורלי 8.00, 10.15
ארמון — תל־אביב לוס־אנג'לס 7.30, 9.30

נהריה

הוד — הנרדף 7.00
רון — תל־אביב לוס אנג'לס 7.00

פרסום גילה
הטלפון שלך למודעות
03־298160
03־298161
מכבדים כרטיסי אשראי

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור להקלה להקמת פרגולה ברחוב ביאליק מס' 14 גוש 6913 חלקה 82 תיק בנין 014־3/23 בקשה מס' 880423

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין מענו המדוייק והטלפון. ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. בסטר, סגן ראש העירייה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו